

Tibetan Buddhist Resource Center

Text Scan Input Form - Title Page

Work:	W3CN4043	ImageGroup:	I3CN4208
LCCN:	n/a	ISBN:	n/a

Title:	ནལ་འབྱོར་སྟོད་པ་བཞི་བརྒྱ་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གསལ་བར་བྱེད་པ། rnal 'byor spyod pa bzhi brgya pa'i de kho na nyid gsal bar byed pa/
Author:	n/a
Descriptor:	n/a
Original Publication:	n/a;n/a
Place:	[s.l.]
Publisher:	sa skya'i dpe rnyinhg bsdu sgrig khang /
Date:	[n.d.]
Volume:	1
Total Volumes:	1
TBRC Pages:	2
Introductory Pages:	n/a
Text Pages:	n/a
Scanning Information:	Scanned at Tibetan Buddhist Resource Center, 1430 Massachusetts Ave, 5th Floor, Cambridge, Mass. 02138. Comments: 11/2016

༡། རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་བཞི་བརྒྱ་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གསལ་བར་བྱེད་པ་རིན་པོ་ཆེའི་སྒྲོན་མེ་བཞུགས་སོ། །

ས་སྐྱའི་དཔེ་རྙིང་བསྟན་སྒྲིག་ཁང་ནས་བསྒྲིགས།

ཨ་ཁྱེ་		༄༅། །རྣལ་འབྱོར་སྦྱོང་པ་བཞི་བརྒྱ་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གསལ་བར་བྱེད་པ་རིན་པོ་ཆའི་སྦྱོན་མེ་བཞུགས་སོ། །		
--------	--	---	--	--

༡༡། །ཀྱུ་ལ། །སྒྲིང་རྗེས་སྒྲིང་པའི་འདམ་ལས་སྒྲིང་གྲང་སྒྲིང་པའི་འདམ་ལས་རིང་དུ་འཕགས། །ཚངས་སོགས་ལྷ་བརྒྱའི་གཙུག་ན་ལྷག་པའི་ལྷ་བཞེན་རྟག་ཏུ་རྣམ་པར་མཛེས། །འཕགས་པ་ལྷ་
 དང་ལྷ་བའི་ཞབས་སོགས་སྒྲིང་མ་རྣམས་ལ་གྱུས་ཕྱག་འཆའ། །གསུང་རབ་ཀུན་གྱི་སྒྲིང་པའི་དོན། །ཁྱུ་སྒྲིབ་མན་ངག་ལས་འོངས་པའི། །ཟབ་དང་རྒྱ་ཆེའི་ཚུལ་སྟོན་པ། །རིགས་བརྒྱ་ལྷན་པའི་བརྒྱ་པ་
 བཤད། །སྒྲོ་ལྷན་གཟུང་གཟུང་གཟུང་གཟུང་གཟུང་པས་ཉོན། །མཁས་པ་གཞན་གྱིས་རྣམ་སྤྲེས་མོད། །བདག་གྲང་འདིར་འབད་ཅི་ཞིག་འགའ། །མཁའ་ལ་ལྷན་པའི་སྒྲིབ་སྤྲེས་རྟེན་པས། །གཟུགས་ཅན་གཞན་གྱི་
 སྒྲིབ་སྤྲེས་མེད་དམ། །འདིར་གང་བཤད་པར་བྱ་བའི་ཆོས་ནི། །སྟོན་པའི་སྒྲིབ་སྤྲེས་རྟེན་སྤྲེས་ཀྱི་སྟོན་སྤྲེས་འགྲོ་བ་འདུལ་བར་དམ་བཅས་པའི་འཕགས་པ་ལྷ་ཞེས་བྱ་བ། །ཡུལ་སྤངས་ལྷ་ལྷའི་སྒྲིང་གི་རྒྱལ་

༡༡། །དེ་ནས་བཞིས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱ་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་དང་། དེ་སྤྱོད་པ་དང་མཐར་ཕྱིན་པའི་གོགས་ཉོན་མོངས་པ་དབྱེད་པ་དང་། དེ་སྤྱོད་པ་ལ་དེའི་ཡུལ་རྟོགས་དགོས་པས། ཡུལ་དབྱེད་པ་དང་། ཡུལ་ལས་ཉོན་མོངས་སྤྱོད་པ་ཡང་རྩལ་མིན་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་རྟོག་གི་རྒྱུ་ལས་ཡིན་པས། དེ་སྤྱོད་པའི་ཐབས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་བདུད་ཅི་བསྟན་པའི་སྤྱོད་རུང་དུ་བྱེད་པ་སྤྱོད་མའི་རྒྱུ་ཡོངས་སུ་སྤྱང་བ་སྟོན་ནོ། །རབ་ཏུ་བྱེད་པ་དང་པོ་བརྒྱུད་ཀྱིས་རྒྱུ་སྤྱོད་རུང་དུ་གྱུར་པ་ན། ཕྱི་མ་བརྒྱུད་ཀྱིས་རྣམ་རྟོག་གི་དངོས་ཀྱི་གཉེན་པོ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་བདུད་ཅི་སྟོན་ལ། དེ་ཡང་དང་པོ་གསུམ་གྱིས་འདི་པའི་སྟོན་པ་དང་བསྟན་པ་གཉིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྟོན་པས་མཆོག་ཏུ་དག་པ་ཡིན་གྱི། འདི་ལས་གཞན་པའི་སྟོན་པ་དང་བསྟན་པ་དག་ནི་རྣམ་པར་དག་པ་མིན་པའི་འཐད་པར་དེ་དག་གིས་བརྟགས་པའི་དངོས་པོ་རྟག་པ་འགོག་པ་སྟོན་ལ། དེ་ཡང་དང་པོས་གཞན་གྱིས་བརྟགས་པའི་བདག་དང་རྣམ་མཁའ་ལ་སོགས་པ་དངོས་པོ་ལྷ་དགག་པ་སྤྱིར་སྟོན་ལ། དེ་ནས་གཉིས་ཀྱིས་དེར་བསྟན་པའི་གང་ཟག་དང་དུས་བྱེ་བྲག་ཏུ་དགག་པ་སྟོན་ནོ། །དེ་ནས་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་བཞི་པས། འདི་པའི་སྟོན་པ་སོགས་མཆོག་ཏུ་དག་པ་ཡིན་ཡང་། གཞན་དག་མི་མོས་གིང་སྤྱོད་པའི་རྒྱ་མཆོན་འགོག་པར་བྱེད་དེ། ཅི་ལྟར་ན། སྤྱོད་པའི་རྒྱ་ནི་ཉོན་པའི་ཡོན་ཏན་དང་མི་ལྟན་ཞིང་། རང་གི་ལྷ་བ་ལ་མཆོག་ཏུ་བབྱང་བའི་རྒྱ་མཆོན་གྱིས་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། སྟོན་པ་འདིས་མདོན་མཐོ་དང་ངེས་

三
三
三
三
三

ལེགས་ཀྱི་ལམ་ཚང་བར་བསྟན་ལ། དེ་ཡང་རིགས་པའི་དོན་དང་ལྟན་པས། གཞན་གྱིས་ཀྱང་བཟུང་རིགས་ཞེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སོ། །འདི་ཇི་ལྟར་རིགས་པ་དང་ལྟན་པ་ནི་དེ་ནས་གསུམ་གྱི་སྟོན་ཏེ། ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གྱི་བྱ་བྱེད་དང་།
ཡན་ལག་དང་ཡན་ལག་ཅན། རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་སོགས་ལ་གཅིག་ཁ་དང་། གཉིས་ཀ་གཉིས་མིན་གྱི་མཐའ་བཞི་བཀག་པའི་སྒོ་ནས་འདུས་བྱས་གྱི་མཚན་གཞི་དགག་པ་ནི། དང་པོ་གཉིས་གྱིས་རིམ་བུ་ལྟར་སྟོན་ལ། འདུས་བྱས་ཡོད་
པའི་སྐབ་བྱེད་དེའི་མཚན་ཉིད་སྟེ། གནས། འཛིག་པ་འགོག་པ་ནི་གསུམ་པའོ། །ཐ་མས་ནི་རབ་བྱེད་དང་པོ་ཐམས་ཅད་གྱི་དགོས་པ་དང་། བྱི་མ་བདུན་ལ་བྱ་བྱེད་མི་འབྲད་པ་སོགས་གྱི་གྲུན་ཀ་རན་པའི་ཚེ་ལ་བ་འགོག་པ་སྟོན་
ནོ། །མདོར་ན་སྤང་བྱ་བསྟན་པའི་བྱགས་གྱི་ཐོབ་བྱའི་འབྲས་བུ་དང་། དེ་ཐོབ་པའི་ཐབས་བྱང་སེམས་གྱི་སྟོང་པ་མི་མཐུན་སྟོགས་དང་བཅས་པ་དང་། སྟོང་པ་དེ་མཐར་ཐིན་པའི་ཐབས་གཉིན་པོའི་རྟེན་དང་། གཉིན་པོ་དངོས་ཏེ་མཛིན་
འདུས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ད་ལྟའི་སྟན་ངག་མཁན་བཙུན་པ་ཆོས་སྒྲིང་གིས་སྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་མཆོག་མ་བརྟེས་པའི་སྟོན་རོལ་དུ་བསྟན་བཅོས་འདི་ལུས་ཁ་དང་པ་གཉིས་སུ་བྱས་ཏེ། གཅིག་ནི་ཆོས་སྟོན་པ་བརྒྱ་པ་དང་། གཞན་ནི་
ཚུད་པ་བརྒྱ་པའོ། །བརྗོད་བྱ་ཡང་རྣམ་རིག་པའི་སྟོགས་སུ་འགྲེལ་བར་བྱེད་དོ། །དེ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། བསྟན་བཅོས་གྱི་དོན་འབྲེལ་གཅིག་ཏུ་བྱས་ནས་བཀོད་པའི་སྟོགས་མ་བསྐྱངས་པས། དེས་པན་འདག་པར་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ལ་

༡༡། །པན་འདགས་པར་ཡང་མི་འགྱུར་བས། རང་དང་གཞན་གྱི་དོན་ཡང་དག་པར་འགྱུར་པར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། སློབ་དཔོན་འདི་ནི། སློབ་དཔོན་གྱི་སྒྲུབ་གྱི་ཉེ་གནས་སུ་གྱུར་ཅིང་། དེའི་ལུགས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འཇུག་པས།
བསྟན་བཅོས་འདིའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ནི། དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་རྩ་བ་ཤེས་རབ་ལས་བཤད་པའི་དེ་ཁོ་(ར་)ཉིད་ལས་མཚན་ཉིད་ཐ་དད་པ་ཅན་མིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཅུ་བ་ཤེས་རབ་ཀྱི་དོན་རྣམ་རིག་པའི་ཕྱོགས་སུ་འབྲེལ་བ་ལ་
ཡང་། འཇུག་པ་ནས་རི་ལྟར་བཤད་པའི་ལུང་རིགས་ཀྱིས་གཞོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། ལྷ་བ་གྲགས་པ་བདག་གིས་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དོན་འབྲེལ་གཅིག་ཏུ་བྱས་ནས་རྣམ་པར་དབྱེ་བར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བྱས་པས་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་
འབྲེལ་སྒྲུབ་བཞོད་པ་ལྟར་གྱི་རྩུལ་བསྐྱེདས་པར་འགྱུར་ལ། གཅིག་ཏུ་བྱས་ཏེ་བཤད་པ་དེས་པན་འདག་པར་བྱ་བ་རྣམས་ལ་ཡང་པན་གདགས་པས། རང་དང་གཞན་གྱི་དོན་ཡང་དག་པར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་པ་ནི། བསྟན་
བཅོས་འདི་ལ། གཞུང་ཁ་ཅིག་ཏུ་བརྒྱ་པ་ཞེས་འབྱུང་བ་ནི། ཅ་ཏུར་ཤ་ཏ་ཀ་(ཤུལ་)ཞེས་པའི་ཆོག་སྒྲུ་མ་ཅ་ཏུར་གྱི་སྒྲུ་མི་མདོན་པར་བྱས་པ་ཡིན་ལ། ཤ་ཏ་ཀ་ནི་སེལ་བར་བྱེད་པ་སྟེ། དོན་གྱིས་ན་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སེལ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་
རོ། ། (ཤུལ་ནི་བསྟན་བཅོས་ཏེ་) བསྟན་བཅོས་ནི་གདུལ་བྱའི་སེམས་རྒྱད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པའི་འཛིན་པ་རྣམ་པ་སྟེ་ཆོགས་པ་འཆོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་གཞུང་གི་དོན་ལ། བྲིད་པ་ལ་སློབ་སླེབ་པའི་ཕྱིར། མི་རྟག་སོགས་བཞི་

བསྟན་པ་དང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྟོང་པ་སྤང་བྱ་དང་བཅས་པ་དང་། སྟོང་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཐབས་གཉིན་པོའི་རྟེན་དང་། གཉིན་པོ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་བདུད་རྩི་བསྟན་པ་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ལ། རྟག་པ། བདེ་བ། གཙང་བ། བདག་ཏུ་
 འཛིན་པའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་སེལ་བ་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ལ། མི་རྟག་པ་ཉིད་ཀྱི་སྟོང་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་རྟོགས་པས་སྟུག་བསྟེན་ལ་ལ་སོགས་པ་ཁོང་དུ་ཁྱུད་པ་སྟེ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དང་པོ་མི་རྟག་པ་ཉིད་
 བསྟན་ཏོ། །དང་པོ་ལ། རབ་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་བཤད་པ་དང་། རབ་བྱེད་ཀྱི་མཆོམ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ། འཆི་བས་འཛིགས་པས་བག་ཡོད་བསྟེན་རིགས་པ་མདོར་བསྟན། དེ་ཉིད་རྒྱས་པར་བཤད། བག་ཡོད་མ་བསྟེན་པའི་ཉེས་
 དམིགས། བསྟེན་པའི་ཕན་ཡོན་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། གང་ཟག་གང་ལ་འཆི་བདག་སྟོག་གཅོད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཞུགས་པ་ཡོད་པ་དེ་རྣམས་མ་འཆི་བདག་སྤངས་པའི་འཕགས་པ་བཞིན་དུ། གཉིད་ལོག་ཅིང་བག་མེད་པར་བྱེད་ན།
 དེ་ལས་ས་རུངས་པ་གཞན་མེད་དེ། འཆི་བདག་གི་ཆད་པའི་དཀྱིལ་ན་གནས་བཞིན་དུ། དེ་ཕྱིར་བཅོས་པའི་ཐབས་འཕགས་ལས་རྒྱུད་ལ་སྟེད་པ་ལ་གུས་པར་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ཉིད་མ་རུངས་པའི་མཆོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །འཆི་བདག་ཅི་འདྲ་བ་ཞིག་ཅི་ན། ཁམས་གསུམ། ས་འོག་གླ། ས་སྟེང་མི། ས་སྟེ་ལྗོངས་འཛིག་རྟེན་གསུམ་ལ་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་དུ་བྱ་བ་ལ་མངའ་བཅོམ་པའི་ཕྱིར། འཛིག་རྟེན་གསུམ་ཀྱི་མངའ་བདག་དང་། པོ་ཉ་གཞན་

༡༡། །མངགས་པ་མིན་པར་རང་ཉིད་འོངས་པས་ན་རང་ཉིད་དང་། དེ་ཡང་འཆི་བདག་གཞན་གྱིས་སྐྱུལ་བ་པོ་མེད་པས། འཆི་བདག་བྱེད་པོ་མེད་པ་དང་། སྐྱེས་བུའི་བྱེད་པ་གཞན་གྱིས་བསྐྱོག་ཏུ་མེད་པ་སྟེ། བྱེད་པར་བཞི་དང་
ལྟན་པ་ཞིག་གོ། །གཉིས་པ་ལ། རང་ཉིད་འཆི་བས་འཇིགས་པར་རིགས། གཞན་དང་བྲལ་བ་ལ་སྐྱུང་ན་མི་རིགས་པ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ལ་འཆི་བས་འཇིགས་པར་རིགས་པ་དང་། དེས་ན་བག་མེད་སྤང་བར་རིགས་པ་དང་གཉིས་ཀྱི།
དང་པོ་ལ། གསོན་པས་འཆི་བ་སྐྱོབ་མི་ཉུས། བྱན་མོང་ཡིན་ཡང་ངོ་པོ་ཉིད་ཀྱིས་གནོད་བྱེད་ཡིན། འཆི་བ་རྒྱུན་གྱིས་བཅོས་སུ་མེད། དེ་ལས་མི་འཇིགས་པའི་རྒྱ་མཚན་མེད། མི་འཇིག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཕྱིན་ཅི་ལྟག་ཡིན་པ་དང་། ཉིད་
པའི་དོན་དུ་རང་སྟོག་འཆོང་བར་སྐྱུན་པོར་བསྟན་པ་དང་དུག་ལས། དང་པོ་ནི། བསྐྱོག་ཏུ་མེད་པའི་འཆི་བ་ཡོད་མོད་ཀྱི། དེ་ལྟར་ན་ཡང་། དེའི་སྟོན་རོལ་དུ་དེ་སྐྱོག་པར་བྱེད་པའི་གསོན་པ་ཡོད་པས་དེའི་བར་དུ་འཆི་བདག་ལ་
མི་འཇིགས་སོ་ཞེ་ན། མི་རིགས་ཏེ། གསོན་པ་ཉིད་འཆི་བའི་དོན་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདི་ལྟར། འཆི་བདག་གིས་ཟིན་པའི་སྐྱེས་བུ་ཆོས་ཅན། འཆི་བ་བྱ་བ་ལྟར་སྐྱུང་བ་སྟེ་མཐོང་རུང་དུ་ཡོད་ཀྱི། དེ་སྐྱོབ་པར་བྱེད་པའི་གསོན་པ་བྱ་བ་
ནི་ལྟར་རུང་དུ་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། འཆི་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་པོར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཞིང་བར་དུ་གཞན་དབང་ཡིན་པ་དང་། བ་མར་འགོ་བའི་རང་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཏྲགས་གྲུབ་སྟེ། སྐྱེ་བའི་རྒྱུན་གྱིས་ཀ་གི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྐྱེས་བུ་སྐྱེས་

པ་ཁོ་ན་འཆི། ས་སྐྱེས་པ་མི་འཆི་བའི་ཕྱིར་དང་། འཆི་བདག་དང་སྒྲོད་ལྷན་པའི་རྒྱུ་ན་ཤ་རྒྱུད་པ་སོགས་ཀྱི་རྒྱུ་ན་ལ་རག་ལས་པས་རང་དབང་མེད་ཅིང་འཆི་བའི་ལས་ལ་གནས་པ་དང་། གཤེད་ས་དང་འདྲ་བའི་ན་ཤ་སོགས་རྣམས་
 གྱིས་སྐྱར་དུ་འཆི་བདག་གི་བྱ་དུ་དགྱི་བར་བྱ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། འདི་ལྟར། མི་ཡི་དབང་པོ་ཐོག་མའི་མཆོམ་སོ་ནི། །གང་ནས་འཇིག་རྟེན་མངལ་ན་གནས་གྱུར་པ། །དེ་ནས་བརྩམས་ཏེ་དེ་ནི་ཉིན་རེ་ཞིང་། །འགྲོ་བཤོལ་མེད་པར་འཆི་
 བདག་དུང་དུ་འགྲོ། །ཞེས་བཤད་དོ། །གལ་ཏེ་དིང་སང་ཆེ་ལོ་བརྒྱ་པ་ཡིན་ལ་སྐར་ལོ་བརྒྱ་དུག་ནི་འདས་ལ། བརྒྱད་ཅུ་ཅུ་བཞི་ནི་ས་འོངས་པ་ཡིན་པས། གསོན་དུས་རིང་པོ་ཉིད་དུ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། གསོན་པའི་རེ་བ་རིགས་སོ་ཞེ་ན།
 ཁྱོད་གྱིས་འདས་དུས་ས་འོངས་པ་ལ་ལྷོས་ཏེ་བྱང་དུ་ལྷུང་མཐོང་ཞིང་། ས་འོངས་པའི་དུས་ནི་བྱང་དུ་ལས་གཞན་དུ་རིང་པོ་ཉིད་ཡིན་ན་ཞེས་རྗེས་སུ་བརྗོད་ནས། འདས་པའི་དུས་དང་ས་འོངས་པའི་དུས་རེས་མེད་དུ་མཉམ་པའམ།
 རིང་བྱང་གི་ཁྱད་པར་འབྱེད་མི་རྣམས་ཏེ། འདས་དུས་ཀྱི་རིང་བྱང་ནི་ས་འོངས་པའི་དུས་ལ་ལྷོས་གིང་། དེའི་རིང་བྱང་ཡང་ས་རེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆེའི་འཕེན་པ་ཅི་ཅས་ཡོད་མི་གཤམ་པའི་ཕྱིར་དང་། འཆི་རྒྱུན་གྱིས་ནས་འཆི་ཆ་མེད་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །དེས་ན་ས་ཉམ་པ་ལས་ཁྱོད་མི་ས་ཉམ་པ་ལྷུང་སེམས་གིང་མི་འཇིགས་པར་སྒྲིབ་དེ་གསལ་བར་ཏེ། དཔེར་ན། འཇིགས་ནས་བརྟེན་པའི་འོ་དོད་དང་འདྲ་སྟེ། ཆེ་རིང་བྱང་ལ་བརྟག་ཅིང་རིང་ན་དགལ། བྱང་ན་མི་དགའ་བ་ཡིན་པའི་

༡༡། བྱིར་དང་། འཇིགས་པ་མེད་ན་དེ་ལྟར་དཔྱོད་པ་དོན་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། འཆི་བ་ཡོད་པ་དེ་ལྟར་ནའང་བམས་ཅད་བྱམ་མོང་བ་ཡིན་པས། དེ་ལ་སྒྲག་པ་མི་འབྱུང་ངོ་ཞེ་ན། ཁྱོད་ལ་འཆི་བས་སྒྱེད་པར་འགྱུར་
 པའི་སྒྲག་བསྐྱེད་པ་དེ་ལྷག་དོག་གི་སྒྲོ་ནས་སྒྱེད་པ་ཡིན་པར་འགྱུར་དེ། འཆི་བ་གཞན་དག་ལའང་སྒྲི་མ་བྱམ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཁྱོད་ལ་འཇིགས་པ་མེད་ལ། ཁྱོད་གཅིག་ཕུ་ལ་གཞོད་ན་འཇིགས་པའི་བྱིར་རོ་ (ཕྱི་རོ་ལས་) བལ་བ་
 ལས་བྱམ་མོང་ཡིན་པས་མི་འཇིགས་པ་མི་རིགས་དེ། འཆི་བའི་སྒྲག་བསྐྱེད་མི་མེད་ཆ་བ་ལྟར་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་གཞོད་པའི་བྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། བ་རྒྱ་བཙོས་སུ་ཡོད་པས་འཆི་བ་ལ་ཡང་མི་འཇིགས་སྒྲམ་ན། གསོ་དབྱང་བཅུད་ལེན་
 གྱིས་ནད་བཙོས་ཤིང་རྒྱ་བ་གསོ་བུ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་དེས། གཉིས་པོ་དེ་དག་ལ་ཁྱོད་མི་འཇིགས་མོད། ཆད་པ་བྱི་མ་འཆི་བ་དེ་ལ་ཆེས་གསལ་བར་ཁྱོད་འཇིགས་རིགས་དེ། དེ་གཞོད་ཁྱེད་དུ་ཁྱོད་ལ་འབབ་ཅིང་། རྒྱུན་གྱི་བྱིར་བཙོས་
 སུ་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །བཞི་པ་ནི། རིས་པར་འཆི་བ་འདི་ཡོད་མོད་ཀྱི། ད་ལྟ་རིས་པར་ས་བཞིན་པའི་བྱིར་འཇིགས་པ་འདྲེན་པར་ཁྱེད་པ་ས་ཡིན་ནོ་སྒྲམ་ན། ཁྱོད་ལ་འཆི་བ་དག་གི་འཇིགས་པ་ཅིས་མེད་དེ། མི་འཇིགས་པའི་རྒྱ་མཚན་མེད་
 པར་བལ། འཆི་བ་བྱམ་མོང་མིན་པ་དང་གཞན་གྱི་སྒྱེད་དུ་མ་སྒྲོང་ན་མི་འཇིགས་པར་རིགས་ནའང་། འཆི་བ་ཀུན་གྱི་བྱམ་མོང་ཡིན། གྲོགས་གཞན་ཡང་སྒྲམ་གི་བ་དང་། ད་ལྟ་འཆི་བ་ཞིན་པ་ས་འོན་སུམ་དུ་སྒྲམ་པའི་བྱིར་དེ། དཔེར་ན།

3
 4
 5
 6
 7
 8

བསང་པར་དུ་བའི་ཕྱགས་རྣམས་ཀྱི་འཆི་བ་ནི་བྱམ་མོང་བ་ཡིན་ཞིང་། གཅིག་ཤོས་ཀྱིས་གཅིག་ཤོས་ཀྱི་འཆི་བ་དམིགས་པ་ཡང་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །ལྟ་བུ་ནི། འཆི་བ་མངོན་སུམ་གྱིས་དམིགས་མོང་གི། ལོ་བརྒྱའམ། ལྟོང་ནས་འཆི་
ཞེས་དུས་ངེས་ལ། དེ་ལྟོན་ཆད་ནས་འཆི་དུས་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར་གཅིག་དུ་འཇིགས་པ་མིན་ནོ་ཞེ་ན། འཆི་བའི་དུས་ལ་ངེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་བརྒྱ་ལ་སོགས་པའི་བར་དུ་བདག་ཉག་སྟམ་དུ་སེམས་ན་ཡང་མི་འཇིགས་པ་དེ་མི་ངེས་ཏེ།
ངེས་པར་འཆི་ཞིང་། དེ་རིང་ངས་སང་ནས་འཆི་མ་ངེས་པ་དེ་ཉིད་དེ་ལ་འཇིགས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རས་འཆི་ངེས་པ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་རིང་ངས་སང་ལ་སོགས་པའི་དུས་ནས་ཡང་རུང་བ་ཞིག་ན་འཆི་བདག་ཉི་བར་
ཕྱགས་ནས་གཞོད་པ་སྟུག་བསྐྱེལ་ཉམས་སུ་སྦྱོང་བས་ཤེས་པར་གྱུར་བའི་ཕྱིར་མོ། །དུག་པ་ནི། འཆི་བ་ལ་འཇིགས་པ་ནི་སྤར་མ་ཁོ་ནའི་རྒྱུ་ཡིན་གྱི་དཔལ་པོ་ལ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་རྟེན་བཀུར་དང་གྲགས་པའི་དོན་དུ་གཡུལ་ངོར་
སྦྱོང་ཁྱིལ་འཆོང་བ་ལ་འདུག་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་མོ་ཞེ་ན། བདག་ཉིད་ཀྱིས་ཤོག་འཆོང་ལ་དེའི་རིན་རྟེན་བཀུར་སོགས་བདག་ཉིད་ལ་ལྷན་ཞེས་སྟེ་བ་བྱུན་པོ་ཡིན་ཏེ། མཁས་པ་ཡིན་ན་སུ་ཞིག་དེ་སྤར་སྟེ་སྟེ་མི་སྟེ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཤོག་
བཅོངས་པའི་རིན་གྱི་རྟེན་པ་སོགས་ཕྱི་མའི་དོན་དུ་ཡིན་ན་ལྷན་ཤིད་ནའང་འཆོང་བའི་དུས་ཀྱི་མ་འོངས་འཆི་བ་ལྟོན་ཆད་ཀྱི་དགོས་པའི་དོན་དུ་ལྟ་བ་ཡིན་གྱི་གསོན་པ་བཟང་བ་ཕྱི་མའི་དོན་དུ་མིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེའི་འབྲས་བུ་ཆེ་

༡༡། །འདིར་ཐོབ་པ་མི་སྤྲོད་དེ། ཐོག་མ་འགགས་པར་རིན་མི་ཐོབ། འགགས་ནས་ཐོབ་པ་ཆེ་འདིར་མི་པན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཅིས་པ་དེས་ན་བག་མེད་སྤང་བར་རིགས་པ་ལ་རྣམ་སྒྲིན་ཕྱི་བས་འཆོ་བའི་དོན་དུ་སྤྲོག་པ་མི་རིགས།
 དབྱུང་ན་གསོན་པ་མེད། རྒྱུན་གྱི་གསོན་པས་རྒྱུད་པ་འདྲེན་པ་དང་གསུམ་གྱི། དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་ནོར་གྱི་དོན་དུ་སྤྲོག་གཏོང་བ་སྤྲོད་པ་ཡིན་ན། དང་སྤྲོག་བསྐྱུང་བའི་ཕྱིར་སྤྲོག་པ་དག་ལ་ཡང་སྤྲོད་པར་འོས་སོ་ཞེ་ན། སྤྲོས་བུ་ཐ་མལ་པ་
 ཆོས་ཅན། བདག་ཉིད་ངན་སོང་གསུམ་དུ་གཏོང་མར་བཞག་པ་བྱས་ནས་སྤྲོག་ལས་ཅི་ཕྱིར་བྱེད་དེ་བྱེད་མི་རིགས་པར་བལ། བདག་ལ་ཆགས་པ་དང་མ་བྲལ་བས་བདག་བདེ་བའི་དོན་དུ་སྤྲོག་བསྐྱུང་པ་ལས་བསྐྱུང་དགོས་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །གཞན་དུ་ན་དེས་པར་ཁྱོད་ནི་སྤངས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ལྷར་བདག་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་བྱང་དེ་མ་འོངས་པའི་རྣམ་སྒྲིན་ཕྱི་བའི་དོན་དུ་སྤྲོག་ལས་བསྐྱུང་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཅིས་པ་ནི། གསོན་པའི་དུས་སུ་སྤྲོག་
 ལས་བྱེད་མི་རིགས་ཏེ། རིགས་པས་དབྱུང་ན་གང་ཟག་སུ་ལའང་གསོན་པ་ཞེས་བྱ་བ་སེམས་གྱི་སྤྲོད་ཅིག་ལས་ལྷག་པ་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སོ་སོ་སྤྱོ་བོས་བདག་ཉིད་གྱི་གནས་རྒྱུ་པ་ཤེས་པ་དགོན་ཏེ་སྤྲོད་ཅིག་གིས་འཛིག་པ་ཡིན་
 ཡང་དེ་དེས་པར་མི་རིགས་པ་དེས་ན་དེ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །གསོན་པ་སྤྲོད་ཅིག་མར་བསྐྱུབ་པ་ལ། ཏགས་དགོད་པ་ནི། གང་སྤྲོས་པ་དེ་སྤྲོད་ཅིག་གིས་འཛིག་པས་བྱེད། དཔེར་ན་སེམས་བཞིན། གང་ཟག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྤྲོས་པ་ཡིན་ནོ།

ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་བཞིན་གྱི་དྲགས་སོ། །དཔེ་ཚེས་ལྟར་དུ་བསྐྱབ་པ་ནི། ལ་ལྷི་ལ་སོགས་པའི་ཡིག་འབྲུ་རྣམས་ཆེས་སྐྱེས་ན་རྣམ་པར་བརྗོད་པ་ན། ཡིག་འབྲུ་རེ་རེ་ཞིང་དུས་དང་རྣམ་པ་ཐ་དད་པས། དེ་ལ་དམིགས་པའི་སེམས་ཀྱང་དུས་
 དང་རྣམ་པ་ཐ་དད་པས་དྲོགས་ལ་དེས་ཀྱང་སེམས་སྐད་ཅིག་མ་ཉིད་དུ་གྲུབ་པོ། །སྐད་ཅིག་གི་ཚད་ནི། དུས་གྱི་བྱང་བའི་མཐར་བུག་པ་ལ་བྱ་ལ། དེའི་ཚད་ཀྱང་། སྐྱེས་བུ་སྟོབས་དང་ལྟན་པས་སེ་གོ་ལ་གཏོགས་པའི་ཡུན་ལ་སྐད་ཅིག་མ་
 དུག་ཅུ་ཅུ་ལྟ་འདས་སོ། །ཁྱབ་པ་བསྐྱབ་པ་ནི། འདུས་བུས་ཐམས་ཅད་སེམས་ལྟར་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེས་མ་ཐག་དུ་འཇིག་པ་ལ་གོགས་སེད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་འཇིག་པ་སྐྱེས་པ་ཙམ་ལས་ཕྱིས་རྒྱ་ལ་མི་སྟོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་
 པ་ནི། གལ་ཏེ་གསོན་པ་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་སྟེད་གྱི། དེ་ལྟར་འང་དེ་རྒྱུན་མི་འཆད་པས། དེ་ལ་སངས་པར་ཞེན་པ་རིགས་སོ་ཞེན། ཡུན་རིང་དུ་གསོན་པ་དགའ་བར་མི་རིགས་པར་ཐལ། དེས་ནི་རྒྱ་བ་གདོན་མི་བྱ་བར་འདྲེན་ལ། དེ་ཡང་
 ཁྱོད་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། དེའི་ཁྱབ་པ་ནི། ཡུན་རིང་དུ་གསོན་པ་ལ་དགའ་ཞིང་དེའི་འབྲས་བུ་རྒན་པ་ཉིད་ལ་མི་དགའ་བའི་སྐྱེས་བུ་ཆོས་ཅན། ལེ་མ་ཁྱོད་གྱི་སྟོན་པ་འདི་ནི་སྐྱེ་བོ་ཁྱོད་རང་དང་འདྲ་བ་ལ་དམ་པའམ་བཟང་པོ་ལྟ་བུར་
 འགྱུར་གྱི་མཁས་པ་རྣམས་ལ་ནི་མིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འགལ་འདུའི་སྟོན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གཞན་དང་བྲལ་བ་ལ་མྱ་ངན་མི་རིགས་པ་ལ། བུ་སོགས་བདག་གི་བ་དང་བྲལ་བ་ལ་མྱ་ངན་མི་རིགས། མྱ་ངན་གྱི་རྒྱ་བདག་གི་བ་ལ་

ལྟ། །ཆགས་པ་དགག་བདག་གི་བའི་རྒྱ་འདུ་བ་ལ་ཆགས་པ་དགག་འདུ་བའི་རྒྱ་དུས་ཆོགས་ལ་ཆགས་པ་དགག་པ་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ལ། ཉེས་པ་མཚུངས་པ་དང་། མ་དྲིས་པར་འགྲོ་བ་མི་རིགས་པ་མིན། དྲིས་ཀྱང་མོངས་
 པས་མ་རྟོགས་པ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་ནི། རྒྱ་གཞི་མི་འདོད་པ་ཡིན་མོད་གྱི། དེ་གཉིས་བྱ་སོགས་ལ་ཡོད་པ་མུ་ངན་གྱི་རྒྱར་འགྱུར་བ་ལྟར། རང་ལ་ཡོད་པ་མུ་ངན་གྱི་རྒྱ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འཆི་བས་ཟེན་པའི་སྒྲེས་བུ་ཆོས་ཅན། བྱ་སོགས་
 རྣམས་དང་བྲལ་བས་དེའི་ཕྱིར་མུ་ངན་ཅི་སྟེ་ཡིན་ཏེ་མི་རིགས་པར་བལ། རང་ཉིད་འཆི་བ་ལ་མུ་ངན་བྱ་བར་འོས་པའི་ཕྱིར་རོ། བྱ་བ་པ་ཡོད་དེ། རང་ཉིད་སྒྲོ་བྱ་ཡིན་པའི་སྒྲོན་དེས་གཞན་སྒྲོན་ཅན་དུ་སྒྲུབ་པ་པོ་ནི་རི་ལྟ་བུར་ན་སྒྲུབ་མི་
 འགྱུར་ཏེ། སྒྲུབ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་བདག་ཉིད་ལ་མུ་ངན་བྱ་བར་འོས་མོད་གྱི། དེ་ལྟ་ན་ཡང་བྱ་ཉིད་དུ་ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་མ་དྲིས་པར་འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་དུ་འགྲོ་བ་ནི་མུ་ངན་གྱི་རྒྱ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་མུ་ངན་གྱི་
 རྒྱ་མིན་ཏེ། གང་གི་ཆོ་དེ་གང་གི་ཕྱིར། སེམས་ཅན་འགའ་ཞིག་ངའི་པ་མ་གྱིས་ཤིག་ཅེས་མ་བཙོལ་བར་ལས་གྱི་དབང་གིས་རང་ཉིད་གྱི་བུར་གྱུར་པ་དེའི་ཆོ་དེ་དེའི་ཕྱིར་དང་། དེ་འདྲ་དེ་གཞན་དུ་འགྲོ་བ་དྲི་བ་མ་བྱས་པ་ནི་རིགས་པར་
 མི་འགྱུར་བ་མིན་པའི་ཕྱིར། སྒྲོ་བུར་དུ་ཡོང་བའི་མགོན་ཁང་གི་མགོན་པོ་བཞིན། གསུམ་པ་ནི། ཡང་ན་མ་དྲིས་པ་མིན་ཏེ། བྱོད་ནི་གཏི་མུག་པའི་ཕྱིར་ན་བྱ་པ་རོལ་དུ་འགྲོ་བའི་དྲི་བ་ལུས་གྱི་གཉེར་མ་སོགས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པ་

ཟད་པའི་ཕྱིར་དེ། བྱ་འདི་པ་རོལ་དུ་འགྲོ་བའི་སྒྲོ་བ་ཉིད། གོག་པ་དང་། འགྲོ་བ་དང་། སྒྲ་དགར་དང་། གཉེར་མ་སོགས་ཀྱི་རྒྱ་བས་སྟོན་པ་བྱེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། དེ་འཆི་བ་སྟོན་བྱེད་ཡིན་པར་མ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་
 པ་ནི། གལ་དེ་བྱ་ལ་ཆེར་ཆགས་པ་པའི་མུ་ངན་གྱི་རྒྱ་ཡིན་ཅོ་ཞེ་ན། སྒྲ་མ་ལ་གྲུས་པའི་ཆགས་པ་ལྟར་སྒྲ་ངས་པར་བྱ་བའི་བྱ་ལ་ཆགས་པར་མི་བྱ་སྟེ། ཇི་ལྟར་པ་ལ་བྱ་སྟེང་དུ་སྟུག་པ་དེ་ལྟར་བྱའི་སྟེང་ལ་པ་དེ་ལ་སྟུག་པ་སྟེ་བ་མེད་པའི་
 ཕྱིར་དེ། བྱ་ཆ་རྣམས་ནི་བྱས་པ་མི་ཤེས་ཤིང་བདག་གི་བ་ལ་སྟེང་པ་ཤས་ཆེ་བའི་ཕྱིར་དེ། དགའ་བ་བརྒྱ་ཕྲག་གིས་བསྟེང་བའི་པ་མ་ཡང་སྒྲར་མ་མཐོང་བའི་མི་ལྟར་ཡལ་བར་དོར་ནས་རང་དགར་སྟེང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ནས་ཆགས་
 པས་བྲིད་པའི་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་རྒྱ་ལྟ་བུ་བྱུར་དུ་འབབ་པ་ཉིད་སྟོན་པ་ནི། སྟེང་པས་བྲིད་པའི་འཛིག་རྟེན་འདིས་ཐར་པ་ལྟ་ཞོག་མཐོ་རིས་ཀྱང་རྟེན་པར་དགའ་སྟེ། འདི་ནི་ངན་སོང་གི་རྒྱ་བྱ་ལ་སོགས་པ་འོག་མ་དག་དུ་བྲིད་ཅིང་འགྲོ་བའི་
 སྟེང་པ་ལྟར་བྱེད་ཀྱི། མཐོ་རིས་ཀྱི་རྒྱ་པ་ལ་སོགས་པ་གོང་མ་ལ་སྟེང་པ་གཙོ་བོར་མཛོག་པ་མི་སྟེང་བའི་འཛིག་རྟེན་ཕྱིར། བྱ་ལ་ཆགས་པ་ཡང་བྱ་འབའ་ཞོག་ལས་སྟེ་བ་མིན་དེ། དེའི་རྗེས་སུ་མི་བྱེད་པར་རྗེས་མཐུན་གྱི་རྗེས་སུ་བྱེད་པའི་
 ཕྱིར། གང་གི་ཆེ་དེ་གང་གི་ཕྱིར་ལུས་ངག་གི་རྗེས་སུ་མི་མཐུན་པའི་བྱ་འགའ་ཡང་སྟུག་ཅེས་བྱ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱ་ལ་ཆགས་པ་ལག་རྗེས་ཀྱི་ཆོང་དང་འདྲ་བ་རྗེས་མཐུན་གྱི་རྒྱ་དང་བཅས་པ་འབའ་ཞོག་སྟེ་བར་ཟད་དེ། རྗེས་

༡༡། །མཐུན་ཡོད་ན་ཡོད། མེད་ན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་བྱ་ལ་ཕས་ཆགས་པ་བརྟན་པ་ཉིད་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རྗེས་མཐུན་ལ་མི་ལྟོས་སོ་ཞེ་ན། ཆགས་པ་བརྟན་པར་མ་གྲུབ་སྟེ། བྱ་དང་བྲལ་བས་བསྐྱེད་པའི་སྐྱུག་བསྐྱལ་ནི།
 བྱ་བས་གཡེངས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆོ། མི་རྣམས་ཀྱི་སྒྲིང་ལས་སྦྱར་དུ་ལྟོག་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་དང་། སྦྱ་ངན་གྱི་སྐྱུག་བསྐྱལ་དང་བྲལ་བའི་རྟགས་ཀྱིས་མཆོམ་ནས་བུའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཆགས་པ་འདང་མི་བརྟན་པ་ཉིད་དུ་ལྟོས་པས་ཏེ་ལྟ་
 བས་རྟུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆགས་པའི་མཆིང་བ་ལྟོད་པ་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་བར། དེས་སྐྱེད་པའི་སྐྱུག་བསྐྱལ་དེ་ཉིད་མི་ལྟོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ཆགས་པའི་འཆིང་བ་ལྟོད་པ་བྲལ་བས་བསྐྱེད་པས་སྦྱར་སྒྲིང་གིས་བདག་ཉིད་གཟིར་
 བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་མོད་ཀྱི། དེ་ལྟ་ན་ཡང་འཇིག་རྟེན་གྱི་འཇུག་པ་དང་བསྐྱུན་པའི་ཕྱིར། ལུས་ལ་བརྟེན་པ་དང་། རྒྱ་འབལ་བ་ལ་སོགས་པས་བདག་ཉིད་གཟིར་བར་བྱ་དགོས་སོ་ཞེ་ན། རྒྱ་འབལ་བ་ལ་སོགས་པའི་གཞོད་པས་གཟིར་
 བར་བྱས་སུ་ཟིན་ཀྱང་ཡོན་ཏན་མེད་དོ་སྟེ། དུ་གཤམ་དུ་གཤམ་བཞིན་དུ་དེ་ལྟར་བྱེད་པ་དེ་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ལྟར་བྱེད་པ་ནི། ཁྱོད་རང་གི་བདག་ཉིད་ལ་སྦྱོད་པ་ཕྱིར་འཆོས་པའི་ཚུལ་འཆོས་སུ་འགྱུར་ལ། ཚུལ་འཆོས་དེ་ཡང་བདག་གིས་བདག་ལ་
 བྱེད་པ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚུལ་འཆོས་ནི་རང་དོན་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཆོས་མིན་པ་གཙོ་བོར་བྱས་ཏེ། གཞན་ལ་བྱེད་པས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་འཇིག་རྟེན་དང་མཐུན་པའི་ཕྱིར་སྐྱུག་བསྐྱལ་གྱིས་བདག་ཉིད་ལ་གཙོ་བོར་མི་

3
4
5
6
7

བྱེད། །གལ་ཏེ་ཡོན་ཏན་མེད་པ་མ་གྱུ་བ་སྟེ། འཛིག་རྟེན་དང་མཐུན་པ་མ་བྱས་ན། སྤྱག་པ་འབྲེལ་བའི་གྲོགས་མི་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། སྤྱག་པ་དང་འབྲེལ་བའི་གྲོགས་མི་ཕན་འདོགས་པའི་གཉེན་མིན་ཏེ། སྤྱག་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སྟོན་པ་ནི། ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་འགྲོ་བ་རྣམས་སུ་སྐྱེ་ག་ན་འཆི་སོགས་གྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་བར་གྱུར་བའི་ཕ་མ་ལ་སོགས་གྱི་སྐྱེ་བོ་ལ་བྲལ་བས་བསྐྱེད་པའི་སྤྱག་བསྐྱེད་འབྱེད་པ་ལྟ་བུར་བུ་ལ་སོགས་པའི་འཛིག་རྟེན་འདི་ནི་ཡོངས་སུ་འབྱུང་སྟེ། ཕ་མ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་གི་བུ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱག་པའི་གཉེན་དུ་གྱུར་ནས་སྤྱར་ཡང་དེ་དང་བྲལ་བའི་སྤྱག་བསྐྱེད་དུ་མ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་བུ་སོགས་འཛིག་རྟེན་ཁྱོད་གྱིས་ཕ་མ་ལ་སྤྱག་བསྐྱེད་འབྱེད་པས་ཅི་བྱ་སྟེ། རོན་མེད་དེ། སྤྱར་སྤྱག་བསྐྱེད་མེད་པའམ་དེ་རོན་དུ་གཉེར་བ་ཞིག་ཡིན་ན་འབྱེད་པར་རིགས་ནའང་། འདི་ནི་དེ་ལྟ་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། བྲལ་བ་མི་དགའ་བ་ཡིན་མོད་གྱི། དེ་ལྟ་ན་ཡང་འདུ་བ་ལ་དགའ་རིགས་ཏེ། བདེ་བའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཞིའོ། །གང་ཟག་གང་གི་འདུ་བ་དགའ་བ་ཡིན་པ་དེའི་ལྟར་ན། འབྲལ་བ་ལ་ཇི་ལྟར་དགའ་བ་མིན་ཏེ་དགའ་རིགས་པར་གྱུར་ཏེ། འདུ་བ་ལ་དགའ་བའི་ཕྱིར་དང་། འདུ་བ་དང་བྲལ་བ་དག་ལྟར་ཅིག་དུ་རྒྱ་བ་སྟེ། འདུ་བ་ཡོད་ན་གདོན་མི་ཟ་བར་འབྲལ་བ་རྗེས་སུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། འདིར་བཀྲ་གིས་དང་སྤྱ་ནག་མ་ལྟར་ཅིག་པའི་དཔེ་དང་། འཇུག་པར་ལྟར་ཅིག་མིན་པའི་དཔེར་བཤད་པ་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། མིན་ཏེ་འདིར་ནི་

ལྷ། །འདྲུ་བ་ཡོད་ན་འབྲལ་བ་ངེས་པར་འཇུག་པའི་དཔེར་བཤད་གྱི། ལྷན་ཅིག་པའི་དཔེ་ནི་མིན་ཏེ། ཆོས་གཅིག་གི་འདྲུ་བལ་ལྷན་ཅིག་ཏུ་འགལ་བའི་ཕྱིར། གང་ཟག་གཉིས་དཔེར་བཤད་པ་ཡང་། གཅིག་གིས་སུན་སུམ་
 ཆོགས་པ་སྐྱབ་པ་ན། གཅིག་ཤོས་གྱིས་དེའི་རྗེས་སུ་དེ་དང་མི་མཐུན་པའི་རྒྱད་པ་བསྐྱབ་པ་ཉིད་དཔེར་སྟོན་པ་ཡིན་ཅོ། །གལ་ཏེ་བྲལ་བ་མཐར་ངེས་མོད་གྱི་དེ་རྩིས་སུ་བྱ་བ་མིན་ཏེ། ཐོག་མར་འདྲུ་བ་ཡུན་རིང་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བྲལ་
 བའི་དུས་ནི་ཆེས་རིང་སྟེ། འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་ནི་བྲལ་བའི་ཕྱིར་དང་། མ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། གཏན་ཏུ་བྲལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་གཉིས་ལ་ཡང་ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་ཡོད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདྲུ་བ་ནི་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་ཏེ།
 འདྲུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་འཇིག་པའི་ངང་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྟོད་ཉིད་འདྲུ་བ་བྱང་དུ་ཡང་རིང་པོར་མཐོང་ལ། རིང་པོར་གྱུར་གྱང་བྲལ་བ་ནི་རིང་པོར་མི་མཐོང་བ་རྒྱ་མཚན་ཅིའི་ཕྱིར་ཡིན་ཏེ། འདྲུ་བ་བྱང་ཞིང་བྲལ་
 བའི་དུས་ནི་རིང་བའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་པ་ནི། གལ་ཏེ་བྲལ་བ་རིང་མོད་གྱི་དུས་ཆོགས་སུན་སུམ་ཆོགས་པས་སེམས་བྲིད་པའི་ཕྱིར་དེ་ལ་རྩིས་གདབ་མེད་དོ་ཞེ་ན། སྐད་ཅིག་ཡུད་ཅམ་ལ་སོགས་པའི་དགྲ་དང་འདྲ་བར་གྱུར་པ་དེ་དག་ལ་
 སྟོད་གྱིས་རྣམ་པ་གྱུན་ཏུ་ཆགས་པར་མི་བྱ་སྟེ་དེ་རྣམས་ནི་སྟོག་འཕྲོག་པར་བྱེད་པའི་དགྲ་དང་འདྲ་བའི་ཕྱིར་རམ། དགས་སྟོག་འཕྲོག་པ་དང་འདྲ་བར། དེ་དག་གིས་གྱང་ངེས་པར་གསོན་པའི་སྐད་ཅིག་ཟད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་

མཐོང་པོ་
འཕྲུལ་

འཆི་བས་འཛིག་པས་བག་ཡོད་བསྐྱེན་རིགས་པར་རྒྱས་པར་བཤད་ནས། གསུམ་པ་དེ་མ་བསྐྱེན་པའི་ཉེས་དམིགས་སྟོན་པ་ནི། དེས་པར་འཆི་བའི་ཕྱིར། བསམས་ཅད་ཐོར་ནས་ཁྱིམ་ནས་ཁྱིམ་མེད་པར་རབ་དུ་བྱུང་སྟེ། དགོན་པར་གནས་པར་རིགས་སོ། །གལ་ཏེ་འདི་ནི་བདེན་མོད་ཀྱི་ཉེ་དུ་དང་བྲལ་བའི་འཛིགས་པས་ནགས་སུ་འཇུག་པར་བྱ་བ་མིན་ནོ་ཞེ་ན། ཉེ་དུ་དང་བྲལ་བའི་འཛིགས་པས་ཁྱིམ་ནས་དེས་པར་མི་འབྱུང་བ་ནི་སྟོ་གྲོས་ངན་ཞིང་སྒྲུན་པ་ཞིག་སྟེ། ད་ལྟ་བྲལ་བར་མི་ཉེད་ཀྱང་། འཆི་བདག་གི་ཆད་པ་དང་བཅས་ཏེ་བྲལ་བར་ཉེད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྐབས་པ་ཡིན་ན་སུ་ཞིག་དེས་པར་བྱ་དགོས་ཤིང་སྟེ་རོལ་དུ་ཉེད་ནུས་པ་ཆད་པའི་སྟོ་ནས་ཉེད་པར་འབྱུང་ཏེ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་དང་ཐོར་བྱ་སྟེས། དེ་ལང་ཆོ་རྫོགས་པ་ན། དེ་ལ་ཁྱིམ་གྱི་བྱ་བ་བསྐྱར་ནས་ཁྱིམ་ནགས་སུ་འགྲོ་བར་བྱའོ་ཞེ་ན། ཁྱོད་འདི་ཞེས་སོགས་རྒྱུ་པ་གཉིས་ཀྱི་རྗེས་སུ་བརྗོད། དེ་ལྟ་བུ་དེ་ནི་བྱ་བ་མིན་པ་ཉིད་དེ། གང་གིས་ཉེད་པ་དང་གང་གི་དོན་དུ་ཉེད་པ་གཉིས་ཀ་བྱས་ནས་ཀྱང་སྒྲུར་ཡང་གཏང་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། གང་ཞིག་བཏང་བས་ཤིས་པར་འབྱུང་བའི་བྱ་བ་དེ་བྱས་པ་ལ་ཡོན་ཏན་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ། དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་པ་ནི། ནགས་སུ་སོང་མོད་ཀྱི་དེ་ལྟ་ན་ཡང་འཆི་བའི་འཛིགས་པ་འབྱུང་ངོ་ཞེ་ན། གང་ཟག་གང་ལ་ལུང་རིགས་ཀྱི་སྟོ་ནས་བདག་ནི་འཆི་འོ་སྟེ་དུ་མེས་པའི་ཤེས་རབ་དེས་པར་ཡོད་པར་གྱུར་པ་དེ་ནི་འཆི་བདག་ལ་ཡང་མི་འཛིགས་ཏེ། དེ་ནི་ཡོངས་

༡༡། །སུ་བཟུང་བའི་སྒོག་ལའང་ཆགས་པ་ཡོངས་སུ་བཏང་བའི་འཛིགས་པའི་རྒྱ་མི་དག་གི་ལ་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ན་ནགས་སུ་འགྲོ་བ་ལ་འཛིགས་པར་ལྷ་ག་ལ་འབྱུང་རོ། །གཉིས་པ་ནི། རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་བཞི་བརྒྱ་པ་
 ལས་ཏྲག་པར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་སྤྱོད་བའི་ཐབས་བསྟན་པ་སྟེ་རབ་དུ་བྱེད་པ་དང་པོའི་ཆོག་དོན་བཤད་ཟིན་དོ། ། །ད་ནི་གཉིས་པ་བདེ་བར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་སྤྱོད་བའི་ཐབས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་དེ་བཤད་པ་ལ། རབ་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་
 བཤད། རབ་བྱེད་ཀྱི་མཆོན་བསྟན། དང་པོ་ལ། སྤྱི་བསྟེན་ལ་དང་འབྲེལ་བའི་ལུས་བསྟེན་པའི་ཐབས་དང་། སྤྱི་བསྟེན་ལ་དང་འབྲེལ་བ་ཉིད་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། འགལ་བྱེད་བའི་དགག་པ་དང་། སྤྱི་བསྟེན་ལ་འདོམས་པར་འོས་
 པ་དང་། སྤྱི་བསྟེན་ལ་ཀུན་ལ་ཁུང་བར་བསྟན་པ་དང་ལྷ་ལས། དང་པོ་ལ། ལུས་བསྟེན་པའི་རྒྱུ་ལ། ཏ་ཅང་གུས་པ་དགག་པ་དང་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ལ། འཆང་འབྱུང་ལ་སྤྱུང་། བཤད་ཟིན་ལ་སྤྱུང་བ་དང་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ནི།
 འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ལས་ཉོན་གྱིས་བསྟེན་པའི་ལུས་ནི་དག་ལྷར་མཐོང་སྟེ། དེ་ལ་སྤྱི་བསྟེན་ལ་དུ་ས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་། གྲགས་སུ་བསྟེན་པའི་ཕྱིར་དང་། བསྟེན་པར་དགའ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དང་པོ་ནི། བར་གི་བདག་ཉིད་ལས་
 གྱུར་པ་ཁམས་མ་སྟོམས་པའི་རྒྱ་ཅན་ནད་བཞི་བརྒྱ་ཅ་བཞི་དང་། ཕྱི་རོལ་ལས་གྱུར་པ་སེམས་ཅན་མིན་པ་དབྱུག་པ་སོགས་དང་སེམས་ཅན་སྟོག་སྤྱུལ་སྤྱུ་ལོལ་སོགས་པས་རིག་པའི་རྒྱ་ཅན་གྱི་སྤྱི་བསྟེན་ལ་དག་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྷ་

མོད་ཀྱི་དེ་ལྟ་ནའང་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྟན་པས་ལུས་བསྐྱང་བར་བྱ་སྟེ། བསྐྱངས་པས་ཡུན་རིང་དུ་འཆོ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཁྲིམས་ལྟན་ཡུན་རིང་དུ་འཆོ་བ་དེ་ལས་བསོད་ནམས་ཆེན་པོ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཐོས་མ་ཐག་པའི་མི་
 ཏྲག་པ་ཉིད་ཀྱི་གཏམ་གྱིས་སེམས་སྒྲུབ་ཞིང་། ལུས་དོན་མ་ཡིན་པ་འདྲན་པ་འདིས་ཅི་ཞིག་བྱ་ཞེས་དེ་ལ་བརྟན་པར་གྱུར་པ་དེ་ཡོངས་སུ་སྤང་པའི་ཕྱིར། ལུས་ནི་དགྲ་ལྟར་ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། བཤད་པ་དེ་ཉིད་སྤང་བར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི།
 གལ་ཏེ་ལུས་བསྐྱང་བྱ་ཡིན་ན། དེ་ལ་སྒྲིང་ཉེ་བར་བྱ་དགོས་སོ་ཞེས་ཞིའོ། ཐ་མལ་བའི་མི་རྣམས་རང་གི་ཏེན་ཁོག་པ་ལ་ཅི་སྟེ་གྲུས་ཏེ་གྲུས་མི་རིགས་ཏེ། ལུས་ནི་སྤྲུག་བསྐྱལ་ཀྱན་གྱི་སྒྲོད་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བཀྲེས་སྒྲོམ་སོགས་ཀྱི་
 སྤྲུག་བསྐྱལ་ནི་ལུས་ཉིད་ལས་སྒྲེས་གྱི་གཞན་ལས་མ་ཡིན་ཞིང་། ཟས་ཀྱི་ཆོམ་པ་སོགས་ཀྱི་བདེ་བ་ནི་ཟས་གོས་སོགས་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཉེས་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་། དགོ་བ་འཕེལ་བར་འགྱུར་བའི་རན་པ་ཙམ་གྱི་བཟའ་བར་
 བྱའོ། །གཉིས་པ་ལ། སྤྲུག་བསྐྱལ་གས་ཆེ། བདེ་བ་མེད། སྤྲུག་བསྐྱལ་ལུས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན། སྤྲུག་བསྐྱལ་ཀྱན་ལ་གཞོད་བྱེད་ཡིན། སྤྲུག་བསྐྱལ་སྟོབས་དང་ལྟན་པ། བདེ་བ་ལུས་ཀྱི་བདག་གི་བ་མ་ཡིན་པ། དེས་ན་སྒྲོ་བ་སྒྲེ་རིགས་
 པ་དང་བདུན་ལས། དང་པོ་ནི། སྤྲུག་བསྐྱལ་ལུས་ལས་འབྱུང་མོད་ཀྱི། དེ་ཟས་གོས་ཀྱིས་ཕྱིར་བཅོས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྤྲུག་བསྐྱལ་ཆེས་ཆུང་ཞིང་། བདེ་བ་པལ་ཆེ་བའི་ཕྱིར་མི་འཇིགས་སོ་ཞེས་ཞིའོ། །གཏན་ཆོགས་མ་གྲུབ་པར་

༡༡། །སྟོན་པ་ནི། སྤྱག་བསྐྱེལ་ཆེན་པོ་དེ་ཆུང་དུ་འོ་སྟུམ་དུ་སེམས་པར་བྱེད་དམ་སྟེ་བྱེད་མི་རིགས་ཏེ། མིའི་རྒྱུད་ལ་སྤྱག་བསྐྱེལ་འབྱུང་བ་ནི་གས་ཆེར་འབྱུང་ཞིང་། དེ་ལྟར་དུ་བདེ་བ་ནི་གས་ཆེར་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་། འདོད་ཡོན་ལྷ་ཡིད་དུ་འོང་བ་དག་ལ་བསྟོན་པའི་བདེ་བ་སྟོང་བཞིན་པ་ན་ལུས་སེམས་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱེལ་ཆུང་དུ་ཅམ་གྱིས་ཀྱང་དེ་ཟེལ་གྱིས་མཐོན་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤྱང་བུ་ཆུ་མཚུ་འིང་མཚུ་ཁབ་ཅེ་ལྟར་ནོ་བས་ལུག་པའི་ཆོ་དེ་དག་ཅིས་མེད་པར་གྲོ་བུར་དུ་དངངས་གིང་སྤྱག་བསྐྱེལ་བའི་ཕྱིར་དང་། དེ་འདྲའི་བདེ་བས་བུ་ཕངས་པ་གི་བའི་མུ་ངན་ལས་བྱུང་བའི་སྤྱག་བསྐྱེལ་དེའི་བཅུ་དྲུག་གི་ཆར་ཡང་མི་ཐོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ། བདེ་བ་དགོན་པ་དངོས་དང་། དེས་ན་སྤྱག་བསྐྱེལ་གྱི་རྒྱ་སྟོང་བར་རིགས་པ་དང་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ལ། རྒྱུད་པ་བར་པ་གཉིས་དམ་བཅའ། སྤྱི་ཕྱིའི་རྒྱུད་པ་གཉིས་གཉིས་ཀྱིས་འབྲད་པ་སྟོན་ཏེ། རྒྱུད་ཅིག་གིས་འཇིག་པའི་སྤྱི་བོ་འདི་སྤྱག་བསྐྱེལ་ལས་བྲོས་མོད་ཀྱི། ལུས་ལ་གྲིབ་མ་དང་འདྲ་བར་སྤྱག་བསྐྱེལ་རྗེས་སུ་འབྱུང་སྟེ། འཇིག་རྟེན་འདི་བདེ་བ་ལ་མངོན་དུ་སྟོགས་གིང་སྤྱག་བསྐྱེལ་ལས་བྲོས་མོད་ཀྱི། ཇི་ལྟར་བྲོས་པ་དེ་ལྟར་དུ་བདེ་བ་དག་ཀྱང་རྟེན་པར་དགའ་ཞིང་། སྤྱག་བསྐྱེལ་ཁོ་ན་མངོན་དུ་གྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། བདེ་བའི་རེ་བས་སྤྱག་བསྐྱེལ་གྱི་རྒྱ་ཉི་བར་གསོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན། བདེ་བ་འདོད་པས་འཆོ་བ་བྱས་པ་ན། འདི་དང་གཞན་དུ་སྤྱག་བསྐྱེལ་བྲོབ་པ་ལྟ་བུའོ། །དམ་བཅའ་སྤྱི་མ་ལ་སྤྱག་བསྐྱེལ་འདོད་པས་

རྟེན་པར་འགྱུར་གྱི་འདོད་པ་ཙམ་གྱིས་བདེ་བ་ག་ལ་ཡིན་ཏེ་མི་རྟེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན། རྒྱལ་པའི་སྤྱུག་བསྐྱེལ་ནི། བརྟུང་བ་མ་འབྱུང་ན་དེ་ཙམ་གྱིས་འགྱུར་ཞིང་རྒྱལ་པ་སེལ་བའི་བདེ་བ་ནི། བརྟུང་བ་འདོད་པ་ཙམ་གྱིས་མི་འབྱུང་
 བ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི། རྒྱུ་མི་དགེ་བ་དང་། ལུས་ལ་གྲུས་པ་སྤྲོད་བ་གཉིས་གྱི། དང་པོ་ནི། ཁྱེད་ཅེས་དགོན་པའི་བདེ་བ་ལ་གྲུས་ཤིང་མོད་པའི་སྤྱུག་བསྐྱེལ་ལ་ཅི་སྟེ་མི་འཇིགས་ཏེ་མི་འཇིགས་པ་དེ་མི་རིགས་ཏེ། བདེ་བ་ལ་གྲུས་པ་
 ལྟར་སྤྱུག་བསྐྱེལ་གྱི་ཡིད་འབྱུང་བར་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བསམས་ཅད་དུ་རང་བཞིན་དང་འཚམས་པའི་ནན་ཏན་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་མི་དགེ་བ་སྤྲོད་རིགས་ཏེ། བདེ་བ་ཐོབ་ཅིང་སྤྱུག་བསྐྱེལ་འདོར་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་
 ཡང་མི་དགེ་སྤྲོད་བ་ལ་ལྟོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། རང་གི་ལུས་ལ་གྲུས་པ་དང་དགྲ་ལ་གྲུས་པའི་གང་ཟག་གཉིས་པོ་དེ་དག་གི་གྲུས་པ་གཉིས་ནི་མཚུངས་པར་སྤྲོད་བར་འགྱུར་ཏེ། བདེ་བར་གྱུར་པའི་ལུས་པོ་ལོངས་སྤྱོད་
 གྱིས་ཤིན་ཏུ་གཞོན་ཤ་ཅན་དུ་གྱུར་པ་དག་ནི་སྤྱུག་བསྐྱེལ་གྱི་སྤྱོད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དག་ནི་ལོ་མ་གསར་པ་ལ་མེས་རེག་པ་ལྟར། སྤྱུག་བསྐྱེལ་ཚུང་དུ་རེག་གྱུར་རང་འདོད་ཉམས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། བདེ་བའི་ལོངས་སྤྱོད་
 གྱི་རྒྱ། ཡུལ་དེ་དག་དུས་ཤིན་ཏུ་འགོར་བས་བསྟེན་གྱུར་ལུས་ནི་བདེ་བའི་བདག་ཏུ་མི་འགྱུར་ཏེ་སྤྱུག་བསྐྱེལ་གྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁུབ་པ་ནི། རང་བཞིན་ནི་རང་བཞིན་མིན་པ་གཞན་གྱིས་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་ཅེས་བྱ་བ་རིགས་པ་

ལྟ། །མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན། ལྷགས་ནག་པོ་གསེར་དུ་སྤྲིའགྱུར་བ་བཞིན་ནོ། །བཞི་པ་ནི། རྒྱལ་པོ་ལ་སོགས་པ་སེམས་ཅན་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་རྒྱལ་སྤྱིད་ཀྱི་གཞི་ཆེན་པོ་ལ་རེ་བ་བཞག་པ་རྣམས་ནི། དེས་གཡེངས་པས་
 ལྷག་བསྐལ་མི་ཆོར་བའི་ཕྱིར། ལུས་ལྷག་བསྐལ་གྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པ་མི་རིགས་སོ་ཞེ་ན། རང་བཞིན་གྱི་བདེ་བར་གྱུར་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་དེར་འགའ་ཡང་ཡོད་པ་རིགས་པ་མིན་ཏེ། འཇིག་རྟེན་འདི་ནི་ཉིན་རེ་ཉིན་རེ་ཞིང་ལུས་དང་
 སེམས་གྱི་ལྷག་བསྐལ་གཉིས་ཀྱིས་འཛོམས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། འོངས་སྤྱོད་ལྷན་པའི་མཆོག་ལ་འོངས་སྤྱོད་ཀྱི་གཞི་ཆེན་པོ་ཉམས་གྱིས་དོགས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡིད་གྱི་ལྷག་བསྐལ་དང་། འབྱོར་པ་མེད་པའི་མཐའ་ཁྱེལ་ལ་རྣམས་
 ལ་ནི། ཟས་གོས་གྱིས་ཐོངས་པ་ལ་སོགས་པའི་ལུས་ལས་སྐྱེས་པའི་ལྷག་བསྐལ་གྱིས་བཅོམ་པའི་ཕྱིར། ལྷ་པ་ནི། གལ་ཏེ་ལྷག་བསྐལ་གཉིས་ནི་ཡོད་མོད་ཀྱི། དེ་ལྷ་ན་ཡང་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ཉིད་གྱིས་ཟེལ་གྱིས་མནན་པས་མི་གེས་སོ་ཞེ་
 ན། ཡུལ་དུས་ཀུན་ན་ལྷག་བསྐལ་གཉིས་ཏུ་སྟོབས་དང་ལྷན་པས་བདེ་བ་ཅི་ཡང་མེད་དེ། བདེ་བ་རྟོག་པའི་དབང་དུ་གྱུར་ཅིང་། རྟོག་པ་དང་བདེ་བ་གཉིས་ཀ་ཡང་ལྷག་བསྐལ་གྱི་དབང་དུ་གྱུར་པ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཡུལ་ཡིད་
 དུ་འོང་བ་འོངས་སྤྱོད་པའི་ལུས་གྱི་བདེ་བ་ཡང་། ཡུལ་དེ་ལ་སེམས་གཏད་པའི་རྟོག་པ་ཡོད་ན་ཡོད་ཀྱི། མེད་ན་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡིད་གཞན་དུ་གཡེངས་པས་བྱ་རམ་གྱི་མངར་བ་མི་ཆོར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཡིད་བདེ་ཡང་ཡུལ་དེ་

ལྷག་བསྐལ་གྱི་ལྷག་བསྐལ་གྱིས་བཅོམ་པའི་ཕྱིར།

བདེ་བའི་རྒྱ་ཉིད་དུ་རྟོག་པ་ལ་རག་ལས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། བདེ་བ་སྦྱང་བཞིན་པ་ནི། སྤྱག་བསྐྱེལ་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་གིས་ཟེལ་གྱིས་མནན་པའི་ཆེ་དེ་ཐམས་ཅད་རྟོག་པ་དང་ལྷན་ཅིག་བཏང་ནས། སྤྱག་བསྐྱེལ་ཁོ་ན་སོ་
སོར་སྦྱང་བའི་ཕྱིར་དང་། དུག་པ་ནི། གལ་ཏེ་བདེ་བ་རྟེན་པར་དགའ་བ་དེ་ལྟ་ན་ཡང་། མི་གཞོན་པའི་ཕྱིར་ལུས་ཀྱི་བདག་གི་བ་ཡིན་ལ། སྤྱག་བསྐྱེལ་ནི་མིན་ཏེ། གཞོན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བདེ་བ་ནི་ལུས་འདི་ཡི་གཞན་དབང་པའི་གཞན་
པོ་ལྟ་བུར་སྒྲུབ་བར་གྱུར་གྱི། བདག་གི་བ་ནི་མིན་ཏེ། ཇི་ལྟར་ཇི་ལྟར་གྱིས་པ་གཞོན་ན། དར་བབ། ཆུན་པོ་ཉིད་དག་གི་དུས་འགོ་བ་དེ་ལྟར་དེ་ལྟར་སྤྱག་བསྐྱེལ་མདུན་ནས་མདུན་དུ་མངོན་པར་འཕེལ་བའི་ཕྱིར་དང་། བདེ་བ་ནི་རྒྱབ་
ནས་རྒྱབ་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །བདུན་པ་ནི། ལུས་སྤྱག་བསྐྱེལ་གྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པ་དེ་ལྟ་ན་ཡང་བདེ་བའི་རྒྱས་ཕྱིར་བཅོས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ལུས་ལ་སྦྱོ་བར་མི་བྱའོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། ལུས་ལ་བདེ་བའི་རྒྱ་དག་ཉུང་ལ།
སྤྱག་བསྐྱེལ་གྱི་རྒྱ་དག་མང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤྱག་བསྐྱེལ་གྱི་རྒྱ་ནང་གི་བདག་ཉིད་ལས་འགྱུར་པ་ཁམས་མི་སྟོམས་པའི་རྒྱ་ཅན་ནད་ཐམས་ཅད་དང་། གཞན་གང་བ་ལ་སོགས་པ་ཕྱི་རོལ་གྱི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བའི་རིག་པ་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་ཅན་
ནམས་སྒྲུབ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། དེ་སྟེན་དུ་བདེ་བའི་རྒྱ་ནང་དང་ཕྱི་རོལ་གྱི་རྒྱ་ཅན་དག་མི་ནམས་ཀྱི་ལུས་འདི་ལ་མི་སྒྲུབ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ལ། བདེ་བ་མཐོག་རྒྱུད་བས་རང་བཞིན་མེད། རྒྱུན་གྱིས་བསྐྱོག་པ་བསྐྱུབ། འཆི་

༡༡། །བའི་ཚེས་ཅན་ཡིན། སྤྱག་བསྐྱེལ་ཁོར་མོ་ཡུག་ཏུ་ཡོད། ལུས་ལ་འགལ་བ་འདྲ། སྦྱོང་ལམ་རྩོམ་པ་ལས་བྱེད་ཡིན། ངན་འགྲོའི་གཡང་སར་རྟག་ཏུ་ཉེ། སྤྱག་བསྐྱེལ་རྒྱུན་གྱི་བཅོས་སུ་མེད། དེས་ན་སྤྱག་བསྐྱེལ་སྦྱིབ་བྱེད་གྱི་
 བདེ་བ་མེད་པ་དང་དགུ་ལས། དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་བདེ་བ་ཡོད་དེ། འཕེལ་བར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བདེ་བ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་བདེ་བ་ནི། ཡུན་རིང་པོར་བསྟེན་ཀྱང་སྤྲད་པ་དང་། མཐོག་
 རྒྱུར་བར་མི་འགྱུར་བ་ཞིག་ན། ཟས་གོས་བསྟེན་པ་ལས་འཕེལ་བཞིན་པའི་བདེ་བ་ལ་ནི་ཡུན་རིང་དུ་བསྟེན་པ་ན། དེ་ལས་བསྒྲོག་པ་སྦྱོ་བ་དང་། སྤྲད་པ་དང་། མཐོག་རྒྱུར་བར་མཐོང་བའི་ཕྱིར། སྤྱག་བསྐྱེལ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་དེ།
 རི་ལྟར་བདེ་བ་བསྒྲོག་པ་མཐོང་བ་དེ་ལྟར་སྤྱག་བསྐྱེལ་མངོན་པར་འཕེལ་བཞིན་པ་ལ་ནི་བསྒྲོག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལ་ནི་ཡུན་རིང་དུ་བསྟེན་པ་ན་ཆེས་ཆེར་གདུང་བས་རྒྱབ་ཅིང་། ལུས་སེམས་ཆེས་ཉེ་བར་འཛོམས་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །གཉིས་པ་ནི། བདེ་བ་དོ་བོ་ཉིད་གྱིས་ཉམས་རྒྱུར་བར་མ་ཟད། འོན་ཀྱང་རྒྱུན་ཉམས་རྒྱུར་བ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར། བདེ་བའི་རྒྱུན་དྲོ་བ་དང་བསིལ་བའི་རེག་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ནི་བསྟེན་པ་ན་འབྲས་བུ་བདེ་བ་དང་ལྡན་ཅིག་
 བསྒྲོག་སྟེ། མཐར་སྤྱག་བསྐྱེལ་གྱི་རྒྱ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་འགྱུར་བར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྤྱག་བསྐྱེལ་གྱི་རྒྱ་རྣམས་ནི་ཡུན་རིང་པོས་བསྟེན་པ་ན་ཆེས་བྲི་བ་མེད་པར་སྤྱག་བསྐྱེལ་བསྦྱེད་པ་ལ་འདུག་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། ཞེ་སྤང་གིན་ཏུ་ཆེ་

ལྷན་པ་ལྟེན་པ་

པ་རྣམས་ཀྱི་པ་མེད་པར་གནོད་པ་ལ་འདྲུག་པ་བཞིན། དེས་ན་སྟུག་བསྐྱལ་ལ་ཆེན་རྣམས་ཉིད་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་བསྒྲོག་པ་ཡོད་པ་ས་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། བདེ་བ་ཡོད་དེ། ལྷས་ཀྱིས་བདེ་བ་དང་ལྷན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།
ལྷས་ཀྱིས་བདེ་བར་འབྱུང་ཞེས་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་རིགས་པ་ས་ཡིན་ཏེ། དུས་གསུམ་དུ་འཆི་བཞིན་པ་ཡིན་ཏེ། སྤར་ཡང་འཆི་བཞིན་པ་ལ་དུས་སོང་ཞིང་། ད་ལྟར་འགྲོ་བཞིན་པ་དང་ས་འོངས་པ་ན་འགྲོ་བར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་པ་
ནི། ལུས་ཅན་རྣམས་ལ་བདེའོ་ཞེས་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་རིགས་པ་མིན་ཏེ། སྟུག་བསྐྱལ་གྱིས་ཁོར་སོ་ཡུག་ཏུ་གནོད་བཞིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྟུག་བསྐྱལ་གྱི་རྒྱ་ལུས་ལ་གནོད་པར་ཁྱེད་པ་བཀྲེས་སྒྲིམ་ཆ་གྲང་སོགས་གྱིས་གནོད་པ་ཏྲག་ཏུ་
ཁོར་སོ་ཡུག་ཏུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལྷ་པ་ནི། ལུས་ཅན་རྣམས་བདེའོ་ཞེས་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་རིགས་པ་མིན་ཏེ། ལུས་ནི་སྟུག་བསྐྱལ་གྱི་རྒྱ། བན་རྩེན་གནོད་པ་ལ་ཞུགས་པའི་འགལ་བ་འདྲ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལུས་ནི་འབྱུང་བ་བཞི་ཀུན་
ཆོགས་པ་ལས་སྟེ་བར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ལུས་འབྱུང་བས་འབྱུང་དགོས་གིང་རེ་རེ་ལ་འབྱུང་བའི་རུས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ས་མེད་ན་ལྟར། རུ་མེད་ན་འབྲོར། མེ་མེད་ན་འབྲུལ། རྒྱར་མེད་ན་ཡང་གིང་རྒྱས་པར་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་
དང་། འབྱུང་བ་ཆོགས་པ་ཡང་ལན་རྩེན་གནོད་པ་ལ་ཞུགས་པ་ཡིན་ཏེ། སའི་ཁས་ས་ནི་རྒྱར་གི་ཁས་ས་ཀྱི་འགྲོས་བརྒྱུག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱར་ནི་ས་འབྲོར་བ་དང་། རུ་ནི་མེ་ལ་གནོད་པ་དང་། མེ་ནི་རྒྱ་སྐམ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རེད་

ཨ། །ཏུ་ཞུགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན། སྤྱོད་ཡུལ་ཐ་དང་པའི་སྟོག་ཆགས་དུག་ཐག་པ་གཅིག་གིས་བཅིངས་པ་དང་། བཅ་ཚུན་མི་མཐུན་པའི་རུང་མ་བཞིས་སྟུག་བསྐལ་བར་གྱུར་པའི་ཁྱོ་བཞིན་མོ། །དེའི་ཉེས་སྤོང་དགག་པ་ནི།
 གལ་ཏེ་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་རྣམས་ལ་མཚན་ལྟར་འགལ་བ་དེ་ལྟ་ན་འདྲ་ཕྱིར་བཅོས་པ་ཡོད་དེ། དེ་ལས་བདེ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ལུས་ཅན་རྣམས་ལ་བདེའོ་ཞེས་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་རིགས་པ་མིན་ཏེ། སྟུག་བསྐལ་ལས་བྲོས་པའི་ཕྱིར། དེ་དང་དེར་
 རྒྱགས་པའི་སྟུག་བསྐལ་གྱིས་བསྐྱུག་བཞིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གྲང་བ་སོགས་གྱིས་སྟུག་བསྐལ་བ་ནི། དེ་ལ་ཕྱིར་འཆོས་པ་སྟེ་དེའི་གཉེན་པོ་དྲོ་བའི་རྣམ་པ་ཅན་གོ་བ་དང་། ཆ་བའི་གཉེན་པོ་བསེལ་བ་སོགས་ལ་འདུག་པ་ནི། གྲང་བ་
 སོགས་གྱི་སྟུག་བསྐལ་གྱིས་འཛིགས་ནས། དེ་སྤང་པའི་ཕྱིར་བསྟེན་པ་ཡིན་གྱི་རྟག་ཏུ་དེ་ལ་རང་བཞིན་གྱི་བདེ་བ་ཡོད་ནས་བསྟེན་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དག་བདེ་བའི་རྒྱ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན། ཐམས་ཅད་གྱི་ཆེ་བདེ་བ་བསྐྱེད་
 དགོས་པ་ལ་མི་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར། དུག་པ་ནི། གལ་ཏེ་ལྷས་བྱིན་བདེ་བར་ཉལ་འདུག་འགྲོའོ་ཞེས་པའི་ཐ་སྐྱོད་ཡོད་པའི་ཕྱིར་བདེ་བ་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། ལུས་ཅན་རྣམས་ལ་བདེའོ་ཞེས་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་རིགས་པ་མིན་ཏེ། བཅ་ལྟར་ལས་བྱེད་པའི་
 སྟུག་བསྐལ་གྱི་གཞོན་བཞིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྟུག་བསྐལ་ཕྱིར་བཅོས་པའི་ཕྱིར་འགྲོ་འཆག་ཉལ་བ་སོགས་གྱི་སྤྱོད་ལས་བསྟེན་དགོས་ཤིང་། ལུས་སེམས་གྱིས་འབད་རྩིས་མེད་པར་ཉལ་བ་སོགས་གྱི་སྤྱོད་ལས་འགའ་ཡང་ས་སྟེང་

ལྷན་སྐྱེས་པ་ལྟར་

ན་ཡོད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་དེ། རང་དྲག་པོས་ཐེབས་པ་རྣམས་ནི་ལག་པ་འདེགས་པ་ཙམ་ཡང་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བདུན་པ་ནི། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཡུལ་ཡིད་དུ་འོང་བ་འབྲོབ་པའི་ཕྱིར་སྟུག་བསྐལ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་བདེ་བ་ཡོད་དོ་ཞེ་ན།
ལུས་ཙན་རྣམས་ལ་བདེའོ་ཞེས་རྣམ་པ་ཀུན་དུ་རིགས་པ་མིན་དེ། ངན་འགྲོའི་ཡངས་ཁོང་གིས་ཡོད་པས་དེ་ལས་དུས་རྟག་དུ་བདག་ཉིད་བསྐྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར་དེ། མཁས་པ་རྣམས་ནི་སྒྲུན་པོ་ལྟར་འདོད་ཡོན་གྱི་ཆེད་དུ་སྟེག་ལས་བྱེད་
ན་ཆོའདི་དང་འཇིག་རྟེན་གཞན་དུ་གསོད་པ་སོགས་གྱི་སྟུག་བསྐལ་ཉམས་སུ་སྦྱོར་བར་འགྱུར་རོ་སྟུམ་དུ་བསམས་དེ། དུས་རྟག་དུ་སྟེག་པ་དང་དེའི་རྒྱ་ཙན་གྱི་སྟུག་བསྐལ་ལས་བདག་ཉིད་བསྐྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བརྒྱད་པ་ནི།
འདིར་སྟེས་བུ་བདེ་བ་དོན་དུ་གཉེར་བ་རྣམས་རྟུང་པ་གཉིས་གྱིས་འགྲོ་བའི་སྟུག་བསྐལ་ལ་དམིགས་ནས་རྟུང་ལ་སོགས་པའི་ཞོན་པ་ལ་བཞོན་པར་བྱེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་བདེ་བ་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། སྟུག་བསྐལ་ཕྱིར་བཙོས་གྱི་ཞོན་པ་སོགས་ལ་
མི་རྣམས་གྱི་བདེ་བ་བསྐྱབ་པའི་རུས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མིན་དེ། ཡོད་ན་མཐར་ཡང་ཡོད་དགོས་པ་ལ་རྟག་དུ་སྟེ་མཐར་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་དེ། ཐོག་མ་དང་ཐ་མར་སྟུག་བསྐལ་ཁོ་ན་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དེ། ཉ་ཙང་བསྟེན་ན་མཐར་
སྟུག་བསྐལ་བར་དམིགས་པའི་ཕྱིར་དང་དེ་ལ་ཐོག་མ་ཁོ་ནར་སྟུག་བསྐལ་རྩོམ་པ་ཡོད་པས་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར་དེ། དང་པོར་གང་ལ་སྟུག་བསྐལ་བྲ་མོ་རྩོམ་པ་མེད་པ་དེ་ལ་མཐར་འཁེལ་བ་ན་ཡང་སྟུག་བསྐལ་བར་མི་འགྱུར་དགོས་.....

ལྟུན་པ་

༡། །པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་སྐྱུག་བསྐྱལ་ཕྱིར་བཅོས་པའི་རྒྱ་ཅན་གྱི་བདེ་བ་ཡོད་དེ། སྐྱུག་བསྐྱལ་ཕྱིར་འཆོས་པ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཕྱག་པོ་འགའ་ཞིག་གསེར་གྱི་སྒོར་དུ་སྐྱུག་ཅིང་། བཅ་པོ་སའི་གྱི་པོར་སྐྱུག་པར་མཐོང་ནས།
 བདག་ནི་ཕུན་སུམ་ཆོག་ས་པའི་ཞེས་དགའ་ཞིང་སྒོམ་པ་སྐྱེས་པ་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལས་ཡིན་དེ། གསེར་དང་གྱི་པོ་སྐྱུག་པར་བྱེད་པ་དེ་གཉིས་ཀ་ཡང་སྐྱུག་པའི་སྐྱུག་བསྐྱལ་ལ་བྱེད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། དཔེ་ནི་སྐྱ་བདེ་བ་ཞིན་དུ་སོ་སོའི་སྐྱེ་
 བོ་བོས་པ་དང་སི་ལྷན་པ་ཡང་སྐྱུག་བསྐྱལ་ཕྱིར་བཅོས་པ་དེ་ལ་བདེའོ་སྐྱུམ་དུ་སེམས་པར་བྱེད་པ་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལས་ཡིན་དེ། གྲང་བ་སོགས་གྱི་སྐྱུག་བསྐྱལ་དང་དེ་ཕྱིར་འཆོས་པ་གཉིས་ཀ་ཡང་སྐྱུག་བསྐྱལ་གྱི་རྒྱར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར།
 དཔེར་ན་རྟའི་ཆགས་སྒོམ་པ་བཞིན། གལ་ཏེ་ཁུར་པོ་ཕྱག་པ་གཅིག་ནས་ཕྱག་པ་གཉིས་པར་ཁུར་སྒོ་བར་མཐོང་བའི་ཕྱིར། སྐྱུག་བསྐྱལ་ཕྱིར་འཆོས་ལ་བདེ་བ་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། ཀླར་པ་གཉིས་གྱིས་འགྲོ་བ་ཏུ་ཅང་བསྟེན་པས་སྐྱུག་བསྐྱལ་
 ཆེན་པོ་འབྱུང་ལ། དེ་ཕྱོག་པའི་ཕྱིར་ཞོན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པར་རྩོམ་པ་ལ་བདེ་བ་དང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མིན་དེ། དེའི་ཆེ་སྐྱུག་བསྐྱལ་རུང་དུ་རྩོམ་པའི་སྐྱར་གྱི་སྐྱུག་བསྐྱལ་ཆེན་པོ་སྐྱེས་པ་ཕྱོག་པར་འབྱུང་ལ་བདེ་
 བར་སྒོམ་པ་ཅིས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། སྐྱུག་བསྐྱལ་རུང་དུ་རྩོམ་པ་དང་སྐྱུག་བསྐྱལ་ཆེན་པོ་འགག་པ་གཉིས་ཀ་ལ་འད་བདེ་བ་ཅི་ཡོད་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་བྱབ་པ་བཅོས་ལྷན་འདས་གྱིས་ཀ་དེའི་བུ། སྐྱེ་བ་ན་ཡང་སྐྱུག་བསྐྱལ་

ཀུན་ཀྱི་ཐུགས་རྒྱུ་ལྟར་

ཁོ་ན་སྒྲེའི་ཞེས་སྒྲེའཇིག་སྒྲུག་བསྐལ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པའང་། དེ་ལ་དགོངས་སོ་སྟེ་དུ་སེམས་སོ། །དགྲ་པ་ནི། གལ་ཏེ་སྒྲུག་བསྐལ་རང་བཞིན་དུ་ཡོད་མོད་དེ་ལྟ་ན་ཡང་བདེ་བས་སྒྲིབ་པའི་ཕྱིར་མི་མངོན་ནོ་ཞེ་ན། སོ་སོའི་སྒྲེ་བོ་
ཞེས་རྒྱུ་པ་གཉིས་ཀྱི་རྗེས་སུ་བརྗོད་ནས། སོ་སོ་སྒྲེ་བོའི་སྒྲུག་བསྐལ་བདེ་བས་གཡོགས་ནས་མི་མངོན་པ་དེ་མ་ཡིན་ཏེ། གང་གིས་སྒྲུག་བསྐལ་སྒྲིབ་པར་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་ཞེས་བྱ་བ་རིགས་པས་ཡོངས་སུ་བརྟགས་ན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་
ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། མཐོ་རིས་ཀྱི་བདེ་བ་ལ་ཡིད་འོན་པ་ནི་གྲང་བོ་ཆེས་བདས་ན་སྐལ་སྒྲུ་ཆོགས་ཀྱིས་གང་བའི་ཁྱོན་པའི་ཕྱིད་དུ་ལྷུང་བ་བྱི་བས་ཟ་བཞིན་པའི་རྩ་དུར་བ་ལ་འཇུས་པས་ཐོགས་པ། སྒྲང་ཅི་ཐོགས་
པ་འབབས་པ་སྐྱངས་པས་ཡིད་འོན་པ་དང་འདྲ་སྟེ། འཁོར་བའི་དགོན་པར་འཆི་བས་བདས་པས་རྒྱས་པའི་ནང་དུ་ལྷུང་ཞིང་། མའི་འཇིག་རྟེན་དུ་དགེ་བའི་ལས་ལ་འཇུས་པས་ཐོགས་པ། འོག་རན་སོང་དང་། རོས་མི་དགེ་བའི་རྣམ་
རྟེན་གིས་གང་བ་རྣམ་སྒྲིན་སྟོང་བའི་ཆེ་ཟད་བཞིན་པ། ཡུལ་ཡིད་དུ་འོང་བའི་འདོད་ཡོན་སྐྱངས་པའི་སེམས་རྟེན་པ་ལ་ཡང་བདེ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་ནི། གལ་ཏེ་སྒྲུག་བསྐལ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན་འདི་སྒྲུག་
བསྐལ་ལོ་ཞེས་ཉེ་བར་བསྟན་པས་ཅི་བྱ་ཞེ་ན། ཉེ་བར་བསྟན་པ་དོན་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྒྲུག་བསྐལ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ཀྱང་གཏི་སྒྲུག་གིས་བསྒྲིབས་ནས་ཁྱོད་སྒྲུག་པ་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བ་མེད་ཅེས་སོ་སོའི་སྒྲེ་བོ་རྣམས་ལ་

༡༡། །བསྟན་པས་དེས་སྟུག་བསྟུལ་གྱི་རང་བཞིན་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་ཚོས་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིར། རྒྱ་མཚན་དེས་ན་དེས་པར་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཏི་མུག་ཉེས་པ་ཀུན་གྱི་ཐ་མར་ཏེ་མཚོག་ཏུ་གསུངས་ཏེ། ཆེ་ཞེ་འདི་
 བྱི་སྒྲིབ་པ་རྣམས་ཀྱི་མཚོག་སྟེ། གང་འདི་མ་རིག་པའི་སྒྲིབ་པའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །ལྷ་པ་ནི། ལུས་ནི་མི་རྟག་པ་ཡིན་པ་དེ་ལྷ་ན་ཡང་བདེ་བ་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། ཉེ་བར་ལེན་པའི་འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་སྟུག་བསྟུལ་ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་ཏེ།
 ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་འཛིག་པའི་མི་རྟག་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། བྱིབ་པ་ཡོད་དེ། དེ་འདྲའི་མི་རྟག་པ་ལ་སྟུག་བསྟུལ་གྱིས་དེས་པར་གཞོན་ཅིང་། གང་ལ་གཞོན་པ་ཡོད་པ་དེ་བདེ་བ་མིན་པའི་བྱིར། རབ་ཏུ་བྱེད་པ་འདིས་ནི། སྤྱིད་པ་ལ་སྒྲིབ་
 བ་སྒྲིབ་པའི་བྱིར་དང་། སྤྱིང་རྗེའི་རྒྱ་ཅན་གྱི་བྱང་རྒྱབ་གྱི་སེམས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སྤྱང་བ་ལ་རབ་ཏུ་འགོད་པའི་བྱིར། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་མདོ་ཉེ་བར་སྤྱར་བ་ཡིན་ཏེ། སྒྲིབ་བ་སྟུག་བསྟུལ་ལོ། །ཁྱ་བ་སྟུག་བསྟུལ་
 ལོ། །སྟུག་པ་དང་བྲལ་བ་སྟུག་བསྟུལ་ལོ། །མི་སྟུག་པ་དང་འབྲད་པ་སྟུག་བསྟུལ་ལོ། །གང་འདོད་པ་བཅུལ་ཏེ་མ་རྟོན་པ་དེ་ཡང་སྟུག་བསྟུལ་ལོ། །མདོར་ན་ཉེ་བར་ལེན་པའི་སྤང་པོ་ལྷ་སྟུག་བསྟུལ་བའོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་ཏུ་
 སྟོན་པས། མདོན་པའི་བསྟན་བཅོས་ལས་ཀྱང་། སྟུག་བསྟུལ་ཀུན་འབྱུང་འཛིག་རྟོན་དང་། །ཞེས་སོགས་གསུངས་སོ། །འདི་མཛོད་ཀྱི་རྩ་བར་ཡོད་པ་ནི། མདོ་ལ་ཡོད་པ་བཞོད་པ་ཡིན་པས་འདིར་ནི་མདོ་ཁྱེད་ལ་ཡིན་

三
 四
 五
 六
 七
 八
 九

༡༡། །ཀྱང་སྤྲོད་པ་ལྷོག་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། རི་ཙམ་བསྟེན་པ་དེ་ཙམ་དུ་འདོད་པའི་རེ་བ་སྟེ་སྤྲོད་པ་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བར་འགྱུར་ཞིང་སྤྲོད་པ་མི་ལྷོག་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། ཟད་ཀྱི་ཐ་ཆད་བསྟེན་པ་འཆད་པའི་མི་འགའ་ཞིག་ལ་སའི་སྤྲོད་པ་མི་ལྷོག་ཅིང་འཕེལ་བ་དེ་བཞིན་ནོ། །དཔེར་ན། གཉིད་དང་འབྲིག་པ་ལ་ལོ་བསྟེན་པས་འཕེལ་བ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ། ཡུལ་བྱད་མེད་ལ་ཆགས་པ་དགག་ལུས་ཙམ་མི་གཙང་བར་བསྟེན་པ་དང་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ལ་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཙན་གྱི་སྟོན་བསྟེན་པ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ལ། བྱད་མེད་བྱེ་བྲག་པ་དང་། བྱད་མེད་ཙམ་ལ་ཆགས་པ་དགག་པ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ལ་དགོངས་པ་མཚུངས་པ་ནི། རི་བར་བསྟེན་པ་འདིས་ཡུལ་བྱན་མོང་བ་ལ་ཞེན་པ་ལྷོག་པར་རུས་ཀྱི། བྱད་མེད་བཟང་པོ་ལ་བདག་གི་ཡིད་བསྐྱོག་པར་མི་རུས་སོ་ཞེ་ན། འབྲིག་པའི་ཕྱིར་བྱོད་ལ་མོ་མཆོག་གིས་ཅི་བྱ་སྟེ་དོན་མེད་དེ། བྱད་མེད་དམན་མཆོག་ཀུན་གྱི་མི་གཙང་བའི་སྤྲོད་པ་ལ་མཆོན་ཉིད་ཐ་དད་པའི་བྱད་པར་ཅུང་ཟད་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་མཛེས་ལ་ལོངས་སྟོན་པའི་ཆེད་དུ་ཡང་བྱོད་ལ་མོ་མཆོག་གི་དོན་མེད་དེ། གཟུགས་མཛེས་ནི་མིག་ལྟར་ཀུན་གྱི་བྱན་མོང་ཡིན་པས་གཞན་གྱིས་ཀྱང་ལོངས་སྟོན་པའི་ཕྱིར། ཡུལ་བྱན་མོང་བ་ཡིན་པ་ནི། བྱད་མེད་མཆོག་ནི་སྟུན་པའི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་རྒྱ་ཡང་མིན་ཏེ། དེའི་འདོད་ཆགས་ནི་དེའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྷོག་མི་བྱད་པའི་ཕྱིར། ཡུལ་ལ་ཡིད་དུ་འོང་བ་མེད་ཀྱང་ཡུལ་གང་ལ་གང་ཟག་

༡༡། །ཉིད་ཀྱིས་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཕྱིར་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ལ་འདོད་ཆགས་སྐྱེའོ་ཞེ་ན། སྐྱོན་པོའི་འདོད་ཆགས་ནི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་འབའ་ཞིག་ལ་སྐྱེ་བ་མིན་ཏེ། ཡོན་ཏན་ཡོད་མེད་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་མེ་ལྷར་དུ་བྱུང་མེད་པར་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། གཏི་མུག་པལ་ཆེ་བས་ཡོན་ཏན་གྱི་རྒྱ་མཚན་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སྐྱོན་པོའི་འདོད་ཆགས་ལྡོག་པ་ནི་རྒྱ་ཡོན་ཏན་ཅན་ལྡོག་པ་ལ་ལྡོས་པ་ག་ལ་ཡིན་ཏེ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་སྐྱེ་བ་ཡོན་ཏན་གྱི་རྒྱ་མེད་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ། བྱད་མེད་བསྐྱང་དགའ་བ་ནི། གལ་ཏེ་བྱད་མེད་ནི་སྐྱེས་པ་གི་ན་ཕྱི་བཞིན་དུ་ལྷེབ་རུས་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རི་ལྷར་མི་བརྟེན་འཇུག་ཞེ་ན། བྱད་མེད་རྣམས་ལ་ཡིད་བརྟན་འོང་པར་མི་བྱ་སྟེ། ནད་ངན་བསྐྱང་དགོས་པ་དང་མཚུངས་པར་བྱད་མེད་ནི་རྒྱག་མོ་དང་ཁྱོ་ལ་སོགས་པས་སྐྱེས་པ་གཞན་གྱི་རྒྱུ་ལས་རྟག་ཏུ་བསྐྱང་བར་བྱ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ནི་སྐྱེས་པ་གཞན་དང་བཤེས་སུ་མ་གྱུར་པ་དེ་སྤྱིད་དུ་རང་གི་ཁྱོ་ལ་ཆགས་བཞིན་དུ་སྐྱུག་པ་ཡིན་གྱི། སྐྱེས་པ་གཞན་གྱི་རོ་སྤྱང་བར་གྱུར་པ་དེའི་ཆེ་ནི་རང་གི་ཁྱོ་ལ་མངོན་པར་མི་དགའ་བའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ནི་རྟག་ཏུ་སྐྱེས་པ་མཐོང་བར་འདོད་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆགས་པའི་སྤྱོད་པས་གདུང་བ་སྐྱེས་པ་ནི། གལ་ཏེ་འདོད་པའི་བསྟན་བཅོས་ལས་ན་ཆོད་དང་པོ་ལ་འདོད་པ་ཉི་བར་བསྟེན་པར་བསྟན་ལ། བསྟན་བཅོས་ལས་བསྟན་པ་ལྷར་འདོད་པ་བསྟེན་པ་རྣམས་ནི་བྱ་བ་མིན་པ་བྱེད་པར་མི་

འབྲུག་མེ་ཞེ་ན། འཛིག་རྟེན་ལ་དོན་མིན་པར་བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱི་ཆོག་ཆད་མར་བྱེད་པ་མི་རིགས་ཏེ། འདི་ལྟར་འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཆང་གིས་སྦྱོས་པ་དོ་ཆ་ཁྲེལ་ཡོད་དང་བྲལ་བ་བག་མེད་པར་སྦྱོད་ཅིང་བུད་མེད་ཀྱི་བསྒྲོ་བ་བཞིན་བྱེད་པ་འདི་
 དར་མའི་གནས་སྐབས་སུ་འདོད་པའི་སྦྱོད་པ་གང་སྦྱོད་པ་དེ་ནི་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བ་འཕམ་མ་བྲལ་ཡང་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་དང་ལྷན་པ་རྣམས་ལ་ཤིན་ཏུ་སྦྱག་བསྐྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་འདྲ་བ་དར་ལ་བབ་པའི་དུས་
 སུ་རང་གིས་བྱས་པའི་སྦྱོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ན་ཆོད་སྦྱིན་ནས་ཤིན་ཏུ་གནས་སྐབས་སུ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བརྟགས་ཤིང་བསམས་པ་ན་མི་འདོད་ཅིང་འགྱོད་པས་རྗེས་སུ་གདུང་བའི་རྒྱར་འབྲུག་བའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ལ་གདུང་བའི་རྒྱར་
 འབྲུག་ན་འཕགས་པ་གྲོལ་བ་རྣམས་སྦྱོད་པ་དན་པ་དེས་ཤིན་ཏུ་གདུང་བར་ཇི་ལྟར་མི་འབྲུག་ཏེ་ལྷག་པར་ཡང་འབྲུག་བའི་ཕྱིར། སེམས་གཡེང་བར་བྱེད་པ་ནི། གལ་ཏེ་བུད་མེད་ཀྱི་བདེ་བ་ནི་འདོད་པའི་ཁམས་ན་མཆོག་ཡིན་ཏེ། དེའི་
 ཕྱིར་དེའི་དོན་དུ་བུད་མེད་གདོན་མི་ཟ་བར་ཡོངས་སུ་བཟུང་བར་བྱའོ་ཞེ་ན། བུད་མེད་དེའི་བདེ་བ་ནི་ཅི་འདྲ་ཞིག་སྟེ་བདེ་བ་མིན་ཏེ། རང་རྒྱུད་ལྷན་གྱི་གང་ཟག་དེའི་ཡིད་རྟག་ཏུ་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་ལས་གཞན་དུ་ཕྱིར་སྦྱོགས་པར་
 བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མ་ཆགས་པ་ལ་བདེ་བ་མེད་པས་དེ་འདོད་ཆགས་ལ་རག་ལས་ལ་འདོད་ཆགས་དེ་ཡང་སྒྲུན་པོ་མིན་པ་ལ་མེད་པས་གཅིང་སོགས་སུ་འཛིན་པའི་ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་རྟོག་ལ་རག་ལས་ལ། དེས་ཀྱང་ཡིད་ཕྱིར་

༡༡། །གཡང་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡོངས་འཛིན་མི་རིགས་པ་ནི། བུད་མེད་འདི་ངའི་ཡིན་གྱི་གཞན་གྱི་མིན་ཞེས་ཡོངས་སུ་འཛིན་ཅིང་རྟག་ཏུ་གུས་པ་འདི་གོ་ཅི་ཞིག་ཡིན་ཏེ་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ལྟར་བྱེད་པ་ནི་ཡོངས་སྤྱོད་པའི་
 ཆེད་ཡིན་ལ། བྱོད་ལ་གུས་པ་ཆེ་འབྲིང་ཆུང་གསུམ་བཞིན་ཏུ་རྟག་ཏུ་སོ་དང་ལྷན་ཅིག་འཕྲད་ཅིང་ཡོངས་སྤྱོད་པའི་རྣམས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། འགལ་བ་འདུ་བ་ནི། གལ་ཏེ་འཇིག་རྟེན་ན་འདོད་ཆགས་བདེ་ཞེས་བརྗོད་ལ་དེའི་དོན་ཏུ་གདོན་
 མི་བྱ་བར་བུད་མེད་དག་འདོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། བུད་མེད་དག་གིས་དགོས་པ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ནི་ཆགས་པའི་གདུང་བ་དང་བྲལ་བའི་ཆེད་ཡིན་ལ། འདོད་ཆགས་ཀྱང་བདེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱེད་པ་ཡོད། བདེ་བ་དོར་བྱ་ཞེས་བྱ་
 བར། ཅི་ལྟར་བུར་ཡང་ནི་ས་སྤོང་བའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དབང་པོ་གཉིས་སྦྱོར་བས་བདེ་བ་འབྱུང་ལ། དེའི་རྒྱ་ནི་བུད་མེད་ཡིན་པས་བདེ་བའི་རྒྱ་བུད་མེད་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། བུད་མེད་དང་ལྷན་ཅིག་སྦྱོར་བའི་བདེ་བ་དེའི་རྒྱ་མཛའ་མོ་ཉིད་
 ཡིན་ཞེས་སྒྲུན་པོ་མིན་པ་སྤྲུལ་པ་སུ་ཞིག་འཛིན་པ་མིན་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་དེ་དང་གཞན་རྩལ་མིན་ཡིད་བྱེད་གྱི་རྣམས་རྟོག་ཆོགས་པ་ལས་སྦྱེ་བ་ཡིན་གྱི། སྦྱོར་བ་འབའ་ཞིག་ལས་སྦྱེ་བ་མིན་པའི་ཕྱིར། ཡིན་ན་ཆགས་པ་དང་བྲལ་མ་
 བྲལ་བས་ཅད་ལ་མེས་ཆོག་པའི་སྤྱུག་བསྤྲུལ་ལྟར་བྱེད་མེད་པར་སྦྱེ་བར་འགྱུར་བ་ཞིག་ན། དེ་ཡང་མིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆགས་བྲལ་དང་ཆགས་བྲལ་མིན་ཡང་བསྐྱབ་པ་ལ་གུས་པ་ཁ་ཅིག་མི་འདོད་བཞིན་ཏུ་བུད་མེད་དག་གིས་

བཅན་ཐབས་ཀྱི་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་ལ་དེ་དག་ལ་མཛེས་མོ་དང་སྦྱར་བ་བདེ་བའི་རྒྱར་ཡང་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ཡུལ་ཅན་ཆགས་པའི་ཉེས་དམིགས་ལ། གནས་ལུགས་སྒྲིབ་བྱེད་ཡིན་པ་ནི། གལ་ཏེ་རྒྱ་དུ་མས་འདོད་པ་ལ་
སྤྱད་ན། ཅིའི་ཕྱིར་ཆགས་པ་ཅན་ཡང་ཡང་འདོད་པ་བསྟེན། དེས་ན་འདོད་པ་ལས་སྦྱེས་པའི་བདེ་བས་བདེ་བ་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། འདོད་ཆགས་ཅན་གྱི་སྦྱེ་བྱས་འདོད་པ་སྦྱོན་ཅན་ཡིད་ཡང་དེའི་སྦྱོན་མི་མཐོང་བའི་རྒྱ་མཚན་
ཡོད་དེ། འདོད་ཆགས་ཀྱིས་སྒྲོ་གྲོས་ཀྱི་མིག་ལྟོངས་པས་དེའི་སྦྱོན་མི་མཐོང་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། གཡན་པའི་ནད་ཀྱིས་ཐེབས་པ་མཛེ་པོ་ཤུགས་པ་ན་ཆ་དབལ་དང་། བགས་པ་བཤུས་པ་དང་། བྲག་དང་། རྩས་ཁྱེ་སེར་འཇག་པའི་
ཉེས་པ་དུ་མ་ཡོད་ཀྱང་དེ་ལ་ནད་ཀྱི་དབང་གིས་སྦྱོན་དུ་མི་བལྟ་བ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་འཕགས་པ་ཆགས་བྲལ་རྣམས་ལ་འདོད་ཆགས་ཅན་འདོད་པ་བསྟེན་པ་སྤྱུག་བསྐྱལ་དང་ལྡན་པར་སྤྱང་སྟེ། འདོད་ཆགས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་མཐོང་བ་
ལ་སྒྲིབ་བྱེད་འདོད་ཆགས་ཀྱི་སྦྱོན་ལས་གྲོལ་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། མཛེ་པོ་ཤུགས་པ་གཡན་པའི་ནད་མེད་པ་རྣམས་ལ་སྤྱུག་བསྐྱལ་དུ་སྤྱང་བ་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་ན་ཡང་། གང་དེར་འདོད་ཆགས་ལས་སྤྱོད་པའི་གཡོ་བག་ཅེ་བ་
དང་བཞད་གད་སོགས་རྣམ་པ་དུ་མར་འགྱུར་བ་དེ་ནི་བདེ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། སྤྱད་མེད་དང་འཕྲད་པའི་ཆེ་ཆགས་པ་ཅན་ཀུན་གྱི་བརྟེན་པ་སོགས་ཀྱི་གཡོ་བག་ལ་བདེ་བ་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། དེ་འདྲའི་གཡོ་བ་ནི་གཉིན་གྱི་སྦྱེ་བོར་ཡོངས་སུ་

༡༡། །ཟད་ཅིང་། མགོན་མེད་པ་བཀྱེས་པས་ཉན་པ་རྣམས་ལ་མུ་གེ་བྱང་བའི་ཆེ་གཡོ་བའི་བྱ་བ་གང་འབྱུང་བ་དེ་དང་མཚུངས་པའི་བྱིར་ཏེ། གང་ཟག་དེ་ལ་ལྷག་པོ་དག་གིས་ཅུང་ཟད་སྟེར་བར་འབྱུར་རོ་སྟེ་ལྷན་ལྷན་ལྷན་གྱི་བྱ་བ་འདྲུང་པ་དང་། དག་གི་སྟན་པར་སྒྲུབ་བྱེད་ཅིང་ལྷག་པོ་བརྟེན་བ་མེད་པ་དག་གིས་ལན་བརྒྱར་བརྟེན་སྟེ་ཟུང་མི་གཏོང་ཞིང་། བརྟེན་བཅོས་རྣམ་པ་དུ་མ་བཟོད་བསྐྱར་པར་བྱེད་པ་དང་འདྲ་བར། ཆགས་ཅན་འདོད་པ་ཉེ་བར་ལོངས་སྟོན་པའི་རེ་བས་བྱད་མེད་ལ་འདྲུང་ཅིང་། དེས་མགོར་རྒྱུ་པས་བརྟེན་པ་དང་། མཆིལ་མ་འབྱོར་བ་དང་། ཐལ་ལྷག་བཏབ་པའི་བརྟེན་བཅོས་རྣམ་པ་དུ་མ་བྱེད་ཀྱང་མི་གཏོང་ཞིང་བཟོད་བསྐྱར་རྣམས་པའི་བྱིར་རོ། །གཞན་ལ་ལྷག་དོག་གི་རྒྱ་ཡིན་པ་ནི། གལ་ཏེ་བདེ་བ་ལ་རྒྱན་དུ་ཆགས་པས་བྱད་མེད་དག་འཛིན་ཅིང་དེའི་ཆེད་དུ་གཞན་ལ་ལྷག་དོག་པར་མཐོང་བའི་བྱིར་བྱད་མེད་ཀྱི་བདེ་བ་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་རིགས་པ་མིན་ཏེ། བྱད་མེད་ལ་ལ་ཆགས་པ་འགའ་ཞིག་གང་ཟག་གཞན་འགའ་ཞིག་ལ་ལྷག་དོག་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཆོན་གྱིས། བྱད་མེད་ལ་བདེ་བ་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། ལྷག་པོ་དབང་འབྱོར་པ་ཁ་ཅིག་དྲིགས་པས་བྱད་མེད་ལ་ཆགས་པ་དང་ལྷག་དོག་པ་འབའ་ཞིག་དུ་མ་ཟད་ཀྱི་བཤང་བའི་ཁང་པ་ལ་ཡང་ཆགས་གིང་། དེར་གཞན་འདུག་པ་ལ་ལྷག་དོག་བྱེད་པར་མཐོང་བའི་བྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལུས་ཅམ་མི་གཅིང་བར་བསྟན་པ་ལ། ཆགས་པའི་གནས་མ་ཡིན་པ་མདོར་བསྟན། ལྷན་བྱ་ཡིན་པ་དང་། མི་

གཙང་བའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བ་དང་། མི་གཙང་བའི་རང་བཞིན་ཡིན་པ་དང་། ལུས་ཅན་ཀྱན་ལ་བྱུང་བར་བསྟན་པ་དང་། གཞན་གྱི་སྒོ་ནས་ཆགས་པ་ལྟུང་བར་བསྟན་པ་དང་ལུས་རྒྱས་པར་བཤད། ཆགས་བྲལ་གྱི་རྒྱ་ཡིན་པས་གཙང་བ་
མེད་པར་བསྟན་ཏེ་མཐུག་བསྟུ་བ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ལུས་མི་གཙང་བ་ཡིན་པར་རྟོགས་ནའང་། དེ་ལ་བདེ་བ་ཡོད་པས་ཆགས་པར་རིགས་སོ་ཞེ་ན། ལུས་མི་གཙང་བ་ལ་དེ་མ་རྟོགས་པས་གཏི་མུག་དང་། དྲིང་བས་ཁྱོ་བ་
འབྱུང་བ་ནི་རིགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཀྱན་ཏུ་འདོད་ཆགས་འབྱུང་བར་རིགས་པ་ནི་མིན་ཏེ། མི་གཙང་བའི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་འདོད་ཆགས་སྐྱེ་བ་དང་རྗེས་སུ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་མཚན་མོར་མི་གཙང་བ་ལེན་པ་ལ་དང་པོར་མ་གཤམ་
པ་དང་། གཏི་མུག་དང་ཁྱོ་བ་འབྱུང་བྱིད་ཀྱང་འདོད་ཆགས་སྐྱེ་བའི་གནས་མེད་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་ལྷ་ཡོད་པའི་དང་པོ་ནི། ལུས་མི་གཙང་བ་ཡིན་མོད་ཀྱང་སྤྲད་བྱ་མིན་ཏེ། འཇིག་རྟེན་ལ་སྐྱོན་ཅན་དུ་མ་གྲགས་པའི་ཕྱིར།
དེ་སྐད་དུ་ཡང་། གཞན་ལས་བྲམ་ཟེ་རྣམས་གཙང་ཞིང་། །བྱད་མེད་རྣམས་ནི་ཀྱན་ལས་གཙང་། །ཞེས་སྒྲུའོ། །མྱོངས་པའི་མི་རྣམས་མ་གཏོགས་སེམས་རྣལ་དུ་གནས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ལུས་གང་ལས་མི་གཙང་བ་འབྱུང་བའི་ལུས་དེ་ནི་
སྤྲད་བྱར་ཅིས་མི་སེམས་ཏེ་སེམས་པར་རིགས་ཏེ། ལུས་མི་གཙང་བ་ལས་འབྱུང་བ་སུན་བྱུང་བའི་སྟོད་རྣམས་ཀྱང་མཚོག་ཏུ་སྤྲད་པར་བྱ་བར་འབྱུང་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་བྱད་མེད་གང་ལ་དེར་སྐྱེས་བུ་གཙང་བ་ཆགས་པར་

༡༡། །འགྲུར་བས་བུད་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་གཙང་བ་ཉིད་ཡོད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་བུད་མེད་སྤྱད་བྱ་མིན་མོ་ཞེ་ན། ལུས་དེ་ལ་གཙང་བ་ཡོད་དོ་ཞེས་སྤྱོད་པོ་མིན་པ་སྟོང་ལྟར་མི་ནི་གང་ཞིག་སྤྱི་སྤྱི་སྤྱི་བར་མི་རིགས་ཏེ། ལུས་གང་དུ་རིག་པས་
 རིག་བྱ་དང་། རྒྱུད་དང་། རོ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་གཙང་བ་བསྐྱེད་ཅད་ཀྱི་བྱ་མི་གཙང་བ་ཉིད་དུ་དམིགས་པར་འགྲུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། ལུས་ལ་གཙང་བ་ཡོད་དེ། དེགས་པ་སྤྱི་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ལུས་ལ་དེགས་པ་སྤྱི་བས་
 གཙང་བར་འཛོམས་པ་དེ་མི་རིགས་ཏེ། གནས་མེད་པ་ལ་སྟོངས་པས་དེགས་པ་སྤྱི་བ་ཙམ་དུ་བྱད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གང་ཞིག་དང་པོར་མའི་ཕོ་བ་དང་ཡོད་ཁ་གཉིས་ཀྱི་བར་གཤམ་ཁོ་ཁོ་ཁང་དང་འདྲ་བའི་ནང་དུ་འདུག་ཅིང་། མའི་བས་བོས་
 པ་ཞུ་བའི་དྲངས་པས་འཛོམས་ན་མི་གཙང་བ་དེ་མེད་པར་སྟོག་མི་གནས་པས་མི་གཙང་བའི་སྤྱི་དང་འདྲ་བ་དེ་ལ་དེར་མ་གཤམ་པས་དེགས་པ་སྤྱི་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ལུས་ལ་གཙང་བ་ཡོད་དེ། ལུས་ལ་སོགས་པས་མི་གཙང་བ་
 ཡོད་ས་སུ་སྟོང་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྟོངས་པ་བྱེད་ནི་ནང་གི་ལུས་ལ་གཙང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་འབད་པར་བྱེད་པ་དེ་ལྟར་དུ་སྤྱི་རོལ་གྱི་མི་གཙང་བ་ལ་ཡང་ཅིའི་ཕྱིར་འབད་པ་མི་བྱེད་དེ་བྱེད་རིགས་པར་འགྲུར་ཏེ། དེ་གཉིས་གཙང་
 བར་བྱེད་མི་ལུས་པར་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལུས་ལ་སོགས་པའི་བསྐྱེད་གང་གིས་ཀྱང་ལུས་ཀྱི་ནང་ཡུགས་གཙང་བར་མི་འགྲུར་བའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ནི། གལ་ཏེ་ལུས་མི་གཙང་བ་ཡིན་ན་བསྐྱེད་ཅད་ཀྱིས་སྟོང་རིགས་པ་ལ། དྲང་སྟོང་

མཐོང་པ་ལྟར་

དགའ་བྱུང་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་མི་སྤྲོད་བའི་ཕྱིར། བུད་མེད་སྤང་བྱ་མ་ཡིན་ཅོ་ཞེ་ན། བུད་མེད་གཞན་གྱིས་མི་སྤྲོད་བས་སྤང་བྱ་མིན་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། གལ་ཏེ་མཛེ་ཅན་བྱན་མོང་མིན་པ་ལྟར། བཤད་གཅི་འཇག་པའི་གཅིན་ཅན་སྐྱེས་བྱ་ཀུན་ལ་མཚུངས་པ་མིན་ན། མཛེ་ཅན་སྤྲོད་བ་ཇི་བཞིན་གཅིན་ཅན་དེ་མཛེ་ཅན་དེ་ལྟར་དུ་མི་ཀུན་གྱིས་སྤྲོད་བར་འགྱུར་ནའང་། མཛེ་ཅན་ནི་བྱན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཡིན་ལ། གཅིན་ཅན་ནི་བྱན་མོང་ཡིན་པས་མི་སྤྲོད་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། ལྷ་ཅན་གྱི་གྲིང་དུ་ལྷ་བ་མེད་པ་ཡན་ལག་མེད་པའི་སྐྱོན་དུ་ཅི་ཡི་ནང་པན་ཚུན་མིན་པ་བཞིན་ཅོ། །ལྷ་པ་ནི། གལ་ཏེ་ལུས་མི་གཙང་བ་ཡིན་ཡང་དྲི་ཞིམ་པོ་སོགས་ཀྱིས་དེའི་མི་གཙང་བ་སེལ་བར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་གཙང་བ་བསྐྱེན་པ་ལ་ཉེས་པ་མེད་དོ་ཞེ་ན། མི་གཙང་བ་ཕྱིར་འཆོས་པའི་ཐབས་སུ་གྱུར་པའི་མེ་ཏོག་དང་དྲི་ལ་སོགས་པའི་སྒྲོ་ནས་ལུས་ལ་ཆགས་པ་སྐྱེས་པ་ནི་གིན་ཏུ་མྱོངས་པར་ཟད་དེ། གཞན་མེ་ཏོག་ལ་སོགས་པའི་དྲི་ནི་ལུས་མི་གཙང་བ་ལ་ཆགས་པ་སྐྱེ་བའི་ཐབས་སུ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཅོ། །དཔེར་ན་སྒྲིའི་ཡན་ལག་ཉམས་པ་འགའ་ཞིག་ནི་གསེར་ལས་བྱས་པའི་སྒྲིའི་ཆ་བ་མས་དགའ་བར་འགྱུར་བ་ཇི་ལྟ་བུ་དེ་བཞིན་ཅོ། །འདིར་བཤད་པ། མ་དང་འདྲ་བའི་ལུས་པོ་ནི། །མ་སྐྱུང་གྱུར་པ་དྲི་དང་ནི། །མེ་ཏོག་འབྲེང་དང་གོས་སོགས་ལ། །མྱོངས་ལས་སྐྱེ་བོ་ཀུན་ཏུ་ཆགས། །གསུམ་པ་ནི། །འདོད་ཆགས་ཀྱི་རྒྱར་གྱུར་པའི་མེ་ཏོག་དང་དྲི་ལ་སོགས་པ་དག་ཡོད་དེ། དེ་དག་གི་སྒྲོ་ནས་སྐྱེ་བོ་འདོད་པ་དག་ལ་

༡༡། །ཆགས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཞེན། དེས་པར་འདོད་ཆགས་ཀྱི་རྒྱར་གྱུར་པའི་དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་གཙང་བ་ཞེས་བྱ་བ་དེའང་རྒྱ་གར་ནའང་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་བ་རྣམས་ནི་མི་གཙང་བ་ཟག་པས་མི་
 སྟག་པ་མཐོང་བའི་ལུས་ལ་བལྟས་ན་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ལུས་ཀྱང་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། གར་དུ་འཕགས་པ་རྣམས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་སྟེ་བའི་ལུས་དེ་ལ་
 གཙང་བ་ཡོད་ཅེས་བྱ་བར་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་གཤང་ཁོང་བའི་ཆོགས་ལྟ་བུའོ། །མེ་ཏྲག་དང་དྲི་ལ་སོགས་པ་ཡང་དེས་པར་འདོད་ཆགས་ཀྱི་རྒྱ་མིན་ཏེ། འདོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ཐོབ་པ་རྣམས་དེ་དག་ལ་
 ཡང་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་དེས་པར་འདོད་ཆགས་ཀྱི་རྒྱར་གྱུར་པའི་གཙང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། མེ་ཏྲག་ལ་སོགས་པ་གཙང་བར་སེམས་པ་
 རྣམས་ལ་ཡང་། མཐར་ཉིད་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒོ་ནས་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་ལས་ཆགས་པ་དང་རྗེས་སུ་མི་མཐུན་པ་ཡིད་འབྱུང་བ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། གལ་ཏེ་རང་བཞིན་གྱིས་གཙང་བ་ཉིད་ཡིན་ན། རྣམ་པ་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་ནི་མི་
 རུང་སྟེ། རང་བཞིན་ལ་སྟོག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། དེའི་ཕྱིར་ལུས་མི་གཙང་བ་ཡིན་ལ། སྟག་བསྐྱེད་དང་མི་ཏྲག་པ་ཡིན་པ་དེ་ནི་རབ་བྱེད་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་བཤད་ཟིན་ཅིང་། བདག་མེད་པ་ནི་རབ་བྱེད་བཞི་པས་སྟོན་

ཡུལ་གྱི་ཕྱི་རྒྱུ་ལྟར་

༡༡། །ང་ཡི་ར་འཛིན་པ་དག་ནི་རྒྱལ་པོ་ལ་གྲགས་ཏེ། དེ་གཉིས་བཀག་པའི་སྒོ་ནས་ཕལ་ཆེར་རྒྱལ་པོ་ཁོ་ན་ལ་རྗེས་སུ་བསྟན་ཏོ་ཞེས་གསུངས་པས། དངོས་བསྟན་རྒྱལ་པོ་དང་། ཞར་ལ་གཞན་གཤམས་ཅད་ལ་སྐྱར་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་དྲེགས་པ། རྒྱགས་པ། ར་རྒྱལ་འགོག་པའི་ས་བཅད་སོ་སོར་བྱེད་པ་ཡང་རིགས་པར་མ་མཐོང་སྟེ། སྐྱིར་ར་རྒྱལ་དང་། རྒྱགས་པ་སེམས་བྱང་ཐ་དད་ཡིན་ཡང་། འདིར་དྲེགས་པའི་མིར་གི་རྣམ་གྲངས་སུ་བྱེད་པར་མཛོན་ཏེ། ཅི་སྟེ་གཅིག་གི་དྲེགས་ཡོད་ཅིང་། ཅི་སྟེ་གཞན་གྱིས་དྲེགས་བྲལ་མིན། །ཞེས་པའི་འགྲེལ་བར། རྒྱལ་པོ་རྒྱགས་པར་འགྱུར་ན་ཞེས་དང་། རྒྱགས་པ་དང་བྲལ་བ་ཡང་ཅི་སྟེ་མི་འགྱུར་ཞེས་དང་། མི་གེས་གང་གི་ར་རྒྱལ་ཅི། །གཉིན་པོ་སྤང་ནས་ར་རྒྱལ་ཉིད། །འཛིན་པ་དེ་ཡི་ར་རྒྱལ་ཉིད། །ཅིས་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། ཡུལ་མཚུངས་པའི་དྲེགས་པར་མི་རིགས་ཏེ། དབང་བྱེད་བརྟན་པ་འཆོ་བ། གཏོར་བ་སྐྱོན་བྱ་ཡིན་པ། ཡོངས་སྤྱོད་སྤྱག་བསྐྱལ་གྱི་གནས་ཡིན་པ། བསྐྱར་བ་ཕན་ཚུན་ལྟོས་པ། བསོད་ནམས་སྤྱད་པ་སྤྱིག་ལའང་མཚུངས། རྩ་བ་གཞན་ལ་ལྟོས་པའི་རང་དབང་མེད། བསྐྱར་བ་ལོག་པར་སྐྱབ་པས་སྤྱིག་པར་འགྱུར་བ། དབང་སྐྱུག་གི་རྟོན་ལ་ངེས་པ་མེད་པས་དྲེགས་པར་མི་རིགས་པ་དང་དགུ་ལས། དང་པོ་ནི། ར་ནི་མངའ་བདག་གོ་ཞེས་བདག་དང་། ཡུལ་འདི་དག་ནི་བདག་གི་ལོ་སྟོན་པའི་བདག་གི་བའི་དྲེགས་པ་ནི། སྤྱིར་པའི་འགྲོ་བ་ལྟའི་འཁོར་བར་གང་ཟག་དམ་པ་སུ་ལ་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ།

མི་འགྲུར་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར། རྒྱལ་སྤྱིར་སོགས་ཡུལ་ཐུན་མོང་མིན་པ་ཡིན་ན་དེ་ལྟར་འགྲུར་ནའང་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་གསལས་ཅད་ནི་ལུས་ཅན་དེ་སེམས་ཅན་གསལས་ཅད་ཐུན་མོང་གི་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་མཆོངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་
དག་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་སྤྱི་མཐུན་གྱི་ལས་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། གལ་དེ་ཉ་བ་གསལ་ཅད་ནི་རྒྱལ་པོ་ལ་རགས་ལས་པའི་ཕྱིར། དབང་དུ་བྱས་པའི་རྒྱ་ཅན་གྱིས་དྲེགས་པར་རིགས་སོ་ཞེ་ན། འཛིག་རྟེན་གྱི་ཉ་བ་ཅུང་ཟད་
རྒྱལ་པོ་ལ་རག་ལས་པས་དེ་ཅོས་གྱི་རྒྱལ་པོ་ཁྱོད་དྲེགས་པ་སྐྱེ་རིགས་པ་མིན་ཏེ། སྐྱེ་བོའི་ཚོགས་བསྐྱེད་པའི་བཅས་སྤྱོད་ཀྱི་དུག་ཆ་སྤངས་ནས་བསྐྱེད་པ་ལ་རྒྱལ་པོར་གསྐྱེད་ཀྱིང་པ་ཅོས་ཡིན་པས་གང་རམ་དེ་དུ་ཉ་བ་སྐྱེ་ཁྱོད་
ཉིད་ཉ་བ་ཅུང་ཟད་ཅིག་ཀྱིང་པ་གསལ་ཅད་འཛིག་རྟེན་པ་ལ་སོ་ཆེས་དབང་དུ་བྱ་བ་ལ་རགས་ལས་པའི་ཕྱིར་མོ། །གསུམ་པ་ནི། གལ་དེ་རྒྱལ་པོ་ནི་མོར་དང་ཆ་རྒྱུན་རྣམས་གཏོང་བ་དང་སྤྱད་པ་དག་ལ་དབང་འཁྱོར་པའི་ཕྱིར་དྲེགས་པར་
རིགས་སོ་ཞེ་ན། རི་ལྟར་གསོ་བྱ་བཅས་ཀྱི་འཕྲོ་བ་པ་དེ་སྤྱོད་ཐོབ་ནས་རྗེ་བོ་གཏོང་བ་པོར་སེམས་ཤིང་རྒྱལ་མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་རྗེ་བོས་ཀྱང་གཏོན་མི་ཟ་བར་སྦྱོར་པར་བྱ་བའི་དངོས་པོ་སྦྱོར་པར་བྱས་ནས། བདག་ནི་གཏོང་བ་པོའི་
སྤྱལ་དུ་སྦྱོར་པ་སྐྱེད་པ་དེ་རིགས་པ་མིན་ཏེ། དྲེགས་པའི་གནས་མེད་པའི་ཕྱིར། གཞན་དུ་ན། མོར་རིན་ཁྲིན་པའི་ཚོར་པ་ཡང་དེ་ལས་དྲེགས་པ་སྐྱེ་རིགས་པར་གལ་པའི་ཕྱིར་མོ། །བཞི་པ་ནི། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་བདེ་བ་ཉི་བར་

ལྟེན་པ་

༡༡། །ཡོངས་སྤྱོད་པ་རྟག་ཏུ་ཉེ་བའི་ཕྱིར་དྲེགས་པ་སྒྲེ་བར་རིགས་སོ་ཞེ་ན། བུད་མེད་དང་། ཆང་དང་། རྒྱན་སོགས་ལ་ཏུ་བ་ལྟར། ཡུལ་དག་ལ་ཤིན་ཏུ་ཆགས་པ་ནི་གཞན་དབང་པོ་དུལ་བ་ནམས་ཀྱིས་སྤྲུལ་བསྐྱེད་ཀྱི་གནས་སུ་གཟིགས་ཏེ། དབང་པོ་དུལ་བའི་ཕྱིར་དང་། འདི་ན་རྒྱུད་པ་དུ་མའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དབང་ལྷན་ལ་བདེ་བའི་གནས་སུ་བསྐྱེད་པ་ཁོང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། སྤྲུལ་བསྐྱེད་ཀྱི་གནས་ལ་བདེ་བར་བབུང་བའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཁོང་ཡུལ་ཡོངས་སྤྱོད་པ་ལ་དགའ་བ་གང་གིས་སྒྲེ་བར་འགྱུར་ཏེ་འགྱུར་བར་མི་རིགས་ཏེ། སྒྲེ་པོ་ལལ་སོ་ཆེ་བསྐྱར་བའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་སྤྲུལ་བསྐྱེད་པར་མཆོངས་མེད་པས་གཞན་གྱི་ལས་ཀྱིས་ཁོང་ཅིང་། དེའི་འབྲས་བུ་ཉེ་བར་འཆོལ་ཅོང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་རྒྱན་པོ་ཆང་པ་གཙོ་བོ་པའི་ལས་ཀྱིས་འཆོལ་བ་ཞེ་ན་མོ། །ལྟ་བུ་ནི། རྒྱལ་པོ་འཛིག་ཅེན་གྱི་བསྐྱར་བ་པོ་ཡིན་པས་རྒྱགས་པར་རིགས་སོ་ཞེ་ན། རྒྱལ་པོ་ཁོང་འཛིག་ཅེན་གྱི་སྐྱར་བ་པོ་ཡིན་པས་དྲེགས་པ་སྒྲེ་བ་མི་རིགས་ཏེ། ཅི་སྤྱི་སྐྱར་བ་པོ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཆོན་གཙོ་བོ་གིས་དྲེགས་པ་ཡོང་ན། །བསྐྱར་བ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཆོན་གཞན་གྱིས་དྲེགས་པ་དང་བྲལ་བ་ཅི་སྤྱི་མིན་ཏེ་བྲལ་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ས་བདག་ནི་འཛིག་ཅེན་གྱིས་བསྐྱར་བུར་སྐྱར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། འཛིག་ཅེན་གྱིས་ས་བསྐྱར་ན་འཛིག་ཅེན་བསྐྱར་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་མོ། །བྲུག་པ་ནི། གལ་ཏེ་རྒྱལ་པོ་ནི། སྒྲེ་བུ་བསྐྱར་ཅན་གྱི་བསོད་ནམས་ཀྱི་བྲུག་ཆ་འཕྲོག་པ་པོ་ཡིན་པས་རྒྱགས་པ་རིགས་སོ་ཞེ་ན། འོན་ཏེང་བསོད་

三
 四
 五
 六
 七

ནམས་ཀྱི་དྲུག་ཆ་འཕྲོག་པ་པོ་ཡིན་ན། དེ་བཞིན་དུ་སྒྲིག་པའི་ཡང་དྲུག་ཆ་འཕྲོག་པར་འགྱུར་ཏེ། རྒྱ་མཚན་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཁྱོད་ལ་མི་དགེ་བ་ཆེན་པོར་འགྱུར་གྱི་དགེ་བ་ནི་མིན་ཏེ། འདོད་ཡོན་ལ་ཆགས་པ་དེའི་ཕྱིར་དང་།
སྒྲིགས་མ་ལྟ་བུ་བདོ་བའི་དུས་སུ་རིགས་ལ་བརྟེན་པ་ཀུན་རང་རང་གི་ལས་ལ་དགེ་བའི་འབྲས་བུ་ཅན་གྱི་དགའ་བས་འཆོ་བ་རྣམས་རྟེན་པར་དགའ་ཞིང་། ཉོན་མོངས་པས་བྲིལ་གྱིས་མཚན་པ་དང་། སྒྲིག་གྲོགས་ཀྱི་དབང་དུ་སོང་བས་
བསོད་ནམས་མིན་པ་ཕལ་ཆེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་ན། ཁྱོད་ལ་འགྲོ་བ་བཟང་པོ་བདེ་འགྲོ་དགོན་ཞིང་། རན་འགྲོར་འགྲོ་བར་འགྱུར་ཏེ། སྒྱེ་བོ་ཕལ་མོ་ཆེའི་མི་དགེ་བ་ཁྱོད་ལ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་། རང་གི་སྒྲིག་པས་ཀྱང་རན་སོང་དུ་
ལྟུང་ན། སྒྱེ་བོ་མཐའ་དག་གི་སྒྲིག་པས་ལྟ་སྒྲོས་ཀྱང་ཅི་དགོས་པའི་ཕྱིར། བདུན་པ་ནི། རྒྱལ་པོ་ནི་འཛིག་རྟེན་གྱི་མགོན་དང་རང་དབང་ཅན་ཡིན་པས་རྒྱལ་པོ་རིགས་སོ་ཞེ་ན། རྒྱལ་པོ་ཁྱོད་ནི་ཆེས་སྤྱན་ཞིང་རང་དབང་མེད་པ་ཡིན།
ཁྱོད་ཀྱི་བུ་བ་ཐམས་ཅད་སྤོན་པོ་ལ་རག་ལས་པས། ཁྱོད་དང་མཚུངས་པའི་གཞན་དབང་གཞན་འགའ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། རང་དབང་མེད་པར་གཞན་གྱིས་བསྐྱུལ་ཏེ་བྱེད་པའི་སྒྲིག་བུ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་། ས་སྤྱོད་ན་
སྤྱན་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། བརྒྱད་པ་ལ་དངོས་དང་། ཞལ་བུང་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ནི། འཛིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱང་བ་པོར་ལ་རགས་པ་རག་པའི་ཕྱིར་རྒྱལ་པོ་རིགས་སོ་ཞེ་ན། བསྐྱུང་བ་ར་ལ་རག་ལས་ཞེས། །འཛིག་རྟེན་ལས་

༡༡། ཁི་གྲ་ལེན་ཅིང་། ཁུང་ཟད་སྟེར་མ་རྣམས་ལ་བསོད་པ་དང་འབྲོག་པ་ལ་སོགས་པའི་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་སྟོག་པ་བྱེད་པའི་རྒྱལ་པོ་དེ་དང་མཚུངས་པའི་བརྟེ་བ་མེད་པ་གཞན་སུ་ཞིག་ཡོད་དེ་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། བྱེད་པ་འདིས། བསྐྱར་བའི་འབྲས་བུ་འཛིག་རྟེན་ལ་གྲ་ལེན་ཅིང་། བསྐྱར་བའི་འབྲས་བུའི་ཆེད་དུ་རང་ཉིད་སྟོག་པ་བྱེད་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་དེའི་ཞར་བྱང་ལ། སྟོག་དུ་འགྱུར་བར་བསྟན། ཆོས་སུ་འགྱུར་བ་དགག་ཆོས་མིན་དུ་མི་འགྱུར་བའི་སྐྱབ་བྱེད་དགག་པ་དང་གསུམ་གྱི། དང་པོ་ནི། འཛིག་རྟེན་བསྐྱར་བའི་བྱིར་རྒྱལ་པོས་སྟོག་པ་བྱེད་པ་དག་ལ་ཆད་པས་བཅད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར་དེ་ལ་སྟོག་དུ་མི་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྐྱེ་བོ་སྟོག་ཏེ་བྱེད་རྣམས་ལ། གལ་ཏེ་བརྟེ་བ་བྱ་མིན་ན། ཞེས་རྗེས་སུ་བརྗོད་ནས། འོ་ན། བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་བསྐྱར་བྱར་མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལ་སྟོག་པ་བྱེད་པས་བྱབ་པའི་བྱིར་ཏེ། འཕགས་ལམ་མ་སྐྱེས་པ་དེ་མི་དགེ་བའི་ལས་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་བྱེད་པར་དུ་བྱས་པ་རྣམས་ལ་བྱིས་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་བྱིར། གལ་ཏེ་གདུག་པ་ཅན་རྣམས་ཆད་པས་བཅད་པ་ན། དམ་པ་དག་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་བྱིར་སྟོག་དུ་མི་འགྱུར་ཞེ་ན། སྟོག་པའི་ལས་ལ་དགའ་བ་རྣམས་བདག་ཉིད་དགའ་བས་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ལྟར་སྐྱར་ནི་གང་དུ་མེད་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་གང་ནའང་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། ཅི་དང་ཕག་པས་འཆོ་བ་རྣམས་ཀྱང་སྟོག་ཆགས་གསོད་པ་འདི་ལ་ཆོས་མིན་པ་འགའ་ཡང་མེད་དེ། འདི་ནི་ཁོ་བོ་ཅག་གི་རིགས་བརྒྱད་ལས་

24

༡༡། རོགས་ཀྱང་ཅི་སྟེ་ཆོས་སུ་འགྱུར་བ་མིན་དེ་ཆོས་སུ་གྱུར་དེ། རྒྱ་མཚན་མཚུངས་པའི་བྱིར། གལ་དེ་རྒྱལ་པོ་ལ་སྤྲད་པར་བྱ་བ་ཡིན་དེ། འཇིག་རྟེན་གྱི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་དེ་ལ་རག་ལས་པའི་བྱིར་ཞེས། ཁྱིམ་པ་དང་རབ་བྱུང་
 རོགས་འཇིག་རྟེན་གྱི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ས་བདག་ལ་རགས་ཀྱི་ལོ་ལས་པས་དེ་རྣམས་ཀྱི་པ་ཡིན་མོད་གྱི། དེ་ལྟ་ན་ཡང་ས་བདག་དེ་ནི་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་སྤྲད་པར་བྱ་བ་ཁོ་ན་སྟེ། ལས་གིན་དུ་དག་པོ་དང་ངན་འགྲོའི་འབྲས་བུ་མང་པོ་ཅན་
 ལ་ངེས་པར་སྦྱར་བའི་བྱིར། དཔེར་ན་སྤྲོད་པའི་སྤྲོད་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་མ་ཡིན་ཡང་། དམ་པས་སྤྲད་དེ། འཁོར་བའི་བཙོན་རར་འགྲོ་བ་མཐའ་དག་བསྐྱམས་པར་བྱེད་པས་འཁོར་བའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་བྱིར། དཔེ་དེ་བཞིན་དུ། རྒྱལ་པོ་འང་
 ཡིན་ནོ། །གལ་དེ་རྒྱལ་པོ་སྟོ་སྟོན་སུམ་ཆོགས་གིང་བརྩེ་བ་དང་ལྟན་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་ཡང་དག་པར་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བར་བྱེད་པའི་བྱིར་རོ། །འདི་ལ་ཆོས་སུ་འགྱུར་རོ་ཞེས། བརྩེ་བ་དང་ལྟན་པ་ཉིད་མ་གྱུ་བ་སྟེ། སྤྲོད་པའི་བྱིར་དེ། ཡང་
 དག་པའི་ལམ་བོར་ནས་དབང་ཕྱུག་ཅུམ་ལ་ཆགས་པས་རྒྱགས་པ་དང་། བག་མེད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞིར་གྱུར་པའི་རྒྱལ་སྤྲོད་དོན་དུ་གཉེར་བའི་བྱིར་དང་། དེ་འདྲའི་རྒྱལ་སྤྲོད་ནི་སྤྲོད་པོ་ཁོ་ནས་དོན་དུ་གཉེར་གྱི་སྤྲོད་པོ་མིན་པ་དག་
 རྒྱལ་སྤྲོད་མི་བློ་ལ་དོན་དུ་མི་གཉེར་བའི་བྱིར། ལྷག་པ་ཡོད་དེ། དེ་འདྲའི་རྒྱལ་སྤྲོད་དོན་དུ་གཉེར་བ་ནི་ཡིད་གཏད་ཀྱང་ཡོངས་སྤྲོད་མི་རྟག་པ་རྟག་དུ་རྗེས་སུ་འབྲང་བཞིན་དུ་མི་མཐོང་ཞིང་། རྒྱལ་སྤྲོད་ལ་རོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དགྱེ་

ཆོགས་ལ་སྒྲོན་དང་སྒྲོན་གྱི་ཆོགས་ཡོན་ཏན་དུ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་སྒྲོན་པའི་རྒྱལ་པོ་ལ་བརྟེ་བ་ཡོད་པ་མིན་པས་བྱུང་སྟེ། ང་རྒྱལ་གས་ཆེ་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་མིའི་བདག་ཁྱེད་འཇིག་རྟེན་གྱི་སྤྱང་བ་པོ་ཡིན་ཡང་ཆོས་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། བརྟེ་བ་
མེད་པས་གཞན་ལ་འཆོ་བ་པལ་ཆེ་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ཆོས་མིན་དུ་མི་འགྱུར་བའི་སྒྱུ་བ་བྱེད་དགག་པ་ལ། གལ་ཏེ་རྒྱལ་མིན་གྱི་རྣམ་གཞག་ནི་དྲང་སྟོང་གིས་བྱས་ལ་དེའི་རྗེས་སུ་འབྱང་སྟེ། རྒྱལ་རིགས་གྱི་ཆོས་གྱིས་འཆོ་བ་བྱས་ཀྱང་
རྒྱལ་པོ་ལ་ཆོས་མིན་མེད་དེ། དྲང་སྟོང་གི་བསྟན་བཅོས་ཆད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མཁས་པ་ནི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་མེད་པར་དྲང་སྟོང་རྣམས་གྱི་སྒྲིབ་པ་ཀྱན་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་དྲང་སྟོང་དེ་དག་ལ་འང་དམན་འབྲིང་བྱེད་པར་
དུ་འཕགས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། དང་པོ་གཉིས་གྱི་སྒྲིབ་པའི་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་དམན་པ་ནི་རང་གི་བསྟན་བཅོས་ལས་འཆོ་བ་ཆོས་སུ་སྒྲོན་པ་ལྟ་བུ། འབྲིང་ནི་རང་གི་བསྟན་བཅོས་ལས་འཆོ་བ་ཆོས་ཡིན་
ནམ་མིན་ཞེས་ཐེ་ཆོམ་དུ་བསྟན་པའོ། །དེ་གཉིས་སུ་སྟེགས་པའོ། །བྱེད་པར་དུ་འཕགས་པ་རང་གི་བསྟན་བཅོས་ལས་འཆོ་བ་ནི་ཆོས་མིན་པ་ཁོ་ནའོ་ཞེས་སྒྲོན་པ་སྟེ་སངས་རྒྱས་པའོ། །གལ་ཏེ་དྲང་སྟོང་གི་བསྟན་བཅོས་ཆད་མ་མིན་པ་མི་
རིགས་ཏེ། རྒྱལ་པོ་སྤྱི་རབས་རྣམས་གྱིས་བསྟན་བཅོས་ཆད་མར་བྱས་ནས་རྣལ་འབྱོར་པར་འགྱུར་བའི་འཇིག་རྟེན་ཡང་དག་པར་བསྐྱེད་ས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ས་བདག་སྤྱི་མས་བསྟན་བཅོས་ཆད་མར་བྱས་ནས་འཇིག་རྟེན་སྒྲིབ་བ་

2014

༡༡། །དང་། ད་ལྟར་གྱི་རྒྱལ་པོས་བསྟན་བཅོས་ཚད་མར་བྱས་ནས་འཛིག་རྟེན་སྦྱོང་རྒྱལ་མཚུངས་པ་མིན་ཏེ། རིགས་མི་རིགས་ཡོངས་སུ་དབྱེད་ཅིང་དག་བཅུའི་ལམ་ལ་གནས་པའི་སྤར་གྱི་ས་བདག་དག་བ་རྣམས་གྱི་ཆོས་དང་
མཐུན་པའི་བསྟན་བཅོས་ཚད་མར་བྱས་ནས་འཛིག་རྟེན་བྱ་གཅིག་པ་ལྟར་བསྐྱུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེང་སང་ཅུང་དུས་གྱི་ཆོས་ལ་བརྟེན་པའི་རྒྱལ་པོ་སེམས་ཉོན་མོངས་གྱི་དབང་དུ་གྱུར་པ་ནོར་ཅམ་གཙུག་པོར་གཉེར་ཞིང་སྤྱིང་རྩེ་མེད་པ་
རྣམས་གྱིས་ཆོས་མིན་པ་དང་རྩེས་སུ་མཐུན་པའི་བསྟན་བཅོས་ཚད་མར་བྱས་ནས་འཛིག་རྟེན་རི་དྲགས་གྱི་དགོན་པ་ལྟར་མི་མེད་ཅིང་འབྱོར་པ་བཟམས་ཅད་གྱིས་སྤོང་པར་བྱས་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཕྱིར་ཡང་ཆོས་མིན་པ་དང་ལྟན་པའི་
བསྟན་བཅོས་ཚད་མ་མ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་རྒྱལ་པོ་གྲགས་དག་ལ་བབ་ན་དགྲ་ལ་བསྟུན་པ་ལ་ཆོས་མིན་པ་མེད་དེ། དྲང་སྤོང་གི་བསྟན་བཅོས་ལས་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གྲགས་སུ་སོགས་རྒྱུ་པ་གཉིས་གྱིས་རྩེས་སུ་བརྩོད་ནས།
གྲོང་འཛམས་པའི་རྒྱན་པོ་རྒྱལ་པོ་ལས་གཞན་པ་རྣམས་ལ་ཡང་གྲགས་སུ་བསྟུན་པ་དེ་དང་པོ་ཉིད་དུ་སྤྲིག་པ་ཡོད་པ་མིན་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། དེ་རྣམས་གྲགས་སུ་བསྟུན་པ་ཉིད་དུ་བྱ་བོའམ་མཆོག་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར། རྒྱལ་པོ་ལ་ནི་ཕྱིས་
ཏེ། དེའི་གྲགས་སུ་བསྟུན་པ་བྱ་བོ་མིན་པར་བཟལ་བ་ལས་དེ་ལ་སྤྲིག་པར་འགྱུར་བའི་རྒྱལ་པོ་གྲགས་དག་དུ་བསྟུན་པ་ལ་སྤྲིག་པ་ཡོད་པ་མིན་ཞེས་པ་དེ་མི་རིགས་སོ། །གལ་ཏེ་གཡུལ་ངོར་དགྲ་བོ་དག་ཟམ་པར་བྱས་ཏེ། རང་གི་དབང་

མཐོང་པོ་
ལྟོ་ལྟོ་
ལྟོ་ལྟོ་

ཐོ་རྒྱུ་པར་གཞོན་པས་བསགས་པའི་མོར་ལུན་སུམ་ཆོགས་པ་མཐོང་བ་ན་ཡོངས་སུ་དགའ་བར་འགྱུར་ལ། ཅི་སྟེ་འདི་གཡུལ་དོར་གི་བར་གྱུར་ན་ནི་གཡུལ་དུ་བདག་ཡོངས་སུ་བཏང་བས་མཐོང་མི་སྟེ་འགྲོ་སྟེ། བསད་ན་མཐོང་མི་བྱེད་
པའམ། །པ་བ་སྟེ་ས་བདག་སྟོང་འགྱུར་གྱིས། །དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་གོན་པའི་བུས། །འགྱུང་ལ་ངེས་བུས་ལངས་པར་བྱོས། །ཞེས་གྲང་སྟེ་སྟོ། །བཤད་པར་བྱ་སྟེ། ཆང་དང་ལ་སོགས་པ་རྒྱན་པོ་དང་། སྒྲང་འཆོང་དག་ལ་བདོག་པ་ཀུན་ཡོངས་
སུ་གཏོང་བ་བསོད་ནམས་བཏྲན་ཅིང་སྟེ་བོ་དམ་པའི་བྱགས་མཉེས་པར་བྱེད་པའི་མཆོང་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཀུན་སྟོང་ཆགས་པ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་གཡུལ་དོར་བདག་གི་སྟོག་ཡོངས་སུ་གཏོང་ན་མཆོང་པ་སྟེ་སྟེ་
སེམས་ཅམ་ཅི་སྟེ། སྟེ་སྟེ་བུ་དམ་པ་མཉེས་པར་བྱེད་པའི་མཆོང་པ་མིན་ཏེ། ཞེ་སྟེ་གི་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་བས་བསོད་ནམས་མིན་པའི་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་གཡུལ་དོར་གི་བ་མཐོང་མི་སྟེ་འགྲོ་ཞེས་འདོད་པ་དེ་ནི་རིགས་པ་
མིན་མོ། །གལ་ཏེ་རྒྱལ་པོ་འཛིག་ཏེན་གྱི་མགོན་ཉིད་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་འདིའི་དགའ་བའི་རྒྱ་མཆོག་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་པས་ཆོས་གཞན་ཅི་བྱ་ཞེ་ན། བདག་ཉིད་ལ་ཆགས་པ་ཡོངས་སུ་པ་བཏང་བ་སུ་ཞིག་མགོན་བྱེད་པ་དེ་ཡིས་
དགའ་བར་འགྱུར་ཏེ་དགའ་བར་མི་རིགས་ཏེ། འཛིག་ཏེན་ནི་རྒྱལ་པོའི་མགོན་དང་བཅས་པས་མོར་བསྐྱར་བའི་དོན་དུ་མི་རིགས་པ་སྐྱངས་ནས་རིགས་པའི་ལམ་ལ་འཇུག་གྲང་རྒྱལ་པོ་བྱེད་ལ་རྗེས་སུ་སྟོན་པ་པོ་མགོན་འགའ་ཡང་ཡོད་

༡༡། །པ་མེན་པའི་ཕྱིར་དང་། མགོན་མེད་པ་ཡང་མཆོག་དུ་རྒྱུད་པ་རྣམས་ཀྱི་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ། རང་ཡན་དུ་རྒྱུད་ཅིང་རྗེས་སུ་འཆོས་པ་པོ་དང་བལ་བས་མི་རིགས་པ་ལ་འདུག་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཆད་པ་ཞན་པའི་རྒྱལ་པོ་ལ་
 གྲགས་པར་མི་འགྱུར་བས་ཆད་པ་དྲག་པོ་བྱས་ན་ནི་གི་ཡང་གྲགས་པ་རྗེས་སུ་འདུག་པའི་ཕྱིར་རྒྱལ་པོས་གཞན་གྱི་སྒྲེ་གཙོད་པ་སོགས་ཀྱི་ཆད་པ་དྲག་པོ་ཅན་དུ་བྱ་དགོས་སོ་ཞེ་ན། གྲགས་པའི་དོན་དུ་ཆད་པ་གཙོད་པའི་བསོད་ནམས་
 མེན་པ་བྱེད་པ་དོན་མེད་དེ། རྒྱལ་པོ་གི་བར་གྱུར་པ་ལའང་། གྲགས་པ་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་དེ། གྲགས་པས་སྤྲིག་པ་སེལ་བའི་ཡོན་ཏན་འགའ་ཡང་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་། ཡོན་ཏན་མེད་པ་ཅི་སྟེ་མེད་དེ། གྲགས་པའི་རྒྱ་ཅན་གྱི་བརྟེ་
 བ་མེད་པ་དང་། མཐུ་དང་འཇབ་བུས་རྒྱ་བ་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མེད་པའི་ཆོགས་དུ་ས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་གྲགས་པ་ལ་ཡོན་ཏན་མེད་པ་ས་གྲུབ་སྟེ། འཇིག་རྟེན་རི་མིན་གནས་ཀྱི་བར་དུ་བདག་རན་སོང་དུ་ལྷུང་བ་མེད་པའི་ཆོས་
 ཅན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འོན་ཏེ་འཆོད་པ་ལའང་སྤྲིག་པ་འབྱུང་ཅིང་དག་པར་བྱེད་པར་འགྱུར་དེ། ཁྱི་རྣམས་ལ་བརྗེད་དང་ལྷན་པ་ཉིད་ཀྱིས་གྲགས་པ་ཆེན་པོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་མོ། །དགུ་པ་ལ། དབང་ལྷག་བསོད་ནམས་ལས་འབྱུང་
 བས་གཞན་ལ་ཡང་སུངས་པ་དང་། རིགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་དོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ས་གྲུབ། དབང་ལྷག་དོན་དུ་གཉེར་བྱ་མེན་པས་དྲགས་པ་མི་རིགས། དབང་ལྷག་གི་རྒྱ་ཅན་གྱི་ར་རྒྱལ་སྟོང་བའི་ཐབས་བསྟན་པ་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། གལ་

མཐོང་པོ་
ལྟོན་པོ་

དེ་རིགས་དང་ལྟན་པའི་རྒྱལ་བུ་ཁོ་ན་རྒྱལ་བུ་ལྟན་པའི་ལོ་སྤྱི་གཞན་མིན་པའི་ཕྱིར་རྒྱལ་བོ་འདི་འདི་རྒྱལ་པ་རིགས་ཞེ་ན། རྒྱལ་བོ་ཁོ་ན་རྒྱལ་བུ་ལྟན་པའི་ལོ་སྤྱི་དམངས་རིགས་ལ་སོགས་པའི་སྤྱི་བུ་གཞན་འདི་ནི་རྒྱལ་བོ་ཕྱིར་གྱི་དབང་
ཕུག་གི་རྟེན་མིན་ཞེས་བརྗོད་པ་ལ་རྒྱ་མཚན་ཡང་དག་བརྗོད་པར་རྟེན་པ་མིན་དེ། གང་གི་ཆེ་རྒྱལ་བོ་ཀུན་གྱི་རྒྱལ་བོ་ཕྱིར་གྱི་དབང་ཕུག་ནིར་སྤྱི་སོགས་གྱི་བསོད་ནམས་གྱིས་སྤྱི་བུ་ཕྱིར་དང་། སྤྱི་བུ་འདི་ཡང་བསོད་ནམས་གྱི་རྟེན་
མིན་ཞེས་བརྗོད་པར་མི་ལུས་པ་དེའི་ཆེ་དེ་དེའི་ཕྱིར་རོ་དེས་ན་རྒྱལ་པ་བསྐྱེད་པར་མི་རིགས་དེ། རྒྱལ་བོ་ཕྱིར་ཕུན་པོར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་རྒྱལ་བོ་ཕྱིར་ཡོངས་སུ་སྐྱོད་པ་ནི། རྒྱལ་རིགས་ཁོ་ན་ལ་བཤད་གྱི་
རིགས་གཞན་གསུམ་ལ་མིན་པའི་ཕྱིར་རྒྱལ་བོ་འདི་རྒྱལ་པ་རིགས་ཞེ་ན། སེམས་ཅན་གསལ་ཅན་ལ་དང་པོ་ནས་རོ་བོ་ནིར་གྱིས་གྲུབ་པའི་རིགས་ལ་དེ་བུ་བ་ཡོད་པ་མིན་དེ། རང་རང་གི་འཆོ་བའི་བུ་སྤྱི་སོ་ཅོག་ཅི་སྤྱི་ཡོད་པ་
ལའང་འཛིག་རྟེན་ན་རིགས་ཞེས་བསྐྱེད་ཕྱིས་པ་ཅུ་ཡིན་པ་དེས་ན་དེ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །འཛིན་བཅས་རྣམས་གྱི་ཞིང་དཔོན་བཏབས། །ཞེས་པ་ལྟར། བསྐྱེད་པ་དང་པོའི་དུས་སུ་འབྲས་གྱི་དུག་ཆ་བཏབས་ནས་ཞིང་བསྐྱེད་གི་དཔོན་པོར་
བསྐྱོས་པ་ལ་རྒྱལ་རིགས། དབང་པོ་འདུལ་བར་འདོད་ཅིང་བྱིས་ལས་ཕྱིར་བྱུང་སྟེ། དགོན་པའི་གནས་སུ་གནས་པ་འགའ་ཞིག་ལ་བསྐྱེད་པ་ཆེ་རིགས་དང་། རྩོ་བ་ལ་སོགས་པའི་ལས་

༡༡། །ངན་པ་ལ་སྒྲིབ་པ་རྣམས་ལ་དམངས་རིགས་སུ་བརྒྱུས་པ་ཕྱིན་ཆད་རིགས་བཞིའི་དབྱེ་བ་བྱུང་བ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་བྲམ་ཟེ་ལ་སོགས་པའི་རིགས་བཞི་གནས་པ་དེའི་ཕྱིར། སེམས་ཅན་ལ་རིགས་བྱ་དང་བ་ཡོད་ཅེ་ན། སྒྲུབ་དེའི་རིགས་ཡོད་དུ་ཆུག་གྱུང་ད་ལྟ་ཀྱི་རིགས་ཞེས་བྱ་བ་སྒྲུབ་ཀྱི་རིགས་བརྒྱད་ལས་རྒྱན་མ་ཆད་པ་འགའ་ཡང་ཡོད་པར་མ་དེས་ཏེ། སྒྲུབ་ཀྱི་རིགས་འབྱུང་བའི་འདས་དུས་གིན་ཏུ་རིང་བ་དང་། རིགས་རྒྱད་སྒྲེལ་བ་ཡང་མི་མོ་ལ་རགས་འགོལས་གིང་། དེ་རྣམས་ཀྱང་ཡིད་གཡོ་བཀ་ཅན་ཡིན་པས་རུས་གཞན་དང་འབྲུང་བ་ལས་བྱ་ཆ་དག་སྒྲེས་ཏེ། རིགས་ཡང་དག་པར་སྐྱེ་བྱུང་བར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེར་སང་གི་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་པ་ལ་ཆེ་བ་ནི་དམངས་རིགས་ཀྱི་སྒྲེ་གནས་ཅན་ཡིན་པས་དེ་དག་གིས་རྒྱགས་པ་ཡང་མི་འབྱུང་ནའང་རིགས་སོ། །གལ་ཏེ་རིགས་ཀྱིས་རྒྱལ་རིགས་སུ་མི་འབྱུང་ནའང་སྒྲེ་རྒྱ་སྒྲིབ་བའི་ལས་ཀྱི་རྒྱལ་རིགས་སུ་འབྱུང་རོ་ཞེ་ན། འོ་ན་སྒྲིབ་སྒྲེག་ཆངས་སྒྲིབ་ལུས་ལ་འདོགས་པ་ལ་སོགས་བྲམ་ཟེའི་ལས་བྱུས་པ་ཉིད་ཀྱིས་དམངས་རིགས་ཀྱང་བྲམ་ཟེར་རྒྱ་མཆོན་གང་གིས་འབྱུང་བ་མིན་པར་སེམས་ཏེ། སྒྲེ་རྒྱ་སྒྲིབ་བའི་ལས་ཀྱིས་དམངས་རིགས་ཀྱང་རྒྱལ་རིགས་སུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་། དེ་གཞིས་རྒྱ་མཆོན་མཆུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རིགས་ནི་པ་རོལ་དང་རྩ་རོལ་ལྟར་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་གྲུབ་པ་འགའ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། གལ་ཏེ་རྒྱལ་སྤྱི་དབང་ལྷན་ཆེན་པོ་སྒྲེ་བོ་པ་ལ་མོ་ཆེ་ལ་འགོད་ནུས་པའི་ཕྱིར།

རྒྱལ་པོས་ཆེས་ཕྱག་པར་བྱ་དགོས་སོ་ཞེ་ན། གཞན་ལ་དབང་ཕྱག་འགོད་པ་ཅས་གྱི་དོན་དུ་དབང་ཕྱག་དོན་དུ་གཉེར་བྱ་མིན་ཏེ། དབང་ཕྱག་ནི་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མར་སྐྱེ་བ་སྐྱེ་བ་ཕྱིས་འཛམ་ས་པའི་རྒྱུ་རྒྱུ་པའི་མི་དག་པའི་གཞིར་འབྱུང་བའི་
 ཕྱིར་དང་། མཁས་པ་སུ་ཞིག་གཞན་ལ་ཕན་འདོགས་པ་རྒྱུ་དེའི་དོན་དུ། ཕྱི་མར་བདག་ཉིད་སྐྱེ་བ་སྐྱེ་བ་ཕྱིས་འཛམ་ས་པར་བྱེད་དེ་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཏགས་དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དུས་རིང་པོར་བསགས་པའི་དབང་ཕྱག་ཆེན་པོ་སྐྱེ་བོ་པལ་
 མོ་ཆེ་ལ་འགོད་ནུས་ཀྱང་། དེ་ནི་སྐྱེ་བོ་པལ་མོ་ཆེ་གཟེར་བ་མེད་པར་བསྐྱབ་མི་ནུས་ཤིང་། སྐྱེ་བོ་པལ་མོ་ཆེ་གཟེར་བས་ཀྱང་ངེས་པར་སྤྲིག་པ་ཆེན་པོར་འབྱུང་ལ། རྒྱལ་པོའི་སྤྲིག་པའི་ནུས་སྤྲིན་ལ་དབང་ཕྱག་ལྟར། འགོད་པ་ཡོད་པ་ས་
 ཡིན་པས་བདག་ཉིད་གཅིག་པུ་ལ་སྤྲིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་པ་ནི། དབང་ཕྱག་ལ་གནས་པའི་རྒྱལ་པོས་གདོན་མི་བྱ་བར་ར་རྒྱལ་བྱ་དགོས་སོ་ཞེ་ན། དབང་ཕྱག་གིས་སྐྱེས་པའི་ར་རྒྱལ་ཞི་བར་འདོད་པའི་དམ་པ་དག་གིས་རང་དང་
 མཉམ་པ་དང་། བྱེད་པར་དུ་འཕགས་པའི་པ་རོལ་ནུས་ལྟར་ཏེ་འབྱོར་པ་ཅན་དག་ལ་བལྟ་བར་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་བྱས་པས་དེ་འབྱེད་ར་རྒྱལ་དམ་པ་དེའི་སྤྲིང་ལ་མི་གནས་ཤིང་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་འབྱེད་ར་རྒྱལ་ནི་བདག་ཉིད་གཞན་
 པས་མཆོག་དུ་ཕྱུར་ཁྱེད་པལ་མཐོང་བ་ལས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དེའི་ཕྱིར་འགྲོ་བ་ལ་ཕན་པ་བསྐྱེད་པར་འདོད་པས་འགྲོ་བ་གཞན་ལ་འར་ར་རྒྱལ་སྤངས་ཏེ་བླ་མ་འཕྲུལ། རྗེ་འཕམ་དུ་བྱེད་དུ་བསང་པར་མི་བྱའོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་བྱེད་པ་

༡༡། །ན་ཡུན་སུམ་ཚེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲིབ་དུ་འགྱུར་ཏེ། འགྲོ་བ་མཐའ་དག་མགུ་བར་བྱེད་པར་བཞུགས་པའི་བྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། རྣལ་འབྱོར་སྒྲིབ་པ་བཞི་བརྒྱ་པ་ལས་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་སྤང་བའི་ཐབས་བསྟན་པ་སྟེ་
 རབ་ཏུ་བྱེད་པ་བཞི་པའི་ཚེག་དོན་བཤད་ཟེར་ཏོ། ། །།གཉིས་པ་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་བསྟན་པ་ལ། རབ་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་བཤད། རབ་བྱེད་ཀྱི་མཆོན་བསྟན་པ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ལ། སྒྲིབ་པའི་འབྲས་བུ། དེའི་རྒྱ་བྱང་སེམས་
 ཀྱི་སྒྲིབ་པ། དེས་འབྲས་བུ་དེ་ཐོབ་པའི་འབྲས་པ་དང་གསུམ་ཀྱི། དང་པོ་ནི་ཡིད་དུ་འོང་བས་ན་རིན་པོ་ཆེ་དང་འདྲ་བ། བརྗོད་བྱ་འཛིན་ཏེན་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གསལ་བར་བྱེད་པ། བྱེད་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་
 ལེགས་པར་བཤད་པ། བཤད་མ་ཐག་པ་བཞི་པོ་འདི་དག་གང་ལས་རྟེན་ཅེ་ན། སངས་རྒྱུས་བཙུང་ལུ་འདས་ལས་སོ། །དེ་ཅི་འདྲ་བ་ཞིག་ཅེ་ན། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོས་མོན་པས་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པའི་དོན་བསྐྱབ་པ་ལྟར་མཛད་པ་ཞིག་སྟེ།
 འདི་ལྟར། སངས་རྒྱུས་རྣམས་ཀྱི་ལུས་དག་གི་གཡོ་བ་ནི་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་པའི་རྒྱ་མེད་པ་འགའ་ཡང་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། དེའི་འགྲོ་འཆག་གི་སྒྲིབ་ལམ་ཇི་སྟེད་པ་ཐམས་ཅད་ནི་ནམ་མཁའི་མཐས་གཏུགས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་
 གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་ཕན་འདོགས་པའི་སྤྱད་ཁོ་ནར་ཡང་དག་པར་འབྱུང་བའི་བྱིར། དེར་མ་ཟད་བསྐྱལ་བར་བྱེད་པའི་སེམས་ལ་མི་སྟོས་པར་དང་གིས་འབྱུང་ཞིང་བལྟམས་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། བྱ་རན་ལས་འདས་པའི་བར་དུ་

ཉིན་མཚན་དུ་རྗེས་སུ་འཇུག་པའི་དབུགས་ཀྱང་དོན་མེད་པར་འཇུག་པ་མིན་ཏེ། དེ་ཡང་དེ་རྣམས་ལ་ཕན་པའི་སྤྲད་ཁོ་ནར་རབ་དུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། ཇི་སྐད་དུ། ཉིང་དེ་འཛིན་ཀྱལ་པོ་ལས། འོད་ཟེར་བརྒྱ་སྟོང་དཔག་དུ་མེད་པ་
 དག། ཁོས་ཀྱི་ཀྱལ་པོའི་ཞབས་ཀྱི་མཐིལ་ནས་བྱུང་། །སེམས་ཅན་དམུལ་བ་ཐམས་ཅད་སེལ་བར་འགྱུར། །སྤྲལ་བསྐལ་མེད་པར་བྱས་ཏེ་བདེ་བ་སྟོང་། །ཞེས་སོགས་རྒྱས་པར་གསུངས་ཤིང་། དེ་བཞིན་དུ། དབུགས་དག་ཆར་གྱི་
 སྒྲིན་དུ་གྱུར་ནས་ཆར་གྱི་རྒྱན་གྱིས་དམུལ་བའི་སེ་བསེལ་བར་བྱས་ནས་དེ་དག་སངས་རྒྱས་ལ་དད་དེ། ཐར་པའི་ས་བོན་བསྐྱེད་པས་རིམ་གྱི་བྱང་རྒྱལ་ཐོབ་པར་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །མཛེས་པ་དེའི་བྱེད་པ་ནི་འཛིག་ཏེན་ཀུན་ལ་
 གཞོད་པའི་རྒྱ་མཐར་བྱག་པ་ནི་འཆི་དག་ཁོག་གི་ཡིན་ཏེ། འཆི་བདག་དངོས་ལྟ་ཞོག་དེའི་སྐྱ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་འཛིག་ཏེན་ལ་འཛིགས་པ་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར་དཔེ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཀུན་མཁྱེན་གྱིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཆི་བའི་མཐར་བྱག་
 པའི་འཛིགས་པ་ཐམས་ཅད་ལས་སྐྱོབ་པར་བྱེད་དེ། ཀུན་མཁྱེན་དངོས་ཀྱི་ལྟ་ཞོག་དེའི་སྐྱ་འདིས་ནི་དེ་གང་གི་ཐོས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་འཆི་བདག་ལ་ཡང་འཛིགས་པ་སྐྱེད་པ་སྟེ་འཆི་བདག་གི་འཛིགས་པ་ལས་སྐྱོབ་པར་བྱེད་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། བཙུག་ལྷན་འདས་ཀྱིས་གང་དག་ངའི་མཚན་ཐོས་པར་གྱུར་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཐེག་པ་གསུམ་ལས་ཐེག་པ་གང་ཡང་རུང་བ་ཞོག་གིས་ཡོངས་སུ་སྤྲོ་ངན་ལས་འདའ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཇི་སྐད་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་

༡༡། །ལ་དོགས་པ་སྤང་པའི་སྒོ་ནས་མཆོད་པ་བཤད་པ་ནི། གལ་ཏེ་སངས་རྒྱས་ནི་ཐམས་ཅད་མཆོད་པར་མི་རིགས་ཏེ། འཛིག་རྟེན་རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་དྲི་བ་བཅུ་བཞི་ལ་ལན་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་
ན། ཐུབ་པས་མཐའ་ལྡན་སོགས་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་དེ་ཀྱང་མཆོད་མིན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་རྒྱ་ཅི་ཡོད་དེ། རྒྱ་མཚན་ཡང་དག་མིན་ཏེ། བསྟན་ན་མི་པན་ཅིང་གཞོན་པར་གཟིགས་ནས་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་ཉིད་ཀྱིས་དེས་ཀྱང་མཆོད་དུ་གྱུབ་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ཀྱི་དེ་ལ་སེམས་ཅན་ལ་པན་པའི་རྒྱ་མཛད་པར་འོས་པ་དང་། གསུང་བྱ་དང་། སེམས་ཅན་ལ་མི་པན་པ་མཛད་བྱ་མིན་པ་དང་། གསུང་བྱ་མ་ཡིན་པ་མཆོད་པའི་མཆོད་པ་མངའ་བ་གྱུབ་པ་དེས་ནའོ། །གཉིས་པ་
ལ། ཐམས་ཅད་དགེ་ལེགས་སུ་འགྱུར་པའི་སྒོ་ནས་སྦྱོང་བ་སྦྱིར་བསྟགས། བསམ་པ་སེམས་བསྐྱེད་ལ་བྱེ་བྲག་དུ་བསྟགས། སྦྱོར་བ་སྦྱོང་བ་ལ་ཇི་ལྟར་སྦྱོབ་པའི་ཚུལ། བསམ་སྦྱོར་དང་ལྡན་པའི་རྒྱལ་སྤྱི་ཀྱི་ཆེ་བ་བརྗོད་པ་དང་བཞི་
ལས། དང་པོ་ནི། འདིའི་ཕྱིར་ཡང་འདི་ནི་དེ་ལྟར་ཡིན་ཏེ། སྒོ་གསུམ་གྱི་ལས་ཀྱང་ལ་ཡིད་དོན་པོར་ཏེ་གཙོ་པོར་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། ཀྱང་སྦྱོང་གི་བསམ་པ་དགེ་མི་དགེ་མ་གཏོགས་པར་འགྲོ་བ་དང་། འོང་བ་སོགས་ལ་བསོད་
ནམས་དང་མི་དགེ་བ་ལ་སོགས་པར་འགྱུར་བ་མ་མཐོང་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་གྱི་སྒོ་ནས་གསོད་སེམས་དང་། སྦྱོང་སེམས་མེད་པར་འགྲོ་བ་དང་། མཚན་ཆ་ལེན་པ་སོགས་ལ་སྟོག་གཙོད་པ་དང་དེ་སྦྱོང་བའི་མི་དགེ་བ་

ལྟོན་པ་

མེགས་ལུ་མི་འགྲུར་ནིར་ཡོད་ན་གྲུར་བའི་ཕྱིར། དེ་ནིར་གྱི་ཕྱིར། བསམ་པ་ལ་དབང་བོ་བ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་སྒྲེས་བུ་གཞན་ལ་དགོ་བའམ་སི་དགོ་བར་འགྲུར་བའི་གཞིར་གྲུར་བའི་ལུས་རག་གི་སྒྲིབ་པ་བསམ་ཅན་དགོ་
ལེགས་ནིར་དུ་འགྲུར་བ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ཡིན་བྱང་སེམས་དཔའི་དབང་དུ་གྲུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཞིས་པ་ལ། རང་སེམས་བསྐྱེད་པའི་པན་ཡོན། གཞན་སེམས་བསྐྱེད་ལ་འགོད་པའི་པན་ཡོན་གཞིས་གྱི། དང་པོ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་དོན་དམ་པའི་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་དང་པོ་སྒྲིབ་པའི་བསོད་ནམས་ནི་ས་སྒྲིབ་གི་སྒྲིབ་པོ་བསམ་ཅན་འཁོར་ལོས་སྒྲུར་བ་ནིར་དུ་འགྲུར་བ་དེ་དག་གི་བསོད་ནམས་ལས་ཀྱང་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་ཏེ། དེ་ནི་འཛིག་རྟེན་དང་འཛིག་རྟེན་
ལས་འདས་པའི་ཡུན་ལུས་ཆོགས་པ་བསམ་ཅན་གྱི་རྒྱུ་ལོ་པོར་གནས་པས་འཁོར་བ་ནི་ཕྱིར་བར་འགྲོ་བ་པའའ་དག་རྗེས་སུ་བཟུང་བའི་གནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཕྱི་མ་ནི་དུས་དང་གང་ཟག་དང་འབྲས་བུར་མི་ཆོ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
རོ། །གཞིས་པ་ནི། རྒྱ་མཚན་པོ་ཆེའི་རང་བཞིན་གྱི་དེ་བཞིན་གསལ་གསལ་པའི་རིང་བསྐལ་གྱི་སྒྲིབ་པོ་ཅན་གྱི་སེམས་རྟེན་རྒྱ་འཕར་སྒྲིབ་གསུལ་དང་། འོག་མིན་གྱི་འཛིག་རྟེན་ནི་སྒྲིབ་པ་དེ་སྒྲིབ་གིས་མཐོ་བ་བྱས་ལ། དུས་བསྐྱལ་པའི་བར་དུ་
སེམས་པ་སྒྲིབ་ཆོགས་གྱིས་སེམས་པ་བསམ་ཀྱང་། སེམས་ཅན་གཅིག་བྱང་ཆུབ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་དུ་བཅུག་སྟེ་བཅུ་པ་བ་ནི་སེམས་དུ་བཀྲའས་པར་བརྗོད་པ་ཡིན་ཏེ། སྤྱི་མ་ནི་བཅོས་ལྷན་འདས་གྱི་སྒྲུབ་ཡོངས་སུ་སྒྲིབ་པ་ལ་འདུག་པ་ཅམ་

༡༡། །ཡིན་ལ། བྱི་མ་ནི་དམ་པའི་ཚེས་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པར་བྱ་བའི་བྱིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གདུང་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་ཡིན་པའི་བྱིར། འདིར་བཤད་པ། གང་བྱིར་འཛིག་རྟེན་མཐར་བུག་པར། །དཀོན་མཆོག་གསུམ་རྒྱུན་མི་གཙོད་བྱིར། །རྒྱུད་ཀྱི་ས་བོན་གཏམ་གྱུར་པ། །དེ་བྱིར་དེ་ཡི་བསོད་ནམས་ཆེ། །གསུམ་པ་ལ། བྱི་ལུ་བྱ་བ། དེའི་ལོག་རྒྱུ་བྱིས་བཟོད་པ། བྱི་བའི་རིམ་པ་ལ་མཁས་པ། མཁས་པ་དེའི་པན་ཡོན། གཞན་ལ་མི་འཇུག་པའི་ཉེས་དམིགས། དེ་བམས་ཅད་སྟོང་རྗེ་ལ་ལྟོས་པར་བསྟན་པ་དང་དུག་ལས། དང་པོ་ནི། དེའི་བྱིར། དེས་ཆེས་ཐོག་མར་སྟོབ་མ་དེ་ལ་པན་པར་འདོད་པའི་སྤྱ་མ་ཡིས་སྟོབ་མ་ལ་རང་གི་རྗེ་བོའི་ཚུལ་གྱིས་བྱིས་བྱི་ལུ་བྱ་སྟེ། གང་གི་བྱིར་སྟོབ་མ་དེས་པན་པའི་རྒྱ་སྤྱ་མ་ལ་བཀུར་སྟེ་བྱའོ་སྟུམ་དུ་མི་ཤེས་པ་དེའི་བྱིར་སྟོབ་མ་ཞེས་བྱ་བར་འཛིག་པའི་བྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། བད་པ་བྱོ་ཡང་འབྱུང་བའི་གདོན་གྱིས་བབྱུང་བ་ལ་སྟན་པ་མཛངས་པ་ལབྱུག་པ་མིན་ཏེ། བྱོ་བ་གདོན་གྱི་སྟོན་ཡིན་གྱི་ནད་པའི་སྟོན་མིན་པར་མཐོང་ནས་དེ་དེ་དང་བུལ་བམས་ལ་ཞུགས་པའི་བྱིར། དཔེ་དེ་ལྟར་བུབ་པ་བཙོམ་ལྟར་འདས་གྱིས་གྱུར། སེམས་ཅན་ཉེས་པ་བྱེད་པ་དེ་དག་བྱོ་བའི་གནས་སུ་གཟིགས་པ་མིན་ཏེ། ཉེས་པ་ནི་ཉོན་མོངས་དག་གི་སྟོན་ཡིན་པར་གཟིགས་གྱི་ཉོན་མོངས་དང་འབྲེལ་བའི་གང་ཟག་གི་སྟོན་དུ་གཟིགས་པ་མིན་པས་གདུལ་བྱ་ཉོན་མོངས་པ་དང་བུལ་བའི་བམས་ལ་ཞུགས་པའི་བྱིར། དཔེར་ན་སེང་གས་མཆོན་འཕེན་པ་པོ་ལ་བསྟན་གྱི་

མཆོན་ལ་མིན་པ་བཞིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། དེའི་ཕྱིར་སྒྲོབ་མ་ལ་རྗེས་སུ་སྒྲོན་པར་འདོད་པའི་སྒྲོབ་དཔོན་གྱིས་གདུལ་བྱ་གང་ཞིག་སྒྱུན་སོགས་གང་དང་གང་ལ་དགའ་བའི་གདུལ་བྱ་དེའི་སྒྱུན་སོགས་དེ་དེ་སྒྲུབ་དབྱང་ཅིང་བསྟན་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་དེའི་སྒྲོབ་ཡིན་པས་དེ་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། ལོངས་སྒྲོབ་འདོད་པ་ལ་སྒྱུན་པ་དང་། མཐོ་རིས་འདོད་པ་ལ་ཚུལ་བྱིས་སྒྲིམ་སྒྲིམ། གཟུགས་བཟང་པོ་འདོད་པ་ལ་བཟོད་པའི་གདུལ་ལྟ་བུའོ། །དམ་པའི་ཆོས་ཟབ་མོ་ཡིན་ཡང་མི་སོས་པ་ལ་དེ་བསྟན་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་དེའི་སྒྲོབ་མིན་པས་བསྟན་ན་ཅམས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཅིས་ཀྱང་ནི་རིས་པ་བཟུང་ངོ། །དཔེར་ན། སེར་སྒྲ་ཅན་ལ་སྒྱུན་པ་དང་། ཚུལ་བྱིས་སྒྲིམ་འཆལ་བ་ལ་ཚུལ་བྱིས་སྒྲིམ་སྒྲིམ། བྱོ་བ་ཅན་ལ་བཟོད་པའི་གདུལ་གྱི་མི་དགའ་བ་ལྟ་བུའོ། །ཉེས་པ་ལ་བསྒྲོག་ཏུ་ཟེན་གྱང་ཡང་དང་ཡང་དུ་བསྟེན་པ་དག་ལ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ཆེས་གིན་ཏུ་སྒྲིང་བཅེ་བར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། རི་ལྷ་མ་མི་བྱ་ལ་བཅེ་ཞིང་ཁྱད་པར་དུ་ནད་གྱིས་ཐེབས་པའི་བྱ་ལ་གདུང་བར་གྱུར་ཏེ། དེ་སྒྲིག་བསྒྲུལ་གྱི་རྒྱ་ལ་ལྷག་པར་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ཡང་སྒྲིང་སེམས་ཅན་ལ་བཅེ་ཞིང་དམ་པ་མིན་ལ་ཁྱད་པར་དུ་ཡང་བཅེ་སྟེ། དེ་གཞན་སྒྲིག་བསྒྲུལ་ལས་སྒྲོབ་པར་འདོད་ཅིང་། དེ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་དང་ངན་འགྲོ་ལ་སོགས་པ་བྱུང་བ་དང་འབྱུང་བར་འགྱུར་བའི་སྒྲིག་བསྒྲུལ་གྱིས་གིན་ཏུ་སྒྲིག་བསྒྲུལ་བའི་ཕྱིར། སྒྲིང་རྗེ་ཆེན་པོའི་དབང་དུ་གྱུར་ཅིང་། གདུལ་བྱའི་བསམ་པ་དང་།

༡༡། །མེས་པ་དང་། དབང་པོ་བ་དང་པ་མཆེན་པས་གདུལ་བྱ་འདུལ་བའི་ཐབས་རིག་པའི་བྱང་མེས་ས་དེ་གདུལ་བྱ་ར་རྒྱལ་ཅན་ལ་ལའི་སྟོབ་མ་བྱས་ནས་འདུལ་བར་འགྱུར་བ་དང་། རང་ཉིད་དམན་པར་འཛིན་པའི་སྟོབ་མ་ལ་ལའི་བྱ་མར་གྱུར་པའི་སྟོ་ནས་རྗེས་སུ་སྟོན་པ་བྱེད་དགོས་ཏེ། ཐབས་ཀྱི་རྣམ་པ་སྣ་ཆོག་གས་ཀྱིས་དེ་ཉིད་མ་ཉོག་ས་པའི་མེས་ས་ཅན་ལ་དེ་ཉིད་ཉོག་ས་པར་བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། ར་རྒྱལ་གྱིས་ཁེངས་པ་ནི་བྱ་མ་དེ་ལ་བསྟེན་བཀུར་བྱེད་པས་དེའི་སྟོབ་མ་ཉིད་དུ་རྗེས་སུ་འདུག་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་པ་ནི། དེའི་ཕྱིར། བྱང་མེས་ས་མེས་ས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྟོན་པ་འདེལ་བ་ལས་ཡིན་དང་། རི་ལྗང་ཏེ་དཔེར་ན། སྟོན་པ་གསོ་དབྱེད་ལ་ཤིན་ཏུ་མཁས་པར་གྱུར་པས་ནད་པ་སྐྱབ་མེད་དེ་སོ་སོལ་ཏུ་མིན་པ་དགོན་ཏེ། དེ་ནི་ནད་དང་དེའི་རྒྱ་དང་སྟོན་སོགས་ལ་ཤིན་ཏུ་མཁས་པས་རང་ལ་བསྟེན་པའི་ནད་པ་དེའི་ནད་ཀྱི་བྱུག་དུ་ཐམས་ཅད་འབྱེན་ནས་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ། ཐབས་ལ་མཁས་པའི་སྟོབས་རྒྱུད་ཅིང་མེས་ས་ཅན་གྱི་དབང་པོ་མཆོག་དམན་ཤེས་ཤིང་། བསྟུ་བའི་དངོས་པོ་ལ་མཁས་པའི་བྱང་མེས་ས་ཀྱིས་གྱུར་གདུལ་བྱ་མིན་ཞིང་གསོ་བར་བྱ་བ་མིན་པ་ཤིན་ཏུ་དགོན་ཏེ། དེས་མེས་ས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ལྟ་བ་ན་འགའ་ཡང་འདོར་བར་མི་བྱེད་ཅིང་། ཉམས་པ་དང་། རིགས་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་དག་པའི་ས་བོན་བསྐྱུན་ཅིང་རིམ་གྱིས་དེ་དག་འདུལ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལྔ་པ་ནི། དེ་ལྗང་མཐུའི་བྱེད་པར་ཉེ་བར་གྱུར་པའི་བྱང་རྒྱལ་མེས་ས་

33
 34
 35
 36
 37
 38

༡༡། གུར་པ་དེ་ལ་སྒྲིན་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། རིམ་གྱི་ཉེ་བར་མི་བསྐྱབ་པར་སོར་གནས་ཏེ་བཏང་སྟོམས་སུ་གནས་པ་དག་ཀྱང་ལུང་བར་གྱུར་ན། སྤང་བ་དག་ལ་བསམ་ཐག་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ། ངན་སོང་དུ་འགྲོ་བ་ལྟ་ཅི་སྟོས་པའི་
 བྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ། བྱ་དཀའ་བའི་སྟོང་པ་དང་། གཞལ་དུ་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་མངའ་བ་གཉིས་ཀྱིས་བཀྱར་སྟེ་གནས་སུ་བསྟན་པ། གཏོང་བ་ལ་དགའ་བ། བརྩོན་པ་ཐམས་ཅད་འགྱུར་པ། འཁོར་བའི་སྒྲིན་གྱིས་མི་གོས་པ། སྒྱེ་
 བ་ལ་མངའ་རྟེས་པས་ཀུན་གྱི་མངའ་དག་འབྱོར་ཏེ་འགྱུར་བ་དང་དུག་ལས། དང་པོ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ལ་མཆོག་ཏུ་བྱ་དཀའ་བ་ཅི་ཞིག་ཡིན་ཞེ་ན། བྱང་སེམས་གང་ལ་མངོན་གཤམ་ལྟ་ཆར་དང་། སྒྲིན་པ་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་
 འཛིན་ཡོད་བཞིན་དུ་སྒྱེ་བ་ཐམས་ཅད་དུ། བྱང་སེམས་དེའི་དམན་པའི་གནས་སུ་བྱིའི་སྒྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་དམན་པ་ལྟ་བུའི་དངོས་པོ་འཛིན་པ་འདི་ནི་གིན་ཏུ་བྱ་དཀའ་བ་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཡོངས་སྟོང་གི་
 རོ་ཞིམ་པོ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་དང་། ཆོགས་གཉིས་ཀྱི་འབྲས་བུ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་མཆོག་འཁོར་ལོས་སྒྱུར་བའི་རྒྱལ་པོ་ལ་སོགས་པའི་སྒྱེ་བ་སྤང་དུ་ཡོད་བཞིན་དུ། སྤངས་ནས་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོས་སེམས་
 ཅན་གྱི་དོན་དུ་སྒྲིན་བུ་ལ་སོགས་པ་དམན་པའི་སྒྱེ་བ་དག་ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་བྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་དྲངས་པ་བསྐྱེད་པར་བྱ་སྟེ། དེའི་ཡོན་ཏན་གཞལ་དུ་མེད་པ་ཉིད་མཐོང་བའི་བྱིར་རོ། །འདི་ལྟར། གིན་

3
10
11
12
13
14

ཡུལ་

༡༡། །གཉིས་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྒྲིན་པས་ནི། བསམ་གཏན་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕར་སྒྲིན་བསྐྱུས་ཤིང་། བརྩོན་འགྲུས་ནི་གསུམ་ཀར་ཡང་གཏོགས་པས་སོ། །ཡང་དེ་བ་ནི་སྤྱང་བ་ལའོ། །དེ་བ་ནི་སྤྱང་བ་ལའོ། །ཞེས་པའི་ཆེ་སྤྱིད་པ་
 གཞན་གསལ་བར་བྱེད་དེ། ཡུལ་དག་ལས་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་བསྐྱུང་ཤིང་། ཡོངས་སུ་དག་པས་ངི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་སྤྱིད་པ་གཞན་གྱུ་བ་པའི་ཕྱིར། སྒྲིན་པ་གཞན་ལས་བྱུང་བར་དུ་འཕགས་པ་ནི། གང་ཞིག་འདིར་བཟང་བཟང་སྒྲིན་
 པའི་སྒྲིན་པ་ལས་ཕྱི་མར་འབྲས་བུ་ཆེན་པོ་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བསམ་ནས་ཡོངས་སྤྱོད་ལེན་པའི་ཆེད་དུ་ད་ལྟ་སྒྲིན་པ་གཏོང་བ་ནི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲིན་པ་ལ་ལྟོས་ཏེ་སྤྱང་བར་བྱ་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ནི་ཆོང་ཁེའི་ཆེད་དུ་རྫས་གཏོང་བ་
 བཞིན་དུ་རྣམ་སྒྲིན་ལ་རེ་བའི་ཕྱིར་དང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་ནི་རྣམ་སྒྲིན་ལ་རེ་བ་མེད་པར་སྒྲིང་རྗེའི་དབང་གིས་གཞན་མཛོན་པར་མཐོ་བ་ཁོ་ནའི་ཆེད་དུ་གཏོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་སྤྱར་བྱས་པའི་
 སྤྲིག་པ་ལའང་ཡོད་ནི་ད་ཡོད་པ་མིན་པ་དེ་མེད་ལ། དག་བའི་རྩ་བ་ཆེན་པོ་ནི་བར་བསགས་པའི་ལས་ཅན་གྱི་བྱང་སེམས་དེ་ལ་ནི་ཡོད་པར་འགྱུར་བའི་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བསྐྱབ་བུ་མིན་པ་ཅུང་བད་ཀྱང་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། དེ་འགྱུ་བ་
 པའི་གོགས་མེད་ཅིང་མཐུན་རྒྱུན་ཆང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ལྔ་པ་ནི། ཅིའི་ཕྱིར། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པ་ཡིན་ན་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པར་མི་འགྲོ་ཞེ་ན། ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་རྒྱབས་ཆེན་ཡིད་ཅན་གྱི་བྱང་སེམས་དེ་ལ་སྤྱིད་པ་

འཕགས་པ་ལྟ་བུ་

དང་། སྤངས་ལས་འདས་པ་ལ་དོར་བུ་དང་སྤང་བུའི་ཁྱད་པར་ཅུང་ཟད་ཀྱང་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། དེ་ནི་འཁོར་བ་འདི་ནི་འཁོར་བ་ནའང་སྐྱེ་ཁྲ་ན་འཆིའི་སྐྱུ་ག་བསྐྱལ་གྱིས་གཞོན་པ་ཡོད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུ་ལྟ་བུ་ལྟར་འཁོར་བའི་མཆོར་
ཡོད་ཉོན་མོངས་པའི་དྲི་མ་དག་གིས་མི་གོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དུག་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་དང་པོ་ཐོབ་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་ལ་ཆེར་འཁོར་ལོས་སྐྱུར་རྒྱལ་སོགས་སུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ལ་རྒྱ་ཅི་ཡོད་
ཅི་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་རྒྱ་མཚན་ཅིའི་ཕྱིར་འཁོར་ལོས་སྐྱུར་རྒྱལ་སོགས་གྱི་སྒོ་ནས་འཛིག་རྟེན་ཀུན་གྱི་མངའ་བདག་ཏུ་འགྱུར་བ་མིན་ཏེ་ཀུན་གྱི་མངའ་བདག་ཏུ་འགྱུར་ཏེ། དུས་ཀུན་གྱི་ཆོ་སེམས་དབང་ཉིད་ལས་ཏེ། ཆོགས་
གཉིས་གྱི་སྟོབས་ལས་བསམ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་བ་ཡོངས་སུ་ལེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། མོས་པ་དམན་པའི་གང་ཟག་ཁ་ཅིག་དེ་བཞིན་གསལ་གསལ་པ་ནི་ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་མིན་ཏེ། སྐྱེས་བུ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མི་གཞན་
བཞིན་ནོ་ཞེས། དེ་བཞིན་གསལ་གསལ་པ་ལ་བསྐྱུར་བ་འདེབས་པར་ཡང་བྱེད་དོ། །འདི་དག་ག་པ་ལ་དམ་བཅའ་ལ་བརྟག་གཏན་ཆོགས་ལ་བརྟག་དེ་ལ་ཅོད་པ་སྤང་བ། གཏན་ཆོགས་མ་ངེས་པར་བསྟན་པ། དེའི་ཉེས་སྤོངས་དག་ག་པ་
དང་ལྟ་ལས། དང་པོ་ནི། ཆོས་ཅན་དང་སྐྱབ་བུའི་ཆོས་བརྗོད་པའི་ཆོག་གི་དོན་གཉིས་གཅིག་ན་བསྐྱོས་ལ། ཐ་དང་ན་དམ་བཅའ་མི་འགྱུར་པར་འགྱུར་རོ། །བརྗོད་དུ་མེད་ན། ཆོག་གོ་བྱེད་དུ་མི་འགྱུར།

༡༡། །གཅིག་ཐ་དད་བཟོད་དུ་མེད་ན། །གནི་མ་གྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། །གནི་མ་པ་ནི། །རྟགས་དང་དམ་བཅའི་དོན་གཅིག་ན་བསྐྱབ་བྱ་དང་མཚུངས། །ཐ་དད་ན། །འབྲེལ་བ་མེད་པས་གོ་བྱེད་མིན་པར་འགྱུར་རོ། །འདི་ཡང་གྲུབ་ན།
 དབྱུང་བཟོད་དུ་གྲུབ་དགོས་པས་བདེན་པའི་གཅིག་ཐ་དད་དབྱུང་ནས་འགོག་པ་ཡིན་རོ། །གསུམ་པ་ལ་གནི་མ་གྱི། །ལྷག་ཆོད་དུ་ཐལ་བ་སྤང་བ་ན། །ལྷག་ཆོད་དུ་འགྱུར་བ་མིན་ཏེ། །གནི་མ་ཀ་ལ་གྲུབ་པའི་ལན་མེད་པའི་ཕྱིར། །དེའི་རྒྱ་
 མཚན་ནི་གནི་མ་ཀ་ལ་གྲུབ་པའི་ཆོས་གང་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། །འདི་ཡང་ཁས་སྤངས་ཀྱིས་སྐྱབ་པ་ཡིན་ཏེ། །ཐམས་ཅད་དང་བདག་གཞན་རྣམ་རིགས་པས་དབྱུང་ནས་འཛིག་ཅིང་། །དེ་ཡང་དབྱུང་ན་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་མི་རྟོན་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །གནི་མ་པ་འཛིག་རྟོན་དང་འགལ་བ་སྤང་བ་ནི། །འཛིག་རྟོན་དང་འགལ་བ་ཡང་མིན་ཏེ། །ཁྱོད་ནི་ཐམས་ཅད་དབྱུང་ནས་འཛིག་པས་མ་དབྱུང་པར་འཇུག་པ་འཛིག་རྟོན་པའི་ཕྱོགས་བཀག་པ་ཡིན་ལ། །བདག་གིས་དེ་བཀག་པས་མ་
 དབྱུང་པར་གྲུབ་པ་འཛིག་རྟོན་པའི་ལུགས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། །གནས་ཚུལ་སེམས་པ་ན་ཁྱོད་འཛིག་རྟོན་གནི་མ་ཀའི་ལུགས་ལས་འདས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་པ་ནི། །མ་དབྱུང་པར་གྲུབ་པ་འཛིག་རྟོན་པའི་ཕྱོགས་བསལ་ནས་རྗེས་སུ་
 དཔོག་པ་གཙོ་བོར་བྱེད་པ་འདི་ལ་ནི། །གཏན་ཚིགས་མ་ངེས་པའི་སྒྲིན་མང་པོར་འགྱུར་ཏེ། །རང་གི་མ་ཡང་བསྐྱོད་བྱ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། །བྱད་མེད་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །རང་གི་རྒྱུང་མ་བཞིན། །རིག་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཡང་ཆོད་མར་མི་འགྱུར་ཏེ།

3
 4
 5
 6
 7
 8

གླུ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གླུ་ཉིད་པའི་གླུ་བཞིན། དཔྱེད་པ་པ་ནི་བྲམ་ཟེར་མི་འགྱུར་ཏེ། ལག་པ་དང་ལྷན་པའི་ཕྱིར། ཉ་པ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །ལྷ་པ་ནི། གཏན་ཆོགས་དེ་དག་གི་དམ་པའི་དོན་ལ་འཛིག་རྟེན་གྱི་གཞོན་པ་ཞུགས་པའི་
 ཕྱིར། ཞེས་ཀྱང་བརྗོད་མི་རུས་སོ། །འཛིག་རྟེན་གྱི་མཐོང་བ་ཆོད་པ་ཉིད་དུ་བྲལ་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་ན། དེ་བཞིན་གསལ་གསལ་པའི་བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་པའི་མཐུ་ཡང་ཡོད་ཅིས་དེས་པར་རྟོགས་པར་བྱ་སྟེ། སྤུལ་དུ་འགྲོ་བ་རྒྱུ་དུ་དང་
 ཡང་འབྱིང་ལས་ཆེན་པོ་དང་དེ་ལས་ཆེས་སྤུལ་དུ་འགྲོ་བ་འགའ་ཞིག་འཛིག་རྟེན་འདིར་ཡང་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གསལ་གྱི་སྤུལ་དུ་བྱུང་བ་བྲམ་ཟེ། གླུ་ཉིད་གནས་གྱི་སྤུལ་དུ་བྱུང་བ་མིན་ཅེ། དེའི་སྤུལ་དུ་བྱུང་བ་ལྷན་པོ། རྒྱལ་པོའི་སྤུལ་དུ་
 བྱུང་བ་འཁོར་ལོས་སྒྲུང་རྒྱལ་ལ་བྱུག་པ་ཡིན་ཞེས་འཛིག་རྟེན་ན་མཐོང་བའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ཡོང་ན་དེ་བཞིན་གསལ་གསལ་པའི་སྤུལ་དུ་བྱུང་བ་བསམས་ཅན་མཆོད་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་མཐོང་བྱུག་པ་ཡང་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་སེམས་ཅན་
 འདི་དག་ཅིའི་ཕྱིར་པ་ལ་ཆེར་བཤེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་སྒྲུག་ཅེ་ན། རྟེན་འབྲེལ་ཟབ་པོ་རྣམས་པར་འབྱེད་མི་རུས་པའི་སྤྱུང་པོ་དག་གིས་དུ་ཟབ་པའི་ཆོས་བདག་དང་བདག་གི་མེད་པ་ལ་སྒྲུག་པར་འགྱུར་ཏེ། སྤྱུང་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་པས་
 རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དོན་རྣམས་པར་འབྱེད་མི་རུས་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་སྒྲོ་ཞུ་ཞིང་སོས་པ་མེད་པའི་ཤེས་པ་གིས་དུ་སྤྱང་དུ་བྱུང་བ་བཤེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ལ་སྒྲུག་པ་སྒྲེ་སྟེ། དེ་ལ་སོས་པ་དམར་པ་ཉིད་གྱི་ཕྱིར་རོ། །གཞིས་པ་ནི།

མཐོང་པོ་
ལྟོ་ལྟོ་
ལྟོ་ལྟོ་

ཡིན་ཏེ་མིན་པར་བཤམ། དེས་སྤྲུག་བསྐྱེལ་དང་སྤྲུག་བསྐྱེལ་གྱིས་ཁྱོ་བ་འཕེལ་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་དགའ་བྱུང་ཅན་ནི་ཉོན་མོངས་ལ་བསྐྱན་བཟོད་ཅིང་། ཉོན་མོངས་པ་པར་ལ་གདུང་བར་ཁྱེད་པ་གཅིག་དགོས་པས་ལུས་སྤྲུག་བསྐྱེལ་གྱིས་
གདུང་བ་ནི་དགའ་བྱུང་ཅན་མིན་མོ། །གཞན་ཡང་། ཆགས་སྤང་ནི་བདེ་སྤྲུག་སྤོང་བར་འགྱུར་བའི་ཡུལ་ནི་བ་ཅུམ་ལས་སྦྱེ་བ་མིན་ཏེ། རྩལ་མིན་ཡིད་ཁྱེད་གྱི་རྣམ་རྟོག་ལ་སྦྱོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་དུ་ན། དག་བཅོམ་པ་ལ་ཡང་དེ་
སྦྱེ་བར་བཤམ་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྦྱངས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། ཡོ་ཁྱད་བསྐྱུང་བ་བསྐྱེན་པའི་དགོ་སྦྱོང་འདོད་ཆགས་ཅན་ལ་ཡང་ཆགས་པ་སྦྱེ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། བདེ་བ་སྤོང་བར་འགྱུར་བའི་ཡུལ་ནི་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཙུག་ལག་ཁང་
སོགས་གྲ་ནོམ་པ་ལ་ལོངས་སྦྱོང་པའི་ཞེ་སྤང་ཅན་ལ་ཡང་ཞེ་སྤང་བྱུང་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཡུལ་གྲ་ནོམ་པ་ལ་ལོངས་སྦྱོང་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན། སྤྲུག་པ་རྣམས་ཁོ་ན་དགའ་བྱུང་ཅན་ཡིན་ཏེ། འདོད་ཆགས་ཅན་ཡང་བཤམ་གྱིས་ཉོན་
མོངས་པ་གདུང་བ་ལ་ཞུགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྤྱི་རོལ་པ་རྣམས་ནི་མིན་ཏེ། མྱོངས་པས་བསྐྱན་པའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བས་རྟག་ཏུ་ཉོན་མོངས་པའི་གདུང་བས་གདུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཅིས་པ་ལ། མོ་སོའི་སྦྱངས་བཤམ་བྱན་མོང་དུ་བསྐྱར།
སོ་སོར་བསྐྱར། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་གང་ཟག་གི་མཚན་ཉིད་བསྐྱར། ཁོང་ཁྱོ་སྦྱང་བའི་བཤམ་ཁྱེ་བྲག་ཏུ་བསྐྱར་བ་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ལ། ཁྱེད་ལས་ཤེས་པ་དང་། ཉེས་དམིགས་ཤེས་པ་དང་། འག་ལ་བའི་རྩལ་ཤེས་

༡༡། །པ་དང་། འབྱུང་བའི་དུས་ཤེས་པའི་སྒོ་ནས་སྒྲིང་བ་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། ཉོན་མོངས་པ་སོ་སོའི་བྱེད་ལས་ཤེས་པར་བྱས་ནས་དེའི་གཉེན་པོ་བསྟེན་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་འདོད་ཆགས་ནི་སྤྱད་པའི་བྱེད་ལས་ཅན་ཏེ།
 ཆགས་པས་སེམས་ཅན་དང་སེམས་ཅན་མིན་པའི་དངོས་པོ་ཡང་དག་པར་འཛིན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱོད་པོ་ཚུང་པའི་ལས་ཅན་ཏེ། ཀུན་ལས་མནར་སེམས་ཀྱིས་ཡུལ་ལ་རྒྱབ་ཀྱིས་སྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཏི་མུག་ནི་ཉོན་མོངས་པ་
 གསོས་འདེབས་པའི་བྱེད་ལས་ཅན་ཏེ། སྤང་གཉེན་གྱི་སྒྲིན་ཡོན་ལ་ཤིན་ཏུ་སྒྲོངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན། རྒྱུ་ནི་འབྱུང་བ་ཀུན་ལ་གསོས་འདེབས་པར་བྱེད་དེ། མེ་སྤྲུམ། རུ་གྲང་། ས་སྤྲ་བ་ཉིད་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་
 གཏི་མུག་ཀྱང་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། འདོད་ཆགས་སོགས་སྒྲིང་བའི་ཐབས་ཡོད་ཀྱང་སྤང་བྱ་མིན་ནོ་ཞེ་ན། སྤང་བྱ་ཡིན་ཏེ། སྤྱག་བསྐྱལ་གྱི་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་ལྟར། འདོད་ཆགས་ནི་ཡུལ་སྤྱག་པ་དང་ས་འབྲང་པ་ལས་སྤྱག་
 བསྐྱལ་བའི་རྒྱ་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་སྤྱག་པ་ལ་ལྷག་པར་ཆགས་པས་དེ་དང་ས་འབྲང་པ་ན་སྤྱག་བསྐྱལ་སྟེ་བའི་ཕྱིར། ཁོང་ཁྱོད་ནི། དག་གཞོམ་པའི་དབྱང་མེད་པ་ལས་སྤྱག་བསྐྱལ་བའི་རྒྱ་ཡིན་ཏེ། དག་གཞོམ་པར་འདོད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་
 པས་དེ་ས་རྣམ་པ་ན་སྤྱག་བསྐྱལ་སྟེ་བའི་ཕྱིར། གཏི་མུག་ནི་ཡོངས་སུ་མི་ཤེས་པ་ལས་སྤྱག་བསྐྱལ་གྱི་རྒྱ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་པར་འདོད་ཅིང་ཞིབ་སོར་མི་ཤེས་པ་ལས་སྤྱག་བསྐྱལ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ས་འབྲང་པ་སོགས་ཀྱི་སྒྲིན་ས་དུག་གསུམ་

三
十
三
三
三
三

སྤྱི་བ་མིན་ཏེ། ཅུ་བ་གཏིང་ཚུགས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། ཁྱོ་བ་ཐམས་ཅད་བཏང་བ་ལའང་འཇུག་པར་བྱ་སྟེ། ཁྱོ་བ་ནི་འདོད་ཆགས་བས་ཉེས་པ་ཆེས་ཆེ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། འདི་ལྟར། དེ་ནི་དཔལ་པོར་འཛིན་པས་བརྟན་པ་དང་།
ག་འཛིན་པར་ཞིང་རང་གཞན་གྱི་རྒྱུད་བསྐྱེད་པས་དེས་པར་མི་དགེ་བར་འགྱུར་ཞིང་། གཞན་ལ་གཞོན་པ་དང་། རང་གི་བཞིན་གྱི་མདོག་ངན་པར་བྱེད་པ་སོགས་ཉེས་པ་ཆེན་པོ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐུར་བཤད་པ་དེ་ལྟར། ཉོན་མོངས་
པ་རྣམས་ཀྱི་དབྱེ་བ། ཉེས་དམིགས། གཞི་དང་། སྤྱོད་བའི་ཐབས་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་ཤེས་པར་བྱས་ནས་དེའི་གཉེན་པོ་བསྟེན་པ་ལ་དོན་ཡོད་དེ། དེ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་མཐར་ཏེ་ཟད་པར་བྱེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ནི།
གཏི་མུག་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་དག་ཀྱང་གཏི་མུག་གི་ཡུལ་ལས་ཐ་མི་དང་པར་འཇུག་སྟེ། གཏི་མུག་གི་དངོས་པོ་བདེན་པའི་རང་གི་ངོ་པོ་སྟོ་བཏགས་པའི་ཡུལ་ལ་སྤྲུག་པ་དང་།
མི་སྤྲུག་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱེད་པར་སྟོ་འདོགས་པའི་རྣམ་པར་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཏི་མུག་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཀུན་ལ་རྟེན་གྱི་སྟོ་ནས་གནས་པར་འགྱུར་ཏེ། ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་གནས་རྒྱལ་ལ་སྟོངས་པའི་དབང་གིས་འཇུག་པས་དེ་
དག་གིས་གནས་སྐབས་ལ་གཏི་མུག་གཙོ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན། ལུས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་མིག་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་ཀུན་ལ་ལུས་རྟེན་ཏུ་ཡོད་པ་བཞིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་གཏི་མུག་བཙོམ་པས་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་

۱۲۱

三
二
一

༡༡། །མེད་པ་ཉིད་དང་། ས་ལ་སྒྲུལ་ལ་ཞེན་པའི་གཉེན་པོར། ཅོག་པུ་པ་དང་། གཞི་ཇི་བཞིན་པ་ཉིད་དང་། ཟས་ལ་ཞེན་པའི་གཉེན་པོར། བསོད་སྦྱོམས་པ་དང་། གདན་གཅིག་པ་དང་། ཟས་བྱིས་མི་ལེན་པ་དང་། གོས་ལ་ཞེན་པའི་གཉེན་པོར། ཆོས་གོས་གསུམ་པ་དང་། ལྷགས་དར་བྱོད་པ་དང་། བྱིང་པ་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་སྤངས་པའི་ཡོན་ཏན་བརྩུ་གཉིས་རྣམ་པར་བཞག་ལ། ཆགས་བྲལ་དག་ཀྱང་འདི་རྣམས་ལ་བསྟེན་པ་ནི། དན་པ་ལ་མོས་པའི་སྦྱེ་བོ་དྲུངས་བ་སྦྱེས་ནས་དེ་རྣམས་ལ་ཆོས་བསྟན་པས་དེས་པར་ལྷ་རན་ལས་འདས་པ་ལ་གཞིལ་བའི་ཆེད་ཡིན་ཅོ། །བཞི་པ་ལ། རྣམ་པ་ལ་བརྟག་ནས་ཁྱོ་བ་དགག་མི་སྦྱོར་པ་ལ་དང་། ཡོན་ཏན་མེད་པས་དང་། བསོད་ནམས་ཀྱི་བར་ཆད་ཡིན་པའི་དང་། ཉམ་རྒྱུང་འཛོམས་ཀྱིས་ཡིན་པའི་དང་། བཟོད་པའི་ཕན་ཡོན་བསམ་ཏེ་ཁྱོ་བ་དགག་པ་དང་། བཟོད་པ་བསྒྲོམ་པའི་ཐབས་བསྒྲུས་ཏེ་བསྟན་པ་དང་བདུན་ལས། དང་པོ་ནི། དེའི་ཉེས་དམིགས་བརྟགས་ཏེ་ཁྱོ་བ་སྤང་བ་ནི། གཞོད་ཀྱིས་ལ་ཁྱོ་བ་མི་རིགས་ཏེ། གཞོད་ཀྱི་འཛོམས་པའི་རྣམ་པ་ཡོད་མེད་གཉིས་ལས། གཉིས་ཀ་ལྟར་ན་འང་ཁྱོ་བ་མི་རིགས་པའི་བྱིར་ཏེ། འདི་ལྟར། གཞོད་ཀྱིས་འཛོམས་པའི་རྣམ་པ་མེད་པར་གཞོད་ཀྱི་ལ་ཁྱོ་བ་ནི་དོན་མེད་དེ། དེས་བདག་ཉིད་ལ་བཞིན་གྱི་མདོག་མི་སྤྲུག་པ་འབའ་ཞིག་ཀྱིས་ཀྱི་དགོས་པ་གཞན་མེད་པའི་བྱིར་ཏེ། རྣམ་པ་མེད་པས་གཞན་ལ་གཞོད་མི་རྣམ་པའི་བྱིར། རྣམ་པ་ཡོད་པས་གཞོད་ཀྱི་ལ་ཁྱོ་བའི་གང་ཟག་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཐ་ཆད་པ་

རྒྱུ་ལྟར་ལྟར་

ཞེས་བྱ་སྟེ། གཞོད་བྱ་རྣམས་མེད་ལ་བརྟེན་བཤེད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ཡང་གཞོད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ། དམ་འདོགས་ཀྱི་ཡིན་པ་ནི། ཡིད་དུ་མི་འོང་བའི་རྒྱ་རྒྱ་བ་པོ་ལ་ཁྱོད་པར་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ཐོས་པའི་
རྒྱ་རྒྱར་བྱས་ཤིང་བསགས་པའི་སྟོག་པ་མཐར་བྱེད་པས་ཏེ་ཟད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དེ་ལ་ཁྱོད་པའི་གང་ཟག་ནི་སྟོངས་ཤིང་དམ་པ་མིན་པ་སྟེ། སྒྲུན་པ་བས་ཀྱང་ཆེས་སྒྲུན་པར་གྱུར་ཏེ། བདག་ཉིད་རྣམ་པར་དག་པའི་ཐབས་
ལ་དེ་མི་འདོད་པར་སྒྲུར་ཡང་ཁྱོད་པའི་དྲི་མས་དེ་སྒྲག་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞོད་བྱེད་མིན་པ་ནི། སུན་པ་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་ནི་རྣམ་ཏོག་ལ་མ་སྟོས་པར་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གཞོད་བྱེད་མིན་ཏེ། ཡིན་ན་རྒྱ་བ་པོ་ལ་གཞོད་དགོས་པ་ལ་དེ་
ལྟར་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་བདག་ལ་སྒྲུད་དོ་སྟེ་མ་པའི་རྣམ་ཏོག་ལས་འབྱུང་བ་ལ་གཞན་ལས་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ་སྟེ་ལྟར་དུ་སྟོས་པར་ཟད་དེ། དེ་འབྱུང་རྣམ་ཏོག་དབང་གིས་གཞོད་ཅིང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མི་གཞོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཤེ་བ་
པོ་ལ་ཆད་པ་སྟོན་པའི་བསྟན་བཅོས་ཆད་མ་མ་ཡིན་པ་ནི། གལ་ཏེ་གཤེ་བ་པོ་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོན་ཡོད་དེ། རིགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་ལས་གཤེ་བ་པོ་ལ་ཆད་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། དེའི་བསྟན་བཅོས་ཆད་མ་མིན་ཏེ། ཡིན་ན་
ནི་ལྟར་གཤེ་བ་པོ་ལ་ཆད་པ་བྱ་བར་མཛོན་པར་བརྟེན་པ་དེ་བཞིན་དུ་སྟོན་པར་སྒྲུབ་པོ་ལ་མཆོད་པ་བྱ་བར་ཡང་ཅིས་མི་འགྱུར་ཏེ་བརྟེན་པར་རིགས་པ་ལ་མ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཤེ་བ་པོ་ལ་ཆད་པ་འོས་ན། སྒྲུན་པར་སྒྲུབ་པོ་ལ་

༡༡། །མཚོན་པར་འོས་པས་རྒྱ་མཚོན་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། བདེན་རྒྱུན་བརྟགས་ནས་ཁྱོ་བ་མི་རིགས་པ་ནི། གལ་ཏེ་གཤེ་བ་པོ་ནི་གཞན་གྱི་སྒྲིན་གཞན་ལ་གོ་བར་ཁྱེད་པས་ཁྱོ་རིགས་སོ་ཞེ་ན། རང་གི་ཡན་ལག་ཉམས་པའི་སྒྲིན་བརྗོད་པའི་སྒྲིན་བ་པོ་ལ་ཁྱོ་མི་རིགས་ཏེ། ཁྱོད་ཉིད་སྒྲིན་བ་པོ་ལ་ཁྱོ་མི་རིགས་པ་དེ་དེས་ས་སྒྲིན་གྱི་ར་གར་ཟག་གཞན་གྱིས་ཤེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡན་ལག་ཉམས་པ་མིན་པ་ལ་དེ་ར་བརྗོད་པའི་སྒྲིན་བ་པོ་ལ་ཁྱོ་མི་རིགས་པ་ལ་ཅི་སྒྲིན་ཏེ། དེ་ནི་ཡང་དག་པ་མིན་པ་རྒྱུན་ཚིག་སྒྲིན་པས་སྒྲིན་བ་པོ་རང་ཉིད་ལ་གཞོན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞོན་ཁྱེད་རྒྱུད་དུ་ཡོན་པས་ཁྱོ་མི་རིགས་པ་ནི། གལ་ཏེ་གར་ཟག་རང་ལས་དམན་པ་དག་ལས་མི་སྒྲིན་པ་ཤོས་པ་ལས་ཁྱོ་བ་ཇི་ལྟར་མི་འབྱུང་ཞེ་ན། དམན་པ་དག་ལས་འབྱུང་བའི་མི་སྒྲིན་པ་དེ་ལའང་ཁྱོ་མི་རིགས་ཏེ། དམན་པ་ལས་མི་སྒྲིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཙམ་ཁྱོ་ན་དེས་པར་འབྱུང་བ་མིན་ཏེ། དེ་ལས་གཞན་པའི་གསོད་པ་ལ་སོགས་པ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དེའི་ཕྱིར་དམན་པ་ལས་འབྱུང་བའི་མི་སྒྲིན་པ་ནི་ཡན་གར་བ་ལྟར་ཟད་ལྟ་བུར་སྒྲིན་སྟེ། དེ་ལས་ཆེ་བའི་གཞོན་པ་འབྱུང་རིགས་པ་ལ་མི་སྒྲིན་པ་ཙམ་གྱིས་ཡོངས་སུ་ཆོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། རང་ཉིད་ལ་པན་པའི་ཡོན་ཏན་ཅུང་ཟད་གྱི་མེད་པའི་ཁྱོ་བ་ལ་གུས་པ་ནི་ཞེན་པ་རྒྱུད་པར་ཟད་དེ། གཞན་གཞོན་ཁྱེད་ལ་གཞོན་པ་བྱས་པས་བདག་ཉིད་ལ་ཡོན་ཏན་ཅུང་ཟད་ཙམ་ཡང་སྒྲིན་པར་མི་ཁྱེད་གྱི་དེ་ལ་ཁྱོ་བའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་པ་ནི། སེམས་པ་སུ་ཞིག་གཞན་གྱི་གཤེ་བ་ལ་བཟོད་པར་

འགྱུར་དེ། ཡོན་ཏན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོཞེན། ཡོན་ཏན་མེད་པ་ལ་གྱུར་སྟེ། གཞོན་ཁྱེད་ལ་བཟོན་པས་དངོས་པོ་ཡོངས་སུ་གཏོང་བ་ལ་སོགས་པའི་འབད་པ་མེད་པར་སྟོ་བའི་སྐབས་ལ་སྟེ་ཞིང་གཞོན་པ་ལ་བྱས་པ་ཙམ་གྱིས་བསོད་ནམས་
 ཆེན་པོ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་གང་ཞིག་བསོད་ནམས་གྱི་རྒྱར་གྱུར་པའི་གཤེ་བ་པོ་ལ་སྟོ་བའི་གང་ཟག་དེ་དང་མཚུངས་པའི་བྱུན་པོ་སུ་ཞིག་ཡོད་དེ་མེད་དོ། སྟོ་བའི་སྟོ་ནས་བསོད་ནམས་ཆེན་པོ་དེ་ལ་གོགས་ཁྱེད་པས་བྱུན་
 པའི་མཐར་བུག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལྟ་པ་ནི། འདིས་ཀྱང་སྟོ་བ་སྤང་བར་བྱ་བ་ཡིན་དེ། སྟེ་པོ་ཞན་པ་ལ་གཞོན་པར་ཁྱེད་པའི་ཕྱིར་དེ། འདི་ལྟར། གཞོན་བྱ་འཛེམས་པ་པོའི་སྟོ་བ་ལ་གྱས་པས་ནི་ཅི་ནས་ཀྱང་གཞོན་བྱ་སྟོབས་ཞན་པ་
 འཛེམས་པ་ལ་སྟོད་གྱས་པར་གྱུར་ཏེ་རེ་སྟེ་གྱས་པ་ཙམ་དུ་བད་དེ། ཞོང་སྟོ་ནི་ཁ་དྲག་སྟོ་ནའི་བྱང་པར་དུ་འགྱུར་གྱི་སྟོབས་ལྡན་དག་ལ་དམིགས་ནས་མི་སྟེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དུག་པ་ནི། གཞོན་ཁྱེད་ལ་གཞོན་ལན་ཁྱེད་མི་རྣམས་ན། འཛིག་
 ཏེན་གྱི་བརྒྱས་པར་འགྱུར་བས་སྟོ་བ་ཉིད་མཛེས་སོ་ཞེན། གང་ཞིག་སྟོ་བའི་གནས་གཞོན་ཁྱེད་ནི་ཡོན་ཏན་དུ་མའི་གནས་ཡིན་དེ། དེ་ལ་བཟོན་པས་གང་ཟག་དེ་ལ་བྱམས་པ་བསྒྲོམ་པའི་ཏིང་པོ་འཛིན་སྟེ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་།
 བདེ་བ་འཛོ་བའི་ཡུན་ཙམ་ཞིག་བསྒྲོམ་པར་ཁྱེད་ན་ཡང་ལན་ཡོན་བརྒྱད་འདྲེན་པའི་ཕྱིར། བརྒྱད་པོ་ནི། ལྟ་མི་ལ་སྟུག་དེ་ནམས་གྱིས། །བསྐྱར་དང་བདེ་དང་ཡིད་བདེ་མང་། །དུག་དང་མཆོན་གྱིས་དེ་མི་རྣམས། །ཁོར་

༡༡། རྣམས་རྒྱས་ཤིང་ཚངས་པར་སྒྲེ། ཁེས་སོ། ཁེས་ན་ཡོན་ཏན་གྱི་གནས་གཤེ་བ་པོ་ལ་འཛིགས་ཞེས་པ་ནི་ཁྱོད་ཉིད་སྒྲུབ་པ་འབའ་ཞིག་ཉིད་དེ་ཁོ་ན་ལོ། ཁད་ཏན་པ་ནི། གཟི་བརྟེན་ཅན་གྱི་སྒྲུབ་པ་དག་གིས་ཁྱོད་དུ་བསད་པ་
 བསྒྲུབ་པར་དགའོ་ཞེ་ན། ཁྱོད་དུ་བསད་པའི་གཞོན་ཤེད་མཐར་བུས་ཤིང་ཟད་པར་བུས་ནས་གཞོན་ཤེད་མེད་པའི་ངང་ནས་འཛིག་རྟེན་པ་རོལ་དུ་འགྲོ་བ་སུ་ཞིག་ཡོད་དེ། སེམས་ལྷན་གྱི་གཞོན་ཤེད་གཅིག་བརྟལ་བ་ན་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་
 གཞོན་ཤེད་མང་དུ་འཕེལ་ཞིང་། དེ་ལྟར་གཅིག་ནས་གཅིག་དུ་བརྒྱད་པས་གཞོན་ཤེད་གྱི་མཐར་བུག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཞོན་ཤེད་ཟད་པ་མེད་པ་དེས་ནི། གཞོན་ལན་བུས་པའི་སྒྲིག་པ་བས་བདག་ཉིད་བརྒྱས་པ་ལེགས་སོ་སྒྲུབ་དུ་
 བསམ་ནས་བཟོད་པར་བུའོ། གསུམ་པ་ནི། དེ་ལྟར་རྒྱས་པར་བསྒྲུབ་མི་རྣམས་པའི་གང་ཟག་དེ་ནི་རྣམས་པར་ཤེས་པའི་སྒྲེ་འགག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཕྱིར་ལོག་སྒྲེ། སྒྲོང་པ་ཉིད་བསྒྲུབ་པར་བུ་སྒྲེ། གང་ཟག་གང་གི་རྣམས་ཤེས་གནས་
 པ་དང་། ལ་སོགས་པ་སྒྲེ་བ་དང་འགག་པ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པའི་ཚུལ་ཡང་དག་དུ་ནི་རྣམས་པར་ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་དེ་ཡོད་ན་ནི་དེའི་སྒྲོ་གྲོས་ཏེ་སེམས་རྒྱད་ལ་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ནས་ཡང་མི་གནས་པའི་ཕྱིར། འདིར། འགྲེལ་
 པར། རྣམས་ཤེས་རྟེན་ལ་རག་ལས་པས་མཚན་གཞི་འདུས་བུས་དང་། མཚན་ཉིད་སྒྲེ་སོགས་ཐ་སྐད་དུ་ཡོད་པའི་ཀུན་རྫོབ་དང་། སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ནས་འཛིག་པ་དང་། རྣམས་པར་འགྱུར་བའི་རྟགས་གྱིས་རྣམས་ཤེས་ཡང་དག་པར་གནས་པ་

མཐོང་པ་ལྟར་

མེད་པ་དང་། དེས་ན་རང་བཞིན་གྱིས་ས་སྐྱེས་འི་འོ་བར་པ་དེ་ཤོག་ལྷོ་ཞེ་དུག་པ་ཆར་འདུག་པས་བཙལ་དགོས་སོ། །འགྲོ་བའི་བྱད་པར་དེས་པར་ས་ཟེན་པ་འདིས་ནི་ཉིན་མཚན་དྲག་དུ་སྒྲིབ་ར་རིགས་པ་ལ་རང་དབང་ཅན་ལྟར་སྤྲི་འཛིགས་པའི་ཕྱིར་
དང་། སྒྲོ་དང་ལྷན་པ་ནི་དེ་ལ་སྤྲི་འཛིགས་པར་སྤྲི་འཛིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། ཆོ་འདིའི་བདེ་བས་འཕྲོག་པའི་ཕྱིར་ཆོ་འདིར་ལམོར་བ་གཙོད་སྤྲི་ལྷན་གྱི། ས་འོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་གཙོད་པ་ལ་སྒྲིབ་བར་བྱའོ་ཞེ་ན། ས་འོངས་པའི་
སྤྲིད་པ་ཡང་རང་ལོག་དུ་སྤྲི་འགྲོ་བས་བྲ་ས་ཡོད་པ་སྤྲི་ཞེད་དེ་བཞིན་དུ་འདས་པ་ལའང་ཐོག་ས་མེད་ལ་དེའི་དུས་ཀུན་གྱི་ཆོའང་ཉོན་སོངས་པ་ཉེ་བར་ཞི་བ་ས་སྤྲིབ་པའི་སོ་སོའི་སྒྲིབ་པོ་ཉིད་གྱིས་དུས་སོང་སྤྲི། དེས་ན་དེད་ཕྱིན་ཆད་བྱེད་
འདས་པ་དོན་མེད་དུ་སོང་བ་ཇི་ལྟ་བུ་དེ་བཞིན་དུ་ས་འོངས་པ་དེར་ཡང་དོན་མེད་དུ་སྤྲི་འགྲུར་བ་དེ་ལྟར་བྱོས་ཤིག དེས་ན་བྱེད་ཉིད་ད་ལྟ་ཉིད་ནས་སྤྲིད་པ་བྱད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། འབད་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། ས་འོངས་པའི་སྤྲིད་པ་མཐའ་
མེད་དུ་སྤྲི་འགྲུར་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་འབད་དགོས་ཤིང་། ད་ལྟ་སྤྲི་ཆོག་ཆོགས་པའི་དུས་སུ་འདི་ལ་ས་འབད་ན། འདས་པའི་དུས་དོན་མེད་དུ་སོང་བ་ལྟར། སྤྲིད་པ་ཕྱི་ས་པལ་ཆར་དོན་མེད་དུ་འགྲུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ལ། ཆོགས་པ་
རྒྱུད་དགའ་བ་སྒྲིབ་བསྟན། ཉན་པོ་རྒྱུད་དགའ་བ་བྱེ་བྲག་དུ་བཤད། དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་ལམོར་བ་ལ་མཐའ་ཡོད་ན་འབད་སྤྲི་དགོས། མེད་ན་འབད་པ་དོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། ལམོར་བ་པ་བསྐྱུ་ཅད་གྱི་ལམོར་བ་མཐའ་མེད་དུ་

༡༡། །དེས་པའང་མིན། མཐའ་བཅས་སུ་དེས་པའང་མིན་ཏེ། དེ་གཉིས་ནི་རིམ་པ་ལྟར། ཡང་དག་པའི་དོན་རིགས་པ་དང་མི་རིགས་པའི་རྒྱ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱ་གཉིས་པོ་ཡང་ཉན་པོ་མཉན་བྱ་འཆད་པ་པོ་རྣམས་ཆོགས་པ་དང་། མ་ཆོགས་པའི་རྒྱན་ལ་རག་ལས་ཤིང་། དེ་གསུམ་ཡང་འབྱུང་བ་ཤིན་ཏུ་རྙེད་དཀའ་ཞིང་། གཏན་མེད་པའང་རྙེད་པར་དཀའ་བའི་ཕྱིར། འདི་ལ་ཉན་པོ་ནི། དལ་འབྱོར་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་སྟེ། དེས་ནི་དག་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་ལུང་འབོགས་པ་ཐོས་ནས་དེའི་དོན་ལ་སྦྱོང་རྒྱས་པའི་ཕྱིར། དེ་རྙེད་དཀའ་བ་ནི། དལ་མོ་ཆེར་ན་མི་རྣམས་ནི། །ཞེས་པའི་སྐབས་དེར་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །མཉན་པར་བྱ་བ་ནི། བདེན་པ་མཐོང་བ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་གསུང་ཡིན་ན། དེ་ཡང་རྙེད་དཀའ་སྟེ། འཆད་པ་པོ་དང་ཉན་པ་པོ་ཤིན་ཏུ་དཀོན་པའི་ཕྱིར། འཆད་པ་པོ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡིན་ན། དེ་ནི་ལྷ་དུམ་ལ་རའི་མེ་ཏོག་ལྟར་ཤིན་ཏུ་དཀོན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་དགོངས་ནས་ལུང་དུ་མ་སྟོན་པའི་དངོས་པོ་བརྩ་བཞི་ལས། འཇིག་རྟེན་མཐའ་དང་ལྷན་མི་ལྷན་ལུང་དུ་མ་བསྟན་ཏོ། །གཉིས་པ་ནི། བསྟན་པ་ཡོད་པ་དེ་སྤྱིད་དུ་དེའི་ལུང་འབོགས་པ་པོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་བདག་ཆོ་རབས་གཞན་དུ་འཁོར་བ་བྱང་པར་བྱེད་དོ་སྟུམ་ན། གསུང་རབ་དང་འཆད་པོ་ཡོད་མོད་ཀྱི་ཉན་པ་པོ་རྙེད་དཀའ་བའི་ཕྱིར་མི་རིགས་སོ་ཞེས་སྟོན་པ་ནི། སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ལ་དེས་པར་ངན་འགྲོར་འགྲོ་བ་ནི་དལ་ཆེ་སྟེ། མི་རྣམས་ནི་དམ་པ་མིན་པ་མི་དག་བའི་ཕྱོགས་ཡོངས་སུ་

ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་

འཛིན་པ་ལལ་མོ་ཆེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལལ་ཆེར་ལས་འབྲས་ལ་སྒྲིངས་ཤིང་གཞན་སྟུག་བསྐྱེལ་ལ་མངོན་པར་དགའ་ལ། སྟེག་གྲོགས་དང་འབྲུང་པ་སོགས་སྟེག་གཙོང་པ་ལ་སོགས་པ་མི་དགེ་བ་བཅུ་ལ་འབྱུག་པའི་ཕྱིར་དང་། མི་དགེ་བས་བདེ་འགྲོར་འགྲོ་བ་འདི་ནི་གནས་མེད་ཅིང་སྐབས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །བདེ་འགྲོ་བློ་བྱུང་དལ་འབྱོར་དགའ་བ་ནི། རན་སོང་སྟུག་བསྐྱེལ་གྱི་གནས་ཡིན་པས་མི་དགའ་མོད་ཀྱི། བདེ་འགྲོ་ནི་མངོན་པར་དགའ་བའི་གནས་ཡིན་ཏེ། རན་སོང་གི་ཉར་འཆོ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རན་སོང་ལྷར་བདེ་འགྲོ་ལའང་སྟོ་བ་སྟོ་རིགས་ཏེ། ས་སྟེང་དུ་མི་རྣམས་ལའང་སྟེག་པའི་རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུའི་རྣམ་པར་སྦྱོར་བ་ནི་ཙེ་འདྲི་ཞིང་། གཞོད་པ་སྟེ་ཆོགས་གྱིས་མཐོ་འཆོམ་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། སྟེག་པའི་རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་ཡན་ལག་དང་ཉིང་ལག་ཉམས་པ། དབང་པོ་མ་ཆང་བ། དབུལ་བ་མཐུ་ཆུང་བ། ཤེས་རབ་བུལ་བ། དམ་པས་ཀྱང་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་དོགས་པ་ཞེས་བུ་བའི་སྟུག་བསྐྱེལ་དུ་མ་ཉམས་སུ་སྟོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སྟོང་པ་གསོད་པའི་གནས་དང་མཆོངས་པར་དམ་པ་རྣམས་ལ་སྦྱང་སྟེ། མཐོ་རིས་ཀྱང་བདེ་བའི་སྟེག་འབྲོག་པའི་གནས་སུ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། གལ་ཏེ་སྟོང་པ་སྟེག་འབྲོག་པའི་གནས་དང་མཆོངས་ན་དེས་འཛིག་ཏེན་ཅི་སྟེ་མི་སྟོ་ཞེ་ན། སྟོན་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་སྟོན་པ་ནི། ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་སྟོང་པར་གནས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་སྟོན་པ་

༡༡། །མིན་ཞེས་མཁས་པ་སུ་ཞིག་སྤྱོད་པར་གྱུར་ཏེ། རྣམ་ཤེས་རྣལ་དུ་གནས་པ་མེད་ཅིང་བྱ་བ་མིན་པ་སྤྱོད་པར་འཛོག་པའི་ཕྱིར་དང་། འདི་རྣམས་ཀྱང་སེམས་རྣལ་མའི་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་མེད་ཅིང་ལུས་
 གྱིས་མི་རིགས་པའི་ཚུལ་མང་པོ་བྱེད་པ་དང་། རག་གིས་རྡོལ་ཐབས་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པའི། དེ་ལྟར་བྲིད་པ་ལ་སྤྱོད་བསྐྱེས་ནས་དེ་སྤྱོད་བ་ཡང་རྒྱ་ལས་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་ནས་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྤྱོད་པ་ལ། ལས་ཙམ་སྤྱོད་
 པའི་ཐབས་བསྟན་པ་དང་། བྱེ་བྲག་བདེ་འགྲོའི་རྒྱར་འགྱུར་པའི་ལས་སྤྱོད་པའི་ཐབས་བསྟན་པ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ལ། ལས་སྤྱོད་རིགས་པའི་འབྲད་པ་མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་འཆད་པ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོའི། ཐར་པ་དོན་དུ་
 གཉེར་པའི་སྤྱོད་གྲོས་དང་ལྟན་པས་བྲིད་པའི་རྒྱར་གྱུར་པའི་ལས་ཀྱན་ཟད་པའི་ཐབས་ལ་སྤྱོད་བྱེད་པར་བྱ་སྟེ། ལས་ཐམས་ཅད་ཟད་པས་སྤྱུག་བསྐྱེད་པམས་ཅད་ཉེ་བར་ཞི་བའི་མུང་འདས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན། འགྲོ་བ་དང་འགྲེང་
 བ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱོད་ལམ་ལས་འབྱུང་པའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་དག་འགྲོ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱོད་ལམ་དེ་སྤྱོད་པ་ལས་ཉམས་པར་མཐོང་བ་བཞིན་ནོ། །འདིས་ནི་དོན་གཉིས་ཉེ་བར་མཆོན་ཏེ། དཔེར་ན། འགྲོ་བའི་སྤྱོད་ལམ་ལས་བྱུང་པའི་
 སྤྱུག་བསྐྱེད་འགྲོ་བའི་སྤྱོད་ལམ་བསྐྱེད་པ་ལས་ཉམས་པ་དེ་བཞིན་དུ་ལས་ཀྱི་རྒྱ་ཅན་གྱི་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཡང་ལས་ཉེ་བར་ཞི་བ་ལས་ཐོབ་ཅིས་པ་དང་། ཡང་འགྲོ་བའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་འདུག་པ་ན་རེ་ཞིག་བསྐྱེད་ཀྱང་འདུག་པའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་

༡༡། །པར་འགྱུར་ཞིང་བྱས་ཟིན་པའི་ལས་འབད་པ་མེད་པར་འཛིག་པར་འགྱུར་གྱང་ལས་ལ་ཆགས་པ་དང་མི་བྲལ་བའི་སྐྱེས་བུ་ཁྱོད་ནི་སྒོངས་པ་ཞིག་སྟེ། ལས་བྱས་པ་དོན་མེད་པར་མཐོང་ཡང་དེ་ལ་ཆགས་པ་དང་མ་བྲལ་བར་སྐར་ཡང་དེ་དག་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལྷ་མ་དང་དེ་གཉིས་ཀྱི་བྱེད་པར་ནི། རྩ་སོ་གཏོང་བའི་ཕྱིར་མེ་གཏོང་བ་ལྷ་བྱ་ལ། རྩ་སོ་རིས་པར་འགྱུབ་པར་མ་རིས་གིང་། གྲུབ་གྱང་རིས་པར་འཛིག་པ་ལྷ་བྱ་ནི་སྐྱ་མ་དང་། མི་གཏོང་བའི་ལས་འབད་པས་བྱེད་ཅིང་། བྱས་ཟིན་ན་འབད་པ་མེད་པར་འཛིག་པ་ལྷ་བྱ་ནི་ཕྱི་མའི་དོན་རོ། །གཉིས་པ་ནི། བདེ་བའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལས་ལ་ཆགས་པ་དང་མི་འབྲལ་ལོ་ཞེ་ན། ཁྱོད་ཉིད་ལས་བྱེད་པའི་ངལ་བ་དེ་དགོས་པ་གང་གི་ཕྱིར་ཡིན་ཏེ། དོན་མེད་དེ་ངལ་བ་འདི་ནི་བདེ་བས་པན་འདོགས་པའི་ཕྱིར་ཡིན་ན། དེའང་དུས་གསུམ་དུ་དབྱེད་པ་ན་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདི་ལྷ་མ། རེ་ཞིག་དབྱེད་ན་འདས་པ་ལ་བདེ་བ་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། དེ་འགག་ཟིན་པའི་ཕྱིར། མ་འོངས་པ་ལའང་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། དེ་མ་སྐྱེས་པས་མ་འཕྲད་པའི་ཕྱིར། ད་ལྷ་མ་འབྱུང་བ་ལའང་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། སྐྱེས་པན་ཆད་དུ་གནས་པ་མེད་པར་འགྱོ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ། འབྲས་བུ་ལ་ཞེན་པ་དགག་རྒྱུ་ལས་ལ་ཞེན་པ་དགག་པ་དང་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ནི། ག་ལ་ཏེ་སྐྱོ་རིས་ཀྱི་བདེ་བའི་དོན་དུ་གདོན་མི་ཟ་བར་དགེ་བའི་ལས་བྱ་རིགས་སོ་ཞེ་ན། བདེན་པ་ལ་སྐྱེས་པའི་འཕགས་པ་རྣམས་ནི་མཐོ་རིས་གྱང་དཔྱལ་བ་དང་མཚུངས་པར་སྒྲོང་བར་བྱེད་དེ། དེ་ལ་

དེས་དམུལ་བ་དང་མཚུངས་པའི་འཛིགས་པ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་དེ། ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་པ་དུ་མའི་སྒྲོམ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། ཡུལ་ལས་བྱུང་བའི་སྤེད་པ་དྲག་པོའི་མེ་འབར་བའི་ཕྱིར་དང་། གཏི་མུག་གས་ཆེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་
 རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་མཁས་པས་དེ་རྣམས་ལ་སྤྲིད་པ་གང་འཛིགས་པ་མི་བསྐྱེད་པ་དགོན་དེ། མཐོ་རིས་ཀྱང་དམུལ་བ་དང་མཚུངས་པར་འཛིགས་པ་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་འཕགས་པ་ལྟར་བྱིས་པའང་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་འཕོར་
 བའི་སྐྱུག་བསྐྱེད་ཤེས་པ་མིན་དེ། ཤེས་ན་མཐོར་བའི་སྐྱད་ཅིག་དེ་ཉིད་ལ་སེམས་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་རྣམ་པ་བརྒྱུར་དུ་པ་ཐུ་རབ་དུ་འཛིག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དེ། དེ་ནི་འཛིགས་ལྟ་དང་བཅས་ཤིང་གཉིན་པོ་བསྒྲོམ་པ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་
 རོ། །དེས་ན་དེ་འཕགས་པ་ལྟར་འཕོར་བ་ལ་སྒྲོ་བ་བསྐྱེད་པ་མིན་དེ། དེས་དེ་ལྟར་དུ་སྐྱུག་བསྐྱེད་དུ་མ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་སྐྱུག་བསྐྱེད་ཀྱི་གནས་སུ་བསྐྱོན་ནས། དན་འགྲོའི་རྒྱ་མི་དགེ་བའི་གནས་ཀྱང་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྒྲོན་པ་ནི།
 གཏོང་བ་ལ་སོགས་པའི་བྱ་བ་རྣམས་ཤིང་བྱེད་པ་བདེ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཡང་དེས་པར་དབྱེད་ན་དབང་སྐྱུག་དང་ལྷན་པའི་སེམས་ཅན་སྒྲོམ་པ་ཅན་མིན་པ་དགོན་དེ། བདེ་བ་སྦྱོང་བར་འགྱུར་བའི་ཡུལ་མ་ཐོབ་པ་ཐོབ་པ་དང་། ཐོབ་པ་
 ཡོངས་སུ་བསྐྱུང་བར་རྣམས་ཤིང་སྦྱོབས་དང་ལྷན་པ་ལ་སྒྲོམ་པ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། སྒྲོམ་པ་ཅན་སྤྲིང་རྗེ་དང་ལྷན་པ་མེད་ཅིང་། ས་རོལ་གཞིས་འདོད་པ་ཅན་ཡང་ཡིན་དེ། སྒྲོམ་པ་ཅན་བདག་ཉིད་གཞན་ལས་བྱུང་བར་དུ་འཕགས་

༡༡། །པར་རྟོག་ཅིང་། གཞན་ལྷག་པ་མི་བཟོད་པ་ན་དེ་གཞོམ་པར་འདོད་པས་བརྟེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དབང་ཕྱུག་གི་མངོན་པར་རྫོམ་པ་ནི་སྤང་བ་བདེ་འགྲོ་ནས། བདེ་འགྲོར་འགྲོ་བ་རྟེན་པར་དགའ་སྟེ། བཟོལ་གཞོམ་པར་འདོད་ཅིང་བརྟེ་བ་མེད་པ་ཡིན་པས་ངན་འགྲོའི་མཐར་ཐུག་པ་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །དེའི་ཕྱིར། བཙོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་སྤང་བ་ནས་སྤང་བར་གཞོལ་བའི་གང་ཟག་ནི་དགོན་ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། ཆེད་དུ་བྱ་བ་ལོག་ཕྱུག་པ་འདོད་བྱ་མིན། ཆོས་ལུགས་ཆོས་མིན། ཡུལ་འདོད་བྱ་མིན། བཀའ་ལུང་འདོད་བྱ་མིན། བདེ་འགྲོ་མཐའ་ངན། ལས་ཀྱི་བྱེད་པ་པོ་སྤང་པ་དང་བདུན་གྱི། དང་པོས་རྒྱ་ལ་སྤང། གསུམ་པས་རྒྱ་ལ་ལོག་རྟོག་དགག་བ་མས་བྱེད་པ་པོ་ལ་སྤང། ལྷག་མ་རྣམས་འབྲས་བུ་འདོད་བྱ་མིན་པར་བསྟུའོ། །དང་པོ་ནི། ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ལ་ཆགས་པ་མི་རིགས་སོ་ཞེས་སྟོན་པ་ནི། མཐོ་རིས་ཙམ་གྱི་རྒྱར་གྱུར་བའི་ཆོས་རྒྱ་ཅི་ཞིག་གིས་ཡང་དག་པར་འདོད་དེ། འདོད་པ་མི་རིགས་ཏེ། སྤང་བྱ་ཆེད་དུ་གཉེར་བྱར་སོང་བའི་སྒྲོ་ནས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དུ་སོང་བའི་ཕྱིར། འཇིག་རྟེན་འདི་ན་ཡིད་དུ་འོང་བའི་ཡུལ་ལ་རེ་བ་བསྐྱོག་ཅིང་སྤངས་པའི་ཆངས་སྟོང་བསྟེན་ལ། ཕྱི་མའི་ཡུལ་ཡིད་དུ་འོང་བ་ནི་ཆངས་སྟོང་དེའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་དམིགས་པར་གྲགས་ཤིང་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། ལས་དེའི་འབྲས་བུ་ཕྱུག་པ་ཡང་བདག་གི་བ་མིན་པས་དོན་དུ་གཉེར་བྱ་མིན་པ་ནི། འབྲས་བུ་ཕྱུག་པ་ཙམ་གྱི་ཆེད་དུ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས་བྱེད་པ་མི་རིགས་

三
五
六
八
九
十

ཏེ། བསོད་ནམས་དེའི་འབྲས་བུ་ནི་ཕྱག་པ་ཙམ་ཡིན་ལ་འོངས་སྟོན་དེ་ཡང་སྟུག་བསྟུལ་སྟུ་ཚོགས་ཀྱི་གནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། རང་དབང་དུ་གྱུར་པ་ཉིད་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ནི་རྒྱལ་པོ་ལ་སོགས་པ་གཞན་དག་ལས་རྒྱུན་དུ་བསྐྱུར་
 བར་བྱ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། བྱལ་པ་ནི་རྟག་དུ་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། འཇིག་རྟེན་གྱི་ལུགས་ཀྱང་དོན་དུ་གཉེར་བའི་ཚོས་མིན་ཏེ། ཚོས་ནི་རྣམ་པར་དཀར་པའི་རང་བཞིན་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བ་ཞིག་དགོས་ལ། དེ་ནི་རྣམ་པར་
 དཀར་པའི་རང་བཞིན་དུ་མི་གནས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཇིག་རྟེན་གྱིས་ནི། ཡུལ་དང་། རིགས་དང་། རུས་དང་། ཡུལ་གྱི་རྣམ་པར་བཞག་པས་མ་བག་མར་ལེན་པ་དང་། གཏོང་བ་སོགས་འཇིག་རྟེན་གྱི་རྒྱལ་ལུགས་གང་དང་གང་ཡིན་པ་དེ་
 དང་དེ་ལ་ཚོས་ཞེས་རྗེས་སུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ལྟ་བུའི་ཚོས་པས་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་སྟོབས་དང་ལྡན་པ་ལྟ་བུར་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡུལ་དུས་ཀྱི་བྱུང་པར་གཞན་དུ་གྱུར་བ་ན། དེ་དག་ཀྱང་གཞན་དུ་གྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡུལ་དང་།
 རིགས་ཀྱི་བྱུང་པར་འགའ་ཞིག་ལ་མ་དང་བུ་མོ་ལ་བགྲོད་པ་ཚོས་སུ་འདོད་ལ། གཞན་ལ་དེ་ཚོས་མིན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཡུལ་ཡ་བ་ན་ལྟ་བུ་དང་། སོག་པོ་པར་ཅི་ཀ་ལྟ་བུའོ། །བཞི་པ་ནི། ཡུལ་ཡིད་འོང་ཙམ་གྱི་དོན་དུ་དགོ་
 བ་མི་རིགས་ཏེ། རྒྱ་དགོ་བས་ནི་ཡུལ་ཡིད་འོང་ཙམ་ཞིག་ཐོབ་ལ། ཡུལ་དེ་གྲུབ་པ་ན་འང་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ནི་ཐོབ་ཀྱང་གདོན་མི་ཟ་བར་གཏང་ན་གིས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ནི་ཐར་པ་དོན་དུ་གཉེར་བ་རྣམས་ཀྱིས་མི་གཙང་

ཡུལ་

༡༡། །བས་བསྐྱས་པའི་ཁྱིམ་ལྷ་ར་རན་པར་བརྩི་བའི་ཕྱིར་དེ། འདི་དང་གཞན་དུ་དོན་མིན་པའི་རྩ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། མི་རྟག་སྟག་བསྐྱལ་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་རྟག་དུ་སྟག་བསྐྱལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། འོན་མེད་སྐྱེད་པས་བག་མེད་པའི་གནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལྷ་པ་ནི། རྒྱལ་སྤྱིད་ནི་བཀའ་ལ་དབང་བསྐྱུར་བས་བློ་བྱ་ཡིན་པས་དེའི་རྒྱ་བསོད་ནམས་ལ་འབད་དགོས་སོ་ཞེ་ན། སྐྱེས་བུ་གང་ལ་ཐབས་གཞན་གྱིས་དོན་ལ་འབད་མེད་དུ་གྲུབ་པ་དེ་ལ་བཀའ་ལུང་གི་རྒྱ་ཆོས་དོན་མེད་པར་གྱུར་དེ། འབྲས་བུ་བཀའ་ལུང་གི་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། གང་ཡང་བཀའ་བཅན་པ་བཅོམ་གྱི་ཆེད་དུ་མི་དགེ་བའི་ལུང་པོའི་རྒྱར་གྱུར་བའི་རྒྱལ་སྤྱིད་དོན་དུ་གཉེར་བ་ནི་སྐྱེས་བུའི་ནང་ནས་བྱུན་པ་ཞེས་བུ་སྟེ། སྐུ་ལས་པས་དེ་ལྷ་བུ་དོན་དུ་མི་གཉེར་བའི་ཕྱིར། བཀའ་ལུང་ནི་ཆོས་སྟོན་པའི་གནས་སྐབས་སུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དེ། བཀའ་བཅན་པར་འདོད་པས་དེ་ལས་འདས་པ་རྣམས་ཆར་གཅོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དུག་པ་ནི། མཐོ་རིས་ནི་དོན་དུ་གཉེར་བུ་ཡིན་པས་དེའི་དོན་དུ་བསོད་ནམས་དག་བྱེད་རིགས་སོ་ཞེ་ན། ས་འོངས་པའི་ལྷ་མིའི་འབྲས་བུ་མཐོང་ནས་དེའི་རྒྱ་ཆོས་འདོད་ཅིང་ཆགས་པས་དེ་ལ་ཁྱོད་ཆགས་ན་དེ་ལ་འཛིགས་པ་མེད་དམ་ཅི་ཞེས་བྱེད་དེ་འཛིགས་པར་ཡང་རིགས་དེ། ས་འོངས་པའི་འབྲས་བུ་ལྷ་མི་ནི་མཐར་ཁྱད་ཅིང་རན་སོང་དུ་འགྲོ་བར་འབྱོར་བའི་ཕྱིར་རོ། །བདུན་པ་ནི། རྣམ་སྤྱོད་ལ་རེ་བས་དགེ་བའི་འདོད་པའི་སྐྱེས་བུ་ནི། སྤྱི་དོན་དུ་ལས་བྱེད་པའི་གྲ་པ་ལྷ་བུར་འགྱུར་དེ། དེས་

མཁུ་
འཕྲུལ་
འཕྲུལ་

བྱེད་པའི་བསོད་ནམས་ནི་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་ཆེད་དུ་ཡིན་པས་རྣམ་པ་ཀུན་དུ་འབྲས་བུའི་དོན་དུ་ལས་བྱེད་པའི་རྩོད་པ་དང་མཚུངས་པའི་བྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ལ། ཉེས་སྦྱོད་ལ་མི་འདུག་པ་དང་། འདོད་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་དང་། ཡུལ་ལ་མ་
ཆགས་པའི་ཡོན་ཏན་གསུམ་གྱི། དང་པོ་ནི། བདེན་པ་ལ་སྐུ་མཁས་པ་རྣམས་ལ་སྤྲིག་པ་བྱེད་པར་འགྱུར་བར་དོགས་པར་མི་བྱ་སྟེ། དེ་འདྲའི་གང་ཟག་གང་དག་སྤྲུག་བསྐྱེད་པ་གྱི་རྒྱར་གྱུར་པས་ལྷ་མི་ཙམ་གྱི་ཆེད་དུ་དགོ་བ་ཡང་མི་བྱེད་པ་དེ་
དག་རན་འགྲོའི་རྒྱ་མི་དགོ་བ་ཇི་ལྟར་བྱེད་དི་མི་བྱེད་པའི་བྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། སྐུ་མཁས་པ་གང་གི་འགྲོ་བ་རང་བཞིན་གྱི་ས་མེད་པ་འབྱུལ་འཁོར་གྱི་ཆོགས་དང་། སྤྱུ་མའི་སྤྱེས་བུ་ལྟར་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་དེ་དག་ཆེས་གསལ་བར་
གོ་འཕང་དམ་པ་སྤྱུ་རན་ལས་འདའ་བར་འགྲོ་བར་གྱུར་ཏེ། དེ་དག་ནི་བྱིན་ཅི་ལོག་གིས་ཀུན་ནས་བསྐྱེད་པའི་འཁོར་བའི་རྒྱར་གྱུར་པའི་བསོད་ནམས་དང་སྤྲིག་པ་བྱེད་པ་ལས་འདས་པའི་བྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། དེ་འདྲའི་སྐུ་མཁས་པ་
གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ལ་སྤྱེ་ཀྱའི་གནས་སུ་གྱུར་པའི་འཁོར་བ་འདི་རྣམ་པ་ཀུན་དུ་དགའ་ཞིང་ཆགས་པ་འབྲད་པ་མིན་ཏེ། དེ་དག་ནི་ཆོས་ཀྱི་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་ལེགས་པར་སོ་སོར་བརྟགས་པས་ལྷ་དང་མིའི་ཡུལ་ཡིད་དུ་འོང་བ་
རྣམས་གྱིས་ཀྱང་དགའ་ཞིང་ཆགས་པར་མེད་པའི་བྱིར་གཉིས་པ་ནི། རྣལ་འབྱོར་སྦྱོད་པ་བཞི་བརྒྱ་པ་ལས་མི་ཉིད་གྱི་འདོད་པའི་ཡོངས་སྦྱོད་ལ་ཞེན་པ་སྦྱོང་བའི་ཐབས་བསྟན་པ་སྟེ་རབ་དུ་བྱེད་པ་བདུན་པའི་ཆོག་དོན་བཤད་ཟེན་ཏོ། །

ཡུལ་

༡༡། །གསུམ་པ་སྟོན་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་བྲག་ལམ་གྱི་སྟོན་རུ་གི་རྟེན་སྟོན་པ་ལ། རབ་བྱེད་གྱི་གཞུང་བཤད། རབ་བྱེད་གྱི་མཚན་བསྟན་པ་གཉིས་གྱི། དང་པོ་ལ། རྟེན་མོངས་པ་སྟོངས་ནུས་པ་དང་། ཆེ་བ་བརྗོད་དེ་སྟོང་
 བའི་བྲག་པོས་བཟུང་བ་དང་། དེ་ཉིད་མདོ་ལས་བསྟན་ཚུལ་དང་། དེའི་རྗེས་སུ་འཇུག་པའི་རིམ་པ་དང་། བསྟན་པ་དང་བསྟོམ་པའི་འབྲས་བུ་བསྟན་པ་དང་ལུ་ལས། དང་པོ་ལ། སྟོན་མཐོང་བསྟུར་དུ་བསྒྲིག་པ་དང་། ཡུལ་རང་
 བཞིན་མེད་པས་དང་། རྒྱ་རང་བཞིན་མེད་པས་རང་བཞིན་མེད་པ་དང་། རང་བཞིན་ཡོད་པའི་སྐབ་བྱེད་དགག་པ་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། འདོད་ཆགས་གྱི་འཆིང་བ་ཆེས་ཚབས་ཆེ་བས་དེ་སྟོང་མི་ནུས་སོ་སྟུམ་ན། ཇི་ལྟར་ཕན་ཚུན་
 མི་མགུན་པའི་མི་རྣམས་ལ་མཛའ་བ་ཡུན་རིང་དུ་མི་གནས་ཏེ། དེའི་སྟོན་ཉི་བར་རྟོག་པ་ལ་ཞུགས་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་ཀུན་ལ་སྟོན་གཤམ་པའི་རྣལ་འབྱུང་པ་ལའང་ཡུལ་དེ་ལ་ཆགས་པའི་འདོད་ཆགས་ཡུན་རིང་དུ་
 མི་གནས་ཏེ་ཡུལ་དེའི་སྟོན་མཐོང་བ་ཉིད་གྱི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། འདི་ལས་ཀྱང་འདོད་ཆགས་སྟོང་སྟོང་དེ། འདོད་ཆགས་གྱི་གཞི་འདོད་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་འདོད་བྱ་ཉིད་དུ་དོན་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གལ་ཏེ་ཡོད་ན་སྐྱེས་བུ་བམས་
 ཅད་བམས་ཅད་གྱི་ཆོ་ཆགས་པར་འགྱུར་བ་ཞིག་ན་ཡུལ་གཅིག་པུ་དེ་ཉིད་ལ་སྐྱེས་བུ་ལ་ལ་ཆགས། ལ་ལ་སྤང་། གཞན་ནི་མོངས་པ་སྟོང་བར་མཐོང་བ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་རྟེན་མོངས་པ་རྣམས་ཡང་

མཐོང་པོ་ལྟ་བུ་

དག་པར་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། སྤུང་ཅི་ལོག་ཏུ་སྒྲོ་འདོགས་པའི་རྣམ་ཏྲོག་མེད་པར་དེ་རྣམས་ལ་ཡོད་པ་ཉིད་ཡོད་པ་མིན་ཞིང་། ཡོད་ན་ཡོད་པའི་སྤྱིར་རོ། །ཁྱབ་པ་ཡོད། ཡང་དག་དོན་དེ། སྤུང་ཅི་ལོག་གི་ཏྲོག་པའི་རྗེས་སུ་བྱེད་ཅེས་དེ་ཉིད་
གཤམ་པའི་སྒྲོ་དང་ལྷན་པ་སུ་ཞིག་འཛིན་ཏེ་མི་འཛིན་པས་སོ། །ཅུ་ཏྲགས་གྲུབ་སྟེ། འདོད་ཆགས་ཞེ་སྟངས་གཏི་མུག་ནི། །ཀུན་ཏུ་ཏྲོག་ལས་འབྱུང་བར་གསུངས། །ཞེས་དང་། འདོད་པ་ཁྱོད་ཀྱི་ཅུ་བ་ནི། །ཤེས་ཏེ་ཀུན་ཏུ་ཏྲོག་ལས་
འབྱུང་། །ཞེས་གསུངས་སོ། །བཞི་པ་ནི། ཆགས་སོགས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་དེ། དེས་སྦྱེས་པ་བྱད་མེད་པར་རྩུ་འཆིང་བར་བྱེད་པའི་སྤྱིར་རོ་ཞེ་ན། སྦྱེས་པ་བྱད་མེད་འགའ་ལ་ཡུལ་གཞན་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ཆགས་པས་རང་བཞིན་
གྱིས་བཅིངས་ཞེས་བྱ་བ་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། འཆིང་བྱེད་ཆགས་པ་དང་། འཆིང་བྱ་སྦྱེས་པ་བྱད་མེད་དེ་དག་ཀྱང་རང་གི་ངོ་བོས་སྤྱི་བའི་སྤྱིར་རོ། །གཞན་དུ་ན་སྦྱེས་པ་བྱད་མེད་གྲོགས་གཞན་དང་ལྷན་ཅིག་ཆགས་པས་བཅིངས་པ་ལ་
བྲལ་བའང་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་རིགས་པ་མིན་ཏེ། འཆིང་བྱ་འཆིང་བྱེད་དེ་དག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ཅིང་། རང་བཞིན་ལ་གཞན་དུ་འབྱུང་བ་མེད་པའི་སྤྱིར་། དེས་ལྷོག་པ་འཕེན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ། སྤྱིད་པ་ལོག་པའི་རྒྱ་ཡིན་
པ་དང་། བར་པའི་བར་དུ་བྱད་པ་མེད་པ་དང་། ཡང་དག་པའི་ལྷ་བ་ཡིན་པ་དང་གསུམ་གྱི། དང་པོ་ནི་སྤྱིར་ཉིད་ཏྲོགས་པ་ཞོན་སྟངས་སྒྲོག་པའི་རྒྱ་ཡིན་ན། ཞོན་སྟངས་ལས་པར་སྤྱི་བ་དུ་སྤྱི་བ་བཅི་ཞེ་ན། བསོད་ནམས་རྒྱང་།

སྒྲོ་ལྷན་མིན་ཏེ། འཛིགས་པ་དོར་བའི་གནས་ལ་འཛིགས་པར་བལྟ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། དངོས་པོ་རྣམས་སེ་སྟོང་ཡང་མུ་ངན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྟོང་པ་ལྷ་ར་མཐོང་བ་ཞིག་ཡིན་ནམ་ཞེས། བདག་ནི་མུ་ངན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བའི་ཆེད་དུ་སྟོང་པ་མིན་པ་ལ་སྟོང་པ་ལྷ་ར་མཐོང་བ་མིན་ཏེ། དེ་ནི་དངོས་པོའི་གནས་རྒྱལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དུ་བརྒྱུང་བའི་ལོག་ལྷ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ལོག་ལྷས་མུ་ངན་ལས་སེ་འདའ་བར་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ཡིན་པ་ལ། དེ་རི་ལྷ་བ་བཞིན་དུ་མཐོང་བས་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཡོངས་སུ་སྒྱུར་ས་པའི་འདགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་སྒྲུལ་དུ་རྟོགས་ཏེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་དེ། རང་བཞིན་མེད་པའི་རྒྱལ་གྱིས་སོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ལ། བདེན་པ་གཉིས་དང་། བསོད་ནམས་གསུམ་གྱི་སྒྲོ་ནས་བསྟན་པ་དགོས་པ་དང་བཅས་པ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ལ། དངོས་དང་། རྩོད་པ་སྤང་བ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ནི། རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ཁོ་ན་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ཡིན་ན། དེ་ཁོ་ན་ཉི་བར་བསྟན་པས་ཆོག་མོད། ཅིའི་ཕྱིར། འཛིག་རྟེན་གྱི་འདུག་པ་བསྟན་ཅི་ན། ལའོ་གང་ལས་ས་རིག་པ་ལོག་པའི་རིམ་པས་སྟོང་བཅུད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་གྱི་འདུག་པ་བསྟན་པ་དེ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། དེ་ལས་ས་རིག་པ་དང་འདུ་བྱེད་ལ་སོགས་པའི་རིམ་པས་འཕོར་བའི་འདུག་རྒྱལ་རྩོད་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལའོ་གང་

༡༡། །ལས་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་བསྟན་པ་དེ་ལ་དོན་ཡོད་དེ། དེ་ལྟར་བསྟན་པ་བྱུང་བའི་མདོ་དེ་ལས་འཁོར་བ་བསྐྱོད་ཅིང་མྱ་ངན་འདས་པའི་འདུག་རིམ་རྟོགས་པའི་དོན་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །གཉིས་པ་ལ། མདོ་ཕྱི་ས་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ་དང་། སྤངས་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ལ་སྟོང་ཉིད་མི་འབྲང་པ་དང་། ཡོད་ཀྱང་བྱ་དགའ་བས་འདུག་བྱ་མིན་པའི་དོགས་པ་སྤང་བ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ལ། དངོས་དང་། ཞུར་
 བྱུང་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་ཆོས་བསམ་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ན། རྩ་བུད་ལས་གསུམ་མི་འབྲང་བས་དེ་ལས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པ་མི་འབྲང་དོ་ཞེ་ན། རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་ན་ཆོས་ཀྱན་ཡོད་པ་མིན་པས་བྱེད་པ་པོ་དང་།
 བྱེད་པ་གང་གི་རྩ་བ་ཅི་རྩ་ཞེས་བྱོད་ལ་འཛིགས་པ་སྟེ་བར་འགྱུར་གྱང་ན་ཞེས་རྗེས་སུ་བརྗོད་ནས། འོ་ན། དོན་དམ་པའི་ཆོས་འདི་འཁོར་བ་བསྐྱོད་ཅིང་མྱ་ངན་འདས་ཐོབ་བྱེད་དུ་མི་འགྱུར་དེ། རྩ་བ་དང་། བྱེད་པ་པོ་སོགས་རང་བཞིན་
 གྱིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྩལ་པ་ཡོད་དེ། རྩ་བུད་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན། དེ་ལ་བདེན་འཛིན་གྱི་སྟོ་འདུག་ལ། དེ་ལྟར་ན་འཁོར་བའི་འདུག་པ་ལྟར་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་སྐབས་སུ་ཡང་། རྩ་བའི་འབྲས་བུའི་དངོས་པོ་ལས་དང་ཉོན་
 མོངས་པ་སོགས་འདུག་པའི་ཕྱིར་འཁོར་བ་དེ་ཉིད་ཡིན་པས་ཆོས་འདི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་འདྲེན་བྱེད་དུ་རི་ལྟར་འགྱུར། གཉིས་པ་ནི། བྱོད་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་མཆོག་ཡིན་ནོ་ཞེས་རང་བྱེད་པ་ལ་ཆགས་གིང་གཞན་མི་སྟོང་བའི་བྱེད་པ་

八五五

༡༡། །རྣམས་ནི་དེ་ལས་ངེས་པར་བྱུང་བའི་བྱིར་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པ་གཏན་གྱི་སྒྲིབ་ཡོད་པ་མིན་པ་དེ་ལ་ནི་བའི་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པ་ལ་གྲུས་པ་གང་ལ་ཡོད་དེ་མེད་པའི་བྱིར་དྲེ། དེ་ནི་ཆགས་པས་སྤྲིད་པ་འདི་ལས་འབྱུང་བར་བྱ་དགའ་བའི་བྱིར་རོ། །དཔེར་ན། རང་གི་བྱིས་སྤྲིང་པོ་མེད་པ་ལ་ཆགས་པ་དག་དེ་ལས་འབྱུང་དགའ་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་ཉིད་སྒྲུབ་པ་ནི། འབྱོར་པ་ཅན་དག་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པར་བྱ་བར་མི་རྣམས་མོད་ཀྱང་། ཉམ་ཐག་པ་དག་ནི་འཁོར་བ་ལ་དགའ་བ་ཡོངས་སུ་དོར་རིགས་ནའང་། མི་འདོར་བ་ནི་གཏི་མུག་གི་དབང་གིས་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྟོན་པ་ནི། གང་ཟག་ལ་ལ་སྤྲུག་པ་དང་བྲལ་བ་སོགས་ཀྱི་སྤྲུག་བསྐྱེལ་གྱིས་ཟེལ་གྱིས་མནན་ཅིང་སྤྲེབ་སྐྱེས་འཆི་བར་འདོད་པ་དག་སྤྲང་སྟེ། དེ་དག་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པར་འགྲོ་རིགས་པ་ལ་གཏི་མུག་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེར་མི་འགྲོ་བ་ཁོ་ནར་ཟད་དེ། དེ་ལྟ་མིན་ན། འདིར་སྤྲུག་བསྐྱེལ་བས་བདག་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བ་ལྟར་འཁོར་བ་མཐའ་དག་སྤྲུག་བསྐྱེལ་དུ་ངེས་པར་བྱས་ནས་བདག་ལ་ཆགས་པ་བཏང་ན་ནི། སྤྱང་ན་ལས་འདས་པའི་བདེ་བ་ལ་སྤྱར་དུ་གནས་པར་འགྱུར་བ་ཞིག་ན། ཡོད་པ་མིན་པའི་བྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་སྤྱང་ནའདས་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་བྱིར་སྤྲིང་པ་ཉིད་བསྒྲོམ་པའི་གཏམ་ཁོ་ན་མཛད་པར་རིགས་ན། སྤྲིན་པ་དང་རྩྱལ་བྱིས་སྤྲིང་གཏམ་ཅིའི་བྱིར་མཛད་ཅེ་ན། བཙོམ་ལྟན་འདས་གྱིས་ནི། གདུལ་བྱའི་བསམ་པ་དང་། བག་ལ་ཉལ་གྱི་དབྱེ་བས་ཆོས་སྟོན་ལ། གདུལ་བྱ་ལ་དབང་པོའི་བྱེ་

བྲག་གིས་གསུམ་ཡོད་པའི་དཔལ་པ་ལ་ནི་སྒྲིན་པ་ཁོ་ན་གསུངས་ཏེ། བྱི་མ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོང་མིན་པའི་བྱི་མ། འབྲིང་ལ་ནི་ཚུ་ལ་བྲིམས་ཁོ་ན་གསུངས་ཏེ། སྒྲིན་པ་ལ་གནས་ཟེན་པ་དང་། བསྐྱོམ་པའི་སྒྲོང་མིན་པའི་བྱི་མ། མཆོག་ལ་ནི་
བསྐྱོམ་པ་ཁོ་ན་གསུངས་ཏེ། དང་པོ་གཉིས་ལ་གནས་ཟེན་པའི་བྱི་མ། དེས་ན་ཐར་པ་དོན་དུ་གཉིས་བས་ནི། ཏྲག་དུ་སྒྲོང་པ་ཉིད་བསྐྱོམ་པའི་སྒྲོ་ནས་མཆོག་ཟུང་ན་ལས་འདས་པ་ལ་དགའ་བར་བྱེས་ཤིག་སྟེ། བྱ་དགོས་ཀྱི་སྒྲིན་པ་དང་
ཚུ་ལ་བྲིམས་ཅམ་ལ་གནས་པར་བྱ་བ་མིན་ཏེ། ཚུ་ལ་བྲིམས་ཀྱིས་མ་ཟེན་པའི་སྒྲིན་པ་ལ་ནི་ཡོངས་སྒྲོང་དང་། སྐྱོམ་པས་མ་ཟེན་པའི་ཚུ་ལ་བྲིམས་ནི་མཐོ་རིས་ཅམ་གྱི་རྒྱ་ཡིན་པའི་བྱི་མ་དང་། བསྐྱོམ་པས་ནི་ཉོན་མོངས་པ་སྒྲུབ་པས་
ཟུང་ན་ལས་འདུང་བའི་བྱི་མ་རོ། །བཞི་པ་ལ། བསྐྱོན་པ་ལ་རིས་ཀྱིས་འཇུག་པའི་ཚུ་ལ་དང་། དེ་ལྟར་འཇུག་དགོས་པའི་འབྲང་པ་དང་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ནི། སྒྲོང་པ་ཉིད་མཆོག་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཆོམ་གྱིས། དང་པོ་ཁོ་ན་ར་དེའི་གཏམ་བྱ་བ་
མིན་ཏེ། རང་གཞན་ལས་ལ་བཀྱི་བར་འདོད་པས་ལས་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་དུ་གྱུར་བའི་བདག་ཡོད་པ་ལ་སོགས་པའི་གཏམ་གྱིས་སྐྱེ་བ་སྒྲུ་བྱི་མེད་པར་བཟུང་ནས་བསོད་ནམས་མིན་པ་བསོགས་པ་དང་པོར་བསྐྱོག་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ནི་མཐོང་
པ་དང་ས་མཐོང་བའི་ཉེས་པ་བརྒྱ་ཕྲག་དུ་མའི་སྒྲོ་ཡིན་པའི་བྱི་མ་དང་། སྒྲང་སྒྲ་བའི་བྱི་མ་རོ། །བར་དུ་ཐ་སྐྱོད་བཞིག་པའི་རིགས་པ་རྣམས་པ་བཞིས་ལུང་པོ་ལ་བདག་དུ་ལྟ་བ་ཉི་ལུ་བསྐྱོག་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ནི་ཉེས་པ་དུ་མའི་རྟེན་ཡིན་པའི་

༡༡། བྱིར་དང་། སྤུ་མ་ལས་དཀར་ཞིང་བྱི་མ་ལ་སྟོས་ཏེ་སྤྱི་བའི་བྱིར་རོ། བྱིས་ནི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བསྟན་པས་བདག་ཏུ་ཆགས་པ་ལྟར་སྟེས་དང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་ལྟ་བ་ཀུན་བསྟོག་པར་བྱ་སྟེ།
 སྤུ་མ་གཉིས་སྟོན་དུ་སྟོང་བའི་རྣམ་པའི་བྱིར་དང་། ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར་དང་། གང་ཟག་གང་གི་རིམ་པ་འདིས་ཐམས་ཅད་བསྟོག་པའི་ཐབས་ཤེས་པ་དེ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་མཁས་པ་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་དེ།
 དེ་ནི་བདག་གཞན་ལེན་པ་མེད་པར་སྤྱངན་ལས་འདའ་བར་བྱེད་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ་ནི། །གལ་ཏེ་སྟོང་པ་ཉིད་བསྟོམ་པས་སྤྱངན་ལས་འདས་པ་བྱོབ་ན། ཆོས་ཅན་མཐའ་ཡས་པའི་བྱིར་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་མཐོང་
 རྣམ་པ་མིན་ནོ་ཞེ་ན། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟོང་པ་ཉིད་མཐོང་བ་ལ་དེའི་ཆོས་ཅན་རེ་རེ་བཞིན་དུ་ཡུལ་དུ་བྱེད་དགོས་པ་མིན་ཏེ། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་གཅིག་གི་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་ལྟ་བ་པོ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་
 དངོས་པོ་ཀུན་གྱི་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་ལྟ་བ་པོར་བཤད་ཅིང་དེ་ལྟར་དུ་འཐད་པའི་བྱིར་ཏེ། ཆོས་ཅན་གཅིག་དགག་བྱ་གང་གིས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་ཡིན་པའི་སྟོང་ཉིད་དེ་ཉིད་དང་། དངོས་པོ་ཀུན་དགག་བྱས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་དེ་
 ཉིད་ལ་མཚན་ཉིད། རང་བཞིན་མི་འདྲ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་བྱིར་ཏེ། ཆོས་ཅན་གཅིག་གི་སྟོང་ཉིད་དགག་བྱ་བདེན་པ་བཀག་པས་རབ་ཏུ་བྱེ་བ་བཞིན་དུ། ཆོས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱང་དགག་བྱ་བདེན་པ་བཀག་ཅོས་

གྱིས་རབ་དུ་ཕྱེ་བ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། བུམ་པ་དང་། འཁར་གཞིང་ལ་སོགས་པ་བྱ་དང་ཀྱང་། དེ་དག་གི་ནམ་མཁའ་དགག་བྱ་སྒྲིབ་ཐོགས་བཀག་ཙམ་གྱིས་རབ་དུ་ཕྱེ་བའི་རང་བཞིན་ལ་མི་འདྲ་བའི་བྱད་པར་མེད་པ་བཞིན་
 རོ། །གཉིས་པ་ལ། སྒྲིད་འདུག་དུ། དམན་ལ་ཟབ་དང་རྒྱ་ཆེ་དང་། །རྒྱ་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་སྒྲིད་གྱུར་པ། །དམན་པའི་ཆོས་ལ་སྒྱུར་མི་བྱ། །ཞེས་པ་ལྟར། མཆོག་ལ་དམན་པ་དང་། དམན་པ་ལ་ཟབ་པའི་ཆོས་སྒྲིན་མི་རིགས་པའི་འབྲང་པ།
 དེ་ཉིད་དཔེས་བསྟན་པ་གསུམ་གྱི། དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྤང་བྱ་ཡིན་ན། བསོད་ནམས་ལ་གྱས་པར་བྱ་བར་བཤད་པ་དང་འགལ་ཞེ་ན། མི་འགལ་ཏེ། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོས་ལ་ཆགས་ཤིང་གྱས་པ་ནི། དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མཐོ་རིས་འདོད་པ་རྣམས་ལ་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་མཐོ་རིས་ཀྱི་ཐབས་ཡིན་པས་དེ་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱི་བྱ་བར་འོས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཐར་པ་འདོད་པ་རྣམས་ལ་ནི་མིན་ཏེ། དེ་ལ་ནི་དེ་ཉིད་ལོར་བར་འཆིང་
 བའི་རྒྱ་ཡིན་པས་སྤང་པར་འགྱུར་ན། གཞན་དུ་ཆོས་མིན་པ་སྤང་བྱ་ཡིན་པ་ལྟ་སྒྲོས་ཀྱང་ཅི་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར་སྤང་ན་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་གཟིངས་དང་འདྲ་བར་ཀུན་ནས་ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ཆོས་རྣམས་ཉིད་སྤང་བར་བྱ་བ་
 ཡིན་ན། ཆོས་མིན་པ་དག་ལྟ་ཅི་སྒྲོས་ཞེས་གསུང་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐར་པ་འདོད་པ་ལ་ནི། ཆོས་དང་ཆོས་མིན་པ་འགའ་ལ་ཡང་ཆགས་པར་འོས་པ་མིན་ཏེ། ཐར་པ་དེ་ནི་ཆགས་པ་མ་ལུས་པ་བཅད་པས་ཐོབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་

ལྟུང་།

༡༡། །རོ། །གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྟུག་བསྐྱེད་མ་ལུས་པ་ལྟོག་ན། དེ་ཁོ་ན་གཅིག་པུ་དང་པོ་ནས་ཉེ་བར་བསྟན་རིགས་སོ་ཞེ་ན། བསོད་ནམས་འདོད་ཅིང་སེམས་ཅན་རྗེས་སུ་བབུང་བར་འདོད་པའི་སྟོང་རྗེ་ཅན་གྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱན་གྱི་ཆེ་སྟེ་དང་པོ་ཉིད་ནས་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མིན་ཏེ། དབང་པོ་དང་དགེ་བའི་རྩ་བ་མ་སྟོན་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་དེ་བརྗོད་ན་དོན་མིན་པ་ཆེན་པོར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། སྟོང་པ་ཉིད་སྟོང་བའོ། །སྟོང་ཉིད་ཀྱི་དོན་མེད་པའི་དོན་ཞིག་ཏུ་བབུང་ནས་ལས་འབྲས་ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་ཤིང་ལོག་པའི་ལྟ་བ་ཅན་ཏུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། གནས་མིན་པར་སྐྱར་བའི་སྟོན་ཏུག་ཏུ་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། དོན་དེ་ཉིད་དཔེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་བཤད་པ། ཅི་ལྟར་གྲགས་ཀྱི་མཐའ་འཁོབ་པ་རྣམས་སྐད་གཞན་ལེགས་སྐྱར་གྱི་སྐད་ཀྱིས་བབུང་བར་མི་རུས་ཏེ། དེ་མི་གོ་བའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་ཏུ་འཇིག་རྟེན་པའི་ཀྱན་རྫོབ་ལ་ཞུགས་པ་མ་གཏོགས་པར་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་བདེན་གཉིས་ཀྱི་ལམ་གྱིས་བབུང་བར་རུས་པ་མིན་ཏེ། འཇིག་རྟེན་པའི་ཀྱན་རྫོབ་ལ་མ་བརྟེན་པར་གཟུགས་སོགས་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་དང་། དོན་དམ་པ་བསྟན་པར་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཇི་ལྟར་གྲགས་ཀྱི་རང་གི་སྐད་ཀྱིས་བབུང་རུས་པ་དེ་བཞིན་ཏུ། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཀྱན་རྫོབ་ལ་ཞུགས་པས་ནི་དེ་བབུང་རུས་ཏེ། དེས་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུའི་ཀྱན་རྫོབ་དང་། དེས་བརྗོད་ཏུ་མེད་པའི་རང་བཞིན་དོན་དམ་པ་བབུང་རུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལྟ་པ་ལ། བསྟན་པ་དོན་ཡོད་པ་དང་། སྒྲིམ་པ་དོན་

༡༡། བྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་རྒྱུ་ལྟེ་ཞིག་ལ་ཆོང་བ་ལས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཤེས་པས་ཆོང་འདིར་སྤྲོད་པ་ལས་འདས་པ་མ་གྱིང་དེའི་འབད་པ་དོན་མེད་པ་མིན་ཏེ། སྤྱི་བ་བྱི་མར་འབད་པ་མེད་པར་དེ་ངེས་པར་བྱོབ་པར་འགྱུར་བའི་
 བྱིར། དཔེར་ན། སུམ་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་སྤྱི་མཚན་སྤྱིར་འགྱུར་གྱི་ལས་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཤེས་པས་གྲོལ་བ་བྱོབ་ན། ད་ལྟ་གྲོལ་བ་དག་ཅིའི་བྱིར་མི་སྤྲོད་ཞེན། ལ་ལར་སྤྲོད་མེད་གྱི་འོན་ཀྱང་སྤྲོད་
 འདས་སུ་མ་བཟང་བྱ་བ་ཀུན་ལ་སྤྱོད་པ་མེད་པར་བསམ་བཞིན་པ་ན་གྲུབ་པ་ཤིན་ཏུ་དགོན་ཏེ། གཞན་དུ་ན་སྤྱི་བ་བྱི་དོན་ཐམས་ཅད་འབད་མེད་དུ་འགྱུར་བའི་བྱིར་རོ། །ངེས་ན་སྤྱོད་པ་དགོས་ལ་དེ་ཡང་ཤིན་ཏུ་རྒྱུད་དགའ་བའི་བྱིར་
 རོ། །དེ་བཞིན་དུ་བསྐྱར་བ་འདི་ནའང་སྤྲོད་པ་ལས་འདས་པ་མེད་པ་མིན་མོད་གྱི་འོན་ཀྱང་གྲོལ་བ་རྣམས་རྒྱུད་དགའ་བ་ཡིན་ཏེ། བསམ་པ་ཅུ་མ་གྱིས་དེ་མི་འགྱུར་པས་སྤྱོད་པ་དགོས་ལ། དག་བའི་བཤེས་གཉིན་དང་ཐུང་པ་དང་། རྒྱལ་
 བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་སྤྱོད་པ་དག་ཀྱང་བརྒྱུད་དགའ་བའི་བྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། ཉོན་མོངས་པ་ཡུན་རིང་པོར་ཞུགས་པས་དེ་གཉིན་པོས་བཟང་པ་ཡོད་པ་མིན་ནོ་ཞེན། རང་གི་ཉེར་ལེན་གྱི་ལུས་ལ་མི་རྟག་པ་དང་། དུས་པ་མི་ཤེས་པ་
 ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་མེད་པར་བྱོས་པའི་སྤྲོད་པ་ལ་ལུས་དེ་ལ་ཆགས་པའི་འདོད་ཆགས་ཡུན་རིང་དུ་མི་གནས་ཏེ། དེའི་སྤྱོད་པ་བྱོབ་པའི་བྱིར། དེ་ལ་ད་པག་ན་སྤྱོད་པ་ཉིད་གྱི་ལས་ཡུན་རིང་དུ་གོས་པ་དེ་ཉིད་གྱི་ཉོན་མོངས་

པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཟད་པར་འགྱུར་མིན་ནམ་སྟེ། ཟད་པར་གྲེས་ནུས་ཏེ། གཞིན་པོ་ཅུང་ཟད་དུས་ཕྱང་དུར་བསྟེན་པས་ཀྱང་དེའི་ངོས་སྐལ་གྱི་ཞོན་མོངས་པ་འཛོམས་ནུས་ན་གཞིན་པོ་པ་ཐམས་ཅད་དག་དུས་ཡུན་རིང་དུ་བསྟེན་པས་ཐམས་ཅད་
ཟད་པ་ལྟ་ཅི་སྟོན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཞོན་མོངས་ཐམས་ཅད་བཅད་པའི་གྲོལ་བ་སྤྲོད་དོ། །གལ་ཏེ་ལམོར་བ་ལ་ཐོག་མ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཐ་སེལ་མེད་དོ་ཞེ་ན། ཇི་ལྟར་ས་པོན་ལ་ཐོག་མ་མེད་ཀྱང་མེས་ཆོག་པ་ལ་མོགས་པ་ལས་མཐའ་
མཐོང་བ་བཞིན་དུ་སྟོང་པ་ཉིད་གྱི་ལྟ་བ་རྟེན་པའི་གང་ཟག་གི་སྤྲོད་པ་ལ་ཐོག་མ་མེད་པ་མིན་ཡང་ཐ་སེལ་མེད་པ་མི་འགལ་ཏེ། ཡེ་ཤེས་གྱི་དེའི་རྒྱ་ཞོན་མོངས་པ་སྟོང་པས་རྒྱ་མ་ཚང་བའི་ཕྱིར་ཡང་སྤྲོད་པའི་སྟེ་བའང་འགྱུར་བར་མི་འགྱུར་
པའི་ཕྱིར་མོ། །ངལེར་ན། ཤིང་གི་རྩ་བ་གཏོན་ན་སྒྲུབ་འཕེལ་བར་མི་འགྱུར་བ་བཞིན་མོ། །འདྲིར་འགྲེལ་བར། ཕྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་ལ་ཞོན་མོངས་མེད་པས་ཡང་སྤྲོད་མེད་པར་འགྱུར་སྟུང་པ་ལ། དེའི་སྟེ་བ་སྟོན་ལས་གྱི་དབང་གིས་
ཡིན་པ་དང་། དེས་ན་སེམས་ཅན་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་མཐོང་ཡང་དེའི་དོན་ལ་སྟོང་བ་ཕྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་སྤྲད་དུ་ཕྱུང་བའི་སྟོང་པར་བསྟན་པ་དང་། དེའི་ཤེས་ཀྱིས། ཉེ་བར་ལམོར་གྱིས་ནུས་པའི་མདོ། ཡུལ་གྱི་མདོ། རིན་ཆེན་
ཐེང་བ། སངས་རྒྱས་བསྐྱུངས་ཀྱི་ལུང་རྣམས་དྲངས་པའི་ཐ་སེལ་མོ། །འགྲོ་བ་སྟོང་པར་གཞིགས་མོད་ཀྱང་། །འགྲོ་བའི་སྟུག་བསྟུལ་བསལ་བ་ཞེད་པས། །ཡུན་རིང་ཁྱོད་ཞོན་མོངས་པ་གང་། །དེན་གྱི་དུ་སྤྲད་ཕྱུང་བའོ། །ཞེས་

༡༡། །གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། རྣལ་འབྱོར་སྒྲོང་པ་བཞི་བརྒྱ་པ་ལས་སྒྲོང་པ་ཡོངས་སུ་སྒྲུང་བ་སྟེ་རབ་རྩ་བྱེད་པ་བརྒྱད་པའི་ཆོག་དོན་བཤད་ཟེན་དོ། ། །༡༢། །དེ་ལྟར་རྒྱུད་སྒྲོང་རུ་དུ་གྲུབ་པའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་བསྟན་
 རས། བརྟེན་པ་དེ་ཁོ་ཉིད་ཀྱི་བདུད་ཅི་སྟོན་པ་ལ། རབ་བྱེད་ཀྱི་འབྲེལ། རབ་བྱེད་སོ་སོའི་དོན་བཤད་པ་དང་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ནི། བཤད་མ་གྲག་པའི་རབ་རྩ་བྱེད་པ་དང་པོ་བརྒྱད་ཀྱི་རྒྱ་མཆོའི་རྣམ་རྒྱུད་བཤལ་ཅིང་དག་པའི་སྒྲོང་
 རུ་དུ་གྲུབ་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ལ་རབ་རྩ་བྱེད་པ་བརྒྱད་ཡོད་པའི་དང་པོ། དངོས་པོ་རྟག་པ་དགག་པ་བརྒྱེས་པ་ལ། རབ་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་བཤད། རབ་
 བྱེད་ཀྱི་མཆོན་བསྟན་པ་དང་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ལ་སྒྲིབ་དགག་ བྱེ་བྲག་རྩ་དགག་པ་དང་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ནི། འདུས་བྱས་སྟེ་བ་དང་འཇིག་པ་དང་ལྷན་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲིབ་པོ་མེད་པ་ཉིད་དུ་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་བཤད་པ་ནི། བསམས་ཅད་
 སོགས་དེ། འདི་ལྟར་རང་གི་འཆད་ཚུལ་བསྟན་པ་དང་། གཞན་གྱི་འཆད་ཚུལ་མི་འབྲད་པ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ནི། འདུས་བྱས་བསམས་ཅད་ནི་རྟག་པ་དང་། རབ་བཞེན་གྱིས་ཡོད་པ་མེད་དེ། འབྲས་བུའི་དོན་དུ་སྟེ་བའི་ཕྱིར་དོ། །འདི་ལ་
 གཏན་ཆོགས་ཀྱི་དོན། ལྷག་པ། བསྒྲུབ་བུའི་ཆོས་ཀྱི་དོན་གཏན་ལ་དབབ་པ་དང་གསུམ་གྱི། དང་པོ་ལ། འབྲས་བུའི་དོན་པན་གདགས་བྱ་དང་། འཇིག་པ་དང་། རྣམ་སྒྲིམ་སྒྲོང་པ་ལ་སྒྲུབ་དེ་བཤད་པ་དང་གསུམ་གྱི། དང་པོ་ལྟར་ན།

三
五
一
二
三

ཚེས་ཅན་ནི། བཅས་ཅད་ཅེས་པ་འབྱུང་བ་དང་འབྱུང་འབྱུང་། སེམས་སེམས་འབྱུང་། མཚན་གཞི། མཚན་ཉིད་ལ་སོགས་པར་ཚུན་སྟོན་ནས་གྲུབ་པའི་འདུས་བྱས་རྣམས་ཡིན་ལ། དེ་རྣམས་ནི་གཅིག་གྱུར་སྟེ་བ་མེད་པས་ཅི་འགས་པར་
 ཚོགས་པ་ཁོ་ན་སྟེ་ཞིང་། ཚོགས་པ་དེ་ཡང་པར་ཚུན་རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་དངོས་པོར་གནས་པའི་བྱིར་ཏེ། རོན་གཞན་གང་ཞིག་ཡོད་ན་ཡོད། མེད་ན་མེད་པའི་བྱིར་། དཔེར་ན། ས་མེད་ན་འབྱུང་བ་གསུམ་པོ་མེད་ལ་ཡོད་ན་ཡོད་པའི་བྱིར་།
 ས་སྟེ་བ་འབྱུང་བ་གསུམ་གྱི་དོན་ཡིན་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ལ། ཚེས་ཅན་ནི། འདུས་བྱས་བཅས་ཅད་ཡིན་ལ། དེ་ནི་འབྲས་བུ་འཛིག་པ་ཁོ་ནའི་དོན་དུ་སྟེ་བ་ཡིན་ཏེ། སྟེ་བའི་རྒྱུ་གྱིས་རྒྱ་གཤི་ཞེས་བརྟན་པའི་བྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ལ།
 ཚེས་ཅན་ནི། བྱིན་ང་གི་སྟེ་མཆེད་རྣམས་ཡིན་ལ། དེ་ནི་འབྲས་བུ་ལས་གྱི་རྣམ་སྟློན་བདེ་སྒྲུག་སྟོང་བའི་དོན་དུ་སྟེ་བའི་བྱིར་ཏེ། དེ་སྟོང་བ་ནི་རན་འགོ་དང་། བདེ་འགོ་སོགས་གྱི་ཡུལ་དང་། མཐོང་ཚེས་དང་སྟེ་བ་བྱིས་སོགས་དུས་དང་།
 དར་བབ་དང་། རྒྱས་པ་ལ་སོགས་པ་ལུས་གྱི་གནས་སྐབས་གྱི་བྱུང་པར་ལ་སྟོན་ལ། དེ་ཡང་དེ་དག་མེད་པར་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། འབྲས་བུའི་དོན་དུ་སྟེ་བའི་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་རྣམ་པར་གནས་པ་ཡོད་པ་མིན་པ་དེ་ལ་
 ཏྲག་པའམ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མིན་པས་བྱུང་སྟེ། དཔེར་ན། འབྲས་བུའི་ཆེད་དུ་ཆགས་པའི་རྣམ་པ་སྟོན་པ་ལྟ་བུའོ། །རྣམ་པ་གཞན་དུ་ན། འབྲས་བུའི་དོན་དུ་སྟེ་བར་འགལ་ཏེ། རང་བཞིན་ལ་སྟོན་པ་མེད་པས་ཏྲག་དུ་འབྲས་བུ་

༡༡། གློང་པར་འགྱུར་ན་དེ་ལྟར་ཡང་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པའི། འདིར་རྟག་པ་ཞེས་མི་རྟག་པ་ལོག་ཅམ་མིན་གྱི་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་རྟག་པའོ། །དེའི་རྣམ་གྲངས། རང་བཞིན། བདེན་པ། སྤྲོང་པོ། དངོས་པོ། རྩམ་
 ཏེ་ལྷ་ཡིན་ལ། དེ་དག་མེད་པས་རང་བཞིན་མེད་པའམ་བདེན་པ་མེད་པ་སོགས་ཏེ། རང་བཞིན་སྤྲོང་པོ། དངོས་པོ་གསུམ་ནི་དགག་བྱའི་བྱད་པར་ས་སྦྱར་བར་བ་སྦྱང་དུ་དགག་མི་རུས་པས། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་། བརྟན་པའི་
 སྤྲོང་པོ་དང་། བཅའ་བྱག་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་ཡིན་པར་སྤོན་ཏེ། འདིར་སྤོ་དངས་པ་ཉིད་གྱིས་གསལ་ལོ། །དེས་ན། མི་སྒྲོབ་པའི་སྒྲུ་གསུང་བྱགས་བྱབ་པ་དང་ལྷན་པའི་བྱབ་པ། སངས་རྒྱས་བཙུང་ལྷན་འདས་ཉིད་དངོས་པོ་རྣམས་
 གྱི་རང་བཞིན་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་གསལ་གསལ་གྱི་ཆུང་པས་དེ་བཞིན་གསལ་གསལ་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཇི་ལྟར་གནས་པ་བཞིན་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཅིས་གྲུབ་ཅེ་ན། མི་རྟག་པ་དང་སྤྲོང་པ་ཉིད་གྱི་ཚལ་ཉེ་བར་
 བསྟན་པས་གྲུབ་སྟེ། དེ་སྤྲོན་པ་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྤོན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱི་པའི་སྤོན་པ་རྣམས་ནི། དངོས་པོའི་རང་བཞིན་ལ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་གསལ་གསལ་པའི་དེ་བཞིན་གསལ་གསལ་པ་མིན་ཏེ། དངོས་པོའི་
 དེ་བཞིན་ཉིད་སྤོན་པ་ན། སྤྲོང་པ་ཉིད་ལས་གཞན་དངོས་པོ་རྟག་པ་སོགས་སུ་སྤོན་པའི་ཕྱིར། འདིས་ནི་བསྟན་པ་དག་ས་དག་གི་སྒྲོ་ནས་སྤོན་པ་དག་ས་དག་རྩེས་སུ་དཔོག་པར་བསྟན་ཏེ། །གཉིས་པའི། ཚལ་སྤྲོང་གིས་བྱེ་བྲག་པས་

三
四
五
六
七
八

བརྟགས་པའི་རྒྱལ་ཕྱ་རབ་འབྲས་བུ་ཡན་ལག་ཅུ་པའི་དོན་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་དང་། བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་མི་རྟག་པ་སྐྱབ་པ་ལ་སྐྱར་རོ། །འདི་དགག་པ་ལ། གཏན་ཚིགས་ཀྱི་སྒྲིམ་དང་། དམ་བཅའི་སྒྲིམ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་
ལ། གཏན་ཚིགས་མ་གྲུབ་པ་དང་། བྱབ་པ་མ་ངེས་པ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་སྒྲིམ་པ་ན། གཞན་ཀྱིས་བརྟགས་པའི་རྒྱལ་ཕྱ་རབ་མ་གྲུབ་པས་ཚེས་ཅན་མེད་པའི་ཕྱིར། གཏན་ཚིགས་གཉིས་པོ་རང་ལ་མ་གྲུབ་པ་དང་། གཞན་གྱི་ཁས་
སྲུངས་བྱེད་ན་ཉ་ཅང་བལ་བ་དང་། གཞན་གྱི་རྟག་པ་དང་འབྲས་བུ་བྱེད་པའི་གཞི་མ་བུན་ཁས་སྲུངས་པ་ལ། ཁས་སྲུངས་འགལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་ལྟོག་པར་བྱ་བ་ཡིན་པ་ལ། རྟག་པ་འབྲས་བུའི་དོན་དུ་ཁས་ལེན་པ་དོན་མེད་པ་དང་། གཉིས་
ཀ་ལ་གྲགས་པའི་གཏན་ཚིགས་མེད་པས་རང་རྒྱད་མི་རིགས་པ་དང་། གཉིས་ཀ་ལ་གྲགས་པའི་རྟགས་མེད་པས་རང་རྒྱད་དཀའ་ཞིང་། བྱི་གྲོལ་རང་ལ་གྲགས་པའི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་བརྟན་པས་གཞན་གྱི་དམ་བཅའ་ལ་གཞོད་པ་
བརྗོད་པ་ནི་སྤྱི་བ་ཡིན་པ་ལ། དེ་དོར་ནས་རང་རྒྱད་བྱེད་པ་ནི། སྤྱི་བས་སྒྲིམ་པར་བྱ་བ་ལ་དཀའ་བས་སྒྲིམ་པས་མི་མཁས་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་སྟེ་ལྷས་སྒྲིམ་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། ཅམ་མཁའ་སྐྱེད་པའི་བྱེད་རྒྱ་མིན་ཡང་། ཁམས་དུག་སྐྱེས་
བུའི་རྒྱར་བཤད་པས་རྒྱ་མཚན་གྱི་རྒྱ་ཅམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འབྲས་བུའི་དོན་དུ་གྲུབ་པས་ཅུ་བའི་གཏན་ཚིགས་གཉིས་པོ་བྱབ་པ་མ་ངེས་པའང་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། འདིར་བདེན་པ་བཀག་ཅམ་གྱི་སྟོང་པ་ཉིད་སྐྱབ་པའི་སྐྱབས་ཡིན་

༡༡། །པས། མི་རྟག་པ་ཡོངས་གཙོད་དུ་སྒྲུབ་པའང་འཐད་པ་མིན་ཏེ། གལ་ཏེ་མི་རྟག་རྟག་གོ་ཞེས། །དེ་ལྟར་འཛིན་པ་ལོག་ཡིན་ན། །སྟོང་ལ་མི་རྟག་པའོ་ཞེས། །འཛིན་པ་ཇི་ལྟར་ལོག་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྟོང་པ་
ཉིད་རྟག་པ་བཞིན་དུ་མི་རྟག་པ་ཡང་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁ་སྤྲད་ཅམ་དུ་ཡིན་ན་ནི། །འཛིན་ཏེན་གྱི་གྲགས་པས་གྲུབ་པས། །རང་རྒྱུད་དོན་མེད་ཅིང་། སྒྱེ་བོ་གཞན་ལ་དེ་རྟོགས་སུ་གཞུག་པ་ཡང་སྒྱེ་བོ་སྒྱི་ལ་གྲགས་པའི་ཐབས་གཞན་
གྱིས་རྒྱས་པས་དེ་ལའང་རང་རྒྱུད་དོན་མེད་དོ། །འདིས་ནི་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རང་རྒྱུད་གྱི་གཏན་ཚིགས་མི་སྤྱིད་པར་བསྟན་ཏེ། །གལ་ཏེ་སྒྱེས་པ་རྟག་པ་མིན་པ་བདེན་མོད་གྱི། །འབྲས་བུ་སྒྱེས་ཀྱང་རྒྱ་ལས་མ་སྒྱེས་པ་དུ་ལྟན་ལྟ་
བུ་ཡན་ལག་གཅིག་ལྟར་དང་། །འབྲས་བུ་སྒྱེས་པ་དང་། རྒྱ་ལས་སྒྱེས་པ་གཉིས་ཀ་མ་ཆང་བ་དེ་དག་རྟག་པ་ཡིན་ནམ་སྟམ་ན། རྩེ་བྲག་པ་འདིས་བདག་གི་ཡོན་ཏན་བདེ་སྟུག་རྒྱ་རྒྱེན་ལ་སྟོས་པར་མཐོང་བའི་རིགས་པ་དེས་རྒྱ་རྒྱེན་ལ་མ་
བརྟན་པར་དངོས་པོ་ཡོད་པ་མེད་ཅེས་རྟོགས་རིགས་ཏེ། རྒྱ་མཆོན་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། མི་རྟོགས་ན་རང་ཉིད་སྒྲན་པོར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །རྟོན་འབྲེལ་ཀྱན་ལ་བྱབ་པར་སྟོན་པ་ནི། །དངོས་པོ་གང་ཞིག་ཡུལ་གང་ན་དུ་སྙན་མ་གྱི་ཆོ་
ཡང་རྒྱ་རྒྱེན་ལ་མ་སྟོས་པའི་དངོས་པོ་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། །དངོས་པོ་ཡིན་ན། ཡུལ་དུ་སྙན་མ་གྱི་ཆོ་རྒྱ་རྒྱེན་ལ་སྟོས་དགོས་པའི་ཕྱིར། །དེས་ན་དུ་སྙན་མ་ཡང་ཡུལ་གང་ཞིག་དུ་འང་རྟག་པའི་དངོས་པོ་འགའ་ཡང་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། །དངོས་པོ་ལ་རྒྱ་

3
24
201
11
1
1

ཡུལ་

༡༡། །ཡོད་དགོས་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པས་རྟག་པའི་དངོས་པོ་ཡོད་པ་འགོག་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། རྟག་དངོས་མེད་ན། ཆོས་མངོན་པར་ནམ་མཁའ་དང་། སོ་སོར་བརྟག་འགོག་སོགས་རྟག་པར་བཤད་པ་དང་འགལ་ཞེ་ན།
དེ་ལ་འགལ་བ་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། སྒྲིབ་ཐོགས་བཀག་ཙམ་ལ་ནམ་མཁའའི་བྱ་སྒྲུབ་བྱས་ཤིང་དེ་ཉིད་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་མེད་པ་ཙམ་ལ་བསམས་ནས་རྟག་པ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་མིང་ཙམ་ལ་སྒྲོངས་ནས་ནམ་མཁའ་
རྟག་དངོས་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོ་སོའི་སྒྲིབ་པོ་དག་གིས་རྟག་པ་ནི་ཆོད་མ་མིན་ཏེ། ནམ་མཁའ་ཞེས་བྱ་བ་དངོས་པོའི་ངོ་བོ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བདེན་པ་ལ་མཁས་པའི་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནམ་མཁའ་སོགས་དེ་དག་ལ་དངོས་
པོར་སྒྲུབ་རུང་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དག་གི་མཉམ་གཞག་ལྟ་ཞོག རྗེས་ཐོབ་དག་པ་འཛིག་རྟེན་པས་ཀྱང་དེར་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ལ་སོགས་པས་འགོགས་པ་གཉིས་ལའང་སྒྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་ནམ་མཁའ་ནི་རྟག་པ་ཁོ་ན་སྟེ། བྱལ་བ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ནམ་མཁའ་ལ་ཆ་ཡོད་དམ་མེད་བརྟག་གྱང་། དང་པོ་ལྟར་ན། ཆ་དང་ཆ་ཅན་གཅིག་གསུམ་མི་གཅིག་དང་པོ་ལྟར་ན་འབྲད་པ་མིན་ཏེ། ལུས་པའི་ཕྱོགས་ལ་སྒྲིབ་པའི་ནམ་མཁའའི་ཕྱོགས་ཞེས་བྱ་བ་ཆ་གསུམ་ནི་ཕྱོགས་
ཅན་ནམ་མཁའ་གང་དུ་གནས་པའི་ཡུལ་ཀུན་ལ་གནས་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་དེ་ལ་སྒྲིབ་གཉིས་ཏེ། བརྟེན་པ་བསམ་ཅད་གཅིག་དུ་བཤམ་བ་ནི། ཀ་བ་ལ་སོགས་པ་བསམ་ཅད་ལུས་པ་ལ་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་དག་གི་ཡུལ་ནམ་

三
四
五
六
七

མཁའ་ཐ་མི་དད་པའི་ཕྱིར། ཏྲགས་ཁས་སྒྲངས། ཆ་ཅན་མེད་པར་ཐལ་བ་ནི། ཆ་གས་ཀྱང་ཕྱོགས་ཅན་ནམ་མཁའ་བཞིན་དུ་ཡུལ་ཀུན་ལ་བྱལ་བས་ནམ་མཁའི་ཆ་གས་མིན་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ན་ནམ་མཁའ་ཡང་མིན་པར་འགྱུར་བས་དེས་བྱལ་བ་ཉིད་ཉམས་སོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན། ཐུམ་པ་ལ་སྒྱུར་བའི་ཕྱོགས་ནི་ཕྱོགས་ཅན་ནམ་མཁའ་ལ་དོན་གཞན་དུ་ཡོད་པར་ཡང་གིན་དུ་གསལ་ཏེ། དེ་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ཅིང་གཅིག་མིན་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཐུམ་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་ལ་ཆ་ཅན་ནམ་མཁའ་མ་བྱལ་བར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ཆ་མེད་ནའང་། དེས་ཐུམ་པ་སྒྱུར་བའི་ཆེ་བདག་ཉིད་ཀུན་གྱི་སྒྱུར་བར་འགྱུར་བས་ཀ་བ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཐུམ་པ་ལ་ཡོད་པར་འགྱུར་བའི་ཐལ་བ་སོ་ན་འདུག་ཅིང་དེ་ལ་སྒྱུར་བ་དང་གཞན་ལ་སྒྱུར་བའི་ཆ་གཉིས་ཡིན་ན་ནི་ཆ་མེད་ཡིན་པ་ཉམས་སོ། །གསུམ་པ་ལ། འདིར་དུས་རིམ་གྱི་ཞིག་འགོག་སྒྲུལ་ན། དུས་ཅན་ལ་བརྟེན་ནས་འདོགས་པའི་དོན་མ་གཤམ་པར་དུས་གྱི་མིང་ཅམ་ལ་སྒྲོངས་ཏེ། དུས་གྱི་འབྱུང་བར་སྒྲིན་པར་བྱེད། །དུས་གྱི་སྐྱེ་ཁུ་བསྐྱེད་པར་བྱེད། །དུས་གྱི་གཉིད་ལོག་སང་པར་བྱེད། །དུས་ལས་འདའ་བར་གིན་དུ་དགའ། །ཞེས་སྒྲུབ་དག་གིས་དུས་ཏྲག་དངོས་སུ་རྟོག་པ་དེ་དག་འགོག་པར་བྱེད་གྱི་དུས་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་བྱིས་ལྟར་བཏགས་ཡོད་གྱི་དུས་ནི་འགོག་པ་མིན་ཏེ། དེ་ནི་ལྷ་གྲུ་སོགས་ཕྱི་ནང་གི་འདུ་བྱེད་རྣམས་ཀྱི་ལྟན་ཅིག་བྱེད་པའི་རྒྱུར་.....

༡༢། །དེའི་འབྲས་བུ་དེ་རྒྱ་མེད་པར་རང་ཉིད་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལས་ཀྱང་དུས་རྒྱུར་མི་རུང་སྟེ། ལུ་གུ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་རི་ལྷ་ར་ན་མི་རྟག་པར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བར་བལ། རྒྱ་དུས་ཀྱི་དངོས་པོ་རྟག་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། ལྷག་པ་ཡོད་དེ། རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་ཡིན་ན། དེ་གཉིས་དུས་ནས་ཡང་རྟག་མི་རྟག་གི་མཆོན་ཉིད་མི་མཐུན་པ་སྤང་རུང་ས་མཐོང་བའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་བ་སྤྱང་གི་སྤྱ་དང་། ལུག་གི་བལ་གཉིས་ལས་རྒྱ་དུར་བ་སྐྱེ་བ་སོགས་མཆོན་ཉིད་མི་མཐུན་པ་མཐོང་བ་མིན་ནས་ཞེ་ན། རྒྱ་འབྲས་ལ་རྟག་མི་རྟག་གི་མཆོན་ཉིད་མི་མཐུན་པ་འགོག་པར་བྱེད་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཀུན་གྱི་འདྲ་བ་སྤྱབ་པ་ནི་མིན་ཏེ། རྒྱ་བསམས་ཅད་ལ་ལས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལས་འབྲས་བུ་སྤྱ་ཆོགས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་། དེ་དག་ལ་ནི་རྟག་མི་རྟག་གི་མཆོན་ཉིད་མི་འདྲ་བ་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀ་ཡང་མི་རྟག་པར་མཆོན་ཉིད་གཅིག་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་པ་ནི། རྩེ་བྲག་པ་ལ་ཅིག་རྟག་པ་དང་ས་མཐོང་བའི་ལས་ཀྱི་བསྐྱལ་བ་དང་། ཡོན་ཏན་གྱི་ནང་ནས་འཕྲད་པའི་མཆོན་ཉིད་ཅན་གྱི་ལྷན་པ་གྲོགས་སུ་ཡོད་པས་ཏེ། ལྷན་པར་གསུམ་ལྷན་གྱི་རུལ་ཕྱན་ཆ་མེད་ཀྱིས་ཡན་ལག་ཅན་རྩོམ་པར་ཁས་ལེན་ནོ། །དེ་དག་པ་ལ། ཆ་མེད་དང་། རྟག་པ་དག་པ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་རུལ་ཕྱན་རུལ་ཕྱན་གཞན་དང་འཕྲད་པས་རགས་པ་རྩོམ་ན། རྩོགས་གཅིག་གིས་སམ། རྩོགས་མཐའ་དག་གིས་འཕྲད། དང་པོ་ལྷ་ར་ན། རུལ་དེ་ནི་ཆ་སྤྱ་ཆོགས་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ། རུལ་ཕྱན་གང་གི་གཞན་དང་འཕྲད་པའི་

མཐོང་པོ་
ལྟོ་ལྟོ་
ལྟོ་ལྟོ་

ཕྱོགས་འགའ་རྒྱ་ཡིན་ཞིང་ས་འབྲང་པའི་ཕྱོགས་འགའ་ཞིག་རྒྱ་ས་ཡིན་པས་འབྲང་ས་འབྲང་གི་ཆ་དུ་ས་ཡོད་པ་དེས་ནའོ། །འདོད་ན། ཆ་སྒྲ་ཆོགས་པ་ཡིན་པ་ཆ་མེད་གི་རྟག་པར་མི་རིགས་སོ། །དཔེར་ན། གྲང་གི་རི་མོ་བཞིན། གཉིས་
པ་ལྟར་ན། བདག་ཉིད་ཀུན་གྱིས་འབྲང་པས་གཅིག་ལ་གཅིག་གིས་པའི་ཕྱིར། གོང་བུའང་རྟུལ་ཕྲན་ཅམ་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ་བ་ལས། རྟུལ་ཕྲན་རྟུལ་ཕྲན་གཞན་རྣམས་དང་བདག་ཉིད་ཀུན་གྱིས་སྒྲུབ་ཞིང་འབྲང་པ་འབྲང་པ་མིན་ཏེ།
རྟུལ་ཕྲན་གི་ཕྱོགས་གི་ཆ་མེད་པའི་རྒྱས་པོ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་འབྲས་བུ་ཡན་ལག་ཅན་ལའང་ཆ་མེད་པ་དེ་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་མིན་པ་དེས་ནའོ། །བདག་ཉིད་ཀུན་གྱི་སྒྲུབ་པ་ཡོད་པ་མིན་པ་དེའི་ཆེ་རྟུལ་ཕྲན་གཅིག་གི་གནས་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་
རྟུལ་ཕྲན་གཞན་གྱི་གནས་སུ་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་རྟུལ་ཕྲན་དང་འབྲས་བུ་ཡན་ལག་ཅན་གཉིས་པོར་ཆོད་མཉམ་པའི་ཉེས་པར་འགྱུར་མོད། དེ་ནི་སྒྲ་ཆོགས་འགྱུར་ན་གོ། །སྒྲ་ཆོགས་རྟག་པར་ག་ལ་རིགས། །ཞེས་པའི་ཐལ་བ་སོ་ན་
འདུག་སྟེ། འབྲང་ཅིང་བདག་ཉིད་ཀུན་གྱིས་མི་འབྲང་ན་ཕྱོགས་འགའ་ཞིག་གིས་འབྲང་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ཡན་ལག་ཅོམ་པའི་དུས་ན་ཉེས་པ་འདི་ལྟར་འགྱུར་གྱི། སྒྲོན་རོལ་དུ་ནི་ཆ་གས་མེད་པའི་ཕྱིར། སྒྲོན་དུ་ཐལ་བ་མེད་
དོ་ཞེ་ན། རྟུལ་ཕྲ་རབ་དེ་རྟུལ་ཕྲན་མིན་པར་བསྟན་དེ་ཆ་མེད་ས་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལ་གར་ལ་སོགས་པའི་ཕྱོགས་ཡོད་པ་དེ་ལ་དེའི་གར་གྱི་ཆ་ལ་སོགས་པའི་ཆ་གས་ཀྱང་

༡༢། ཡོད་དགོས་པའི་ཕྱིར། དབུས་རྩལ་གར་རྩལ་ལ་བལྟ་བའི་ངོས་དེས་ཕྱོགས་མཐའ་དག་ལ་བལྟ་བ་མི་འབྲད་པས་ཕྱོགས་བརྩལ་ལ་བལྟ་བའི་ངོས་དེ་སྟོན་ཅིག་ཡོད་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཡན་ལག་ཚུམ་པ་མི་འབྲད་དེ། དེ་ཚུམ་པ་ལ་རྩལ་ཕྱན་པམ་ཚུན་གཅིག་གི་གན་དུ་གཅིག་འགྲོ་དགོས་ལ། རྩལ་ཕྱན་དེ་ནི་འགྲོ་བ་པོར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་དེ། གཟུགས་ཅན་འགྲོ་བ་ལ་མདུན་རྒྱབ་གཉིས་ཀྱིས་མདུན་ཕྱོགས་ལེན་ཅིང་རྒྱབ་ཕྱོགས་གཏོང་བ་དང་། དེ་ལ་ཆ་བཅས་ཀྱིས་ཁྱབ་པ་ལ་གཏོང་ལེན་དེ་དག་གཉིས་རྩལ་ཕྱན་གར་ལ་ཡོད་པ་མིན་དེ། ཆ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་རྩལ་ཕྱ་རབ་ཡོད་དེ། རྩལ་འབྱོར་པའི་ལྷ་འི་མིག་གིས་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཞེན། རྩལ་ཕྱན་དེ་ནི་ལྷ་འི་མིག་གར་གིས་མཐོང་སྟེ་མཐོང་བ་མི་སྤིད་དེ། དེ་ནི་མིག་གི་ཡུལ་དུ་མངོན་པ་དང་བལྟ་བྱར་མེད་པའི་ཕྱིར་དེ། རྩལ་ཕྱན་གར་ཞིག་ལ་དང་པོ་དང་། ད་ཀྱི་ལ་དང་། བ་མ་སྟེ། མིག་ལ་ཕྱོགས་པའི་མདུན་དང་། དེའི་རྒྱབ་དང་། བར་གྱི་ཆ་ཡོད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་དེ། ཆ་གས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། སྟོན་གྱི་འཛིག་རྟེན་འཛིག་ཆགས་ནི་རྩལ་ཕྱ་རབ་འགྲེས་པ་དང་འདུས་པ་ཅུམ་ལ་འཛིག་པའི་རྩལ་ཕྱན་མེད་ན། ཆགས་འཛིག་མི་འབྲད་པར་བལ་བ་ལས་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རྩལ་ཕྱ་རབ་རྟག་པ་ཡོད་ཅི་ན། དེ་ནི་མི་རིགས་དེ། འབྲས་བུ་ཡན་ལག་ཅན་སྟེས་པའི་ཆེ་དེ་ཚུམ་བུ་དྲེད་ཞིག་གས་མ་ཞིག་ དང་པོ་ལྟར་ན། རྒྱ་རྩལ་ཕྱན་ནི་ད་རྟག་པ་མིན་པར་བལ། འབྲས་བུ་ཡན་ལག་ཅན་སྟེས་པ་ཡིས་དེ་ཚུམ་པའི་རྒྱ་རྩལ་ཕྱ་

རབ་བཞིག་པ་དེས་ནའོ། །གཉིས་པ་ལྟར་མི་འཇིག་ན། ལྷོན་གཞན་ཡང་ཡན་ལག་ཅན་དང་དེའི་རྒྱ་རྩལ་ཕྱན་གཉིས་བུམ་སྒྲུམ་ལྟར་གོ་ས་སོ་སོར་དུས་གཅིག་དུ་གནས་པར་གྱུར་དེ། ཡུལ་གང་ལ་རྒྱ་ཡོད་རྩལ་ཕྱན་ཡོད་པའི་གོས་དེ་ན་
 འབྲས་བུ་ཡན་ལག་ཅན་ཡོད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་དང་། འབྲས་བུ་སྒྲེས་གྱང་དེ་ཚེས་བྱེད་ཀྱི་རྩལ་མི་འཇིག་པར་གནས་པའི་ཕྱིར། འདི་ལས་གྱང་རྩལ་ཕྱན་རྟག་པ་མིན་དེ། ཐོགས་ལྷན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩབ་པ་ནི། ཐོགས་ལྷན་གྱི་དངོས་པོ་
 རྟག་པ་ཡིན་པ་ནི་ཡུལ་གང་ནའང་སྒྲུང་རུང་མཐོང་བ་མིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། བུམ་པ་བཞིན། རྩལ་ཕྱན་རྟག་པ་ལ་ཆད་མས་གནོད་པ་དེས་ན་སངས་རྒྱས་རྣམས་རྩལ་ཕྱ་རབ་རྟག་པ་ཉིད་དུ་ནམ་ཡང་མི་གསུང་སྟེ། དངོས་པོའི་གནས་
 ལུགས་ཕྱིན་ཅི་ས་ལོག་པར་གཟིགས་པའི་ཕྱིར། རབ་ལུགས་ཀྱི་རྩལ་ཕྱན་འཇོག་ལུགས་ནི། རྩས་བརྒྱད་ཀྱི་རྩལ་ཕྱ་རབ་བྱེ་བྲག་པ་ལྟར་རེ་རེ་ཞིང་ཆ་མེད་པ་མིན་གྱི། རེ་རེ་ཡང་རབ་གི་ཆ་གས་རྩལ་རྩས་བརྒྱད་ལ་བཏགས་ཤིང་དེ་ཡང་
 རྩལ་རྩས་བརྒྱད་གཞན་ལ་བཏགས་པས། ཆ་བྱག་པ་མེད་པའི་བུམ་པ་ལྟར་བཏགས་ཡོད་མི་རྟག་པ་ཉིད་དུ་ཡོད་པས་ཐ་སྙད་དུ་མེད་པའང་མིན་ནོ། །དེས་ན་རྣམ་རིག་པས་རྩལ་ཕྱན་ལ་རིགས་པའི་འབྲད་པ་བརྟུག་ནས། རྣམ་ཤེས་
 བདེན་པ་ཉིད་དུ་ཁས་ལེན་པ་ནི་རིགས་པ་མིན་དེ། ལུང་དང་རིགས་པས་གནོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་འརྩག་པ་ལས། འཇིག་རྟེན་པ་ཡི་དེ་ཉིད་ལ་གནས་ན། །ཡུང་པོ་འཇིག་རྟེན་གྲགས་དེ་ལྷ་ཆར་ཡོད། །དེ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་འཆར་བར་འདོད་

༡༡། །པ་ན། །རྣམ་འབྱོར་པ་ལ་དེ་ལྟ་འབྱུང་མི་འགྱུར། །ཞེས་དང་དེ་དག་གེས་རབ་ཚུལ་མདོར་སངས་རྒྱས་ཀྱིས། །མཚུངས་པར་སྤངས་ནིར་མདོན་པའི་ཚེས་ལས་གསུངས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ལྟ་པ་ལ། རང་སྤྱི་དང་།
 གཞན་སྤྱིས་བརྟགས་པའི་བར་པ་རྟག་པ་དགག་པ་དང་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ནི། སངས་རྒྱས་རྣམས་རྟུལ་ཕྱུ་རྟག་པ་མི་གསུང་པ་བདེན་མོད་ཀྱི། ལྟ་རན་ལས་འདས་པ་རྟག་ཅིང་རྣམས་སུ་ཡོད་དེ། མདོ་ལས་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་སྤྱིར།
 བདེན་པའི་གྲངས་གསུམ་པར་གསུངས་པའི་སྤྱིར་དང་། མེད་ན་ལས་ཉོན་འགོག་པ་ལ་རྒྱ་ལོན་ལྟར་མ་གྱུར་པས་དེ་ཐོབ་པའི་རྒྱ་ལ་ཡང་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་རྒྱན་དུ་འབབས་པར་འགྱུར་པའི་སྤྱིར་རོ་ཞེ་ན། དེ་དགག་པའི་སྤྱིར་འཆིང་
 དང་སོགས་ཏེ། དེ་ལ་འཆིང་བ་ནི་ཀུན་འབྱུང་སྟེ། བཅིང་བྱ་རང་དབང་མེད་པར་བྱེད་པས་སོ། །བཅིངས་པ་ནི་སྟུག་བདེན་ཏེ། ཉོན་མོངས་པའི་གཞན་དབང་ཡིན་པའི་སྤྱིར། ཐབས་ནི་ལམ་བདེན་ཏེ། དེས་ཉོན་མོངས་པ་སྟོག་པར་བྱེད་
 པའི་སྤྱིར། དེ་ལ་འཆིང་བྱེད་དང་། བཅིང་བྱ་ཡོད་ན། བཅིང་བའི་བྱ་བ་འབྱུང་བས་དེ་དེ་གཉིས་ཀྱི་འབྲས་བུ་དང་། དེའི་དབང་གིས་དེ་གཉིས་འཛོག་པས་དེ་གཉིས་ཀྱང་དེའི་རྒྱ་མཚན་ཅན་ཡིན་ལོ། །དེ་བཞིན་དུ་བརྟེན་པར་བྱ་བ་དང་།
 རྟོག་བྱེད་ལ་བརྟེན་ནས་བརྟེན་པའི་བྱ་བ་འབྱུང་བས་དེ་དེ་གཉིས་ཀྱི་འབྲས་བུ་དང་། དེའི་དབང་གིས་དེ་འཛོག་པས་དེ་གཉིས་ཀྱང་དེའི་རྒྱ་མཚན་ཅན་ཡིན་ལོ། །དེས་ན་བཅིངས་པའི་བྱ་བའི་རྟགས་ལས་སྟུག་ཀུན་རྟོགས་ཏེ། འཆིང་

༡༡། །བཤད་པ་མི་འབྲང་བའང་མིན་ཏེ། ལས་ཞོན་བཀག་པ་ཙམ་ཉིད་གྲངས་གྱི་གསུམ་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དངོས་པོ་མེད་པ་གྲངས་སུ་བགྲང་བའང་ཡོད་དེ། ལྷ་པོ་འདི་དག་ནི་མིང་ཙམ་ཞེས་པ་ནས། འདི་ལྟ་སྟེ། འདས་
 པའི་དུས། ས་འོངས་པའི་དུས། ནམ་སའང་མུ་འན་ལས་འདས་པ། གང་ཟག་གོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། མུ་འན་ལས་འདས་པ་ལ་མུང་པོ་རྣམས་དང་གང་ཟག་ཡོད་པ་སྤྱིད་པ་ལས་ལེན་པ་མི་རིགས་ཏེ། ལུང་དང་འགལ་
 པའི་ཕྱིར། དེས་ན་མུ་འན་ལས་འདས་པའི་ཕྱོགས་གང་དུ་འང་མུང་པོ་དང་གང་ཟག་མེད་པ་དེར་བརྟེན་པ་མུ་འན་ལས་འདས་པ་གང་ཞིག་ཡོད་དེ་མེད་པར་བྲལ། མུང་འདས་ནི་ལས་ཞོན་ཞིག་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་ཡིན་པས་
 རྟེན་དཔོན་གྱི་པོ་ལྟར་། རྟེན་དེ་ཡང་མུ་འན་ལས་འདས་པར་གྱུར་པ་ཡིན་ལ། དེར་ནི་དེ་ཡང་ཚད་མས་ས་མ་མཐོང་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཡང་མུང་པོ་འཕ་གཞན་ཡིན་ན་དེ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། གྲངས་ཅན་པས་བར་པའི་སྐབས་སུ་
 ཤེས་རིག་གི་སྒྲིམ་བུ་དང་བྲ་མི་དད་པའི་ཤེས་པ་ཡོད་པར་འདོད་དོ། །དེ་དག་གི་ཡང་གྲོ་ལ་པའི་སྒྲིམ་བུ་བར་པ་བྲོ་བ་པའི་ཆོ་ཤེས་པ་ཡོད་པ་ལ་ཡོན་ཏན་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་མེད་པར་བྲལ། ཤེས་ཡོད་ནི་ཡུལ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་ར་ཚན་ཉིད་
 ཅན་མེ་དང་ཆོ་བ་ལྟར་སྒྲིམ་བུའི་རང་བཞིན་དང་བྲ་མི་དད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེའི་ཆོ་ལོངས་སྤྱོད་བུ་སོགས་རྣམས་འགྱུར་གྱི་ཆོགས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒྲིམ་བུས་ཡུལ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་སྤྱིད་པ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། ལྷ་བ་པ་ནི། སྒྲིམ་

གང་གི་ཆེ་སྤྱེས་བུ་སྤྱེད་པ་དང་བུལ་བ་དེའི་ཆེ་ནི་དེ་དག་གཙོ་བོའི་བག་ལ་ཞ་བས་སྤྱེས་བུ་རྒྱུར་པར་གནས་པ་ལ་གྲོལ་བར་འཛིག་པས་
 མོ། །ཤེས་ཡོད་མེད་པས་ཐར་པའི་ཆེ་བདག་ཡོད་པ་ཡང་གསལ་བར་ཡོད་པ་མིན་པ་མོ་གཤམ་གྱི་བུ་དང་མཚུངས་ཏེ། ཤེས་ཡོད་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྤྱེས་བུ་ནི་ཤེས་ཡོད་དང་ཐ་མི་དང་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དེའི་ཤེས་ཡོད་མེད་ཀྱང་དེའི་
 རྣམ་པ་ཡོད་པས་བདག་ཡོད་སྟུང་ན། ཐར་པར་ཤེས་ཡོད་པ་ཐོན་ཡོད་སྤྱིད་པ་མིན་པར་ཐལ། དེར་རྟེན་བདག་གཙོག་ཡོད་ན་དེ་ཡོད་སྤྱིད་ན་འང་ཤེས་ཡོད་མེད་པས་བདག་མེད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་གྲོལ་བ་པོ་མེད་ན་ཐར་པ་འང་མེད་
 པས་སྤྱིད་པ་འདི་མི་འཛིག་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེར་སྤྱིད་པ་སྤྱེ་ཤེས་ཡོད་དང་། དེའི་རྣམ་པ་གཉིས་འབྱུག་གས། འོན་ཏེ་མིན་སྟུང་པའི་ཐེ་ཆོས་ཀྱི་བསམ་པའི་གནས་ཀྱང་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། རྟེན་བདག་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་མེད་
 ན་ཁྱད་པར་གྱི་གཞི་དེ་གཉིས་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་ཀ་ཐུན་མོང་དུ་འགོག་པ་ནི། སྤྱུག་བསྐལ་ལས་ཐར་པའི་མི་རྣམས་ལ་བདག་ངོ་བོས་ཐུབ་པ་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། འདོགས་པའི་རྒྱ་ཐུང་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་རྒྱ་མེད་པ་
 ལ་འང་ཡོད་པ་ས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཕྱིར་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་བདག་མི་འབྱུང་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཟད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ལེགས་ཞེས་བུ་བའི་གྲོལ་བ་པོའི་བདག་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། རྒྱ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱ་མེད་ཀྱི་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་འང་

44
45
46

ཁ་ཅིག་གཞན་གཞུང་འབང་ཞིག་ལ་སྒྲིབ་བ་ནི་གིན་དུ་འང་འབྱུང་ལོ། །དེས་ན་བཤད་པ་སྒྲིབ་ལྟར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། རྣལ་འབྱོར་སྒྲིབ་པ་བཞི་བརྒྱ་པ་ལས་དངོས་པོ་རྟག་པ་དགག་པ་བསྒྲུབ་པ་བསྒྲུན་པ་སྟེ་རབ་དུ་བྱེད་པ་དགུ་པའི་
 ཆོག་དོན་བཤད་ཟིན་ཏོ། ། །།གཉིས་པ་བདག་དུ་ལྟ་བ་དགག་པ་ལ། རབ་བྱེད་གྱི་གཞུང་བཤད་པ་དང་། རབ་བྱེད་གྱི་མཆོན་བསྒྲུན་པ་གཉིས་གྱི། དང་པོ་ལ། སྒྲིབ་དགག་སོསོར་དགག་བྱམ་མོང་དུ་འགོག་པའི་རིགས་
 པ་གཞན་བསྒྲུན། བདག་མེད་ལ་རྩོད་པ་སྒྲིབ་བ་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ལ། གཞོད་བྱེད་བརྗོད། སྒྲིབ་བྱེད་དགག་པ་གཉིས་གྱི། དང་པོ་ལ། རྟགས་མ་ངེས། ངར་འཛིན་མ་ངེས་པ་གཉིས་གྱི། དང་པོ་ནི། འཛིག་རྟེན་པ་འདི་ཉིད་སྒྲི
 ཡི། །ཞེས་པའི་རྩོད་པ་ཁོ་བོ་ལ་མཚུངས་པ་མིན་ནོ། །དེ་ནི་བདག་ཡོད་པ་རྒྱ་མཆོན་དུ་བྱས་པའི་རྩོད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རྣམ་པ་གྲུན་དུ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདག་ནི་ནང་གི་བདག་དང་། ཕྱིའི་བདག་གོ། དང་པོ་ནི། ལུས་གྱི་ནང་ན་
 གནས་ཤིང་དབང་པོའི་ཆོག་ས་དེ་དང་དེར་འདུག་པར་བྱེད་པའོ། །འགྲོ་བའི་ངར་འཛིན་གྱི་རྒྱ། རྣམ་སྒྲིན་ཟ་བ་པོར་གྱུར་བའི་ནང་གི་བྱེད་པའི་སྒྲིས་བྱ་ཡིན་ལ། ཕྱིའི་བདག་ནི། ལུས་དབང་འདུས་པའི་ངོ་བོ་ཅན། ནང་གི་བདག་ལ་ཡན་
 འདོགས་པ་ཞིག་གོ། དེ་ལ་དང་པོ་འགོག་པ་ནི། ནང་གི་བདག་དེ་ཡོད་ན། སྒྲིས་པའམ། བུད་མེད། མ་ནིང་ཞིག་ལས་མ་འདས་ལ། དེ་ཡང་ཕོ་མོ་མ་ནིང་གི་གནས་སྐབས་ཐོབ་པའི་ཆོན་དང་གི་བདག་དེ་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་བུད་མེད་དང་།

༡༣། །སྒྲིམ་པ་དང་། ས་ནིང་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། ཡོད་ན་ནི། རང་གི་ངོ་པོ་མི་འདོར་བའི་ངོ་པོ་ཅན་ཡིན་པས་ཆོ་བརྗེས་ཀྱང་རྟགས་གཞན་ལ་མི་བརྟེན་པར་རྟགས་དེ་དང་དེའི་ངོ་པོ་ཉིད་དུ་རྟག་དུ་འགྱུར་དགོས་པ་ལ་དེ་ལྟར་
 ཡང་མིན་པའི་བྱིར་ཏེ། འཆོལ་བར་དམིགས་པའི་བྱིར་། གང་གི་ཆོ་དེ་ལྟར་ཡིན་པ་དེའི་ཆོ་བདག་ངོ་པོ་ས་ནིང་ངོ་སྟུང་དུ་སེམས་པ་ནི་མི་གཤིས་ལ་གཏི་མུག་འབའ་ཞིག་ལས་འགྱུར་གྱི་དོན་ལ་ངོ་པོ་སྟུང་སྟུང་ཡོད་པ་ལས་མིན་ཏེ། རིག་པས་
 དབྱུང་ན། ངོ་པོ་སྟུང་སྟུང་ཡོད་པ་མིན་པའི་བྱིར་། རྩིའི་བདག་འགོག་པ་ནི། གལ་ཏེ་སྒྲིམ་པ་བྱུང་མེད་སྟུང་སྟུང་ནི། རྩིའི་བདག་གི་རྟགས་ཡིན་ཏེ། དེ་དང་འབྲལ་བ་ལས་ནང་གི་བདག་རྟག་པ་ཡོད་སྟུང་དུ་སེམས་ན། འགྱུར་བ་འདྲུས་པའི་
 སྒྲིམ་བུའི་ལུས་ལ་ངོ་པོ་ས་ནིང་གི་རྟགས་ངོ་པོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། ཡོད་ན་དེ་དང་མཆོན་ཉིད་མཆོངས་པའི་འགྱུར་བ་བསམས་ཅན་ལ་ཡོད་དགོས་པ་ལ་དེ་ཡང་མི་འབྲས་པའི་བྱིར་ཏེ། ལྷུང་ལྷུང་ངོ་པོ་སྟུང་སྟུང་ཡོད་པ་ལས་སྒྲིམ་སྒྲིམ་
 དམིགས་པའི་བྱིར་། གང་གི་ཆོ་དེ་ལྟར་ཡིན་པ་དེའི་ཆོ་རང་གི་ངོ་པོ་ས་རྟགས་དང་བྲལ་བའི་འགྱུར་བ་དེ་དག་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་ངོ་པོ་ས་ནིང་འགྱུར་བ་ཅི་སྟེ་ཡིན་ཏེ་མིན་པར་བལ། དེ་དག་རྟགས་དེ་དང་ངོ་པོ་ཉིད་ཀྱིས་བྲལ་བའི་བྱིར་
 འདྲུག་པའི་རྒྱ་མཆོན་མེད་པའི་མིང་ཅུང་དགག་པར་དུ་བ་མིན་ཏེ། ཤིང་ལྗོན་པ་སྟུང་སྟུང་ལ་ངོ་པོ་སྟུང་སྟུང་གི་བྱི་བ་སྟུང་བྱེད་པ་མཐོང་བའི་བྱིར་། ཁོ་པོ་ལ་ཉེས་པ་དེ་མཆོངས་པ་མིན་ཏེ། རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པས་འགྱུར་བ་ལ་སྟུང་རྟགས་དེ་

དག་མེད་ཀྱང་རྒྱུ་ཀྱི་དབང་གིས་བྱིས་དེ་དང་དེར་འགྱུར་བའི་མི་འགལ་བའི་བྱིས། དཔེར་ན། རི་མོ་དང་། ལྗེ་མོ་དང་། འབྲུལ་འཁོར་དང་། རྒྱ་མའི་བུད་མེད་ཀྱི་གཟུགས་བཞིན། རང་བཞིན་དང་བཅས་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ།
 རང་བཞིན་ལ་འགྱུར་བ་མེད་པས་སྒྲུབ་རྒྱུར་ཕོ་འེ་སྒྲུབ་སྒྲུ་མེད་ན་བྱིས་ཀྱང་འགྱུར་བ་མི་འབྱུང་ཅིང་། བྱིས་འགྱུར་ན་ནི། ལྗེ་མོ་འེ་རྟགས་ལྟར་བཅོས་མར་གྱུབ་བོ། །གཉིས་པ་ནི། འདི་ལས་ཀྱང་བདག་རང་གི་རོ་བོས་ཡོད་པ་མིན་
 ཏེ། ཡོད་ན་ལྟས་བྱིན་ཀྱི་བདག་དེ་མཆོད་བྱིན་ཀྱི་རང་འཛིན་ཀྱི་ཡུལ་ཀྱི་བདག་ཏུ་འགྱུར་དགོས་པ་ལ་ལྟས་བྱིན་ཁྱོད་ཀྱི་བདག་གང་ཡིན་པ་དེ་མཆོད་བྱིན་ར་ལ་བདག་ཏུ་འགྱུར་བ་མིན་ཏེ། དེ་ལ་རང་འཛིན་པ་མེད་པའི་བྱིས། རྒྱ་མཆོན་
 དེས་ན། དེ་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་བདག་ཏུ་གྱུབ་པ་མིན་ཏེ། ཀུན་ལ་བདག་ཏུ་ས་ངེས་པའི་བྱིས། འོ་ན་རང་འཛིན་གང་ལས་སྒྲེ་ཞེ་ན། རང་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་བདག་ལས་སྒྲེ་བ་མིན་ཏེ། རོ་བོས་གྱུབ་པའི་བདག་མེད་ཀྱང་ཐུང་པོའི་
 དངོས་པོ་མི་རྟག་པ་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲེ་བར་འགྱུར་བ་མིན་ནས་སྒྲེ་ཡིན་པའི་བྱིས་མོ། །གཉིས་པ་ལ། བཅིང་གོ་ལ་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་པ་དགག་པ་དང་། ལུས་ཀྱི་སྒྲུལ་བྱེད་ཡིན་པ་དགག་པ་དང་། རྟག་པའི་བདག་དགག་སྒྲེ་བ་དྲན་པས་
 བདག་ཡོད་པ་དགག་པ་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། འདིར་བདག་རང་གི་རོ་བོས་ཡོད་དེ། འཁོར་བར་འདུག་ལྟོག་གི་རྒྱ་ཡིན་པའི་བྱིས་ཏེ། དེ་ལས་བྱས་པའི་རྣམ་སྒྲིན་སྒྲེ་གནས་རྣམས་སུ་སོ་སོར་སྤྱོད་ཞིང་། འཁོར་བར་བཅིངས་པ་དང་།

ཡང་ཡིན་པ་འདི་ལ་མི་འགལ་བའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡོད་དེ་ཅི་ཡང་མེད་པར་བཤམ། བདག་རྟག་ན་དེ་ལ་གཞོན་ཕྱིད་འགའ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། རྩ་ས་ཀྱི་རྩོ་རྩོ་པ་ལ་མ་ལ་གིང་གི་སྒྲིན་བུས་རྩ་ས་པ་ཀུན་ཏུ་གཞོན་པ་བྱེད་མི་སྲིད་པས་
 དེ་ལས་དེ་བསྐྱར་བྱར་མི་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ། །བཞི་པ་ནི། བདག་རྟག་པ་ཡོད་དེ། སྐྱེ་བ་དྲན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། དྲན་པ་པོའི་བདག་དང་དྲན་ཡུལ་གྱི་བདག་མི་གཅིག་ན། ང་གན་ས་སྐབས་དེར་འདིར་གྱུར་ཅེས་དྲན་པ་མི་
 འབྱད་དེ། ལྷས་བྱིན་གྱིས་མཚོན་བྱིན་གྱི་བདག་གི་ཀུན་སྨོན་མི་དྲན་པ་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་སྐྱེ་བ་དྲན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཁྱོད་གྱི་བདག་རྟག་པ་ཁས་ལེན་ན། འོ་ན་ཁྱོད་གྱི་ལུས་ཀྱང་གོ་ཅི་ས་མི་རྟག་སྟེ་རྟག་པར་བཤམ། ཆོ་རབས་སྟོན་
 མཚོན་ལ་སོགས་པ་བསྐྱུན་པར་བྱས་པའི་སྤྲི་སྟོལ་ད་ལྟར་གྱི་ལུས་ལ་གནས་པ་མཐོང་ཞིང་འདིའི་རྒྱ་འདི་ཞེས་སྟོན་གྱི་འབྱུང་མཐའ་སྟོན་པ་ཡང་དམིགས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་པར་བཤམ། སྤྱི་ཕྱིའི་ལུས་དོན་གཞན་ཡིན་ན་དེ་ལྟར་
 འབྱུང་བ་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། ཁྱབ་པ་ཁས་སྐྱབས། གཞན་ཡང་། ཁྱོད་ཉིད་དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྤྱི་ཕྱི་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་སྐྱེ་བ་དྲན་པ་འདར་མི་འབྱད་ཅིང་། ཁོ་པོ་ཅག་དངོས་པོ་རང་བཞིན་མེད་པའི་སྟོགས་ལ་ནི་
 ལས་གྱི་ཁྱེ་བྱག་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། སྐྱེ་བ་དྲན་པ་དང་། སྟོན་བྱས་པའི་སྤྲི་སྟོལ་ད་ལྟར་གྱི་ལུས་ལ་འབྱུང་བའདར་སྲིད་དེ། དཔེར་ན། ཅུ་ཐོག་ཆེས་མང་པོས་གཡོགས་པའི་སྟེང་ན་གནས་པའི་ལུག་རོན་སྐྱེ་བོའི་རྒྱང་རྩེ་ས་དེའི་

ཡུལ་གྱི་

༡། འོག་ན་ཡོད་པའི་ཞེ་མོ་སྒྲིབ་ཀྱི་ནང་ན་འདས་ལ་བྱས་པ་བཞིན་དུ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞིས་པ་སོ་སོར་དགག་པ་ལ། རྩེ་བྲག་པ་དང་། གྲངས་ཅན་པའི་བདག་དགག་པ་གཞིས་ཀྱི། དང་པོ་ནི། གཞན་ཡང་། བདག་འདིས་རོ་པོ་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲིབ་དུན་པ་མི་འབྲད་དེ། ཤེས་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་མི་ཤེས་པ་བདག་ཉིད་ཡིན་ཡང་སེམས་པ་ཅན་དང་ལྷན་པས་ཤེས་པ་པོ་ཉིད་དུ་འགྱུར་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འོ་ན་སེམས་པ་ཅན་ཡང་མི་ཤེས་པའི་བདག་དང་འབྲེལ་བས་སེམས་པ་མིན་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་དེ། བདག་མི་ཤེས་པ་ཡིན་ཡང་སེམས་པ་དང་ལྷན་པས་ཤེས་པ་པོར་འགྱུར་པ་གང་ཞེ་ག རྩེ་མཚན་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། སྒྲིས་བུ་རྟག་པ་འད་མི་འགྱུར་དེ། སེམས་པ་དང་འབྲེལ་བས་སྒྲུབ་མི་ཤེས་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པ་ཡོད་སྟེ་ལུ་དོར་ནས་ཤེས་པ་པོར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། བདེ་བ་དང་སོགས་པས་སྐྱུག་བསྐྱེལ་དང་བདེ་བ་སྒྲིམས་ལྷན་པའི་སྒྲིག་སྒྲེ་བདག་ནི་བདེ་སྐྱུག་སོགས་བཞིན་དུ་སྒྲི་ཕྱི་བ་དང་ཅིང་སྒྲ་ཚོགས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་འགྱུར་དེ། བདེ་སྐྱུག་སྒྲིབ་ཞིང་ཅིག་ཆར་སྒྲིབ་པ་མི་འབྲད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་ཕྱིར། རྟག་པ་ཉིད་དུ་འད་མི་འགྱུར་དེ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར་དང་། སྒྲ་པའི་རང་བཞིན་ཕྱི་པའི་དུས་སུ་འགག་ཅིང་། ཕྱི་པའི་རང་བཞིན་སྒྲ་པའི་དུས་སུ་སྒྲིས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། བདེ་སྐྱུག་སོགས་རིམ་གྱིས་སྒྲིབ་པ་བཞིན་ནོ། །འད་གི་སྒྲས་ནི། རྩེ་བ་པོ་དང་། ཟ་བ་པོ་གཅིག་ཡིན་པ་སོགས་སེམས་ལོ། །གཞིས་པ་ལ། ཤེས་ཡོད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པ་དང་། ཤེས་

ཡོད་ཀྱི་རང་བཞིན་མིན་པའི་བདག་དགག་ཡོན་ཏན་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་པ་དགག་པ་དང་གསུམ་གྱི། དང་པོ་ནི། གྲངས་ཅན་ན་རེ། གླེས་བྱ་སེམས་པ་ཅན་མིན་པ་དེ་ལ་ཉེས་པ་འདིར་འགྱུར་གྱི། ཁོ་བོ་ཅག་གི་ལྟར་ན་ཤེས་ཡོད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་ཉེས་པ་ཅི་ཡང་མེད་དོ་ཞེ་ན། འོ་ན་ཤེས་ཡོད་ཀྱང་རྟག་པར་འགྱུར་ཏེ། གླེས་བྱ་རྟག་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་རང་བཞིན་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བྱེད་པ་མིག་ལ་སོགས་པ་ལོག་པ་སྟེ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་དག་གི་དགོས་པ་ནི་ཡུལ་ལ་ལོངས་སྟོན་པའི་མཆོན་ཉིད་ཅན་གྱི་ཤེས་ཡོད་གླེས་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ན། དེ་ནི་རྟག་ཏུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། མེ་རྟག་ཏུ་འབར་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ན་བྱད་ཤིང་གིས་དོན་ཡོད་པར་མི་འགྱུར་བ་བཞིན། གལ་ཏེ་གླེས་བྱ་ནི་མིག་ལ་སོགས་པའི་བྱེད་པ་དང་ས་འབྲུད་པའི་སྟོན་རོལ་དུ་ཤེས་ཡོད་ཀྱི་རྣམས་པའི་དོ་བོར་གནས་ལ་དེ་ཉིད་དབང་པོའི་བྱེད་པས་ཤེས་ཡོད་ཉིད་དུ་མངོན་པར་གསལ་བར་འགྱུར་ལ། དེ་ཡུལ་ཉེ་བར་ལོངས་སྟོན་པའི་བྱ་བ་མངོན་པར་འགྱུར་པས་ཡུལ་ལ་སེམས་པར་བྱེད་ཅིང་ཡུལ་ལ་ལོངས་སྟོན་པའི་བྱ་བ་དེ་ནི་ཤེས་པ་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འོ་ན་གླེས་བྱ་དང་ཤེས་ཡོད་པ་ཅན་ཚུན་འགལ་བར་འགྱུར་ཏེ། རྩ་ས་དང་བྱ་བའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་གཉིས་ཀྱང་འགལ་བའི་ཆོས་དང་ལྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱ་བ་ནི། རྩ་ས་ལ་བརྟེན་ཅིང་། བྱ་བ་ནས་འཇིག་པའི་བར་དུ་གཡོ་བའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་ལ། རྩ་ས་ནི་བྱ་བའི་རྟེན་བྱེད་ཅིང་བྱ་བ་རིམ་བཞིན་དུ་བྱ་བ་ནས་འཇིག་

७७। [པའི་བར་དུ་གཡོ་བའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡང་མིན་པའི་ཁྱིམ། དཔེར་ན། ཤིང་ནི་རྒྱུ་ལ་སོགས་པ་ནི་བར་ལྷག་པ་མེད་པར་བྱ་བ་མི་ཚུམ་པ་རྒྱལ་ས་ནི་རྒྱལ་པར་མི་གཡོ་བར་སྟོན་ལ། འགྲུལ་བའི་བྱ་བ་རྒྱུ་གིས་སྐྱེན་ལས་ལྷུང་
 བ་ནི་ས་གནིག་གི་བར་དུ་གཡོ་བ་ཅིང་ལས་མི་འདྲའ་བ་བཞིན་ནོ། །འདྲོད་མི་རྒྱལ་དེ། ལྷེས་ལུ་ནི་ཤེས་པ་ཡོད་པ་ཅིང་གི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཁྱིམ་དང་། དེ་ལས་ག་དང་པའི་དེའི་རང་བཞིན་ཅིང་མེད་པའི་ཁྱིམ་རོ། །སྤྱོད་པ་དུ་ཡོད་ན་
 ལྷོན་ཡོད་པ་དེས་ན། མིག་སོགས་ཁྱེད་པ་དང་འཕྲད་པའི་སྤྱོད་པ་དུ་ལྷེས་ལུ་ཡོད་ཤེས་པ་ཡོད་པ་མེད་ཅེས་བྱ་བ་མི་རིགས་དེ། ཡོད་ན་རྒྱ་ས་དང་བྱ་བའི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་མན་ཚུན་འགལ་བར་གལ་བ་ལས་དེ་ཡང་མི་རིགས་པའི་ཁྱིམ་
 རོ། །གཞན་ཡང་། ལྷེས་ལུ་གཞན་སྤྱོད་པ་གི་དུས་སུ་ཤེས་པ་ཡོད་པས་འཕམས་གི་རོ་བོར་སཤོང་ཞིང་གཞན་ཁྱིམ་གི་དུས་སུ་ཤེས་ཡོད་གི་རོ་བོ་ཡོད་ན། འོ་ན། ཤེས་ཡོད་གི་རྒྱལ་པ་ཤེས་ཡོད་འཕྲུང་བའི་ཆོ་ལྷེས་ལུ་ཅིང་འཕམས་གི་ཡུལ་དེ་
 ཅིང་དུ་ཤེས་ཡོད་གི་རོ་བོར་རྒྱལ་པར་འཕྲུང་བར་ལྷུང་དེ། ལྷུང་རྒྱལ་པའི་རོ་བོ་ཡོད་པ་དེ་ཅིང་སྐྱེན་དང་འཕྲད་པ་ན་ཤེས་ཡོད་གི་རོ་བོར་ལྷུང་བའི་ཁྱིམ། དཔེར་ན། ལྷུགས་མི་ལ་འདྲུ་བའི་ཆོ་ལྷུགས་གི་ཡུལ་དེ་ཅིང་དུ་ལྷུང་བ་འཕྲུང་བ་བཞིན་
 རོ། །ས་ལྷུག་དཔེར་མི་ཁྱེད་པ་ནི་ས་བོན་ལ་ལྷུག་ལྷུག་འཕྲུང་བའི་ཆོ་ལྷུག་སཤོང་ན་ས་བོན་མི་ས་བོན་པས་ཡུལ་སའུངས་པ་ཅིང་མེད་པའི་ཁྱིམ་དང་། ལྷེས་ལུ་ནི་རྒྱལ་པ་དང་ཤེས་ཡོད་གི་སྐབས་སུ་ས་བོན་མི་ས་བོན་གི་ཁྱེད་མེད་པས་ཡུལ་

མཚུངས་པ་ཉིད་དོ། །དཔེར་ན་ལུ་བ་དང་མི་ལུ་བ་གཉིས་ཀའི་སྐབས་སུ་ལྷགས་མངོན་པ་བཞིན་ནོ། །འདོད་ན་རྟག་པར་འགལ་ལོ། །གཉིས་པ་ནི། གྲངས་ཅན་གྱི་བྱང་པར་འགའ་ཞིག་ན་རེ། སྐྱེས་བུ་ནི་ཤེས་ཡོད་གྱི་ངོ་བོ་མིན་ཏེ། སྐྱེས་བུ་ནི་ནམ་མཁའ་བཞིན་དུ་ཆེ་ཞིང་སྟོག་ཆགས་བྱམས་ཅད་ལ་ལུས་རེ་རེ་བཞིན་བདག་གཅིག་གིས་བྱུང་བ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ཡུལ་རྒྱལ་ཐུན་ཚམ་ཞིག་སྟོར་བའི་སྟོགས་ལ་ཤེས་ཡོད་སྐྱེ་བས་ཤེས་ཡོད་ནི་བདག་བྱམས་ཅད་ལ་བྱུང་བ་མིན་ནོ་ཞེ་ན། འོ་ན། བདག་དེའི་ངོ་བོ་ནི་ཤེས་ཡོད་ཉིད་དང་བཅས་པ་མིན་པ་ལྟར་མཐོང་བར་འགྱུར་ཏེ། སྐྱེས་བུ་ནམ་མཁའ་ལྟར་ཆེ་ལ་ཤེས་པ་ཡིད་རྒྱལ་ཐུན་ཚམ་ཉེ་བར་སྟོར་བའི་སྟོགས་ལས་གཞན་དུ་མེད་པའི་སྟོར་དང་། དེ་ཚམ་གྱིས་ཤེས་ཡོད་དང་བཅས་པར་འཛོག་མི་རྒྱས་པའི་སྟོར་ཏེ། དཔེར་ན། རྒྱལ་ཐུན་ཚམ་གྱི་ལན་ཚུ་དང་འབྲེལ་བས་གང་གའི་ཚུ་གྲུང་ལ་ན་ཚུ་ཅན་དུ་འཛོག་མི་རྒྱས་པ་བཞིན་ནོ། །གཞན་ཡང་། གང་ཟག་གཅིག་གི་བདག་ཀུན་གྱི་བདག་དང་གཅིག་པའི་ཚུ་ལ་གྱི་ཡོད་ན། ལྷས་བྱིན་གྱི་བདག་ལ་གཞན་མཆོད་བྱིན་གྱིས་གྲུང་རང་གི་བདག་བཞིན་དུ་ཅེའི་སྟོར་ངའོ་སྟུང་དུ་མི་རྟོགས་ཏེ་རྟོགས་རིགས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་བདག་དང་གཅིག་ཡིན་པའི་སྟོར། གལ་ཏེ་དེའི་བདག་དེས་བསྐྱབས་པའི་སྟོར་མི་རྟོགས་སོ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། དེ་གཉིས་གཅིག་ཡིན་པའི་སྟོར་དང་། དེ་ཉིད་གྱིས་དེ་ཉིད་ལ་སྐྱབ་ཅིས་བྱ་བ་མི་འབྲད་པའི་སྟོར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། གང་གི་རྒྱལ་ཐུན་པ་སྟོར་སྟོབས་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་

༄༅། །འཇིག་རྟེན་གྱི་ཕྱིན་པ་པོ་དང་། རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་གཤམ་ཡོད་མིན་པར་བཤམ་པོ་ཡིན་ཞེས་སྒྲུབ་པའི་གྲངས་ཅན་དེ་དག་དང་སྒྲོན་པ་ལ་སེམས་རྣལ་དུ་གནས་མི་གནས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཅི་ཡང་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། རྒྱུ་ལ་གཤམ་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འགྱུར་པས་བརྗོད་བྱའི་དོན་ཡོད་པ་མིན་པའི་དོན་ལ་གྲངས་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཡོན་ཏན་རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་བྱིམ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་འགྱུར་གྱི་ཚོགས་དག་ཕྱིན་ཤེས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཟབ་རྣམ་པར་མི་གཤམ་ཞེས་སྒྲུབ་པ་འདི་ལས་མི་རིགས་པ་གཞན་ཅི་ཡང་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། རིགས་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་དང་། འཇིག་རྟེན་གྱིས་གྲང་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་བྱམ་མོང་དུ་འགོག་པའི་རིགས་པ་གཞན་བསྟན་པ་ལ། ཕྱིན་པ་པོ་མིན་པར་གྲལ་བ་དང་། རྟོགས་པ་མཚུངས་བར་གྲལ་བ་དང་། གཤམ་པར་མི་འགྲད་པར་གྲལ་བ་གསུམ་གྱི། དང་པོ་ནི། བྱེ་བྲག་པ་བདག་ཕྱིན་པ་པོ་ཉིད་དུ་འདོད་པའང་མི་རིགས་ཏེ། ཏག་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད། ལྷན་པའི་ཕྱིན་པ་པོ་ཡིན་ན་ཏག་པ་ཉིད་དུ་མེད་དགོས་ཏེ། ལྷན་པ་ཕྱིན་པ་པོ་ལྷན་པ་པོ་ལྷན་པའི་རང་བཞིན་ལས་ཁྱད་པར་ཁས་སྒྲངས་དགོས་ཤིང་། ཏག་པ་ནི་སྒྲི་བྱེ་ཀུན་ཏུ་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། གཞན་ཡང་། བདག་ནི་ཡུལ་གཞན་དུ་འགྲོ་བའི་ལྷན་པ་པོ་ལྷན་པ་པོ་ལྷན་པའི་ཕྱིན་པར་འགྱུར་ཏེ། འགྲོ་བ་ནི་རྒྱུ་པ་འདེགས་འཇོག་གི་མཚན་ཉིད་ཅན་མོང་ཟེན་པ་དང་མ་ཟེན་པའི་ཡུལ་སྒྲི་བྱེ་གཉིས་གཏོང་བ་དང་ལེན་པའི་ལྷན་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་དགོས་ལ།

བདག་ནི་ཐམས་ཅད་དུ་སོང་བའི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་པའི་སྤྱོད་པ་འགའ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ། འདུག་པ་སོགས་ལའང་སྐྱར་རོ། །གལ་ཏེ་བདག་གྱ་བ་དང་བྲལ་ལོ་ནི་ན། འོ་ན་བདག་ནི་མེད་པ་དེ་བོང་རུ་སོགས་དངོས་མེད་དུ་
མཛུངས་པར་འགྱུར་ཏེ། གྱ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། མཁ་སའའི་མེ་ཏོག་བཞིན། དེས་ན་ཁྱོད་བདག་མེད་པ་ལ་ཅིས་མི་དགའ་སྟེ་དགའ་རིགས་པར་འགྱུར་ཏེ། བདག་རིགས་པས་མི་འབྲང་པའི་ཕྱིར་དང་། བདག་མེད་རྟོགས་པ་ནི་ལྟ་བ་དམ་
པ་ཐམས་ཅད་སྟོག་པའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། བདག་རང་གི་རོ་བོས་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། ཡོད་ན་སངས་རྒྱས་པས་ཀྱང་དེ་མཐོང་བ་དང་། ལུ་སྟེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་དེའི་མཐོང་རྒྱུ་ལ་སྟེ་ཚོགས་པར་ཡང་མི་འགྱུར་བཞིག
ན་འདི་དག་ཀྱང་ཡོད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གྲུབ་མཐའ་ལ་ལར། བདག་མཁ་སའའི་ལྟར་ཀུན་དུ་སོང་བ་དང་། གཞན་དག་གིས་འགྲོ་བ་མཐའ་དག་གི་བདག་སྟེ་བ་ལྟར་གཅིག་ཁོ་ན་ར་རྟོགས་གིང་། དེའི་བྱ་དང་པ་ནི་ལུས་བྱ་དང་པ་ལས་
བརྟགས་ཏེ། སྟོང་བྱ་དང་གི་རྒྱ་ནང་གི་སྟེ་བའི་གཟུགས་བརྟན་བཞིན། ཞེས་དང་། གྲུབ་མཐའ་ལ་ལར་སྟེས་བུ་གྲོག་པ་དང་གྲུབ་པོ་ཆེ་ལ་སོགས་པའི་ལུས་རི་ཅོམ་པ་དེ་ཅོམ་པ་ཡིན་པས་ལྷུ་པ་དང་རྒྱས་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་གིང་། ལ་ལར་
བདག་རྒྱལ་ཕྱན་ཅོམ་ཞིག་དུ་རྒྱུ་རྒྱུ་མཐོང་ཞིང་། བདེ་བར་གཤེགས་པའི་གསུང་རབ་ལ་བརྟེན་ནས་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དེ་ཉིད་གཤེགས་པའི་གཤེགས་རབ་ཅན་གྱིས་ནི་རོ་བོས་གྲུབ་པའི་བདག་མེད་ཅིས་གྱ་བར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ནི།

ལྷོ་ལྷོ་

གསུམ་གྱི། དང་པོ་ནི། བདག་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་མེད་ན། འདུ་བྱེད་ནམས་སྒྲེ་མ་ཐག་ཏུ་འཛིག་པའི་ཕྱིར་ཆད་པར་སྟ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། འདུ་བྱེད་མི་རྟག་པས་ཆད་པར་འགྱུར་བ་མིན་པར་བཤམ། ཡིན་ན་ནི་བསྐྱལ་པ་དང་པོ་ནས་ཞུགས་པའི་རྩ་མོགས་ནམས་སྒྲུ་དང་འབྲེལ་བ་རིམ་གྱིས་འཇུག་པ་མི་འབྲད་དགོས་ན། དེ་དག་ནི་ད་དུང་དུ་འད་དམིགས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་གལ་ཏེ་མི་རྟག་པས་ཆད་ཅེས་པ་འདི་ནི་བདེན་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ན་སྒྲེ་བོ་སྤུལ་འད་ད་ལྟ་གཏི་སྟག་གི་རྒྱན་ཀྱང་མི་འབྱུང་བར་བཤམ། དེ་དག་སྟར་འབྱུང་ཞིང་མི་རྟག་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འཁོར་བ་སྒྲིམ་མི་དགོས་པར་བསྒྲོག་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། བདག་སྟར་བཀག་ཟེན་པའི་ཕྱིར་ཡོད་པ་མི་འབྲད་པ་ཅི་སྟེ་ཡོད་པར་འགྱུར་ན་མི་རྩ་ལ་མོགས་པའི་གཟུགས་འདི་འཇུག་པའི་རྒྱ་མིན་པར་བཤམ། ཡིན་ན་དེ་ཁོ་ན་ལས་སྒྲེས་པས་རྒྱ་གཞན་བཏགས་པ་དོན་མེད་པར་བཤམ་བ་ལས་དེ་ཡང་མིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཟུགས་འདི་འབྱུང་བ་དང་རྒྱན་གནས་པ་དང་མཐར་ནམ་པར་འཛིག་པ་ནི་བདག་ལས་གཞན་པའི་རྒྱ་ལས་འཇུག་པར་སྟར་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཁོར་བུ་དང་། ལུང་གིང་དང་། ཉི་མ་འབྲད་པ་མོགས་རྒྱ་རྒྱེན་ཆོགས་པ་ལས་མི་འབྱུང་ཞིང་། རྒྱ་ཆོགས་པའི་རྒྱན་གནས་ན་དེའི་རྒྱན་གནས་པ་དང་། རྒྱ་མ་ཆད་ན་འཛིག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅི་སྟེ་ཁོར་བུ་མོགས་རྒྱའི་རྒྱ་བདག་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། མིན་ཏེ། དེའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པར་སྟར་བུང་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་དང་པོའི་འཇུག་པ་བདག་ཡིན་ལ་ཕྱིར་རང་རང་གི་རྒྱ་

༡༡། །ལས་ཡིན་ནོ་ཞེན། མིན་ཏེ། བདག་ལ་ཐོག་མ་ཡོད་ན་སྤར་མེད་པར་སྐྱེ་བའི་སེམས་ཅན་སྤྲོད་པ་སོགས་ཀྱི་སྐྱོན་ཡོད་ལ། མེད་ན་ནི་རྒྱ་ལའང་ཐོག་མ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། བདག་གྲུབ་ཙམ་ནས་དེའི་རྒྱ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་
 ཏེ། དེའི་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་ཞིང་སྤར་མི་སྐྱེད་ན་ཕྱིས་ཀྱང་མི་སྐྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་དང་པོར་རྒྱུན་མ་ཆད་ཕྱིས་ཆད་བའི་བྱེད་པར་ཡོད་པས་སྤྱི་ཕྱིར་ཕྱི་བྱེད་པར་ཡོད་དོ་ཞེན། དེ་ལྟར་ན། རྒྱུན་གཞན་དེའང་རྒྱུན་
 གཞན་སྤར་མ་སྤོར་དུ་འགྲོ་དགོས་པ་སོགས་ཐུག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རྒྱུན་ཐུག་པ་མེད་པའི་རྒྱ་ཅན་དུ་གྲུབ་བོ། །གསུམ་པ་ནི། གང་གི་ཆོ་རྟག་པ་ལ་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་ན་ནི་ལྟར་རྒྱ་རྒྱུན་གྱིས་བྱས་ཤིང་རང་བཞིན་མེད་པའི་ས་
 བོན་ལས་རྒྱས་བྱས་ཤིང་རང་བཞིན་མེད་པའི་ལྷ་གྲ་སྐྱེ་བར་མཐོང་བའི་མཁས་པས་ས་ལྷ་གྲ་དེ་བཞིན་དུ་ཐྱ་བ་དང་། ཡུལ་བསྐྱལ་པའི་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་ཀྱི་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་ནི་མི་རྟག་ཅིང་རང་བཞིན་མེད་པའི་རྒྱ་ལས་མི་རྟག་
 ཅིང་རང་བཞིན་མེད་པའི་འབྲས་བུ་འབྱུང་བར་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། ས་ལྷ་གྲ་ལ་དེ་ལྟར་མཐོང་བའི་མཁས་པ་གང་ཞིག་རྒྱ་མཆོམ་མཆོངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡིན་དང་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་འཛོམས་པར་བྱེད་པའི་རྟག་ཆ་ཀྱི་དོ་
 རྗེ་ཐོག་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་མཁས་པས་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རིགས་སྤྲགས་གྱིས་བསྒྲོག་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ས་བོན་ལ་སོགས་པའི་རྒྱའི་དངོས་པོ་ཆད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། ལྷ་གྲ་ལ་བསྐྱེད་པར་འགགས་ན་ཆད་པར་འགྱུར་ན་ཡང་ལྷ་

ཡུལ་གྱི་ཡུལ་

༡༡། །དེར་སྒྲུང་རུང་ས་སྤོང་བའི་ཕྱིར་དང་། དེ་གསུམ་སུམ་ཉིད་བྱ་དང་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་དེ་གཉིས་ས་འོངས་པར་འགྱུར་ཏེ། ས་འོངས་པར་ས་འོངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་ན། གང་གི་ཕྱིར་དེ་གཉིས་ས་འོངས་པ་ཡིན་པ་
 དེའི་ཕྱིར་ས་འོངས་པ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། ལྷོས་ས་འདས་པ་ད་ལྟར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ས་འོངས་པ་ལ་འདས་པ་མེད་པ་སྟབས་སྟེ། ལུས་པ་ཞིག་པ་ས་འོངས་པའི་ངོ་བོ་ས་འོངས་པའི་ལུས་པ་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ལུས་པ་
 འདས་པ་དེ་ནི་རི་རི་ལྟར་འདས་པར་འགྱུར་ཏེ་འདས་པ་མིན་པར་བཤམ། ས་འོངས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ད་ལྟ་བར་བཤམ་ས་འོངས་པ་དགག་པ་ནི། ས་འོངས་པའི་དངོས་པོ་ནི་ད་ལྟ་བར་འགྱུར་བའི་ས་འོངས་པ་ཉིད་དུ་
 མི་སྤྲིད་པར་བཤམ་ཏེ། ད་ལྟ་བ་ལྟར་རང་གི་བདག་ཉིད་ཐོབ་ཅིང་དེ་ཉིད་དུ་གནས་པའི་ཕྱིར། འདི་ནི་འདས་ས་འོངས་ཡོད་ན་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ལ་དེ་ལྟར་ན་ད་ལྟར་བ་བཞིན་དུ་ཡོད་དགོས་པས་དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཁས་
 གྲུངས་པའི་ཉེས་པའོ། །གཉིས་པ་ལ། ཏྲག་པར་བཤམ་སྒྱིར་དགག་པ་དང་། མོ་མོར་དགག་པ་དང་། དུས་ཡོད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དགག་པ་དང་གསུམ་གྱི། དང་པོ་ནི། རང་སྟེ་བྱེ་བྲག་དུ་སྐྱབ་ནས་ས་ལུས་པ་ལྟ་བུའི་དངོས་པོ་རྩ་ས་གཅིག་
 རྒྱ་རྒྱུ་ཆེན་ཆོག་ས་པའི་དབང་གིས་འདས་པ་ལ་སོགས་པའི་གནས་སྐབས་དེ་དང་དེར་འཇུག་པ་ན། དེ་དང་དེའི་མིང་ཐོབ་པས་དུས་གསུམ་རྩ་ས་སྐྱབ་ཅེས་ཟེར་རོ། །དེ་དགག་པ་ནི། ལུས་པ་རང་གི་ས་འོངས་པ་དང་། འདས་པ་དང་། ད་

ار
م
عش

རྒྱུ་གུ་གང་གིས་རྒྱ་ལས་བྱིས་འབྱུང་བ་སྟེ།

པར་བྲལ་བ་དང་། རྩོད་པ་དོན་མེད་དུ་བྲལ་བ་དང་། མི་རྟག་པ་མི་འབྲང་པར་བྲལ་བ་དང་དུག་ལས། དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་ས་འོངས་པ་ཡོད་དེ། རྒྱུ་རྒྱུ་མས་ཡོད་ན་སྟེ་བར་མཐོང་བའི་བྱིས་ཞེ་ན། དངོས་པོ་གང་གི་རྒྱ་རྒྱུ་ལས་བྱིས་སྟེ་
བར་འབྱུང་བའི་རྒྱ་གུ་དེ་ནི་རང་སྟེས་པའི་སྟེ་རོལ་དུ་ཡོད་ན། འོ་ན་རྒྱ་གུ་རྒྱ་མེད་དུ་འབྱུང་ཏེ། དེ་འབྱུང་བ་རྒྱུ་ལ་མི་སྟོས་པའི་བྱིས། འདོད་ན་ཆད་སྟེ་བས་ཏེ་རྒྱ་མེད་དུ་སྟེ་བ་རྒྱུ་སྟེ་བྱིས་ཅི་མ་ལོག་པར་བྲལ། འདོད་པ་དེའི་
བྱིས། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། དེའི་བྱིས་ལ་མཐོང་བ་དང་མ་མཐོང་བ་འགལ་བའི་བྱིས་རོ། །གཉིས་པ་ནི། འདི་ལས་ཀྱང་མི་རིགས་ཏེ། རྒྱ་གུ་གང་གིས་རྒྱ་ལས་བྱིས་འབྱུང་བ་སྟེ། རྒྱུ་ལས་བྱིས་པར་བྱེད་པ་དེ་རང་སྟེ་བའི་སྟེ་རོལ་དུ་ཡོད་ཅིས་བྱུང་
མི་རིགས་པར་བྲལ། རང་གི་རྒྱའི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་སྟེ་དགོས་པའི་བྱིས། གལ་ཏེ་ཁུབ་པ་མེད་དེ་སྟེ་རྒྱ་ལས་བྱིས་སྟེ་བར་འབྱུང་བ་ལ་འགལ་བ་མེད་ཅི་ན། འོ་ན་རྒྱུ་སྟེ་བའི་ས་པོ་ན་ལ་འང་སྟེ་ཡང་འབྱུང་བ་ཡོད་པར་འབྱུང་
ལ། འདོད་ན་བྱིས་པ་མེད་པར་འབྱུང་བ་དང་། རྒྱ་གུ་སོགས་ཀྱི་སྟེ་བ་རྩོད་པར་མི་འབྱུང་ཞིང་། ས་པོ་ན་བྱི་མ་མཐར་བྱུག་སྟེ་བར་འབྱུང་རོ། །གསུམ་པ་ནི། གལ་ཏེ་ས་འོངས་པ་ཡོད་དེ། དེ་ལ་དམིགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པའི་སྟོན་གནས་
ཤེས་པ་ཡོད་པའི་བྱིས་ཞེ་ན། འོ་ན་རྣལ་འབྱོར་པ་དེས་དངོས་པོ་མེད་པ་སོགས་ཀྱི་བྱ་སོགས་ཀྱང་ཅིའི་བྱིས་མི་མཐོང་སྟེ་མཐོང་བར་བྲལ། རང་གི་ངོ་བོ་གྲུབ་པའི་ས་འོངས་པའི་དངོས་པོ་མཐོང་བའི་བྱིས་དང་། དེ་གཉིས་ལ་ཡོད་མེད་

༡། །ཀྱི་ཁྱད་མེད་པའི་ཤེས་པ་ལ་འགྲུལ་བས་མཐོང་ས་མཐོང་གི་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་དེ། འདིར་གཞན་གྱི་ཕྱོགས་ལ་སྒྲོན་གནས་ཤེས་པ་མི་འབྱད་པའི་འབྱད་པར་དེའི་ཕྱོགས་ལ་ས་འོངས་པ་སོགས་དངོས་པོར་ཡོདན་རང་གི་དངོས་པོར་ཡོད་པ་ཡིན་ལ། གང་གི་ཆེ་རང་གི་དངོས་པོ་ཡོད་པ་དང་བྲལ་ན་རི་བོར་རྩ་ལྷུང་རྩལ་པ་བསམས་ཅད་དུ་མེད་པས་གཉིས་སྒྲུབ་པ་ལས་ས་འོངས་པར་བཤོད་པ་ནི། དངོས་པོ་ཡིན་ན་དེ་ལྷུང་བ་དང་། དེ་ལྷུང་བར་མེད་ན་དངོས་པོ་གཏན་མེད་དུ་འགྱུར་པའི་སྒྲོན་པ་ལྷན་པ་ཡིན་པས་དངོས་པོ་ཡིན་ན་དེ་ལྷུང་བ་ཡིན་དགོས་པ་ནི་དེ་དག་གི་གྲུབ་པ་བའི་སྒྲོན་ཡིན་ནོ། །རང་གི་ལུགས་ཀྱི་སྒྲོན་གནས་ཤེས་པ་སོགས་རྩལ་གཞག་བསམས་ཅད་འབྱད་པའི་འབྱད་པར་དངོས་པོ་རང་བཞིན་མེད་པར་སྒྲུབ་པའི་ལྷུང་ན་ནི། དངོས་པོའི་རང་གི་ངོ་བོ་ནི་རྩལ་པ་བསམས་ཅད་དུ་མི་སྒྲིབ་པས་དངོས་པོའི་ཆོག་པ་བཤག་རིང་དུ་སྒྲུབས་པ་ཡིན་ནོ། །གང་གི་སྒྲེབ་པར་འགྱུར་བར་བྱ་དགོས་པ་དེ་ནི་མེད་པ་ཉིད་མིན་ནོ། །གལ་དེ་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ན་ནི། དེའི་ཆེ་རི་བོར་གི་རྩ་ལ་སོགས་པ་ལྷུང་སྒྲེབ་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཅི་སྒྲེབ་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ན་ནི། དེའི་ཆེ་རི་བོར་ལྷུང་བ་ཉིད་བཞིན་དུ་སྒྲེབ་པར་མི་འགྱུར་བ་ཞིག་ན། དེ་ལ་སྒྲེབ་ཡང་ཡོད་དེ། དེའི་ཕྱིར་གཉིས་མེད་པར་སྒྲུབ་པ་འདི་གྲུབ་པོ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཆེར་གསུངས་སོ། །དེའི་དོན་ནི། སྒྲེབ་འགྱུར་ཡིན་ན་དངོས་པོ་ཡིན་དགོས་དེ། མིན་ན། རི་བོར་རྩ་ལྷུང་མི་སྒྲེབ་པར་འགྱུར་བར་བསྟན་པས་ས་འོངས་པ་ཡིན་ན་དངོས་པོ་ཡིན་དགོས་པ་དང་། ས་འོངས་

པའི་དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན་ད་ལྟ་བུ་ཉིད་དུ་འགྱུར། དེ་ཡིན་ན་སྟེ་བ་དོན་མེད་བ་ཉིད་དུ་བསྟན་བས་མ་འོངས་པའི་བུམ་པ་སོགས་ཡིན་ན། ད་ལྟ་བུ་མིན་དགོས་པར་བསྟན་ཏེ། །བཞི་པ་ནི། གཞན་ཡང་། རྒྱལ་བ་གང་ལ་མ་
འོངས་པར་རང་གི་དོ་བོས་ཡོད་པར་འགྱུར་བ་དེའི་ཐོགས་ལ་མ་འོངས་པ་རིང་བ་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་མིན་པར་བཤད། ད་ལྟ་བུ་བཞིན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཆོས་རིང་བ་རྣམས་གང་དག་ཅིག་ཅིན། འདས་པ་དང་། མ་འོངས་པའོ། ཆོས་
ཉི་བ་རྣམས་ཀྱང་གང་དག་ཅིག་ཅིན། ད་ལྟར་བྱུང་བའོ་ཞེས་ཁས་སྐྱེས་པ་དང་འགལ་ལོ། །ལྟ་བུ་ནི། ཉེས་སྟོད་ལས་སྟོམ་པའི་སྟོ་གསུམ་གྱི་རིས་སྟོམ་ལེན་པའི་རྩོམ་པ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། སྟོམ་པའི་ཆོས་བྱས་པ་མེད་ཀྱང་ཡོད་
པའི་ཕྱིར། ཅི་སྟེ་སྟོམ་པ་དེ་ལ་སྟུར་མེད་གྱི་བྱུང་བར་བྱུང་བའདུག་ཅིག་ཉིད་ན་ཡང་། འོ་ན། འབྲས་བུ་རྒྱུ་ལྟེ་སྟུར་ཡོད་སྟེ་བ་མི་ཕྱིད་པར་འགྱུར་ཏེ། རྒྱས་སྟུར་མེད་གྱི་བྱུང་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དུག་པ་ནི། གཞན་ཡང་། ལྷ་གུ་སོགས་གྱི་
འབྲས་བུ་རྟག་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ། རང་སྟེ་བའི་སྟུ་རོ་ལ་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བྱུང་བ་ཡོད་དེ་མི་རྟག་པ་ཡིན་ན་རང་སྟེ་བའི་སྟུ་རོ་ལ་དུ་ཡོད་ཅེས་བྱ་བར་རི་ལྟར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དངོས་པོ་གང་ལ་སྟུ་ཕྱི་མེད་པའི་ཐོགས་
དང་། བྲ་མ་ཡོད་པ་དེ་ལ་མི་རྟག་ཅེས་འཛིན་ཅིན་ན་བརྗོད་ཅིང་འཛིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། མདོ་སྟེ་བ་སོགས་ཁ་ཅིག་འབྲས་བུ་ཡོད་པར་སྟུ་བ་ལ་སྟོན་མཐོང་བས་འབྲས་བུ་མ་འོངས་པའི་དུས་སུ་མེད་ཅེས་བཤད་རོ། །འོ་

ཡུལ་གྱི་ལྷ་མོ་

༡༡། །ན་སོ་སོའི་སྒྲེ་བོ་རྣམས་བསྒྲིམ་པས་དེ། འཕགས་ལས་སྒྲེད་པ་མེད་པར་སྤྱོད་པ་ལས་བར་བར་འགྱུར་དེ། རང་རྒྱུད་ལ་འབྱུང་འགྱུར་གྱི་ས་འོངས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་དང་སྒྲེ་བ་དག་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྤར་རང་རྒྱུད་ལ་ཉོན་མོངས་པ་འདྲུག་བཞིན་པ་ཡིན་པར་བྱུང་པ་ཡོད་དེ། དགྲ་བཙུགས་པ་རྣམས་ས་འོངས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་དང་སྒྲེ་བའི་རྒྱུན་འདྲུག་པ་ཡོད་པ་མེན་པས་སྤྱོད་པ་ལ་གྲོལ་བར་འཛོག་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ས་བད་རྒྱ་མེད་པ་ཅན་དུ་འདྲུར་དེ། ས་འོངས་པ་མེད་པ་དེ་ལྷ་ཡིན་ན་རྣམ་གཤམ་སྒྲེ་བཞིན་པའི་དུས་སུ་བརྟེན་པ་སྒྲེ་བའི་བྱ་བ་མེད་པར་འགྱུར་དེ། དེའི་རྟེན་འབྱུང་འགྱུར་གྱི་རྣམ་གཤམ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་རྟེན་ཆགས་པ་མེད་པར་བརྟེན་པ་འདོད་ཆགས་གྱུར་འབྱུང་བར་འགྱུར་དེ། དེ་གཞིས་ལྷན་ཅིག་དུ་སྒྲེ་བ་ལ་ཆགས་པ་སྒྲེ་བཞིན་པ་སྒྲོལ་དུ་འགོ་དགོས་གིང་། ས་འོངས་པ་མེད་ན་སྒྲེ་བཞིན་པ་དེ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་ན། འདོད་ཆགས་རྒྱ་ལ་མི་སྒྲོལ་པས་དགྲ་བཙུགས་པ་ལ་འདྲུང་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ། །ཡང་ན་ནི་ཆགས་པ་མེད་པའི་འདོད་ཆགས་ཡོད་པའོ། དེ་ལྷ་མེན་ན་ས་འོངས་པ་མེན་པར་ལས་མི་བླང་ཞེས་བརྟག་པའི་དོན་ནོ། །བཞི་པ་ནི། གངས་ཅན་པ་དང་། རྩེ་བྲག་དུ་སྒྲེ་བ་དག་སྒྲེ་བའི་སྤོ་རྩེ་ལ་དུ་འབྲས་བུ་ཡོད་པ་དང་། རྩེ་བྲག་པ་དང་། སའོ་སྒྲེ་པ་དང་། རྣམ་རིག་པ་རྣམས། སྤར་འབྲས་བུ་མེད་པར་སྒྲུའོ། །དེ་གཞིས་ཀའི་ཕྱོགས་ལ་འདྲ་སྤར་ཡོད་ན་ད་ལྷ་བ་ལྷར་ཡོད་པ་དང་། མེད་ན་མོ་གཤམ་བུ་ལྷར་འབྱུང་འགྱུར་ཅན་དུ་འདྲུང་མེད་པར་

ལས་ལེན་དགོས་པས་ཡོད་པ་དང་མེད་པར་རྟོག་པ་གཉིས་ལས་ས་འདས་པས་འབྲས་བུ་ཡོད་པ་ཉིད་གང་འདོད་པའི་ཕྱོགས་ལ་ཁྱིམ་གྱི་དོན་དུ་བྱ་བ་དང་། བུམ་པ་སོགས་གྱིས་སྒྲུས་པའི་ཀ་བ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱན་དོན་མེད་པར་འགྱུར་
 ཏེ། དེ་དག་ས་བྱས་གྱང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྒྲུབ་འབྲས་བུ་མེད་པ་ཉིད་དུ་གང་འདོད་པའི་ཕྱོགས་ལ་འདྲ་དེ་དོན་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ། སྒྲུབ་འབྲས་བུ་སྒྱེ་རུང་ཙམ་དུ་འདྲ་མེད་པས་མོ་གཤམ་བུ་ལྟར་གཏན་སྒྱེ་བམི་འབྲད་པའི་ཕྱིར་
 མོ། ཁྱེད་སྒྲུབ་པའི་གལ་ཏེ་འདས་ས་འོངས་ཀྱི་དུས་བཀག་མོད་ཀྱི། ད་ལྟར་བཞི་ཡོད་དེ། ས་བཀག་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡོད་ན་མ་འོངས་པའདྲ་ཡོད་དེ། ས་འོངས་པའི་གནས་སྐབས་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བས་ད་ལྟར་བཞི་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ར་
 ཞེ་ན། འགྱུར་པའི་དོན་རང་གི་ངོ་བོ་སྒྲུམ་མ་ཅམས་ནས་ཕྱི་ས་སྒྱེ་བ་ལ་རྟོག་གས། རང་བཞིན་ས་ཅམས་པར་གནས་སྐབས་འགྱུར་བ་ཙམ་ལ་རྟོག་དང་པོ་ལྟར་ན། སྒྲུམ་འཇིག་ཅིང་ཕྱི་ས་སྒྱེ་བའི་སྒྱེ་འཇིག་ཙམ་ལ་འགྱུར་བའི་ཐ་སྙད་
 བཏགས་པར་འགྱུར་བས་རང་གི་འདོད་དོན་མི་འགྱུར། གལ་ཏེ་ཕྱོགས་གཉིས་པ་ལྟར་རྒྱས་མི་འགྱུར་བར་གནས་སྐབས་འགྱུར་བ་ལ་བྱེད་དེ། དཔེར་ན། འོ་མ་དང་། ཞོ་གཉིས་ཀའི་གནས་སྐབས་སུ་བསྐྱུང་གི་བུ་བཅུད་ཀྱི་རྒྱས་ཙམ་མི་
 འགྱུར་ཡང་གནས་སྐབས་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན། དཔེ་དོན་གཉིས་ཀ་མི་འབྲད་དེ། རང་བཞིན་ལས་གནས་སྐབས་ངོ་བོ་བྱ་དང་དུ་སྒྲུབ་རུང་ས་ས་ཐོང་བའི་ཕྱིར་དང་། རང་བཞིན་སྒྲུབ་གྱི་དེ་བཞིན་དུ་གནས་ལ་གནས་སྐབས་གཞན་དུ་

༡༡། །འགྲུར་བ་ཡང་སྒྲུར་རུང་ལ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་དང་། འོ་ཞོའི་རང་བཞིན་གཅིག་ཡིན་ན། དེ་གཞིས་ཀྱི་བ་སྒྲུར་སོ་སོར་ཁྱེད་པའང་མི་འབྲང་བའི་ཕྱིར་རོ། །འཇིགས་པ་གཞན་དག་ནི་ཁྱེད་པར། དེ་ཉིད་ལ་ནི་གཞན་འགྲུར་མེད། །
 གཞན་ཉིད་ལ་ཡང་ཡོད་ལ་ཡིན། །གང་ཕྱིར་གཞོན་ནུ་མི་ཆ་སྟེ། །གང་ཕྱིར་ཆས་པའང་མི་ཆ་འོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ན་རྩ་ས་མི་འགྲུར་ལ་གནས་སྐབས་འགྲུར་བའི་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཡོངས་སུ་འགྲུར་
 བ་ཡང་ཡོད་པ་མིན་པར་བྲལ། དབང་ཤེས་ལྟ་ཞོག་ཆོད་པ་དང་། ལྷ་བའི་དོན་ཡོངས་སུ་དཔྱེད་རྒྱས་པའི་ཡོད་ཀྱིས་ཀྱང་མི་འཛིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་འདྲ། དེ་འདྲའི་འགྲུར་བ་ཡོད་པར་ད་ལྟར་བ་ཡོད་ཅིས་ནོག་པའི་མི་སེམས་
 ཤིང་སྒྲུན་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་ཏེ། དེ་འདྲའི་འགྲུར་བ་མེད་པས་སེམས་པ་དག་གིས་དེ་ལྟར་དུ་མི་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་དུས་ཡོད་པའི་སྐབས་ཁྱེད་དག་ག་པ་ལ། སྒྲིབ་དག་ག་ འདས་པའི་སྐབས་ཁྱེད་ཁྱེད་ཐུག་དུ་དག་ག་པ་གཞིས་ཀྱི།
 དང་པོ་ནི། ག་པ་ཏེ་དུས་ཡོད་དེ། དེའི་རྒྱ་དངོས་པོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་དག་ག་པ་ལ། ཏགས་འགོད། གཏན་ཆོགས་བསྐྱབ་པ་དང་གཞིས་ཀྱི། དང་པོ་ནི། དངོས་པོ་ཡོད་ན་དུས་ཡོད་པར་འགྲུར་བ་ཞིག་ན། རོ་བོས་གྲུབ་པའི་དངོས་
 པོ་ག་ལ་ཞིག་སྟེ་མེད་པར་བྲལ། གནས་པ་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞིས་པ་ལ། རྒྱ་མཚན་གསུམ་གྱིས་གནས་པ་ཡོད་པ་དག་ག་ གནས་པ་ཡོད་པའི་སྐབས་ཁྱེད་དག་ག་ རྒྱ་མཚན་དང་པོ་ལ་ས་ངེས་པ་སྒྲུབ་པ་དང་གསུམ་གྱི།

དང་པོ་ལ། མི་རྟག་པའི་རྟགས་ཀྱིས་དགག་པ་ནི། དངོས་པོ་ལ་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་གནས་པ་ག་ལ་ཡོད་དེ་མེད་པར་བཤམ། དུས་ཀུན་དུ་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཟོས་པའི་ཕྱིར། བ་མར་རྟིང་པའི་རྟགས་ཀྱིས་དགག་པ་ནི། གཞན་ཡང་། དངོས་པོ་དང་པོ་ནས་རང་གྲུབ་དུས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་པན་ཆད་དུ་གནས་པ་མེད་པར་བཤམ། དང་པོར་གྲུབ་པའི་སྐད་ཅིག་པན་ཆད་དུ་གནས་པར་འགྱུར་ན་བ་མར་རྟིང་པར་མི་འགྱུར་དགོས་པ་ལ་བ་མར་རྟིང་པའང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། དངོས་པོ་གཅིག་སྐད་ཅིག་བཞིའི་བར་དུ་མི་འཛིག་ཅིང་དེའི་མཐར་འཛིག་པར་འདོད་པ་ལ། སྐད་ཅིག་དང་པོའི་དུས་ཀྱི་དངོས་པོ་དེ་བཞི་པའི་དུས་སུ་སྐར་གྱི་དེ་བཞིན་དུ་ཡོད་ན། ད་དུང་སྐད་ཅིག་བཞིའི་བར་དུ་གནས་དགོས་པས་དེ་མ་བྱུང་དུ་མི་འཛིག་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པ་བཞིན་ནོ། །ཤེས་པ་གཉིས་ཀྱིས་སྐྱ་ཕྱིར་མི་འཛིན་པའི་སྐྱ་ཕྱི་གཉིས་རིམ་ཅན་དུ་རྣམ་པར་ཤེས་པར་མི་འགྱུར་དེ། སྐྱ་ཕྱི་ལན་གཉིས་སུ་སྐྱེ་བ་མི་འབྱུང་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་སྐྱ་ཕྱིར་འགྱུར་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མ་འབྲུལ་བ་གཉིས་ཀྱིས་ཀྱང་དོན་གཅིག་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མི་འབྱུང་དེ། དོན་དེས་སྐྱ་མའི་བཟུང་དོན་བྱེད་པའི་དུས་སུ་ཕྱི་མའི་བཟུང་དོན་བྱེད་པའི་རྣམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཞན་དུ་ན། སྐྱ་མ་སྐྱེས་པའི་དུས་ཉིད་ནས་ཕྱི་མ་སྐྱེ་བས་ཅིག་ཆར་སྐྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ལ། ད་ལྟར་བ་དང་། མི་རྟག་པ་ཡོད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དགག་པ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ནི། གནས་པ་ནི་ཡོད་དེ། ད་ལྟར་བའི་དུས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས། ད་ལྟར་བའི་

༂། །དུས་ལ་གནས་པ་ཡོད་དམ་མེད། གལ་ཏེ་ད་ལྟར་བཞི་དུས་ལ་གནས་པ་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། གནས་པ་དེ་ད་ལྟར་བཞི་དུས་ལ་མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་དང་ཐ་དད་བཞི་རྟེན་བརྟེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མོ། །དེར་ན། བརྟེན་པ་ལྟས་ཤིན་
 རང་གི་ཁྱིམ་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་བ་བཞིན་མོ། །ཅི་སྟེ་གཉིས་པ་ལྟར་དུས་ལ་གནས་པ་མེད་ཅེ་ན། འོན་ད་ལྟར་བཞི་དུས་དེ་མཐའ་སྟེ་འཛིག་པ་ཡོད་པར་ཡང་མི་འགྱུར་ཏེ། གནས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་མོ། །གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་གནས་པ་ཡོད་
 པ་ཉིད་དེ། དེ་དང་ལྟན་པའི་དངོས་པོ་ལ་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མི་རྟག་པ་དོ་པོས་གྲུབ་པ་འགའ་ཞིག་ཡོད་ན། དེ་ཡོད་དུ་རྒྱག་ནའང་། དེ་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། ཡོད་ན་དངོས་པོ་ལས་དོན་གཞན་ཡིན་ནམ་མིན། དང་པོ་ལྟར་ན་
 བུས་སོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་མི་རྟག་པ་མིན་ཏེ། མི་རྟག་པ་ལས་དོན་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་རང་བཞིན་གཅིག་ཉིད་ཡིན་ན། བུས་སོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་དེ་གལ་གནས་ཏེ་གནས་པ་དོ་པོ་ཉིད་ཀྱིས་མེད་པར་བཤད། མི་རྟག་པ་
 ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་དངོས་པོ་ཡིན་ཀྱི་དེ་མིན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་མོ། །གསུམ་པ་ནི། ལྟར་མི་རྟག་པའི་གནས་གལ་ཡོད། ཅེས་བསྟན་པ་ལ། ས་ཁྲབ་པའི་དོགས་པ་དགག་པ་ནི། གལ་ཏེ། མི་རྟག་པས་གནས་གལ་ཡོད། ཅེས་བརྗོད་
 པ་ལ་ཁྲབ་པ་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། མི་རྟག་པ་ཉིད་རང་། གནས་པ་ལྟན་ཅིག་དུ་ཡོད་པ་འོན་སྟེ། དང་པོ་གནས་པའི་དུས་ན། གནས་པ་སྟོབས་ཆེ་ལ་མི་རྟག་པ་སྟོབས་ཆུང་བས་དེས་གནས་པ་འཛོམས་མི་རུས་སོ་ཞེ་ན། དེ་དགག་པ་ལ།

གནས་འཛིག་སྟོབས་ཆེ་ཆུང་གི་བྱད་པར་མི་འབྱེད། མི་རྟག་པ་དང་མཆོན་གཞིའི་རིམ་པ་ལ་བརྟག་གནས་འཛིག་གི་རིམ་པ་ལ་བརྟག་ས་ལ་དགག་པ་དང་གསུམ་གྱི། དང་པོ་ནི། མི་རྟག་པ་ཉིད་ཡུལ་དུས་གར་སྟོབས་ཆུང་བ་དེར་གནས་པ་སྟོབས་ཆུང་བ་ཉིད་མིན་ན། འོ་ན་ཕྱིས་གནས་པ་དང་། མི་རྟག་པའི་སྟོབས་ཆེ་ཆུང་དེ་དག་ངེས་པར་ལྷོག་ནས་གནས་པ་སྟོབས་ཆུང་བ་ཉིད་དུ་རྒྱ་མཆོན་ཅིས་མཐོང་བར་འགྱུར་ཏེ། མི་འབྱེད་པར་བལྟ། སྤར་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོབས་ཆེ་བའི་ཕྱིར་དང་། རང་བཞིན་ལ་ལྷོག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། མི་རྟག་པ་སྟོབས་ཆུང་བ་མིན་པ་ཆེ་བ་དེ་དངོས་པོ་ཀུན་ལ་བྱབ་བྱེད་དུ་ཡོད་དམ་མེད། ཡོད་ན་དངོས་པོ་ཀུན་ལ་གནས་པ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། དངོས་པོ་བམས་ཅད་ལ་མི་རྟག་པ་སྟོབས་ཆེ་བ་ཉིད་གྱིས་བྱབ་པའི་ཕྱིར། མེད་ན། དངོས་པོ་བམས་ཅད་མི་རྟག་པ་མིན་པར་རྟག་མི་རྟག་གཉིས་སུ་འགྱུར་ཏེ། མི་རྟག་པ་སྟོབས་ཆེ་བ་དང་། ཆེ་བ་མིན་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། མི་རྟག་པ་སྟོབས་ཆེ་བ་དེ་མི་རྟག་པར་འགྱུར་ཞིང་མིན་པ་དེ་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། གཞན་ཡང་། མི་རྟག་པ་ཉིད་འདི་མཆོན་གཞིའི་དངོས་པོ་དང་ལྷན་ཅིག་གམ་དུས་ཕྱིས་འབྱུང་བ་ཞིག་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། འོ་ན་དངོས་པོ་ལ་རྟག་དུ་གནས་པ་ཡོད་པ་མིན་པར་འགྱུར་ཏེ། རང་ཡོད་པའི་དུས་རྟག་དུ་དེ་དང་འགལ་བའི་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན། ཡང་ན་སྤར་རྟག་པར་གྱུར་ནས་ཕྱིས་མི་རྟག་པར་འགྱུར་ཏེ། དངོས་པོ་རང་གྲུབ་པའི་དུས་ཉིད་ན་

134

བསྐྱེས་པ་བསྐྱེས་པ་སྟེ་རབ་དུ་བྱེད་པ་བཅུ་གཅིག་པའི་ཆོག་དོན་བཤད་ཟེན་དོ། ། །བཞི་པ་ལྷ་བ་དག་པའི་རབ་དུ་བྱེད་པ་ལ་རབ་བྱེད་གྱི་གཞུང་བཤད་པ་དང་། རབ་བྱེད་གྱི་སུམ་བསྐྱེས་པ་གཉིས་གྱི། དང་པོ་ལ། གལ་ཏེ་
 ཆོས་འདིའི་སུམ་པ་པོ་དང་། འཆད་པ་པོ་དང་། ཆོས་འདིའི་ཆེ་བའི་བདག་ཉིད་རྣམས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་ཆོས་གིན་དུ་དག་པ་ཉིད་ཡིན་ན། བར་པ་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱི་ས་འདི་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པར་རིགས་པ་མིན་ནམ། ཅིའི་ཕྱིར། ལུགས་ཀྱི་ཁུང་
 བར་ཉེས་པར་བཤད་པ་གཞན་རྣམས་འགྲུར་ཞེན། མོས་པའི་རྒྱ་ས་ཆར། ཡུལ་བཟུང་ཅིང་ཤ། འགལ་རྒྱུན་རང་ལྷ་ལ་ཆགས་པས་མི་མོས་པ་དང་། མོས་རྒྱ་གཟུར་གནས་བསྟེན་རིགས་པར་གདམས་པ་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ལ། མི་
 མོས་པའི་རྒྱ་རང་གི་ཡིན་པ་བསྐྱོག་པའི་སྒྲོ་ནས་བསྐྱེས། སྟོན་པ་དང་བསྐྱེས་པ་ལ་མི་མོས་པའི་རྒྱ་མེད་པ་གཉིས་གྱི། དང་པོ་ནི། ཆོས་འདི་ལ་གསུང་བ་པོ་སོགས་ཆོས་དག་པ་ཡིན་ཡང་། ཉན་པ་པོའི་ཆེ་བའི་ཡོན་ཏན་གིན་དུ་རྟོན་པར་
 དཀའོ་ཞེས་སྟོན་པ་ནི། སྤྱི་བ་པོ་དང་ཉན་པ་པོའི་ཡོན་ཏན་ལ། དེར་རྟོགས་པ་ལ། གཟུ་བོར་གནས་པ་སོགས་ཉན་པ་པོ་སྟོད་ལུན་དུ་འཛོག་པར་བྱེད་པའི་སུམ་ཉིད་དང་ལུན་པ་གཅིག་དགོས་ཏེ། དེ་ཡོད་ན། དེ་གཉིས་ཡོན་ཏན་རྣམ་པ་
 གཞན་དུ་སྟོན་ཅན་དུ་མི་འགྲུར་ཞེང་། སྟོན་ཡོན་ཏན་དུ་མི་འགྲུར་བའི་ཕྱིར་དང་། མེད་ན་འགྲུར་བའི་ཕྱིར་མོ། །དེ་ལ་ཕྱོགས་ལྷུང་མེད་པའི་གཟུ་བོར་གནས་པ་དང་། ལེགས་བཤད་དང་། ཉེས་བཤད་སྟོང་པོ་ཡོད་མེད་སོ་

༡༡། །སོར་འབྱེད་རྣམས་པའི་སྒོ་ལྟར་དང་། །ལེགས་པར་བཤད་པ་ཉན་པ་དོན་དུ་གཉེར་བ་དང་། །ཚུལ་དང་ཚུལ་སྒྲུབ་པ་ལ་གྱུས་པ་དང་། །ཡིད་གཏོང་པ་སྟེ་ལྟ་ནི། །ཉན་པ་པོ་སྒྲོན་ལྟར་དུ་བྱེད་པའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པར་བཤད་
 དོ། །འཆད་པའི་སྒྲུབ་ཟུར་དོད་པ། དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ། ཚིག་དོན་གསལ་བ། གོ་རིམ་མ་འབྲུགས་པར་བརྗོད་པ། །ཉན་པ་པོའི་བསམ་པ་ཁོང་དུ་ཁྱུང་པ། སེམས་ལ་རྟེན་པ་སོགས་ཀྱི་ཟང་ཟེང་ལ་རེ་བ་མེད་པ་སྟེ་དུག་ནི། །སྒྲུབ་པོའི་
 ཡོན་ཏན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ། སྟོན་པ་དག་པ་དང་། བསྟན་པ་དག་པ། རྗེས་འབྲུག་སྒྲོབ་པའི་བྱེད་པར་གསུམ་གྱི། དང་པོ་ནི། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་བྱུང་པ་བཙུམ་ལྟར་འདས་ནི། སྒྲུབ་དོར་མ་ལུས་པ་ཉེ་བར་སྟོན་པ་ཞིག་སྟེ། སྤྱིད་པ་སོགས་
 བདེན་པ་བཞི་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྟོན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་སྤྱིད་པ་ནི། སྒྲུག་བསྐྱལ་གྱི་བདེན་པ་སྟེ། འབྲས་བུར་འབྲུར་པའི་ཉེ་བར་ལེན་པའི་སྒྲུབ་པོ་ལྟ་ལྟ་བུའོ། །སྤྱིད་ཐབས་ནི། ཀུན་འབྱུང་བདེན་པ་སྟེ། །ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་ལྟ་
 བུའོ། །ཞི་བ་ནི་མུ་ངན་ལས་འདས་པ་སྟེ། །ཉོན་མོངས་པའི་ཉེར་འཆེ་ཐམས་ཅད་ལོག་པའི་རང་བཞིན་ལྟག་བཅས་ཀྱི་སྒྲུབ་འདས་ལྟ་བུའོ། །ཞི་བའི་ཐབས་ནི་ལམ་བདེན་ཏེ། འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལ་སྒྲུབ་ཏུ་
 འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་ནི་འགོག་ལམ། དོར་བུ་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་ནི་སྒྲུག་ཀུན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡིན་ཡང་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་པས་རྒྱུད་མ་སྒྱུར་པའི་འཛིག་རྟེན་པས་བདག་ཉིད་སྒྲོན་པོན་པ་མི་ཤེས་པ་ན། །ཁོ་བོས་དོན་ངེ་ལྟ་བ་བཞིན་

ཏུ་ཡོངས་སུ་ས་ཤེས་པས་སྟོན་པ་འདིས་ཡང་དག་པར་ས་བཤད་དོ་ཞེས་པའི་ལུགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བྱ་བ་པའི་ཡིན་པ་ལྟ་བུར་མངོན་ཞིང་ངེས་པར་བྱེད་དེ། དེས་ནི་བར་བསྟན་པའི་དངོས་པོའི་དེ་ཁོ་ན་ནིང་རི་ལྟ་བུ་བཞུགས་པར་ས་བྱིན་པའི་བྱིར་རོ། །འོན་ཀྱང་དེ་ཙམ་གྱིས་སྟོན་པ་ལ་མོངས་པ་དང་ལྟན་པ་མིན་ཏེ། བདེན་བཞིན་དོན་སྟོན་པར་མཛད་པས་སྐྱེས་བུའི་དོན་ས་ལུས་པ་ནི་བར་སྟོན་པར་མཛད་པ་པོ་ཡིན་པའི་བྱིར་དང་ཤེས་རབ་གསུམ་གྱི་རྒྱད་སྟུངས་པ་རྣམས་གྱིས་དེས་ནི་བར་བསྟན་པའི་དོན་རི་ལྟ་བུ་བཞུགས་ཏུ་ཤེས་པའི་བྱིར། དཔེར་ན། ནི་མའི་སྒྲུང་བ་དམུས་ལོང་གིས་ས་མཐོང་བ་ནི་མའི་སྟོན་མིན་པ་བཞུགས་ནོ། །གཉིས་པ་ལ། རེས་ལེགས་དང་། མངོན་མཐོ་སྟོན་པའི་བསྟན་པ་དག་པ་གཉིས་གྱི། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་དེ་བཞུགས་གཤེགས་པའི་མངོན་མཐོའི་གཏམ་བཤས་ཅད་ནི་ཆེས་དོན་གསལ་བ་ཡིན་ནའང་། རེས་པར་ལེགས་པའི་གཏམ་ནི་ཁོ་བོ་ཅག་གི་ཡིད་མགྱ་བར་མི་མཛད་དེ། དངོས་པོ་བཤས་ཅད་མེད་པར་སྟོན་པ་ལྟར་བྱེད་པ་ནིང་གྱིས་སོ་ཞེན། རེས་པར་ལེགས་པའི་གཏམ་ལས་རང་བཞུགས་མེད་པར་བསྟན་པའི་སྟོན་ས་དངོས་པོ་ཀུན་སུན་འབྱེན་པ་ལ་བར་པ་འདོད་པའི་ཡ་མཚན་ཅན་དེ་དག་མི་དགའ་ཞིང་རྒྱ་བ་གྱི་ཕྱོགས་པའི་རྒྱ་སྟོན་ཆད་ས་བྱུང་བ་གསུངས་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དེ། བདེ་སྟུག་སོགས་ཀུན་ནས་ནོན་མོངས་པ་བཤས་ཅད་བཏང་བས་སྒྲུང་འདས་ལས་འདའ་བར་གྱུངས་ཅན་པ་སོགས་བར་པ་ཁས་ལན་པའི་ཡ་མཚན་

གྱེད་པར་འགྱུར་ཏེ་གཏོང་བར་གྱེད་མ་རྣམས་ཏེ། དེ་གཏོང་བའི་ཐབས་མི་ཤེས་པའི་ཕྱིར། ཐབས་མེད་པ་དེས་ན་འདི་ལ་དགོངས་ནས་བྱའ་པ་ཡིས་དགེ་སྦྱོང་དང་པོ་དང་། གཉིས་པ་དང་། གསུམ་པ་དང་། བཞི་པ་ནི་འདི་ཉིད་དོ། །པ་
 རོལ་པོའི་སྒྲ་བ་ནི་དགེ་སྦྱོང་གིས་སྦྱོང་དོ། །ཞེས་འདི་ལས་གཞན་དུ་ཞི་བ་མེད་ཅེས་གསུངས་པ་ཡང་། དེས་པར་འབྲད་པ་དང་ལྷན་པ་ཡིན་ཏེ། ཕྱི་རོལ་པའི་བསྟན་པ་ལ་དགེ་སྦྱོང་གི་འབྲས་བུ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། གང་ཟག་
 ལུང་པོར་སྒྲ་བ་ཡི། །འཛིག་རྟེན་གྲངས་ཅན་ལུག་ལྷག་དང་། །གོས་མེད་བཅས་ལ་གལ་ཏེ་ཞིག་ །ཡོད་མེད་འདས་པ་སྒྲ་ན་དྲིས། །དེ་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ནི། །བསྟན་པ་འཆི་མེད་ཡོད་མེད་ལས། །འདས་པ་ཟབ་མོ་ཞེས་བཤད་
 པ། །ཆོས་ཀྱི་ཁུང་པ་ཡིན་ཞེས་ཀྱིས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཁྱོད་ཉིད་ལྟར་ན་ཡང་། དབང་པོ་ལས་འདས་པའི་དོན་ཉེ་བར་བསྟན་པ་དག་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་རྒྱལོད་པ་མིན་པས་གེ་ཆོས་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེན། སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་གསུངས་པའི་གཞལ་བྱ་གིན་ལྟོག་གི་དོན་ལ་གེ་ཆོས་སྒྲེ་བར་འགྱུར་བའི་གང་ཟག་དེ་ཡིས་གིན་ལྟོག་གི་དོན་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཡིད་ཆེས་མི་སྒྲེ་ཡང་ཡིད་ཆེས་སྒྲེ་བའི་ཐབས་མེད་པ་མིན་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུངས་པའི་སྦྱོང་པ་
 ཉིད་ལ་བརྟེན་ཏེ་གིན་ལྟོག་གི་དོན་དེ་ཉིད་ལ་དེ་ཁོ་ན་ལྟར་ཡིད་ཆེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར་ཞེན། གང་དེ་ལས་བསྟན་པ་དེ་དོན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཡིན་པས་བྱའ། དཔེར་ན། རང་བཞིན་གྱིས་སྦྱོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་བརྗོད་པར་

༡༡། ཁྱེད་པའི་གསུང་རབ་པའི་ནི། དེ་ལས་གཞན་པའི་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་གསུང་མདོར་སྐུ་མེན་པའི་དོན་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ཡང་དེ་བཞིན་གསེགས་པས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་ཏྲགས་ལས་སོ། །དེ་ལ་གྲུབ་པའང་མིན་
 ཏེ། སྟོང་པ་ཉིད་ཇི་ལྟར་བསྟན་པ་བཞིན་དུ་གཞན་དུ་བྱ་བར་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བཤད་ཟེན་པ་དང་འཆད་པར་འགྱུར་པའི་རབ་དུ་བྱེད་པས་དེ་དེ་ཁོ་ན་ལྟར་ངེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་མོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས། འཛིག་རྟེན་ལས་མཆི་
 སྟོང་དག་དུ། །ང་ཡིས་མདོ་རྣམས་གང་གསུངས་པ། །ཡི་གེ་ག་དང་དོན་གཅིག་ཏེ། །ཡོངས་སུ་བསྒྲག་པར་རུས་པ་ཡིན། །དངོས་པོ་གཅིག་ནི་བསམ་བློས་ན། །དེ་དག་ཐམས་ཅད་སྟོམ་འགྱུར་ཏེ། །ཞེས་སྟོགས་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་
 མིན་ཏེ། དེས་ན་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་གསུང་གི་རྗེས་སུ་འབྲང་བར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི་ཕྱི་རོལ་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བར་བྱ་བ་མིན་ཏེ། དེ་དག་གིས་ནི་དངོས་པོའི་གནས་རྒྱལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དུ་སྟོན་པའི་ཕྱིར་མོ། །མུ་སྟེགས་པ་གང་ཞིག་སྟོང་བཅུད་
 ཀྱི་འཛིག་རྟེན་འདི་རྒྱ་ཏྲག་པ་ལས་སྟེ་བར་སྟེ་བ་དེ་ནི་ཡུལ་དུས་ཀྱིས་ཚོང་པའི་གཤམ་བྱའི་གནས་གཞན་ལ་གྱིན་དུ་སྒྲུབ་ཞིང་མི་གཤམ་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། གྱིན་དུ་རགས་པའི་འཛིག་རྟེན་འདིའི་གནས་རྒྱལ་ལ་སྟོངས་གིང་མཐོང་བར་དགའ་
 པའི་ཕྱིར་མོ། །ཏྲགས་གྲུབ་སྟེ། དེ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་འཛིག་རྟེན་འདི་རྒྱ་ཏྲག་པ་ལས་སྟེ་བར་སྟོན་ཅིང་དེ་ཡང་མཐོང་བ་དང་ངེགས་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་མོ། །བྱ་སྟེ། རགས་པ་མཐོང་མི་རུས་པ་ངེས་པ་བའང་མཐོང་མི་རུས་པས་བྱ་བ་

པའི་ཕྱིར་དེ། སྒྲིན་དུག་ལྷ་པའི་ལྷ་པ་ཉ་པ་མཐོང་མི་རུས་པ་དེས་སྒྲིན་དུག་མཐོང་མ་རུས་པས་བྱུང་པ་བཞིན། དེས་ན་ཐར་འདོད་གང་དག་ལུ་སྒྲེགས་ཅན་དེའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་དེ་དག་གིན་དུ་ཡུན་རིང་པོར་འཁོར་བར་བསྐྱུས་གིང་སྐྱུག་
བསྐྱེལ་བར་འགྱུར་དེ། ཐར་པའི་ཆེད་དུ་འཁོར་བའི་ལམ་དུ་ཞུགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན། སྒྲོམ་པས་གདུང་བ་ཆུའི་ཆེད་དུ་སྒྲིག་རྒྱུའི་རྗེས་སུ་འབྱུངས་པ་བཞིན་ནོ། །འདིའི་ཤེས་བྱེད་འགྲེལ་པར་ཆོགས་བཅད་གཅིག་དྲངས་པ།
སྒྲོ་བ་དཔོན་ཏྲ་དབྱངས་ཀྱིས་མཛོད་པ་ཡིན་ཟེར་རོ། །གཉིས་པ་ལ། ཡུལ་ཟབ་པས་སྐྱག་པ་དང་། སྤ་བས་མི་འཇུག་པར་བསྟན་པ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ལ། སྐྱག་པས་ཐར་པ་མི་འཇུག་སྐྱག་པ་པོའི་གང་ཟག་སྐྱག་པའི་རྒྱ།
སྐྱག་པའི་ཉེས་དམིགས། མི་སྐྱག་པའི་ཐབས། གང་ལ་སྐྱག་པའི་ཡུལ་གྱི་རང་བཞིན་ངོས་བཟུང་། ཐབས་དེ་ཉིད་རྒྱས་པར་འཆད་པ་དང་བདུན་ལས། དང་པོ་ནི། ཡང་ཅིའི་ཕྱིར་ཐར་པ་འདོད་པ་དག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསུང་དོར་
ནས་སུ་སྒྲེགས་ཅན་གྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ཞེ་ན། བདག་མེད་པ་ཉིད་བསྟན་པ་ལ་སྐྱག་པས་སོ། །དེས་ན་བདག་དང་བདག་གིར་འཛིན་པ་ཡུན་རིང་དུ་གོམས་པར་བྱས་ཀྱང་དགེ་བའི་བཤེས་གཉན་གྱིས་བཟུང་བས་བདག་དུ་འཛིན་པའི་དྲི་མ་
དོར་ནས་སུ་ངན་ལས་འདས་པར་རང་ཉིད་འགྲོ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་གིན་དུ་བྱ་དགའ་བ་བྱེད་པ་ཡིན་དེ། བདག་དང་བདག་གིར་འཛིན་པ་ལ་གནས་པའི་དམ་པ་མིན་པའི་གང་ཟག་གི་ཡིད་ནི་རང་ཉིད་ལྟ་ཞོག་འདྲན་པའི་སྤྲད་བཞིན་

༡༡། །དུའང་ཐར་པའི་གྲོང་ཁྱིམ་དུ་འགྲོ་བར་སྒྲོ་བ་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། གང་ཟག་གང་གིས་སྟོང་པ་ཉིད་འདི་ལ་སྒྲག་པར་འགྱུར་ཞེན། བསྟན་བཅོས་ཀྱི་བད་མ་བྱང་བའི་བ་ལང་རྩི་ལ་སོགས་པ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་བསྟན་པ་ལ་སྒྲག་པ་མི་ཚུལ་སྟེ་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སྒྲོ་ཁ་ས་ཕྱོགས་པས་དེའི་སྟོན་ཡོན་ས་སྟོང་བའི་ཕྱིར། འཆི་བ་ལ་སངས་དུ་ཕྱོགས་པའི་གང་ཟག་དང་། ལས་འབྲས་ལ་སྟོངས་པའི་གང་ཟག་འཆི་བ་དང་། རྩ་སོང་གི་སྒྲག་བསྟེན་ལ་ལ་མི་འཛིག་པ་བཞིན་ནོ། །སྟོང་པ་ཉིད་སངས་སུ་སྟོང་བའི་སཁས་པ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སྒྲག་པ་རྣམ་པ་ཀུན་དུ་ཕྱོག་པར་འགྱུར་ཏེ། འཛིགས་པའི་རྒྱ་བདག་དང་བདག་གིར་ཞེན་པ་དང་བུལ་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཅུང་ཟད་གཅིག་སྟོང་ཞིང་། ལེགས་པར་ས་སྟོང་བའི་གང་ཟག་ནི་དེས་པར་ཏེ་གདོན་མི་ཟ་བར་སྒྲག་པར་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། སྟོང་པ་ཉིད་ལ་གཡང་སར་འདུ་ཤེས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། གྲང་པོ་ཆེ་སྟོན་པ་ལ་ཅུ་ལ་ལེགས་པར་སྒྲུངས་པ་དང་། ས་སྒྲུངས་ཀྱང་སྟོན་ས་སྟོང་བ་དང་། ས་སྒྲུངས་ཤིང་སྟོན་སྟོང་བས་དེ་ལ་ཞོན་པ་ལྟ་བུའོ། །གསུམ་པ་ནི། དེ་ལ་སྒྲག་པའི་རྒྱ་ཅི་ཞེན། དེས་པ་ཁོ་ན་འཁོར་བར་འདུག་ཕྱིད་ཀྱི་ཆོས་བདག་དུ་འཛིན་པ་ལ་གོམས་ཤིང་བདག་མེད་པ་ལ་གོམས་པ་མེད་པའི་བྱིས་པ་དེ་དག་རྣམས་ལ་ཁོར་བ་ཕྱོག་ཕྱིད་ཀྱི་ཆོས་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་དེས་པ་ཁོ་ནར་འཛིགས་པར་འགྱུར་ཏེ། བདག་འཛིན་ལ་ཤིན་དུ་གོམས་ཤིང་བདག་མེད་པའི་དོན་ལ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་གོམས་པ་མེད་པས་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་གཡང་སལྟར་

སེམས་པ་ན་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་རྟོགས་པར་མི་བཟོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྒྲེ་བོ་སྒྲིང་རྩེ་ཆེ་ཆེ་ཞིང་ཐབས་ལ་མཁས་པ་དག་བསྟུ་བའི་དངོས་པོ་བཞིའི་སྒྲོ་ནས་སྒྲོད་དུ་འགྱུར་བའི་གང་ཟག་ལ་དམ་པའི་ཆོས་འདི་འབད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསྟན་པར་བྱའོ། །བཞི་པ་ནི། གཞན་ཡང་། སྒྲེས་བུ་གང་ཞིག་སེམས་རྒྱད་གཏི་མུག་འབའ་ཞིག་གིས་བསྒྲིབས་ཤིང་གཞན་གྱི་དེ་ཁོ་ཉིད་མཐོང་བ་ལ་གོགས་བྱེད་པའི་གང་ཟག་དེ་ལ་ཐར་པ་ལྟ་བུ་སྒྲོས། དག་ལེགས་ཀྱི་འགྲོ་བ་ཙམ་ཡང་མེད་དེ། རང་གཞན་གཉིས་ཀ་ལྟ་བུ་ལས་ཉམས་པར་བྱས་པའི་ཕྱིར། གཏི་མུག་ནི་ཉེ་བར་མཆོན་པས་ཏེ། གཞན་ལ་སྒྲོང་བ་ཉིད་ཉན་པ་ལ་ཐུག་དོག་དང་། རང་ཉིད་ཀྱིས་ཆོས་ལ་སེར་སྒྲ་དང་། ལེ་ལོ་དང་། འཆོབ་མེད་པ་སོགས་ཀྱི་འཛིགས་པ་དང་། ཉན་པ་པོ་ལ་སྒྲང་བ་སོགས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་སྒྲོད་ལུན་ལ་སྒྲོང་བ་ཉིད་མི་བཤད་པ་ཡང་ལྟ་བུ་ཞིག་ཀྱིས་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་ལུང་འགོད་པ་ནི། བཙམ་ལུན་འདས་ཀྱིས། ཚུལ་བྱིམས་ལས་ཉམས་པ་ནི་སྒྲིལ་ལྟ་བུ་ལས་ཉམས་པ་ནི་ཅིས་ཀྱང་སྒྲུབ་པའི་ནོར་ལོ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་འབད་པ་དང་བཙས་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ལྟ་བུས་མ་བྱེན་པའི་ཚུལ་བྱིམས་ལུན་སུམ་ཆོགས་པ་དང་། དེ་ཉམས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་བདེ་འགྲོ་དང་རན་འགྲོ་ཙམ་གྱི་རྣམ་སྒྲིན་འཕེན་ལ། ལྟ་བུ་སུན་སུམ་ཆོགས་པས་ནི་གོ་འཕང་མཆོག་ཐར་པ་བྱོབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཚུལ་བྱིམས་ཉམས་པའི་ཉེས་དམིགས་དེས། ལྟ་བུ་ཉམས་པའི་ཉེས་དམིགས་དེའི་བརྒྱའི་ཆར་ཡང་མི་ཐོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་ན་མཁས་པས་

༡༡། །དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ལྷ་པ་འདི་སི་ཉམས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་འབད་པར་བྱའོ། །ལྷ་པ་ནི། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་སྟོང་སིན་པ་ལ་བདག་མེད་པའི་ལྷ་པ་འདི་བསྟན་པར་བྱ་བ་སིན་ཏེ། བདག་དུ་འཛིན་པས་སངས་པར་ཁོན་པར་སྟེན་པ་སིན་པའི་ཚེས་ལ་བརྟེན་པ་དཔལ་པ་སིན་པའི་སི་ལ་བདག་བསྟན་པས་བདག་འཛིན་བསྟན་པ་ཉིད་སེམས་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེ་བསྟན་པས་སྟེ་བ་སྟེ་ཕྱིར་འབྱུག་པའི་བདག་ཡོད་པར་སྟོང་ནས་ལས་འབྲས་ལ་བྱུང་དོར་བྱེད་པས་བདེ་འགྲོར་འགྲོ་བའི་ཕྱིར། བདག་མེད་སྟོན་པ་ནི་སེམས་སིན་ཏེ། སྟོང་པ་ཉིད་ལ་གཡང་ས་ལྷ་བྱུང་སྟོང་ནས་དེ་སྟོང་བའོ། །ཡོག་ལྷ་ཅན་དུ་གྱུར་ནས་རན་འགྲོར་ལྷུང་བའི་ཕྱིར་དོ། དེའི་ཕྱིར། བདག་མེད་བསྟན་པས་དཔལ་པ་སིན་པ་གཅིག་ནི་རན་འགྲོ་ཉིད་དུ་འགྲོ་ལ་བྲ་སལ་པ་ནི་དཔལ་པ་དེ་སིན་པ་སེམས་ནི་ནི་བ་བྱ་རན་ལས་འདས་པའི་སྟེང་བྱུག་པར་འགྲོ་བར་འགྱུར་ཏེ། སྟོང་པ་ཉིད་སྟོང་བས་བསྟན་ཅད་ལ་ཆགས་པ་བཅོས་པས་སོ། །དུག་པ་ནི། དཔལ་པ་དང་དཔལ་པ་སིན་པ་ལ་བསྟན་པར་བྱ་བ་དང་བྱ་བ་སིན་པའི་བདག་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཅི་ཞིག་ཅི་ན། བདག་མེད་ཅེས་བྱ་བའི་རྒྱུ་པ་བྲ་སལ། རྒྱུ་པ་དང་ཕོ་གསུམ་རེ་རེ་ཡི་སྟེང་སྟུང་ཏེ། དེ་ལ་བདག་ནི། རང་གི་དོ་བོ་གཞན་ལ་རྟག་ས་ལས་པའི་རང་བཞིན་ཏེ། དེ་གང་ཟག་དང་ཚེས་ཀྱི་སྟེང་དུ་གྱུ་པ་པ་ནི། གང་ཟག་དང་ཚེས་ཀྱི་བདག་གོ། །དེ་མེད་པ་ནི། བདག་མེད་པ་སྟེ། དེ་ནི་ཚེས་དང་གང་ཟག་གི་དབྱེ་བས་ཚེས་དང་གང་ཟག་བདག་མེད་གཉིས་སོ། །དེ་ལ་གང་ཟག་ནི་སྟུང་པོ་

དག་ལ་རྣམ་པ་ལྟས་བཅའ་ན་མི་སྲིད་ཅིང་། ས་བརྟག་པའི་དོར་ཕུང་པོ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་བརྟགས་པ་ཡིན་ལ། ཚེས་ནི་ཡུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆིད་ཀྱི་ཚེས་རྣམས་སོ། །དེ་འདྲའི་ཚེས་དང་གང་ཟག་གཞིས་ཀྱང་རང་གི་དོ་བོ་གཞན་ལ་རག་པ་
ལས་པའི་རང་བཞིན་དུ་ཡོད་པ་མིན་དེ། རྒྱ་དང་རྒྱུན་ལ་རག་ལས་དེ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་དང་། བརྟེན་ནས་བརྟགས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རིགས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་གང་ཟག་དང་ཚེས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་དེས་པའི་ལྷ་བའི་ཞི་བ་ཕྱང་ན་ལས་འདས་
པར་འདུག་པའི་སྟོ་ཡིན་ཀྱི་དེ་ལས་གཞན་པའི་སྟོ་གཞིས་པ་ཡོད་པ་མིན་དེ། ཆགས་པ་བསམས་ཅད་ཟད་པ་ནི་བར་པ་བློབ་པའི་རྒྱ་ཡིན་ལ། ལྷ་བ་དེས་ཆགས་པ་བསམས་ཅད་ཟད་པར་བྱེད་རྣམས་ཀྱི་དེ་ལས་མ་གཏོགས་པའི་ཆགས་པ་ཟད་
པའི་རྒྱ་ཡོད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། མཆོན་མེད་སྟོན་མེད་སོགས་ཀྱི་ལས་གཞན་ནི། ལྷ་བ་དེའི་བབས་ཡིན་པས་གཙོ་བོ་མིན་པས་དེ་ཁོ་ན་གཙོ་བོ་ཡིན་ནོ། །བདག་དུ་ལྷ་བ་ལ་སོགས་པའི་ལྷ་བ་ངན་པ་རྣམས་འཇིག་པར་བྱེད་པ་ཡང་ཡིན་དེ།
དངོས་པོ་མཐའ་དག་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་དམིགས་པའི་ཕྱིར། ལྷ་བ་དེའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་བདག་མེད་ནི་ཉན་རང་དང་སྒྲ་ན་མེད་པའི་སངས་རྒྱས་སམ་དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་ཡུམ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་དག་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་
རྟོགས་པའི་ཡུམ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་བར་པ་དང་བསམས་ཅད་མཆིན་པར་གསེགས་པ་དང་། གསེགས་པར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །བདུན་པ་ལ། དམན་པ་ལ་བསྟན་པའི་སྟོན། དམ་པ་ལ་བསྟན་པའི་ཕྱོད་གཞིས་ཀྱི། དང་པོ་ནི།

༡༡། །བདག་མེད་པ་འདི་ནི་དཔ་པས་སྒྲེ་བོ་སྒྲོད་མིན་པ་དག་ལ་བསྟན་པར་བྱ་བ་མིན་ཏེ། སྒྲོད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཚེས་འདི་འི་མིང་ཅས་ལས་ཀྱང་སྒྲེ་བོ་དཔ་པ་མིན་པ་མོས་པ་དཔལ་པ་དག་འཛིགས་པ་སྒྲེ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚེས་འདི་ནི་ཟབ་
 ཅིང་གཏིང་དང་པག་དགའ་བའི་ཕྱིར་དང་། བདག་མེད་པ་འདི་ལྟ་བུ་ནི་དཔ་པ་མིན་པ་འདི་ལྟ་བུ་སྟན་འབྱེན་པར་བྱེད་པ་འདི་སྒྲོ་ནས་སྒྲོ་བས་དང་ལུན་པ་འདི་ཕྱིར་བྱེད་པ་ཡོད། རང་གི་གཞོན་བྱ་སྒྲོ་བས་ཞན་པ་ལ་འཛིགས་པ་མི་སྒྲེ་བའི་གཞིན་བོ་
 སྒྲོ་བས་ལུན་ཞེས་བྱ་བ་གང་ཞིག་མཐོང་སྟེ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པ་འདི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དཔལ་པ་ལ་འཛིགས་པ་སྒྲེ་ས་པས་བསྟན་པར་མི་བྱ་ཞེས་གང་སྒྲེ་པ་དེ་མི་འབྱད་དེ། ལྟ་བ་རན་པ་བསམས་ཅད་འཛོམས་པ་འདི་རྒྱ་མཚོ་གྱིས་འདི་བསྟན་པར་
 བྱ་བ་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་རྣམས་གྱིས་སྒྲོད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཚེས་འདི་ཚུད་པ་དོན་དུ་གཉིས་ཞིང་། གཞན་གྱི་གཞུང་པས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་གསུངས་པ་མིན་ཏེ། རྣམ་པར་གཤམ་པ་འདི་སྒྲོ་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་འདི་ཕྱིར་མོ། །དེ་ལྟར་འདྲ་
 བདག་མེད་པ་འདི་ལྟ་བུ་འདིས་གཞན་བདག་དུ་སྒྲེ་བ་རྣམས་ཐེག་སྟེ་ཉོན་མོངས་པ་འདི་འཆིང་བ་བསམས་ཅད་བསྐྱེད་པ་འདི་བདག་ཉིད་ཅན་ཡིན་པ་འདི་ཕྱིར། དཔེར་ན། བསྐྱེད་པ་འདི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་བཙོ་བ་སོགས་གྱི་ཆོད་དུ་བྱུང་བའི་མི་
 ཡིས་བྱད་ཤིང་བསྐྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། འོ་ན་ངི་ལྟར་གཞན་སྒྲེ་རྣམས་བསྐྱེད་ཅེ་ན། དད་པ་ཅན་གྱི་གང་ཟག་གང་གིས་སྒྲོད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཚེས་འདི་གེས་པར་གྱུར་པ་དེ་ནི་དེ་ལས་གཞན་པ་འདི་ལྟ་བུ་དག་ལ་མི་དགའ་སྟེ་དེ་ཞིན་

ཅིང་གི་བདུད་ཅིའི་རོ་མུང་བ་ན་དེ་ལས་གཞན་པའི་ལྷ་བའི་རོ་ལ་སྟོན་མེད་ཅིང་སྒྲིང་པོ་མེད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྒྲོ་བ་དཔོན་འཕགས་པ་ཅིང་དཔ་པའི་ཆོས་གི་བདུད་ཅི་རོ་མུང་བ་ལྷ་བུར་བུར་དེ། སྒྲོ་དང་ལྷན་པ་ཡིད་ཆེས་པར་
བྱེད་པའི་ཆོག་གསུངས་པ་ནི། རྒྱ་སྐུ་ཆོན་དེས་ན་འཕགས་པ་ལྷ་བདག་ལ་སྒྲོང་པ་ཅིང་གི་ཆོས་འདི་ནི་ལྷ་བ་རན་པ་རྣམས་འཛིག་པའི་སྒྲོ་དང་འདྲ་བར་སྒྲར་སྟེ། སྒྲོང་པ་ཅིང་དོགས་པའི་རྒྱད་ལ་ལྷ་བ་རན་པ་རྣམས་སྒྲར་མི་སྒྲུབ་པའི་རྒྱུ་པ་
ཕྱིས་འཛིག་པར་སྐྱོང་བའི་ཕྱིར། ཅིའི་ཕྱིར་སྒྲོ་དང་འདྲ་ཞེས་སྒྲོས་ཤེ་ན། སྒྲོང་པ་ཅིང་འདི་ནི་ལྷ་བའི་དཔེགས་པ་ཡིན་པས་གང་གིས་བྱང་འཛིག་པའི་རྒྱུ་པ་སོང་བའི་ཕྱིར། འདྲ་བ་ཡིན་གྱི་སྒྲོ་དངོས་ནི་མིན་པའི་ཕྱིར། ཅི་སྟེ་
འཕགས་པ་རྣམས་ལ་ཡང་སྒྲོང་པ་ཅིང་འདི་སྒྲུག་པའི་རྒྱུ་པ་མི་འགྱུར་ཞེ་ན། དེ་ལོན་ཅིང་དུ་བདག་མེད་དོ་སྒྲུལ་དུ་དེ་ལྷ་བ་གང་ཟག་གང་ལ་དགོངས་པ་སྟེ། བསམ་པ་གནས་པའི་འཕགས་པ་དེ་ནི་བདག་མེད་པར་སྐྱོང་བས་འཛིག་པར་
ག་ལ་འགྱུར་དེ་མི་འགྱུར་དེ། འཛིག་པའི་རྒྱ་བདག་ཡོད་པ་ལ་དགའ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཕྱིར་གཉིས་ལ་མི་སྒྲོད་ཅིང་ཅོད་པ་མེད་པ་འདི་ནི་བར་པའི་གྲོང་ཁྱིམ་དུ་འདུག་པའི་རྒྱ་ཡིན་པས་འཛིགས་པའི་རྒྱ་མིན་ནོ། །གཞན་དོན་ལ་
འདུག་པེགས་པ་ནི། ལུ་སྟེགས་ཅན་རྣམས་ནི་འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་དོན་མིན་པའི་འཁོར་བའི་སྒྲུག་བསྐྱེད་ལ་ལུ་མཐའ་མེད་པའི་ས་བོན་དེ་རྒྱུར་བུར་པ་ཡིན་དེ། སྒྲུབ་པོ་མཐའ་དག་སྒྲུག་བསྐྱེད་ལ་མཐའ་ཡས་པའི་རྒྱ་དངོས་པོར་ལྷ་བ་སྒྲོང་བའི་ཕྱིར་

འབལ་བ་ལ་སྟགས་པའི་དཀར་བྱ་གྱི་སྟག་བསྟལ་གྱི་གཞིར་འགྱུར་ཅིང་། དེ་ཡང་མིག་གིས་མཐོང་བས་གོ་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་རྟོགས་སྟེ་བས་འཇིག་རྟེན་གྱི་རོལ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འདུག་པ་འོན་
 བཟུན་པ་འདིར་ཡང་དེ་ལྟར་དུ་རྟོགས་སུ་འདུག་གོ་ཞེ་ན། ཕྱི་རོལ་པའི་བྱ་བ་རྟོགས་སུ་མི་བསྟུབ་སྟེ། འདི་ལྟར། བྲམ་ཟེ་ནམས་ནི་རྟེན་བཀྱར་འདོད་པས་ཕལ་ཆེར་བསྐྱས་བརྟེན་དང་། འགྱེད་ཆེད་སྟགས་ལུས་དག་གི་སྟོད་པ་ཕྱིར་འཛོམས་
 པ་ཉིད་ཆོས་སུ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ཡང་བར་པ་འདོད་པ་ནམས་ཀྱི་བྱ་བ་མིན་ཏེ། ཉོན་མོངས་པ་འཕེལ་བའི་རྒྱ་ཡིན་པས་འཕོར་བའི་རྟོགས་སུ་མཐུན་པའི་ཕྱིར། རི་ལྟར་བར་པའི་བར་དུ་གཙོད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པས་བྲམ་ཟེ་འོ་ཆོས་
 ཀྱི་རྟོགས་སུ་འདུག་པར་བྱ་བ་མིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་གཙོད་པ་བྲམ་ཟེ་ཀྱི་རྟོགས་སུ་ཡང་འདུག་པར་བྱ་བ་མིན་ཏེ། དེ་དག་གི་ཆོས་ནི་ཕལ་ཆེར་རང་ཉིད་སྒྲུབ་པོ་ཉིད་དུ་བྱེད་པའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཕྱིར། འཇིག་རྟེན་ཕལ་ཆེར་རིགས་པ་
 གྲངས་པས་ཏེ་རིག་བྱེད་འདོན་པ་གཙོ་བོར་བྱེད་པ་ལས་བྲམ་ཟེ་ནམས་ལ་གྱུས་པ་སྟེ་སྟེ། བྲམ་ཟེ་ནམས་ནི་ལུས་དག་གི་སྟོད་པ་ཕྱིར་འཛོམས་པ་ཕལ་ཆེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །བྲམ་ཟེ་ལ་གྱུས་པ་སྟེ་བ་རི་ལྟ་བུ་དེ་བཞིན་དུ་དཀར་བྱ་བ་ཅན་གསུངས་
 པའི་ཉོན་མོངས་པ་གྲངས་པ་ལས་གཙོ་བོར་བྱ་བ་ལ་བརྟེན་བསྟེ་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ནམས་སྟག་བསྟལ་གྱིས་གསུང་བར་མཐོང་བའི་ཕྱིར། ཅིའི་ཕྱིར་དེ་དག་ཆོས་སུ་མི་འགྱུར་ཞེ་ན། གཙོད་པ་ལུས་དཀར་བྱ་གྱི་སྟག་བསྟལ་གྱིས་གསུང་བ་

༡༡། ཁོ་དཔལ་པའི་ཚོས་སུ་འགྱུར་བ་མི་མྱོད་དེ། ཞེ་བར་སྤྱད་པའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྒྲིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ཇི་ལྟ་བུ་དེ་བཞིན་དུ་བྲལ་བའི་སྒྲེ་བ་ཡང་དཔལ་པའི་ཚོས་སུ་འགྱུར་བ་མི་མྱོད་དེ། ལས་ཀྱི་རྣམ་སྒྲིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལོ། །དཔལ་
 ར་མིག་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ལོ། །གསུམ་པའི། དཔལ་པའི་ཚོས་ཀྱི་རང་བཞིན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། བསྟན་པ་འདིར་དཔལ་པའི་ཚོས་སྤོར་བ་སྤྱོད། སའོ་རིས་དང་བར་པའི་རྒྱ་རྣམ་པ་གཞིས་དེ། འཛིག་ཏེན་པའི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བུ་སྤྱད་ནས་
 བསྟན་པའི་མི་འཚོ་བ་སྒྲེ། འཚོ་བ་དང་བྲལ་བའི་དག་པའི་ལས་ལས་བརྩེ་ནི་སའོ་རིས་ཀྱི་རྒྱུར་འགྱུར་པའི་ཚོས་དེ། སའོ་རིས་ཀྱི་ལུས་དང་ལོངས་སྤྱོད་འཕེན་པ་དང་རྫོགས་པར་ཁྱེད་པའི་ཕྱིར་ལོ། །སྤྱོད་པ་ཉིད་རྫོགས་པའི་ལས་ནི་ལྷ་རན་
 ལས་འདས་པའི་རྒྱ་སྒྲེ། འཕོར་བའི་སྤྱད་བསྐྱལ་སྤྱལ་དག་ལྟོག་པར་ཁྱེད་པའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་དེ་བཞིན་གསེགས་པས་མི་འཚོ་བ་དང་། ལྷ་རན་ལས་འདས་པའི་རྒྱ་སྤྱོད་པ་ཉིད་རྫོགས་པའི་ལྟ་བུ་གཞིས་གསུངས་
 མོ། །གསུམ་པའི། ཅིའི་ཕྱིར་ཕྱི་རོལ་པ་འདི་དག་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་བསྟན་པ་འདི་སའོ་རིས་དུ་ཡང་ཚོས་གཞིས་པོ་འདི་ལ་མི་གྱུས་ཞེ་ན། རང་གི་སྤྱོགས་ལ་ཆགས་པ་ཤོག་ས་མེད་པ་ནས་གོས་སྤྱངས་དེ་ལ་གྱེན་དུ་སྤྱད་པ་སྒྲེ་
 བར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་ལས་སྤྱོག་པར་ཁྱེད་པའི་རྒྱ་གཞན་ཀྱི་སྤྱོགས་ལ་གང་གིས་སྤྱད་པར་འགྱུར་དེ། སྤྱད་པར་མི་འགྱུར་པའི་ཕྱིར། དཔལ་ན། འཛིག་ཏེན་བསམ་ཅན་ལ་རང་གི་སྒྲེ་ས་གྱེན་དུ་སྤྱད་པར་སྤྱད་བས་འཁྱོར་པའི་ཚོགས་དང་

༄༅། །གཟུགས་མཐོང་བའི་སྒོ་ནས་བུམ་པ་མངོན་སུམ་ཡིན་པ་དགག་རིགས་པ་དེ་གཞན་ལ་སྒྱུར་བ་དང་གཉིས་གྱི། དང་པོ་ནི། འདིར། རང་གི་སྡེ་པ་དངོས་པོ་སྒྱུ་བ་དག་མངོན་སུམ་གྱི་སྒྱུ་དོན་ལ། ཡག་ཏུ་ཡག་ཏུ་མི་དབང་པོ།
 གོང་དུ་བཞག་པའི་ཉེར་སྒྱུར་བྱ་དོན་བསྒྲུས་པ་སྟེ། བྱ་དོན་ཡི་ནི། ཡི་དེ་ཡེ་གོ་འདྲ་བའི་ཡི་གོ་མིན་པ་ལ་ཡོའོ་ཞེས་པས། བ་ལོ་གྱི་ཡ་མཐོང་བ་ལས་ཡ་རུ་འགྱུར་ལ། གསལ་བྱེད་དབྱངས་མེད་པ་ལོ་གྱི་ཡེ་གོར་དངས་པས་བཅུ་ཏུ་
 ཞེས་པ་དབང་པོ་སོ་སོ་ལ་བརྟེན་པའི་དོན་གྱི་མངོན་སུམ་མོ། །འདྲུག་པའི་གཞི་ལ་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་སྒྱེ་མཆེད་རྣམས་མངོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་ཡིན་པས་ཡུལ་ཅན་གྱི་མིང་གིས་ཉེ་བར་བཏགས་ཏེ་མངོན་སུམ་ཞེས་བྱ་ལ། བུམ་པ་ལ་
 སོགས་པའི་ཚོགས་པ་རྣམས་ནི་མངོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་དེ་རྣམས་ལ་ཉེ་བར་བཏགས་པ་ཅམ་ཡིན་པས། བརྒྱད་ནས་མངོན་སུམ་གྱི་མིང་གིས་བཏགས་པ་ཅམ་ཡིན་གྱི། དངོས་སུ་ནི་མངོན་སུམ་གྱི་མིང་གི་འདོགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་མ་ཚད་བས་
 དངོས་སྒྱུ་འདྲུག་པའི་ཡུལ་ནི་ཤེས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །དབང་ཤེས་སྒྲིད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་བསྒྲུས་པའི་དོན་མེད་པས་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པར་ཡང་མི་འགྱུར་ཏེ། དབང་པོའི་རྒྱལ་རྣམས་ནི་སྒྲུ་མེད་པར་རེ་རེ་བཞེན་དུ་ཤེས་པའི་རྟེན་མིན་
 པས་བསགས་པ་ལ་སྟོས་ལ་བསགས་པའི་དབང་པོའི་རྒྱལ་ནི་རེ་རེ་བཞེན་ཡང་ཤེས་པའི་རྟེན་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། བསགས་པའི་ཡུལ་དབང་གི་རྒྱལ་རེ་རེ་ཡང་། རྣམ་ཤེས་གྱི་རྟེན་དང་གཟུང་དོན་ཡིན་ཡང་རབ་རིབ་ཅན་ལ་སྒྲུ་རེ་རེ་

3
54
51
11
2
11

ནས་མི་སྒྲུབ་པ་ལྟར་སོ་སོར་ས་མགོང་བར་ཟད་དེ། རང་རིག་པ་སོགས་ལ་སྒྲུབ་ཤད་དུ་མེད་པས་མངོན་སུམ་མིན་པར་ཡང་མི་འགྱུར་དེ། དེའི་སྒྲུབ་འདུག་པ་ལ་བཤད་དུ་ཡོད་པས་ས་ཁྱབ་པས་སོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ནི་མི་རིགས་དེ།
བསགས་པའི་དབང་པོའི་རྒྱལ་དབང་གིས་སྒྲེ་རྒྱས་སུ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་ན། ས་བསགས་པའི་དབང་རྒྱལ་རེ་རེ་ལའང་རྒྱས་པ་གྲུབ་དགོས་པས་བསྒྲོག་པའི་དོན་མེད་པ་དང་། དཔེ་དང་དོན་ཡང་མཚུངས་པ་ས་ཡིན་དེ། མིག་ས་སྒྲུབ་
པས་སྒྲུབ་རེ་རེ་ནས་མགོང་བ་ལྟར། བསགས་པའི་ཡུལ་དབང་གི་ཡུལ་རེ་རེ་བཞིན་དུ་རྟེན་དང་ཡུལ་ཡིན་པར་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །བུས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་ལ་མངོན་སུམ་ཉིད་དུ་འཛིག་རྟེན་ན་ཆེས་གྲགས་ཤིང་དེ་ལྟར་དུ་ཁས་
ལེན་པ་ལ་བ་སྒྲུབ་པའི་ཚད་མས་གཞོན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱ་བ་ཆེས་པ་ལ་བ་ལྟ་བ་ལྟ་བུ་དབང་པོ་དུ་མའི་ཡུལ་ཡིན་པས་སྒྲུབ་དོན་ཡང་ཚད་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཡུལ་ཉིད་མངོན་སུམ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་བུས་པ་ནི། རང་གི་ཡན་
ལག་རྒྱལ་རྫོང་བརྒྱད་ནས་པ་ལྟར་བཅའ་བ་ན་མི་དམིགས་ཤིང་། ས་བརྟགས་པའི་དོན་དེ་ནས་ས་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲུབ་ཅི་དང་། རུ་དང་། འོ་ས་འཆུ་ཞིང་འཛིན་པར་རྒྱས་པ། མགོང་བའི་མིག་གི་གཤམ་པས་གོ་བར་བྱ་བ་ཡིན་པས་འཛིག་
རྟེན་གྱི་མངོན་སུམ་ཉིད་དུ་ནས་པར་བཞག་གོ། །དེ་ཁོ་ནར་ནི་དེ་ཉིད་མངོན་སུམ་མིན་དེ། གལ་ཏེ་ཡིན་ན་གཟུགས་མགོང་བའི་ཆེ་བུས་པ་མགོང་བར་འཛིག་དགོས་ཤིང་། དེ་ཡང་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་དེ། བུས་པ་ནི་རྒྱལ་རྫོང་བརྒྱད་ཀྱི་ཆ་

༄༅། །ལ་བཏགས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེའི་ཆེ་བུམ་པའི་གདགས་གཞི་བམས་ཅད་མཐོང་བར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་བུམ་པ་མངོན་སུམ་ཡིན་ཞེས་དེ་ཉིད་རིག་པ་སུ་ཞིག་གིས་སྒྲུབ་པ་བྱེད་དེ་སྒྲུབ་པ་མི་བྱེད།
དེ་ཁོ་ནར་བུམ་པ་མངོན་སུམ་དུ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། སྒྲོ་མཆོག་དང་ལྷན་པས་དྲི་རོ་རིག་བྱ་སོགས་ཡུལ་དུ་བྱེད་པས་ཅན་དན་སོགས་མངོན་སུམ་ཡིན་ཞེས་པ་དེ་ཡང་བཤད་མ་བཤག་པའི་རྣམ་པར་དབྱེད་པ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་
སོ་སོར་དགག་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། དྲི་ཆོར་ཆེན་ཅན་དན་ནི། །བམས་ཅད་ཁོ་ན་ཆོར་མི་འགྱུར། །ཅན་དན་མངོན་སུམ་ཞེས་བྱ་བ། །དེ་ཉིད་རིག་པ་སུ་ཞིག་སྒྲུབ། །ཞེས་དང་། རོ་མུར་བསའི་བུ་ལྷ་ནི། །བམས་ཅད་ཁོ་ན་
མུར་མི་འགྱུར། །བུ་རམ་མངོན་སུམ་ཞེས་བྱ་བའང་། །དེ་ཉིད་རིག་པ་སུ་ཞིག་སྒྲུབ། །ཞེས་དང་། རིག་བྱ་རིག་པས་གིང་བལ་ནི། །བམས་ཅད་ཁོ་ན་རིག་པ་མི་འགྱུར། །ཞེས་སོགས་སྒྲུབ་རོ། །དྲི་ཞེས་པ་དང་། མངར་བ་དང་། འཇམ་པས་ནི་
སྒྲུ་ཕྱེ་ལུས་ཀྱི་ཡུལ་བམས་ཅད་མཆོན་རོ། །དེ་ལ་དོགས་པ་དགག་པ་ནི། གལ་ཏེ་གཟུགས་མཐོང་བ་ཡིས་བམས་ཅད་མཐོང་བ་མི་འགྱུར་ཞེས་པའི་གཏན་ཆོགས་སྒྲུབ་སྟེ། བུམ་པའི་གཟུགས་མཐོང་བ་ཡིས་བུམ་པ་བམས་ཅད་མཐོང་བ་
བར་འགྱུར་ཞེ་ན། འོ་ན་བུམ་པ་མ་མཐོང་བ་ཡིས་མཐོང་བའི་གཟུགས་ཀྱང་མཐོང་བ་མིན་པར་ཅིས་མི་འགྱུར་ཏེ་མཐོང་བ་མིན་པར་བཤལ། བུམ་པའི་གཟུགས་མཐོང་བ་ཡིས་བུམ་པ་བམས་ཅད་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་ན། བུམ་པའི་

三
三
三
三
三
三

རྫོགས་པ་དུན་མ་མཐོང་བས་མཐོང་བའི་གཟུགས་ཀྱང་མ་མཐོང་བར་འགྱུར་དེ། དེ་བདུན་མ་མཐོང་བས་བུམ་པ་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། བུམ་པ་ནི་རྟུལ་རྫོགས་བརྒྱད་འདུས་པ་ཡིན་པས་འདུས་ཀྱི་པ་ལ་ཆེ་བ་མ་མཐོང་ན། དེ་དག་འདུས་པ་མི་
མཐོང་དགོས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། ལྷན་མ་དང་གྲོའི་ཡུང་པོ་ལ་གས་ཆེ་བའི་གྲོ་མ་མཐོང་ན་དེ་མི་མཐོང་དགོས་པ་བཞིན་ནོ། །འགྲེལ་བར་བཤད་པ་གཉིས་སྟངས་ཡང་དོན་གཅིག་དུ་མཛོན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ། དོན་ལྔ་མཛོན་སུམ་ཡིན་
པ་སྟེར་དགག་གཟུགས་ཀྱི་སྟེ་མཆེད་ཀྱི་བྲག་དུ་དགག་དེ་དག་མཛོན་སུམ་ཡིན་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དགག་པ་དང་གསུམ་གྱི། དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་བུམ་པ་ལ་མཛོན་སུམ་ཉིད་མི་སྤྱིད་མོད། བུམ་པའི་གཟུགས་ཀྱི་སྟེ་གས་ནི་
མཛོན་སུམ་ཡིན་ལ་དེའི་ཕྱིར་བརྒྱད་ནས་བུམ་པ་ཡང་མཛོན་སུམ་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེན། གཟུགས་ནི་འབའ་ཞིག་ཁོན་ལ། །ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་དུ། དྲི་རོ། རེག་བྱ་འབའ་ཞིག་ཁོན་ལ། །མཛོན་སུམ་ཉིད་ཀྱི་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་སྟགས་
སྟུར་རོ། །དེ་ལ་དྲི་སྟགས་དང་བྲལ་བའི་བུམ་པའི་གཟུགས་འབའ་ཞིག་ལ་མཛོན་སུམ་ཉིད་ནི་ཡོད་པ་མིན་པ་ཁོན་སྟེ། གང་གི་ཕྱིར་དེ་མི་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཅི་སྟེ་ཡོད་ན། དེ་ལའང་པ་རོལ་ཀྱི་རོལ་དབུས་ཀྱི་ཆ་ཡོད་ཅིང་དེ་
རེ་རེ་ལའང་པ་རོལ་གྱི་ཆ་སྟགས་ཡིན་ནོ་ཞེས་དེ་ལྟར་རྣམ་པར་སྟེ་བ་ན་རྟུལ་ལྟ་རབ་ཀྱི་མཐར་བུག་ནས་གནས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྟུལ་དེ་ལའང་ཆ་གས་མེད་ན་མཛོན་སུམ་མ་ཡིན་ལ། ཡོད་ན་རྟུལ་ལྟ་རབ་ཉིད་ཉམས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

༡༡། །ཞེས་པའི་དབུད་པ་རྩལ་ཕྱན་དེར་ཡང་འདུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཟུགས་སོགས་མངོན་སུམ་ཡིན་པ་མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། གཟུགས་སོགས་མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་རྟགས་ཀྱིས་བུམ་པ་མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་བསྐྱབ་བྱ་འགྲུབ་པར་
 མི་འབྲད་དེ། གཟུགས་མངོན་སུམ་ཡིན་པ་མ་གྲུབ་པས་ད་དུང་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་གྱིས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་དོན་རྣམས་ཡན་ལག་དང་ཡན་ལག་ཅན་དུ་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་དེ།
 དེ་རྣམས་ཀྱན་གྱང་བུམ་པ་སོགས་རང་གི་ཡན་ལག་ཅན་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཡན་ལག་དུ་གྱུར་ནས་སྤྲུང་ཡང་རང་གི་ཆ་ཤས་ལ་ལྟོས་ནས་ཡན་ལག་ཅན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་གཟུགས་ཀྱི་རྩལ་ཕྱན་གཅིག་གྱང་ཆ་ཤས་ཅན་དང་། རང་
 གི་ཆ་ཤས་ལ་ལྟོས་ཏེ། ཡན་ལག་དང་ཡན་ལག་ཅན་དུ་འགྱུར་བ་ལའང་སྤྲུང་བར་བྱའོ། །ཇི་ལྟར་རྩལ་ཕྱན་ལ་དབུད་པ་དེ་བཞིན་དུ་རྫོང་བྱེད་གྱི་མིང་ཡང་རང་གི་ཡན་ལག་ཡི་གེ་ལ་གནས་ཤིང་། ཡི་གེ་ཡང་རིགས་པས་དབུད་ན།
 རྩལ་ཕྱ་རབ་མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར་ཡི་གེའི་བརྫོང་པའང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དབྱེད་པའི་སྐབས་འདི་ན་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། རིགས་པས་དབུད་ན་མི་རྫོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ན། དོན་དམ་པར་བུམ་སོགས་བརྫོང་བྱར་བྱེད་པའི་ཡི་གེ་བརྫོང་པ་ཡང་
 ཡོད་པ་མིན་ཏེ། བརྫོང་བྱ་བུམ་སོགས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་གཟུགས་ཀྱི་སྒྲིམ་ཆེད་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་ཡོད་པས། དེའི་སྒྲོན་ས་བུམ་པ་མངོན་སུམ་ཡིན་ནོ་སྟེ་སྟེ་ན། འདིར་དབྱིབས་རྩལ་ཡོད་དུ་ཁས་ལེན་པ་དག་ནི་

མཐོང་པ་ལྟར་
འཁོར་པ་ལྟར་

ཁ་དོག་མཐོང་བ་ན་རིང་བུང་སོགས་དབྱིབས་ཀྱི་སྒོ་སྒྲེ་བས་དབྱིབས་མིག་ཤེས་ཀྱི་བཟུང་བུའོ་སྒྲུལ་དུ་སེམས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་ན་ལུས་ཀྱི་རེག་བྱ་ལ་རེག་པ་ན། དབྱིབས་ཀྱི་སྒོ་སྒྲེད་བས་ལུས་ཀྱི་འར་བཟུང་བུར་ཁས་ལེན་དགོས་ལ།
དེ་ལྟར་ན་མདོག་དབྱིབས་གཅིག་གསུམ་བྱ་དང་། ག་ལ་ཏེ་སྒོན་པོ་སོགས་ཀྱི་མདོག་ལས་དབྱིབས་དོན་གཞན་ནོ་ཞེ་ན། འོ་ན་མིག་ཤེས་ཀྱིས་ཁ་དོག་མ་བཟུང་བར་དེའི་དབྱིབས་འཛིན་པ་སྤྱིད་པར་འགྱུར་ཏེ། དབྱིབས་མིག་ཤེས་ཀྱི་བཟུང་
བྱ་ཡིན་ཞིང་། ཁ་དོག་ལ་ལྷ་སོདོན་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། སྒོ་སེར་པན་རྩུན་སྒོས་སེད་དུ་མིག་ཤེས་ཀྱིས་བཟུང་བུར་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ། །འདོད་ན། ཁ་དོག་མ་བཟུང་བར་དབྱིབས་འཛིན་པར་རི་ལྟར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་
བར་བཤལ། ཁ་དོག་གི་རྩལ་སྤྱོད་ས་བཞིར་བཀོད་པ་འཛིན་པ་ལ་དབྱིབས་གྲུ་བཞི་འཛིན་པའི་བྱ་སྒྲུད་བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར། འོན་ཏེ་མདོག་དབྱིབས་གཞན་མིན་ཞེ་ན། འོ་ན། ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་ཏེ། དབྱིབས་རྩལ་སྤྱོད་
ཡོད། ཁ་དོག་ལས་དོན་གཞན་མིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ལུས་ཤེས་ཀྱི་ཁ་དོག་གི་མདོག་ཀྱང་ཅི་སྟེ་འཛིན་པར་མི་འགྱུར་ཏེ་འགྱུར་བར་བཤལ། རིང་བུང་སོགས་ཀྱི་དབྱིབས་འཛིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁུབ་ཁས་སྒྲུངས། གསུམ་པ་ལ།
གཟུགས་ཀྱི་སྒྲེ་མཆེད་མདོན་སུམ་ཡིན་པ་དང་། ལུས་སོགས་མདོན་སུམ་ཡིན་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དགག་པ་གཉིས་ཀྱི། དར་པོ་ནི། ག་ལ་ཏེ་གཟུགས་ཀྱི་སྒྲེ་མཆེད་ཡོད་དེ། དེའི་རྩུ་འགྱུར་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འབྲས་གཟུགས་ལས་མ་

༡༡། །གདོགས་པས་དེ་དོ་མི་དེ་གི་བྱ་དང་པར་འབྲས་གཟུགས་དེའི་རྒྱ་འབྲུང་བ་ཡོད་པ་སྟེ་མིན་པར་བཤམ། རྩ་ས་བརྒྱད་དེས་པར་ལྷན་ཅིག་ཏུ་འབྲུང་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གཟུགས་ཀྱི་སྟེ་མཆོད་དང་རྒྱ་གཟུགས་གཅིག་ཏུ་འབྲུང་
 དེ་དེ་གཉིས་དོ་དོས་ཡོད་དོ་ཤོས་ཀྱུ་བ་པའི་གཞན་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གཟུགས་ཀྱི་སྟེ་མཆོད་དང་རྒྱ་གཟུགས་གཉིས་ཀ་ཡང་མིག་གེས་ཉིད་ཀྱིས་འཛིན་པར་ཅིའི་ཕྱིར་མི་འབྲུང་དེ་འབྲུང་པར་བཤམ། དེས་གཟུགས་ཀྱི་སྟེ་མཆོད་
 འཛིན་ཅིང་། གཟུགས་ཀྱི་རྒྱ་ཡང་གཟུགས་ལས་བྱ་མི་དང་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་མི་རྣམས་དེ། སའི་ཁམས་ནི་ལུས་དབང་དང་། གཟུགས་ཀྱི་སྟེ་མཆོད་ནི་མིག་གི་ཡུལ་ཡིན་པས་དབང་པོ་བྱ་དང་གི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ། སའི་ཁམས་ནི་
 དཀྱིལ་པ་སྟེ་ཁོང་འབྲས་པ་ལ་འཛོག་དགོས་པས་རེག་པར་བྱ་བ་འབའ་ཞིག་ལ་སའི་ཁམས་སུ་འཛོག་དགོས་ཤིང་དེ་ཡང་ལུས་གེས་ཀྱི་བཟུང་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། རྩེ་བྲག་པ་ལ་ཅིག་བུས་པ་རང་གི་དོ་ཤོས་བཟུང་བྱ་ཡང་
 མིན་ལ་བཟུང་བྱ་མིན་པའང་མིན་དེ། བཟུང་བྱ་བ་ཉིད་ཅིས་པའི་སྟེ་དང་འབྲེལ་བ་ལས་བཟུང་བྱ་ཡིན་པས་བུས་པ་མཐོན་སུམ་དུ་འབྲུང་རོ་ཞེ་ན། བཟུང་བྱ་ཉིད་ནི་བུས་པ་བཟུང་བྱ་ཉིད་དུ་མཐོན་པར་གསལ་བར་བྱེད་པའམ། སྟེ་སྟེ་བྱུང་པར་
 དུ་འབྲུང་བ་ཞིག་ཡིན་ནའང་སྟེ་སྟེ་བཟུང་བྱ་ཉིད་ཀྱིས་སྟེ་སྟེ་སྟེ་པ་སྟེ་ཡོད་པའི་སྟེ་ནས། བུས་པ་འདི་ལ་བཟུང་བྱ་ཉིད་དུ་མཐོན་པར་གསལ་བའི་ཡོན་ཏན་འགར་ཡང་མི་འབྲུང་པར་བཤམ། བུས་པ་རང་གི་དོ་ཤོས་བཟུང་བྱ་ཉིད་དུ་ཀྱུ་བ་པ་དང་

三
五
一
二
三

མ་གྲུབ་པ་གང་ལ་ཡང་བལྟ་བུ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲིམ་འབྲེད་པས་འདྲུ་བ་དོན་མེད་པའི་བྱིར་དེ། རང་གི་ངོ་བོས་བལྟ་བུ་ཉིད་དུ་གྲུབ་ན་ཡང་བལྟ་བུ་གང་གི་དོན་དུ་སྒྲིམ་བཅུགས་པའི་དགོས་པ་བལྟ་བུ་དེ་ནི་སྒྲིམ་དེ་མེད་པར་ཡང་ཡོད་པའི་བྱིར་དང་།
བལྟ་བུར་མ་གྲུབ་ན་ནི་དེ་ལ་བལྟ་བུའི་སྒྲིམ་ཡོད་པར་འགལ་དེ། བ་ཡང་གི་གསལ་བ་ལ་ཉེ་སྒྲིམ་མི་འབྲེད་པའི་བྱིར་དང་། བལྟ་བུ་མིན་ཡང་སྒྲིམ་དང་འབྲེལ་བས་བལྟ་བུར་འགྱུར་ན། སེམས་སེམས་བྱང་སོགས་ཀྱང་མིག་གི་བལྟ་བུར་བྱལ་
བར་འགྱུར་པའི་བྱིར་རོ། །བལྟ་བུ་ཉིད་བཅུགས་པ་ལ་དོན་མེད་པ་དེས་ན་བལྟ་བུ་ཉིད་སྒྲིམ་པ་དེ་ཡོད་པ་མི་འབྲེད་པ་ལྟར། ལུས་པ་བལྟ་བུར་ཡོད་པའི་ངོ་བོ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མིན་དེ། སྒྲུབ་བྱེད་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ།
དབང་དོན་འཛིན་བྱེད་ཡིན་པ་དང་། རྣམ་ཤེས་འཛིན་བྱེད་ཡིན་པ་དགག་པ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ལ། ཡུལ་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་ངེས་པ་མི་འབྲེད། མིག་གི་དབང་པོ་དང་། རྣ་བའི་དབང་པོ་ཡུལ་འཛིན་བྱེད་དུ་མི་འབྲེད་པ་གསུམ་གྱི། དང་པོ་
ནི། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་མངོན་སུམ་དག་ནི་ཡོད་པ་ཁོ་ན་སྟེ། དེ་འཛིན་པར་བྱེད་པའི་མིག་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་ཡོད་པའི་བྱིར་ཞེ་ན། མིག་གིས་གཟུགས་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་མཐོང་གི་གཞན་རྣ་བ་སོགས་གྱིས་མི་མཐོང་བའི་བྱེ་
བྲག་མི་འབྲེད་པར་བྱལ། མིག་འབྱུང་འགྱུར་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་རྣ་བ་ཡང་ཡིན་པས་གཉིས་ཀ་འབྱུང་འགྱུར་དུ་མཚུངས་པའི་བྱིར། གལ་ཏེ་བྱེད་རང་ལ་འང་མིག་མེད་ན། ལུབ་པས་ལས་གྱི་རྣམ་སྒྲིན་དུ་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལ། ཡོད་

33.24

三
十
三
三
三

དུའམ། སྤྲིས་སམ། འོན་ཏེ་དེ་དང་དུས་མཉམ་དུ་ཡོད། དང་པོ་ལྟར་ན། བྱིས་གི་ཤེས་པ་ནི་ཆོས་ཅན། བལྟ་བ་མིག་སོགས་ཀྱི་སྒྲ་རོལ་དུ་ཡོད་པ་མིན་པར་བཤམ། དེ་གང་ཞིག་དེར་བྱེད་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་མ་ཚད་བའི་ཕྱིར། འོན་ཏེ་གཉིས་
པ་ལྟར་བལྟ་བའི་ཕྱིས་ཡོད་ན། བྱིས་ཡུལ་ལ་བལྟ་བའི་ཕྱིས་མིག་ཤེས་དོན་མེད་པར་བཤམ། ཤེས་པའི་སྒྲ་པ་མིག་གི་གཟུགས་ལ་བལྟ་བའི་བྱ་བ་བྱས་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ལྟར་དུས་མཉམ་ན། བྱིས་ཤེས་སྐྱེ་བ་ལ་བྱེད་པ་མིག་
དབང་དོན་མེད་པར་བཤམ། དེ་གཉིས་གཅིག་ཆར་དུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །སློན་མེ་དང་འོད་སོགས་ཀྱིས་མ་ངེས་པ་མིན་ཏེ། དེའང་ཁྱལ་ཞིང་བརྟག་པ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སློན་འོད་སོགས་རྒྱ་འབྲས་ཡིན་པ་ནི་མ་བརྟག་པར་འཇུག་པ་
འཛིན་ཏེན་པའི་རོལ་ཡིན་ལ། དེས་དེ་ཁོ་ནར་རྒྱ་འབྲས་སོགས་མ་མཐོང་བ་ལ་མི་གཞོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་མིག་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་གྱི་བྱེད་པ་མིན་པས། གསུམ་པར་བྱེད་པ་དོན་མེད་འགྱུར། །ཞེས་པའི་ཉེས་པ་མེད་ཅེ་ན།
འདི་ལ། འཕྲད་མ་འཕྲད་བརྟག་ལ་དགག་པ་དང་། རང་ལ་མི་ལྟ་བའི་རྟགས་ཀྱིས་མིག་ལྟ་བ་པོ་ཡིན་པ་དགག་པ། ཆོགས་པ་ལྟ་བ་པོ་ཡིན་པ་དགག་པ་གསུམ་གྱི། དང་པོ་ལ། མིག་གི་ཡུལ་འཕྲད་ནས་འཛིན་པ་དང་། མ་འཕྲད་པར་
འཛིན་པ་དགག་པ་གཉིས་གྱི། དང་པོ་ནི། མིག་དེ་ཡུལ་གྱི་དྲུང་དུ་འགོ་བའི་འགོས་དང་ལྷན་པའི་སྒྲོ་ནས་ཡུལ་འཛིན་པ་ཡིན་ན། ལྷན་བ་དང་སྒྲར་མ་སོགས་བྱག་རིང་པོའི་ཡུལ་མིག་སྤྱེ་བ་ཙམ་གྱིས་མི་མཐོང་བར་ཡུན་རིང་གིས་མཐོང་

༡༢། །བར་འགྱུར་དེ། སིག་དེ་ཡུལ་གྱི་གནས་སུ་བསྐོར་དགོས་པའི་ཕྱིར། སིག་སྒྲུབ་དང་བྱུང་པ་སོགས་ཏུ་ཅང་ཉི་བ་དང་བྲག་ཆེས་རིང་དུ་གནས་པའི་གཟུགས་དེ་ཡང་ཉི་བའི་གཟུགས་དང་མཚུངས་པར་གསལ་བར་ཅི་སྟེ་མིན་དེ།
 གསལ་བར་བྲལ། སིག་ཡུལ་དང་འབྲུང་ནས་འཛིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་། སིག་འགྲོ་ན་གཟུགས་མཐོང་ནས་སལ། ས་མཐོང་བར་འགྲོ། གལ་ཏེ་གཟུགས་མཐོང་ནས་ཁྱིས་སིག་འགྲོན། སིག་བརྟུ་བའི་ཕྱིར་སོང་བས་ཡོན་ཏན་
 འགའ་ཡང་མེད་པར་བྲལ། སོང་བའི་སྟོན་རོལ་དུ་མཐོང་ཟེན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན་མཐོང་བར་འདོད་པའི་བརྟུ་བུ་རིས་པར་མཐོང་ཞེས་བྱ་བ་ཡང་རྫུན་པར་འགྱུར་དེ། གཟུགས་ས་མཐོང་བཞིན་དུ་འགྲོ་བའི་ཕྱིར། འོང་བ་བཞིན་
 རོ། །གཉིས་པ་ནི། སིག་ཡུལ་གྱི་དུང་དུ་ས་སོང་ཞིང་ས་ཡུང་པར་འཛིན་ན་ལྟས་ཁྱིན་གྱི་སིག་གིས་འགྲོ་བ་འདི་གྱུན་བསམ་ཅན་མཐོང་བར་འགྱུར་དེ། གཟུགས་དང་ས་འབྲུང་པར་ཡང་དེ་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་འཛིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྱབ་པ་ཡོད་
 དེ། གང་ལ་འགྲོ་བ་ཡོད་པ་མིན་པར་ཡུལ་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་འཛིན་པའི་སིག་དེ་ལ། ཡུལ་ཉི་རིང་དང་། ས་བསྐྱེད་ས་པ་དང་བསྐྱེད་ས་པ་ལ་འཛིན་སི་འཛིན་གྱི་ཁྱད་པར་མེད་པས་ཡུལ་གྱིན་དུ་རིང་བ་དང་བསྐྱེད་ས་པ་སོགས་ཀྱང་འཛིན་
 དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། གཞན་ཡང་། སིག་ནི་སིག་ཉིད་ཀྱིས་འཛིན་པར་རྒྱ་སཁོན་གང་ཞིག་གིས་སི་འགྱུར་དེ་འཛིན་པར་བྲལ། གཟུགས་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་འཛིན་ཁྱད་ཡོན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད། སེ་དོག་ཅུ་པ་ག་སོགས་

གྱིས་གཞན་ལ་དྲི་བསྒྲོ་བ་སོགས་ལ་དྲི་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་ཀུན་གྱི་རང་བཞིན་ནི་ཐོག་མར་བདག་ཉིད་ལ་སྒྲུང་བར་འགྱུར་བ་ན་ཡིན་གྱི་རང་ལ་མེད་ན་གཞན་ལ་བསྒྲོ་བ་སོགས་མི་འབྲད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ལ། མིག་འབའ་
 ཞིག་ལ་གཟུགས་ལྟ་བུའི་རྒྱུ་པ་མེད་ཀྱང་མིག་དབང་རྣམ་ཤེས་གསུམ་ཚོགས་པས་གཟུགས་མཐོང་ཞེ་ན། མིག་གཟུགས་རྣམ་ཤེས་གསུམ་རང་བཞིན་གྱིས་ཚོགས་པའི་སྒྲོ་ནས་དེ་དག་གི་གཟུགས་མཐོང་བ་མེད་པར་བཤམ། དེ་གསུམ་
 ཡན་ཚུན་གཅིག་གི་ངོ་བོར་གཅིག་མེད་པའི་ཕྱིར། རྣམ་ཤེས་ནི། མིག་ལ་དེའི་ངོ་བོ་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། མིག་ནི་མི་ཤེས་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྟ་བ་མིག་ཀྱང་རྣམ་ཤེས་ལ་དེའི་ངོ་བོར་མེད་དེ། རྣམ་ཤེས་ནི་གཟུགས་ཅན་མིན་པ་
 ཉིད་གྱི་ཕྱིར་རོ། །རྣམ་ཤེས་དང་མིག་གཉིས་ཀའང་གཟུགས་ལ་དེའི་ངོ་བོ་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། གཟུགས་ནི་མི་ཤེས་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ལྟ་བ་མིན་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ། རྣ་བས་མ་འབྲད་
 པར་ཡུལ་འཛིན་པ་ནི་རིག་པ་སྒྲ་མ་ལས་འོགས་རྒྱུ་པས་འདིར་མ་བརྗོད་ལ། དེས་ན་འབྲད་ནས་འཛིན་པ་འགོག་པ་ནི། སྒྲ་རྣ་བའི་དྲུང་དུ་སོང་ནས་རྣ་བས་འཛིན་ན། སྒྲ་བའམ། འོན་ཏེ་མི་སྒྲ་བར་འགྲོ། གལ་ཏེ་སྒྲ་ཁོང་སྒྲ་འགྲོ་ན། འོ་
 ར་སྒྲ་ཚོས་ཅན། རྒྱ་མཚན་གང་གིས་སྒྲ་བ་པོར་མི་འགྱུར་ཏེ་སྒྲ་བ་པོར་བཤམ། དེ་སྒྲ་བ་པོ་ཡོད། དེ་མིན་པའི་སྒྲ་བ་པོ་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྒྲ་བ་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྟས་བྱིན་ལྟར་སྒྲ་བ་མི་འགྱུར་རོ། །འོན་ཏེ་མི་སྒྲ་བར་འགྲོ་ན།

༡༡། གྲུ་དེས་རྒྱ་མཚན་གང་གིས་གྲུ་དེ་ལ་དམིགས་པའི་ཅན་གྱིས་སྒྲེ་སྒྲེ་མི་སྒྲེ་བར་བཤམ། རྒྱ་བའི་ཡུལ་དུ་མ་གྲགས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། གལ་ཏེ་རྒྱ་བས་འབྲང་དེ་གྲུ་འཛིན་ན། རྒྱ་བའི་དྲུང་དུ་མ་སྒྲེ་བའི་གྲུ་དང་པོ་ཡུལ་
 ཅན་གང་གིས་འཛིན་དེ་འཛིན་ཤེད་མེད་པར་འགྱུར་དེ། མ་ཐང་པས་རྒྱ་བས་མི་འཛིན་པའི་ཕྱིར་དང་། འཛིན་ཤེད་གྱི་དབང་པོ་གཞན་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། རྒྱ་བས་དྲི་སྟགས་མི་འཛིན་པར་གྲུ་དང་པོ་སྒྲེ་གཅིག་ཕྱིར་སྒྲུ་
 འཛིན་དེ་མི་འཛིན་པར་བཤམ། དེས་གྲུ་ཐང་ནས་འཛིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དྲི་སྟགས་དང་འབྲལ་པའི་གྲུ་རྒྱུར་པ་རྒྱ་བའི་དྲུང་དུ་མི་འོང་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་གྲུ་དེ་དང་པོ་གང་གིས་འཛིན་ཞེས་གང་གྲུ་མ་པ་དེ་དེ་དང་པོ་མ་བཟུང་ན་ཞེས་པ་ཅི་ཡོད་
 ཅེ་ན། འོ་ན་གྲུ་དེ་དང་པོ་གྲུ་མིན་པར་འགྱུར་དེ། རི་ཤིང་རྒྱ་བས་མ་ཐོས་པ་དེ་དེ་བར་དུ་གྲུ་མི་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་དེ་ཆོ་རྒྱ་བས་མ་ཐོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་ན་ཕྱིས་ཐོས་པའི་ཆོ་ཡང་གྲུ་མིན་པར་འགྱུར་དེ། དང་པོ་གྲུ་མིན་པའི་
 ཕྱིར། མ་ཐང་ན། གྲུ་མིན་པ་ཞིག་མཐར་གྲུ་ཉིད་དུ་འགྱུར་དེ། གྲུ་མིན་ཡང་ཕྱིས་ཐོས་པའི་ཆོ་གྲུ་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐལ་བ་ལས་དེ་སྒྲུ་མིན་དེ། གྲུ་མིན་པ་ཕྱིས་གྲུ་འགྱུར་བ་མི་ཤིང་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞིས་པ་ནི། དེ་
 གྲུ་མེ་ཞིག་དབང་པོ་རྒྱལ་ས་ལ་ཡུལ་འཛིན་པའི་རྒྱལ་པ་མེད་པར་བརྗོད་ནས་རྒྱལ་གྱིས་ལའང་ཡུལ་འཛིན་པའི་རྒྱལ་པ་རོ་པོ་ཉིད་གྱིས་མེད་པར་བརྗོད་པ་ནི། གལ་ཏེ་རྒྱལ་གྱིས་ཡུལ་གྱི་ཡུལ་དུ་མོང་ནས་འཛིན་ན། དབང་པོ་དང་བཤམ་

མཐོང་པོ་
ལྟོན་པོ་

བའམ་ས་བུལ་བས་འཛིན། དབང་པོ་དང་བཅས་པ་ཡུལ་གྱི་རྒྱུད་དུ་འགྲོ་བ་མིན་ཏེ། དབང་པོ་རྣམས་ནི་རྟག་དུ་ལུས་ཁོ་ན་ལ་ཉེ་བར་གནས་པའི་ཕྱིར། གཞན་དུ་ན་ལུས་དབང་པོ་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། ཅི་སྟེ་དབང་པོ་མེད་པར་རང་
བུ་འགྲོ་ན། མིག་གི་སེམས་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་ཡུལ་དུ་སོང་སྟེ་འདྲ་ཡུལ་གཟུགས་འཛིན་པ་བྱ་བ་ཅི་ཞིག་ཀྱིས་དབང་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བར་བལ་། རྟོན་མིག་དབང་དང་བུལ་བའི་ཕྱིར། འོང་བ་བཞིན། གཞན་ཡང་རྣམ་ཤེས་ཕྱིར་མི་སྟོག་པར་
འགྱུར་ཏེ། ཡུལ་གྱི་ཡུལ་དུ་འགྲོ་བས་དོན་དམིགས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡུལ་རྟོགས་པ་ཡང་གཅིག་གི་རྗེས་སུ་གཅིག་རྟོགས་པ་སོགས་མཐར་ཐུག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ལྟ་ཡིན་ན་སྟོག་སྟེ། བདག་འདི་ནི་རྟག་དུ་ཡིད་མེད་པར་ཅི་
སྟེ་མིན་ཏེ། སེམས་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། སེམས་ཡུལ་གྱི་རྒྱུད་དུ་སོང་ནས་ཕྱིར་མི་སྟོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་དབང་པོ་ཡོད་པའི་སྐབས་ཀྱིས་དགག་པ་ནི། དབང་ཡུལ་སོགས་དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་དེ། དེ་རྣམས་ཀྱི་ཤེ་བྲག་
ཡོངས་སུ་གཅོད་པར་ཀྱིས་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་འདུ་ཤེས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདི་ལ་འདུ་ཤེས་ཐ་སྟོན་དུ་ཡོད་པ་དང་། དེ་ཁོ་ན་ར་མེད་པ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ནི། རྟོག་མེད་གྱི་འདུག་ཤེས་དུག་དགག་པ་ན། སྐར་མཐོང་བའི་དོན་
འགའ་ཞིག་ད་ལྟ་མེད་ཀྱང་སྟོག་རྒྱུའི་རྒྱ་མཐོང་བ་ལྟར་རྟོག་བཅས་ཀྱི་ཡིད་གྱིས་འཛིན་པ་དེ་ནི་འདུ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་ཞེས་ཉེ་བར་བཏགས་ཏེ། རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་འདུ་ཤེས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དང་མཚུངས་པར་ལྟན་པའི་སྟོ་ནས་ཡུལ་དབང་

44
45
46

གྲིས་མ་གྲུབ་པ་དང་། ཡུལ་དབང་ལ་བརྟེན་ནས་རྣམ་ཤེས་སྒྲེའོ་ཞེས་པ་དོ་མཆར་རོ་ཞེ་ན། འོ་ན་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དོན་ཤེས་པའི་མཁས་པ་ལ་དངོས་པོ་བསམས་ཅད་དོ་མཆར་སྒྲེ་བའི་རྒྱུར་འགྱུར་དེ། རང་བཞིན་མེད་ཀྱང་དབང་པོས་དོན་
 རྟོགས་པ་འདི་དོ་མཆར་བའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། རྟེན་འབྲེལ་ཤེས་པ་ལ་རང་བཞིན་མེད་ཀྱང་བྱ་བ་བྱེད་པ་མེད་པའི་དངོས་པོ་འགའ་ཡང་འཇིག་རྟེན་ན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་ན། རང་བཞིན་མེད་ཀྱང་དབང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་
 དོན་རྟོགས་པ་དེ་འདྲ་བ་ལ་མཁས་པའི་དོར་ཡ་མཆོན་གྱི་རྒྱ་ཞེས་བྱ་བ་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་མེད་པར་བཤམ། དེ་གཅིག་ཕུ་ལས་མེད་ན་ཡ་མཆོན་གྱི་རྒྱུར་འགྱུར་ཡང་གང་གི་ཆོ་མཁས་པ་ལ་ནི་ས་ཡི་སྟེང་ན་དོ་མཆར་ཅན་མིན་པའི་དངོས་པོ་ཅི་
 ཡང་མེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཆ་བ་མེད་ལྷན་མོང་བ་ཡིན་པས་གཅིག་ལ་མཐོང་བ་དོ་མཆར་གྱི་རྒྱ་མིན་པ་བཞིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་མཁས་པ་ལ་འགྲོ་བ་བསམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་ཀྱང་བྱ་བ་བྱེད་པར་སྒྲུང་ཞེ་ན། སྤྱིང་པ་མགལ་མེད་
 ལ་ཤོར་ལོ་དང་། རྒྱལ་པ་དང་། མི་ལས་དང་། རྒྱ་མ་དང་། རུ་ནང་གི་ལྷ་བའི་གཟུགས་བརྟན་དང་། རུག་སྒྲ་སྒྲེ་ལྟོ་བུར་དང་། གཙོང་མོང་གི་ནང་གི་བྲག་ཆ་དང་། སྒྲིག་རྒྱུ་རྒྱུ་དང་། སྒྲིན་དང་མཆོངས་དེ། མགལ་མེ་སོགས་དེ་དག་གི་
 རང་བཞིན་མི་ཤེས་པ་བདེན་པར་བཟུང་བ་ལ་སྒྲུ་བར་བྱེད་ཅིང་། རང་བཞིན་ཤེས་པས་སྟོང་པོ་མེད་ཅིང་སྒྲུ་བའི་ཆོས་ཅན་དུ་མཐོང་བ་དེ་བཞིན་དུ། སྤྱིང་པ་འདི་འང་དེའི་རང་བཞིན་མི་ཤེས་པ་རྣམས་གྲིས་བདེན་པར་བཟུང་ནས་སྒྲུ་

[illegible]

3
34
35
36
37
38

ཡིས། སྒྲིག་རྒྱ་དག་ལ་རྒྱ་ཡི་ཡུང་པོར་མཐོང་། ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་གཤམ་པར་གྱིས། སྒྲིག་རྒྱ་ལ་ཡང་རྒྱ་ནི་ཡོད་མེད་ན། ཤེམས་ཅན་སྒྲོངས་པ་དེ་ལ་འབྱུང་འདོད་དེ། མི་བདེན་རྒྱ་ཡི་བརྟུང་བར་ཡོངས་མི་ལུས། ཆོས་
རྣམས་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་གཤམ་པར་གྱིས། རི་ལྟར་བར་སྤྱང་ཅུང་ཟད་སྒྲིན་མེད་པར། སྐད་ཅིག་དུ་ནི་སྒྲིན་གྱི་དྲིལ་འཁོར་སྤྱང་། འོག་མ་གང་ནས་བྱུང་བ་གཤམ་པར་བྱ། དེ་བཞིན་ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་གཤམ་པར་གྱིས། རི་ལྟར་
སྒྲིག་རྒྱ་དྲི་ཟའི་གྲོང་ཁྱེར་དང་། སྐྱུ་མ་རི་བཞིན་མི་ལམ་རི་ལྟ་བུར། མཚན་མ་སྒྲོམ་པ་དོ་བོ་ཉིད་གྱིས་སྤྱང་། ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་གཤམ་པར་གྱིས། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། དཔེ་དགུ་ལ་ཁུག་སྒྲུ་མ་གཏོགས་
གཞན་རྣམས་བསྟན་ཏོ། གཉིས་པ་ནི། རྣལ་འབྱོར་སྒྱུད་པ་བཞི་བརྒྱ་པ་ལས་དབང་པོ་དང་དོན་དགག་པ་བསྒྲོམ་པ་བསྟན་པ་སྟེ་རབ་དུ་བྱེད་པ་བཅུ་གསུམ་པའི་ཆོག་དོན་བཤད་ཟིན་ཏོ། ། །དུག་པ་མཐར་འཛིན་དགག་པ་ལ།
རབ་བྱེད་གྱི་གཞུང་བཤད་པ་དང་། རབ་བྱེད་གྱི་མཚན་བསྟན་པ་གཉིས་གྱི། དང་པོ་ལ། རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པས་བྱུང་བ་སྒྱིར་བསྟན། དེའི་སྐྱབ་བྱེད་རྒྱས་པར་བཤད། མེད་ཀྱང་འབྱུལ་པའི་རྒྱ། མཐུག་བསྟུ། བདག་མེད་རྟོགས་པ་
ཤིད་པ་བསྒྲོག་པའི་ཕན་ཡོན་དང་ལྟ་ལས། དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་རྟོན་འབྱུང་ཡོན་པས་སྤིད་པ་མགལ་མེད་འཁོར་ལོ་སོགས་ལྟར་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ན། འོ་ན་གང་ཞིག་ལ་རང་བཞིན་དུ་འབྱུང་ཞེ་ན། དངོས་པོ་འགའ་ལ་ཡང་རང་གི་

༡༡། །བདག་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་དེ། དངོས་པོ་གང་ཞིག་དེའི་བདག་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པར་འགྱུར་ན། རྒྱུ་གཞན་ལ་འགའ་ལ་ཡང་རག་ལས་པར་མི་འགྱུར་དགོས་པ་ལ། རྒྱུ་རྒྱུ་གཞན་ལ་རག་པ་ལས་པའི་དངོས་པོ་དེ་ནི་ཡུལ་
 ཏུས་གང་ན་འང་མི་སྤྲིད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུ་མེད་གྱི་དངོས་པོ་མི་སྤྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ། རྩ་ས་དང་བྱུང་པར་རྣམ་པ་བཞེས་གྲུབ་པ་དག་གི་མཚན་ཉིད་གྲངས་སོགས་དང་། མཚན་གཞི་བུམ་པ་དོན་གཞན་ཏུ་གྲུབ་པ་དག་གི་པ་དང་།
 དངོས་པོ་ལ་གཅིག་དང་ཏུ་མར་གྲུབ་པ་དག་གི་པ་དང་གསུམ་གྱི། དང་པོ་ནི། དངོས་པོ་ལ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་མི་སྤྲིད་པའི་འབྲུག་པ་བཤད་པ་ནི། བུམ་པ་དང་གཟུགས་སོགས་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་གཅིག་
 དང་ཐ་དད་ལས་མ་འདས་ལ། དེ་ལ་གཟུགས་ཉིད་བུམ་པའོ་ཞེས་བུམ་གཟུགས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཅིག་མིན་ཏེ། གང་ན་གཟུགས་ཡོད་པ་དེར་བུམ་པ་ཡོད་པར་ཐལ་བ་དང་། སོ་བཟང་བའི་ཆོ་གཟུགས་ཀྱི་བྱུང་པར་འགའ་
 ཞིག་བཞིག་པས་བུམ་པ་ཞིག་པར་ཐལ་བ་དང་། སྤང་བྱ་དང་། ལེན་པ་པོ་གཅིག་ཏུ་ཐལ་བ་དང་། སྤང་བྱ་མང་བས་བུམ་པ་མང་པོར་ཐལ་བར་འགྱུར་ན། དེ་དག་ནི་སྤྲིད་པའང་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཟུགས་ལྡན་གྱི་བུམ་པ་གཟུགས་
 ལས་དོན་གཞན་ཏུ་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། དེ་གཉིས་སོ་སོར་སྤང་བྱ་མང་པོ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་དང་། གཉིས་ཀ་རྒྱུ་མེད་ཏུ་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འབར་གཞིར་ལ་རྒྱ་ཤུག་བརྟེན་པ་ལྟར་བུམ་པ་ལ་གཟུགས་དང་། དེ་སྤྲི་ལ་ལྟས་བྱིན་ལྟར་གཟུགས་ལ་

བུམ་པ་བརྟེན་པའི་ཚུལ་དུ་འད་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། དེ་གཉིས་དོན་གཞན་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། ལུ་སྟེགས་ཀྱི་བྲག་པ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱི་སྒྱི་དང་བུམ་པ་གཉིས་དོན་གཞན་དུ་ཡོད་དེ། ཡོད་པ་ཉིད་ནི་ཐམས་ཅད་ལ་
 རྗེས་སུ་འགྲོ་ཞིང་། བུམ་པ་ནི་ཡོན་ཏན་སོགས་ལས་ལྷོག་པའི་མཆོན་ཉིད་ཅན་ཡིན་པས་མཆོན་ཉིད་མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་དང་ལྷོག་པའི་མཆོན་ཉིད་ཅན་ཡིན་པས། ཡོད་པ་ཉིད་དང་བུམ་པ་གཉིས་མཆོན་ཉིད་མི་
 མཐུན་པར་མཐོང་ནས་ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱི་སྒྱིའི་དངོས་པོ་ལས་བུམ་པ་དོན་གཞན་ཡིན་ན། འོ་ན་མཆོན་ཉིད་མི་མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱིས་དངོས་པོ་ཡང་བུམ་པ་ལས་གཞན་དུ་རྒྱ་མཆོན་ཅི་ཡིས་མི་འགྱུར་ཏེ་འགྱུར་དགོས་པ་ལ། དེ་འདོད་ན། སྒྱི་
 དང་བུམ་པ་ལ་གཞན་ཉིད་ཀྱི་བྲ་སྟོང་འདུག་པའི་རྒྱ་གཞན་ཉིད་ཀྱི་སྒྱི་བཏགས་པས་དོན་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །བུམ་པ་ལས་མཆོན་ཉིད་མི་མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་གཉིས་གཞན་དུ་གྲུབ་པ་མིན་པར་བཤམ། དེ་གཉིས་ལ་གཞན་ཉིད་ཀྱི་སྒྱི་
 བཏགས་པ་དོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། གཞན་ཉིད་ཀྱི་སྒྱི་དང་། བུམ་པ་གཉིས་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་དང་ལྷོག་པའི་མཆོན་ཉིད་ཅན་ཡིན་པས་དེ་གཉིས་དོན་གཞན་དུ་འགྱུར་ལ། འདོད་ན། དེ་གཉིས་ལ་གཞན་ཉིད་དུ་འདོགས་པའི་རྒྱ་
 གཞན་ཉིད་ཀྱི་སྒྱི་གཞན་ཡོད་དམ་མེད། ཡོད་ན་བྱག་མེད་དུ་འགྱུར་ལ། མེད་ན་ཡོད་པ་དང་བུམ་པ་སོགས་ལ་འད་གཞན་དུ་འདོགས་པའི་རྒྱ་གཞན་ཉིད་ཀྱི་སྒྱི་མི་དགོས་པར་འགྱུར་བའི་གཞན་ཉིད་ཀྱི་སྒྱི་མེད་དོ། །དེ་མེད་ན་དངོས་པོ་

༡༡། །གང་ལ་འང་གཞན་མ་གྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་། གཞན་ནི་ད་ཅེས་པའི་སྒྲིལ་དོ། །གཞན་དུ་གྲུབ་པམ་མ་གྲུབ་པ་ལ་བརྟུན་ དང་པོ་ལྟར་ན་དེ་བརྟུན་པ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་དེ། དེ་མེད་ཀྱང་དེའི་དགོས་པ་གྲུབ་པའི་
 བྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན་གཞན་ནི་ད་ཡོད་པར་འགྱུར་དེ། དེ་དང་འགྱུར་བ་གཞན་མིན་པ་ནི་ད་འཕྲོད་པ་འདྲུ་བའི་བྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་བུམ་པ་ཡོད་དེ། ཡོན་ཏན་གྲངས་ལ་སོགས་པའི་རྟོན་བྱེད་པའི་བྱིར་བེར་ན། གལ་ཏེ་གཅིག་ཡོན་ཏན་
 ཡོན་ན་བུམ་པ་རྫས་ཡོན་པས་འགྱུར་བའི་བྱིར། གཅིག་བུམ་པར་མི་འདོད་ན། བུམ་པ་འང་གཅིག་དུ་མི་འགྱུར་དེ། རྫས་ཡོན་པ་ནི་ད་ཀྱིས་གཅིག་གི་གྲངས་ལས་གཞན་དུ་འགྱུར་པའི་བྱིར། དཔེར་ན། གཉིས་ནི་ད་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་
 ཡོན་ཏན་རྫས་ལ་བརྟུན་པས་བུམ་པ་ཁོ་ན་གཅིག་དུ་འགྱུར་གྱི། གཅིག་བུམ་པར་མི་འགྱུར་ཞེ་ན། བུམ་པ་གཅིག་དང་ལྟན་པས་གཅིག་དུ་མི་འགྱུར་བར་གཤམ། ལྟན་བྱིན་ནི་མཆོད་བྱིན་གྱི་ཡུལ་ཅན་དང་ལྟན་ན། མཆོད་བྱིན་ཡང་ལྟན་
 བྱིན་གྱི་ཡུལ་ཅན་དང་ལྟན་པ་ལྟར་ལྟན་པ་ནི་མཆོད་པ་དག་ལ་ཡོན་གྱི་མི་མཆོད་པ་ལ་མིན་པའི་བྱིར་དང་། བུམ་པ་གཅིག་དང་ལྟན་པ་འདི་ནི་དེ་གཉིས་ལ་མཆོད་པ་ཡོན་པའི་བྱིར་དེ། བུམ་པ་གཅིག་དང་ལྟན་ཡང་གཅིག་བུམ་པ་
 དང་མི་ལྟན་པའི་བྱིར་རོ། །ཀྱང་ནི། རིགས་པ་སྤྱི་པར་མ་བཟད་ལྟན་པ་མཆོད་པ་མིན་པ་དེས་ཀྱང་ཞེས་པའོ། །འདིའི་བྱེད་སྤྱི་པས་ལྟན་པ་ལས་བྱུངས་པ་དང་། བྱི་པས་ལྟན་པ་མི་བྱིད་པས་ཀྱང་། བུམ་པ་གཅིག་ཡོན་པ་བཀག་

གོ གཞན་ཡང་བྱེ་བྲག་པས་ཆེ་ཆུང་ལ་སོགས་པའི་ཚད་ནི་ཡོན་ཏན་ཡིན་ལ་ཡོན་ཏན་ལ་ཡོན་ཏན་གཉིས་པ་མི་བརྟེན་པས་གཟུགས་སོགས་ལ་ཆེན་པོ་སོགས་ཚད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མེད་པར་འདོད་དེ། དེ་མི་རིགས་པའི། གང་གི་ཆོ་བམ་པ་
 ཆེན་པོའི་ཚད་དང་ལྡན་པ་དེའི་ཆོ་གཟུགས་ལ་ཡང་ཆེན་པོའི་ཡོན་ཏན་ཅི་སྟེ་མེད་དེ་ཡོད་པར་བཤམ། རྩ་བུམ་པ་ཆེ་ཆུང་ཇི་ཅམ་ཡིན་པ་དེ་ཅམ་དེའི་གཟུགས་ཀྱང་ཡིན་པའི་བྱིར། གལ་ཏེ་གཟུགས་ལ་ཆེན་པོའི་ཡོན་ཏན་ཡོད་ན། ཡོན་ཏན་
 ལ་ཡོན་ཏན་གཉིས་པ་མེད་པའི་བྱིར་ཞེས་པའི་ལུང་དང་འགལ་ཞེ་ན། སངས་རྒྱས་པས་གཟུགས་ལ་ཆེན་པོ་ཡོད་པར་ཁས་སྐྱངས་པ་ལ། དེ་འདྲའི་བྱེ་བྲག་པའི་ལུང་དང་འགལ་བ་བསྟན་པར་བྱ་བ་མིན་པར་བཤམ། གལ་ཏེ་བྱིར་གྲོལ་
 གཞན་མིན་པར་བྱེ་བྲག་པ་ནང་པན་ཚུན་ཡིན་ན། དེ་འདྲའི་གཞུང་ལུགས་དེ་བསྟན་པར་བྱ་བར་འགྱུར་བ་ཞིག་ནའང་། འདིར་ནི་བྱི་གྲོལ་གཞན་ཡིན་ན། ལུང་དེ་ཁས་མི་ལེན་པའི་བྱིར། གལ་ཏེ་བུམ་སོགས་ལ་ཡོད་པའི་དེ་ཀྱི་སྟེ་གཞན་
 ཡིན་པ་དགག་པར་བཤད་ན། བུམ་པ་ནི་མ་བཀག་པ་རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། བུམ་པ་ནི་ཡོན་ཏན་སོགས་དེ་དག་ལས་ལྷོག་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཡིན་ལ། ལྷོག་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་མཚན་གཞི་བུམ་པ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་
 ཡོད་པ་མིན་པར་བཤམ། སྟེར་གཞན་ལས་ལྷོག་པ་ཅམ་གྱི་དངོས་པོའི་རང་གི་ངོ་བོ་བཞག་མི་རྣམས་པའི་བྱིར་དང་། བུམ་པ་ཡང་གྲངས་ཚད་གཟུགས་སྟེ་སོགས་བམས་ཅད་ལས་ལྷོག་པའི་བྱིར་དང་། དེ་རྣམས་ལས་ལྷོག་པ་ན་རང་བཞིན་

༡༡། །འདི་འདྲ་བ་ཞིག་ཅེས་བཞག་པར་མི་རྣམས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཕྱོགས་གང་དུ་རང་གིས་ཁས་བླངས་པའི་མཆོད་ཉིད་ཀྱིས། མཆོད་གཞི་མ་གྲུབ་པའི་བྱེ་བྲག་པའི་ཕྱོགས་དེར་གྲངས་དང་ཆེ་ཆུང་ལ་སྟགས་པའི་ཡོན་ཏན་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པར་བུམ་པའི་དངོས་པོ་ཡོད་པ་མིན་པར་བཤལ། བུམ་པ་ནི་གྲངས་སྟགས་དེ་དག་ལས་ཕྱོག་ཅིང་ཕྱོག་པ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་རང་གི་ངོ་བོ་བཞག་མི་རྣམས་པའི་ཕྱིར། རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་ན་གྲངས་སྟགས་ནི་བུམ་པའི་མཆོད་ཉིད་དང་། བུམ་པ་ནི་དེའི་མཆོད་གཞི་ཡིན་ལ། གྲངས་སྟགས་མཆོད་ཉིད་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་རྣམས་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་མཆོད་གཞི་བུམ་པ་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། ཐ་དད་དུ་སྒྲུང་རུང་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། ཕྱོགས་གང་དུ་གྲངས་སྟགས་མཆོད་ཉིད་ཡིན་པས། དེ་ལས་ཐ་དད་པའི་མཆོད་གཞི་གྲུབ་པ་མིན་པའི་ཕྱོགས་དེར་གྲངས་སྟགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དོན་གཞན་དང་ལྡན་པའི་བུམ་པ་ཡོད་པ་མིན་ནོ། །གསུམ་པ་ལ། དངོས་པོ་ལ་གཅིག་དང་དུ་མ་སྒྲིབ་དགག་གཞན་སྟེས་བརྟགས་པའི་གཅིག་བྱེ་བྲག་ཏུ་དགག་གཅིག་དང་དུ་མ་འགོག་བྱེད་ཅི་རིགས་པ་བཤད་ཟེན་དུན་པ་ལ་སྒྱུར་བ་དང་གསུམ་གྱི། དང་པོ་ལ། གཅིག་དགག་དེས་དུ་མ་ཁེགས་པར་བསྟན་པ་དང་གཉིས་གྱི། དང་པོ་ལ། ལུས་ཅན་ལ་གཅིག་དགག་རྟེན་འབྲེལ་ཙམ་ལ་གཅིག་དགག་པ་དང་གཉིས་གྱི། དང་པོ་ལ། ཡན་ལག་ཅན་དང་། ཡན་ལག་ལ་གཅིག་དགག་པ་གཉིས་གྱི། དང་པོ་ལ། བུམ་པ་གཅིག་དང་དུ་མར་མི་འབྲད། ཆོགས་པ་བུམ་པར་མི་འབྲད། ཆོགས་

བ་གཅིག་ཏུ་མི་འབྲང་བ་དང་གསུམ་གྱི། དང་པོ་ནི། རང་སྡེ་ཁ་ཅིག་ བུམ་པ་དང་དེའི་གཟུགས་སོགས་ རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་གཅིག་ཏུ་སྒྲིབ་དགག་པའི་ཕྱིར་བཤད་པ། བུམ་པ་གཅིག་ཏུ་མིན་པར་བཤམ། མཚན་ཉིད་དེ་བུམ་པར་
 འཛོག་པའི་རྒྱ་གཟུགས་སོགས་རྣམས་དང་སོ་སོ་མིན་པའི་ཕྱིར། བུམ་པ་མང་པོར་གྲུབ་པོ་སྒྲིམ་ན། བུམ་པ་མང་པོ་སྡེ་དུ་མ་ཉིད་དུ་འང་འབྲང་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཡན་ལག་གཟུགས་དྲི་སོགས་རེ་རེ་བུམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་
 པ་ལ། འབྲང་པའི་རྒྱ་ཅན་གྱི་ཚྭ་གས་པ་བུམ་པ་ཡིན་པ་དགག་པ་ནི། གལ་ཏེ་གཟུགས་སོགས་རྣམས་ཕན་ཚུན་ཕྱད་པ་ལས་བུམ་པ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། གཟུགས་དྲི་སོགས་ལྷན་ཅིག་ཏུ་སྒྱུར་བ་སྡེ་འབྲང་པ་ཞེས་བྱ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་
 མེད་པར་བཤམ། ལུས་ཤེས་ཀྱི་བཟུང་བྱ་ནི་རེག་བྱ་དང་ལྷན་ལ་དྲི་རོ་སོགས་རེག་བྱ་དང་མི་ལྷན་པའི་ཕྱིར་དང་། རེག་བྱ་ཡིན་མིན་གྱི་གཟུགས་ཅན་རེག་པའང་མི་སྤྲིད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བས་མཁའ་དང་བུམ་པ་མ་རེག་པ་བཞིན་ནོ། །འདོད་
 ན། དེའི་ཕྱིར་གཟུགས་དྲི་སོགས་རྣམས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་འབྲང་པའི་རྒྱ་ཅན་གྱི་ཚྭ་གས་པ་བུམ་པ་ཡིན་པར་བཤམ། དེ་རྣམས་སྒྱུར་བ་སྡེ། འབྲང་པ་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་རྣམས་པ་ཀྱན་དུ་འང་རེགས་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། འབྲང་པ་མེད་ཀྱང་ཚྭ་གས་ཅམ་
 བུམ་པ་ཡིན་པ་དགག་པ་ནི། ཕན་ཚུན་རེག་པ་མིན་པར་ཡང་དེ་རྣམས་ཀྱི་ཚྭ་གས་པ་ཉིད་བུམ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། བུམ་པའི་ཡན་ལག་དུ་གྱུར་པའི་དྲི་སོགས་དེ་རྣམས་རེ་རེ་བཞིན་དུ་བུམ་པ་མིན་པར་བཤམ། དེ་རྣམས་རེ་རེ་བཞིན་བུམ་པའི་

ལྟོན་གྱི་

༡༡། །ཡན་ལག་ཡིན་པ་དེས་ནའོ། །རེ་ཞིག་ན་རིས་པ་སྟོན་པས་ཏེ་དང་པོར་གཟུགས་བུས་པ་མིན་པར་བསྟན་པའོ། །གལ་ཏེ་གཟུགས་སོགས་ཡན་ལག་ཡིན་ན་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་བུས་པ་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས། ཡན་ལག་ཅན་གྱི་བུས་པ་རོ་བོས་གྲུབ་པ་མེད་དེ། གཟུགས་ཏེ་སོགས་རེ་རེ་བཞིན་བུས་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ལོགས་གིག་ཏུ་འད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་གཟུགས་སོགས་བུས་པ་དེའི་ཡན་ལག་ཅིང་དུ་འད་རོ་བོ་ཅིང་གིས་མ་གྲུབ་པར་བཤམ། གང་གི་ཕྱིར་བུས་པ་ཡན་ལག་ཅན་ཅིང་དུ་རོ་བོས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལས་ཀྱང་ཆོགས་པ་བུས་པ་མིན་ཏེ། བུས་པ་དང་སྐྱམ་བུ་སོགས་ཀུན་ལ་ཡོད་པའི་གཟུགས་ཏེ་ལ་སོགས་པའི་གཟུགས་སོགས་རྣམས་གཟུགས་ཅིང་དུ་མཆོམ་ཅིང་མི་མཐུན་པ་མིན་ཏེ། གཟུགས་དུང་ཅིང་དུ་མཆོམ་ཅིང་གཅིག་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་གཟུགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གཅིག་ལ་བུས་པ་རོ་བོས་ཡོད་པར་འགྱུར་ཞིང་གཞན་སྐྱམ་བུ་ལ་སོགས་པ་དག་གི་གཟུགས་ལ་བུས་པ་ཡོད་པ་མིན་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ལ་རྒྱ་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་མི་འབྲང་པར་བཤམ། ལུས་ཅན་ཀུན་གྱི་གཟུགས་ལ་མཆོམ་ཅིང་མི་འདྲ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། རྩེ་མ་རྣམས་མཆོམ་ཅིང་མཐུན་པས་འབྱུ་མར་བསྐྱེད་པའི་རྣམ་པ་ཡོད་མེད་མཚུངས་པ་བཞིན་རོ། །གཟུགས་བསམ་ཅད་ལ་རང་གི་རོ་བོས་གྲུབ་པའི་བུས་པ་ཡོད་མེད་མཚུངས་པ་བཞིན་དུ། གཟུགས་ཏེ་སོགས་རྣམས་ཀྱང་བ་མི་དད་པར་འགྱུར་ཏེ། རང་གི་ཡན་ལག་བུས་པ་ལས་གཞན་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་སྟོན་མེད་དེ།

རོ་སོགས་བདུན་པོ་དག་ལས་གཟུགས་དོན་གཞན་ཡིན་ཞིང་བུམ་པ་ལས་མིན་ནོ་ཞེས་གཤིས། དེ་ལྟར་ཁྱོད་ཀྱིས་འདོད་ན་བུམ་པ་དེ་གཟུགས་ལས་དོན་གཞན་ཇི་ལྟར་མིན་ཏེ་ཡིན་པར་བཤམ། རྩ་ས་སུ་གྲུབ་པའི་དྲི་སོགས་བདུན་པོ་དེ་
 རྣམས་མ་གཏོགས་དེའི་རང་གི་ངོ་བོ་གྲུབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། བུམ་པ་ལ་ཡན་ལག་ཅན་ཉིད་དུ་འཛོག་པའི་རྒྱ་ཡོད་པ་མིན་པར་བཤམ། དེའི་ཡན་ལག་གཟུགས་སོགས་རེ་རེ་བ་དང་ཚོགས་པ་གང་ལ་ཡང་བུམ་པར་འཛོག་པ་མི་
 འབྱུང་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་རྣམས་ལས་ལོགས་གིག་ཏུ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས་སྒྲངས། འདོད་ན། བུམ་པ་འབྲས་བུ་སྟེ་ཡན་ལག་ཅན་དུ་མི་འགྱུར་བར་བཤམ། རྒྱ་མེད་པར་རང་ཉིད་དེར་མི་འགྱུར་དེར་འཛོག་པའི་རྒྱ་ཡང་མེད་
 པའི་ཕྱིར། དེའི་ཕྱིར། ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་བུམ་པོ་འགའ་ཡང་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། ཡོད་ན་རང་གི་ཡན་ལག་གཟུགས་སོགས་ལས་དོན་གཞན་དུ་ཡོད་དགོས་པ་ལས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལྷང་རུང་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་གཟུགས་
 སོགས་བུམ་པ་ཉི་བར་འཛོག་པའི་རྒྱ་མིན་ཡང་ཡིད་ཀྱིས་སྤྲེ་བའི་གྲོ་མོ་རྣམས་བུམ་པར་འཛོག་པའི་རྒྱ་ཡིན་ནོ་ཞེས། བུམ་པ་གྲོ་མོའི་རྒྱ་ལས་གྲུབ་པར་འགྱུར་ཞིང་རྒྱ་གྲོ་མོ་གང་ལས་གྲུབ་དྲིས་པས་གཞན་གསེག་མ་ལས་གྲུབ་པར་འགྱུར་
 ཞེས། འོ་ན་གྲོ་མོ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པར་འགྱུར་ཏེ། རྒྱ་གསེག་མ་ལ་སྟོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་ན། གང་ལ་རང་ལ་བདག་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པའི་གྲོ་མོ་དེ་ཡིས་གཞན་བུམ་པ་ཇི་ལྟར་སྤྲེས་ཏེ་མི་སྤྲེ་བར་བཤམ། རང་གི་བདག་ཉིད་

དང་། དེ་ལས་གཞན་རྣམས་ནི་དེ་དང་རིགས་མཐུན་པས་དེར་བཞག་གོ། དེ་ཡང་དེ་གསུམ་ཚའམ་འོན་ཏེ་མི་ཚ། དང་པོ་ལྟར་ན་ནི། གྲུ་བཞིན་པའི་ས་སོགས་གསུམ་མེ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ། རང་གི་ངོ་བོས་ཚ་བའི་ཕྱིར་རོ། གཉིས་པ་
 ལྟར་ན། མེས་ཇི་ལྟར་གྲུ་སྟེ་གྲུ་བཞིན་པ་མིན་པར་བཤལ། རང་གི་ངོ་བོས་ཚ་བ་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། རྒྱ་མཚན་དེས་ན་བྱད་གིང་ཞེས་བྱ་བ་ངོ་བོས་ཡོད་པ་མིན་པར་བཤལ། ཚ་ན་མེར་འགྱུར། མི་ཚན་བྱད་གིང་དུ་མི་འབྱུང་
 པས་སོ། །འདོད་ན། མེ་ཡོད་པ་མིན་པར་བཤལ། རྒྱ་བྱད་གིང་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར། རང་ལ་མི་མཚུངས་པ་ནི། གྲུ་བཞིན་པའི་བྱད་གིང་མེས་བྱས་པའི་ཚ་བ་ཡིན་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཚ་བ་ཡིན་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་ལ་ནི། མེས་
 བྱས་པའི་ཚ་བ་ཡིན་ཡང་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་ཚ་བ་ཡིན་པས་རང་བཞིན་གྱིས་ཚ་དགོས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་མེས་ཟེལ་གྱིས་མནན་པ་ལས་ཚ་བར་འགྱུར་བས་སྒྲོན་གཉིས་ཀ་ལས་གྲོལ་ལོ་ཞེ་ན། ས་སོགས་མེས་ཟེལ་གྱིས་མནན་པའི་
 ཚ་བ་ཡིན་ན་ཡང་ཅི་སྟེ་མེར་མི་འགྱུར་ཏེ། མེར་བཤལ། ཚ་བ་དེ་ངོ་བོས་གྲུབ་པས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཚ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ཚ་བ་དེ་ཡང་མེ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཏེ་ཟེལ་གྱིས་མནན་པའི་སྒྲོན་སྒྲུང་མི་ཚན། དེ་
 གསུམ་ལ་མེ་ཡོད་ཅེས་བྱ་བ་མི་རུང་བར་བཤལ། དངོས་པོ་གཞན་མེ་འགལ་བའི་ཚས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གྲུ་རིག་བཞིན་ནོ། གཉིས་པ་ནི། མེའི་རྩ་ས་ཀྱི་རྩལ་ཕྱ་རབ་ལ་འབྱུང་བ་གསུམ་མེད་པས་དེ་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་བོ་ཞེ་ན། འོ་ན་གིང་མེད་

༡༡། །པའི་མེ་ཡོད་པར་བཤམ། མེའི་རྩལ་ཕྱ་རབ་ལ་བུད་གིང་ས་སོགས་མེད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཉེས་པ་དེ་སྤང་བར་འདོད་ནས་མེའི་རྩལ་ཕྱ་རབ་དེ་ལའང་ས་སོགས་ཀྱི་བུད་གིང་ཡོད་ན་ཡན་གར་བ་གཅིག་གི་བདག་ཉིད་ཀྱི་རྩལ་ཕྱ་རབ་ཡོད་པ་མིན་པར་བཤམ། མེའི་རྩལ་ཕྱ་རབ་ཡང་འབྱུང་བ་བཞི་ཚོ་གས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། འབྱུང་བ་འབྱུང་འགྱུར། མེས་ས་མེས་ས་བྱུང་། སཁོན་ཉིད་སཁོན་གཞི་སོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་ལྷོས་ནས་གྲུབ་དགོས་པ་གང་དང་གང་ཡིན་པ་དེ་དང་དེ་ལ་རིགས་པས་ཡོངས་སུ་བརྟག་པ་ན། གཅིག་ཉིད་མེད་པར་བཤམ། དེ་རྣམས་ངེས་པར་ལྷན་ཅིག་ཏུ་འབྱུང་དགོས་པའི་ཕྱིར་སོ་སོར་སྐྱར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། ཇི་སྐད་བཤད་པའི་རིགས་པས་གཅིག་པ་གྲུབ་པ་དེའི་ཆེ་དུ་ས་ཡང་ས་གྲུབ་པོ་ཞེས་སྟོན་པ་ནི། དངོས་པོ་གང་ལ་ཡང་བདེན་པའི་དུ་ས་དག་ཀྱང་མེད་པར་བཤམ། རིགས་པ་གང་གིས་བརྟགས་ན་བདེན་པའི་གཅིག་ཀྱང་ཡོད་པ་མིན་པ་དེས་ནའོ། །གཉིས་པ་ནི། གཞན་སྡེ་གཅིག་གལ་ཏེ་མེའི་རྩལ་ཕྱ་རབ་སོགས་རྟག་པར་གྲུབ་པས་གཅིག་ཉིད་དུ་གྲུབ་པོ། །ངེས་ན། མེའི་རྩལ་ཕྱ་རབ་ཀྱི་ཡུལ་གང་ན་རྩལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་གསུམ་པོ་དེ་རྣམས་མེད་པ་དེར་མེའི་རྩལ་ཕྱ་རབ་གཅིག་བདེན་པར་ཡོད་ཅེས་འདོད་དོ་སྟེ་ས་ན། མེའི་རྩལ་ཕྱ་རབ་ཉིད་ཀྱང་ཡན་གར་བའི་གཅིག་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་མིན་པར་བཤམ། གང་གི་ཕྱིར། འབྱུང་བཞིའི་རྩལ་སོགས་པའི་རྩལ་གྱི་ལ་རྩལ་ཉིད་དང་། གཅིག་ཉིད་དང་། ཡོད་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་གསུམ་ཉིད་ངེས་པར་ཡོད་དགོས་པའི་

三
四
五
六
七
八

ཕྱིར་རོ། །གྲངས་ཅན་པའི་ཕྱོགས་ལའང་སྒྲ་སོགས་རེ་རེ་ཡང་ཡོན་ཏན་གསུམ་གྱི་བཀོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གཅིག་ཉིད་དུ་མི་འབྲད་དོ། །གསུམ་པ་ནི། རྒྱུ་ལ་འབྲས་བུ་ཡོད་མེད་སོགས་སུན་འབྱེན་པའི་རྒྱལ་སྤར་ཇི་སྒྲད་བཤད་པ་འདི་
 མཁས་པས་ཕྱོགས་བཅས་ཅད་བསལ་བའི་ཕྱིར་སྤྱར་བར་བུའོ། །ཞེས་སྒྲོབ་དཔོན་གྱིས་བཤད་པ་འདི་ལ་གཉིས་ལས། རང་གི་འཆད་རྒྱལ་ནི་སྤར་ཇི་སྒྲད་བཤད་པའི་རྒྱུ་ལ་འབྲས་བུ་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་དང་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་དང་
 གཉིས་ཀ་མིན་ཞེས་བུ་བ་སུན་འབྱེན་པའི་རྒྱལ་འདི་ནི་རིགས་པ་ཤེས་པའི་མཁས་པས་རིམ་པ་ལྟར་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་གཅིག་ཉིད་དང་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་གཞན་ཉིད་དང་། གཉིས་ཀ་དང་གཉིས་ཀ་མིན་པ་དག་ལ་ཉག་ཏུ་སྤྱར་བར་བུ་བ་
 ཡིན་ཏེ། སྤར་པ་བཞི་དང་གཅིག་བྱ་དད་སོགས་ཕྱི་མ་བཞི་སྒྲ་བ་རྣམས་དོན་གཅིག་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་རྒྱུ་ལ་འབྲས་བུ་ཡོད་པ་འགོག་པ་ནི། འབྲས་བུ་ཡོད་ཉིད་གང་འདོད་ལ། བྱིམ་གྱི་དོན་དུ་ཀ་བ་ལ། །སོགས་པའི་རྒྱན་ནི་དོན་མེད་
 འགྱུར། །ཞེས་སོགས་དང་། མེད་པ་འགོག་པ་ནི། འབྲས་བུ་མེད་ཉིད་གང་འདོད་ལ། བྱིམ་གྱི་དོན་དུ་ཀ་བ་ལ། །སོགས་པའི་རྒྱན་ནི་དོན་མེད་འགྱུར། །ཞེས་དང་། གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་ལ་ནི་ཕྱོགས་གཉིས་ཀས་གཞོད་པ་དང་། གཉིས་ཀ་
 མིན་པ་ལ་ནི། དགག་བུ་ཡིན་པ་དང་མིན་པའི་ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་མེད་པས་གཉིས་མིན་གྱི་བརྗོད་མེད་མི་འབྲད་པའོ། །གཉིས་པ་གཞན་གྱི་རྒྱལ་དགོད་པ་ནི། འགྲེལ་བྱེད་ཁ་ཅིག་འདི་ལྟར་འཆད་དེ། སྤམ་བུ་དང་དཀར་པོ་གཅིག་ཡིན་པ་

༡༡། །ལ་ཡོད་པའི་རྩལ་འདིར་སྐྱར་བར་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར་གཅིག་ཡིན་ན་དེ་གཉིས་གང་ན་གཅིག་ཡོད་པ་དེར་གཉིས་ཀ་ཡང་ཡོད་པ་དང་། སྐྱེ་གནས་འཇིག་པའི་དུས་གཅིག་པ་དང་། གཅིག་བརྗོད་པས་གཅིག་ཤོས་ཀྱང་བརྗོད་པར་འགྱུར་བ་དང་། དཀར་པོ་མཚན་ཉིད་ཡིན་པ་ལྟར་གཅིག་ཤོས་ཀྱང་མཚན་ཉིད་དུ་བྱལ་བར་འགྱུར་རོ། །བྱལ་བ་ལ་གཅིག་ཉིད་མིན་ཏེ། ཡུལ་དུས་མཚན་ཉིད་བ་དང་པའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་དོན་གཞན་ཡིན་པ་ལ་མེད་པའི་རྩལ་འདི་སྐྱར་བར་བྱ་སྟེ། དཀར་པོ་ཡོན་ཏན་ཡིན་པས་འགལ་བའི་ཕྱིར། དེ་ལ་སྒྲུལ་བུ་མེད་པ་ལྟར་སྒྲུལ་བུ་ཡང་རྫས་ཡིན་པས་འགལ་བའི་ཕྱིར་དེ་ལ་དཀར་པོ་མེད་པར་འགྱུར་བ་དང་། སྒྲུལ་བུ་རོ་བོ་ཉིད་གྱིས་དཀར་པོ་མིན་ཡང་། དཀར་པོའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པས་དཀར་པོ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ན་ནི་སྒྲུལ་བུ་འདི་རྫས་ཉིད་ཅམས་པར་འགྱུར་ཏེ། ཡོན་ཏན་དུ་སྐྱར་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་ཀ་ལ་ནི་གཉིས་ཀའི་ཕྱོགས་ཀྱི་སྒྲིན་དུ་འགྱུར་བ་དང་། གཅིག་དང་བ་དང་ཉིད་དུ་བརྗོད་དུ་མེད་ན་ནི། དཀར་པོ་ཡང་དཀར་པོ་དང་། སྒྲུལ་བུ་འང་མིན་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ན་དེ་གཉིས་མིན་ཡང་དེར་བརྗོད་ན་དཀར་པོ་ལ་ནག་པོ་དང་། སྒྲུལ་བུ་ལ་འང་བུམ་པ་ཉིད་དུ་ཅིའི་ཕྱིར་མི་བརྗོད་ཕྱོགས་འདི་བཀོད་ནས་དགག་པ་ས་མཛད་པའི་ཕྱིར། རང་ལུགས་སུ་འང་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་རང་བཞིན་མེད་ཀྱང་དེར་འབྲུལ་བའི་རྒྱ་ནི། གལ་ཏེ་བཤད་ས་བཤག་པའི་རིགས་པས་དངོས་པོ་བཤས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་གྱུ་བ་ན། གོ་པ་

བདག་རིགས་པ་གང་ཞིག་སྤོངས་སྤོངས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་སྤྲོ་ཞེས། དེ་ལ་རིགས་པ་འགའ་ཡང་མཐོང་བ་མིན་གྱི་འོན་ཀྱང་ངེ་ལྟར་སྤྲོ་བྱི་འདྲ་བ་དང་བར་ས་ཆད་དུ་འཇུག་པའི་རྒྱན་ལ་ལྟ་ཉེས་ན་རྟག་པ་ཡོད་ཅིས་བྱ་བའི་
འབྲུལ་པ་སྤྲོ་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལ་ལྟ་ཉེས་ན་འདྲ་བ་ལས་སྤྲོ་བྱི་གཅིག་འཛིན་གྱི་སྤྲོ་སྤྲོ་བའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་འབྱུང་བ་འབྱུང་གྲུར། སེམས་སེམས་བྱུང་། མཆོན་ཉིད་མཆོན་གཞི་སྟགས་ལྟན་ཅིག་དུ་འབྱུང་བའི་ཚྭ་གས་པ་ལ་ལྟ་ཉེས་ན།
ཁྱིམ་དང་བུས་པ་སྟགས་དང་། བདག་དང་ནས་སྤོངས་པ་སྟགས་པའི་དངོས་པོ་གཅིག་པ་གཅིག་ཡོད་དོ་སྟེ་སྤྲོ་བའི་རྒྱས་པར་རྟོག་པ་བྱིན་ཅི་ལོག་ཅམ་ལས་དངོས་པོ་བདེན་པ་བ་ཡོད་པར་འཛིན་པ་ཡིན་གྱི། དེ་དག་ལ་རིགས་པ་གཞན་
ཡོད་པ་ནི་མིན་ནོ། །དེས་ན་དངོས་པོར་སྤྲོ་བ་དག་གི་རིགས་པ་རྒྱས་དག་ཡོད་ནས་དངོས་པོ་བདེན་པར་ལྟ་བ་མིན་པར་བཤམ། ཚྭ་གས་པ་ལ་དེའི་རང་གི་ངོ་བོ་སྤྲོ་བ་པས་ཡན་ལག་ཅན་ལ་སྟགས་པའི་དངོས་པོ་བདེན་པ་བ་ཡོད་ས་སུ་
རྟོག་པ་ཅས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་པ་མཇུག་བསྟར་བ་ནི། ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་འདི་ཀྱན་ལ་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་བདག་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། གཞན་ལ་སྤྲོ་བ་པར་རང་དབང་དུ་གྲུབ་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་ཡོད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟོན་འབྲེལ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། འབྲེལ་པ་ཡོད། གང་ལ་རྟོན་ནས་འབྱུང་བ་ཡོད་པའི་དངོས་པོ་དེ་ནི་རང་དབང་དུ་ཡོད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། རྒྱ་རྒྱུན་ལ་རག་ལས་ཏེ་སྤྲོ་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་རྟོན་འབྲེལ་གྱི་དོན་ནི། རང་དབང་གི་ངོ་བོ་དང་བྲལ་བའི་སྟོང་ཉིད་གྱི་དོན་

༡༡། །ཡིན་གྱི། རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་དང་། ཅིང་ཡང་མེད་པའི་དོན་མིན་པས་གང་དག་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དོན་དེ་གཉིས་སུ་བཟུང་བ་དེ་དག་ནི་རྟག་པ་དང་ཆད་པར་ལྷ་བའི་སྒྲིམ་ལས་ས་འདས་སོ། །གལ་ཏེ་རང་དབང་མེད་པའི་
 དོན་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དོན་དུ་ཁོ་བོས་གྲུབ་འདོད་པས་ཁྱོད་གྲུབ་ཁོ་བོས་ས་སྒྲིམ་པ་ཅི་ཞིག་སྒྲིམ་ཞེས། ཁྱོད་གྱིས་དེ་དེར་འདོད་གྲུབ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དོན་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་ས་ཤེས་གིང་བརྗོད་པ་རྣམས་པས་རང་ག་ཞན་སྒྲུབ་པ་ཁྱེད་ལ།
 དེའི་ཕྱིར་ཁོ་བོ་ཅག་ཆེས་འབད་པའི་སྒྲིམ་ས་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དོན་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། བསྟན་བཅོས་ཁྱེད་པའི་རྩོམ་པ་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ནོ། །གང་གི་ཕྱིར་ས་བརྟེན་པར་ཡོད་པ་མིན་པ་དེའི་ཕྱིར།
 སྒྲུབ་ཀྱི་ལ་སོགས་པའི་འབྲས་བུ་མེད་པར་ས་བོན་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་ཀུན་ལ་འདུ་བ་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། རྒྱ་ས་བོན་ལ་སོགས་པའི་འདུ་བ་ནི། འབྲས་བུ་སྒྲུབ་ཀྱི་ལ་སོགས་པའི་དོན་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྒྲུབ་ཀྱི་ལ་སོགས་པའི་འབྲས་བུའི་དོན་
 དུ་འདུ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་འཕགས་པའི་སེམས་གཞག་ཡེ་ཤེས་གྱི་ངོ་བོ་ལ་ས་འདུས་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་དེ་དག་བདེན་པར་མདོན་པར་ས་གཞིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལྷ་པ་ནི། རི་རྒྱད་བཤད་པའི་རིགས་པས་དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་
 པ་ཉིད་དུ་གཏན་ལ་ཐབ་པའི་དོན་བསྒྲིམས་པས་བདེན་འཛིན་ལྷོག་པས་འཁོར་བ་སྤངས་དག་ལྷོག་གོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་བཤད་པ། བསྟན་བཅོས་འདིར་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ།

11
11
11
11

བ་མིན་པར་བཤམ། གང་གི་ཆོ་འོ་མའི་རྩ་སྟེང་པ་དེའི་ཆོ་འོ་མ་མིན་ལ། ཞོའི་རྩ་སྟེང་པ་དེའི་ཆོ་འོ་མ་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་པ་ནི། སྐྱེ་བའི་སྤྱོད་ལ་གྱི་དུས་དང་། སྐྱེ་གནས་འཛིག་པའི་དུས་ནུས་སུ་མཆོན་ནིད་སྐྱེ་གནས་འཛིག་
 གསུམ་མེད་པས་མཆོན་གཞི་འདུས་བྱས་གྲང་མེད་པའི་ཕྱིར། དེའི་རྟེན་ཅན་གྱི་སྐྱེ་བ་མེད་དོ་ཞེས་སྟོན་པ་ནི། སྐྱེ་བའི་སྤྱོད་ལ་དུ་འདུས་བྱས་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། ཐོག་མ་བར་དང་བ་མ་སྟེ་སྐྱེ་གནས་འཛིག་པ་རྣམས་སྐྱེ་བའི་སྤྱོད་ལ་དུ་སྤྱོད་པ་
 མིན་པའི་ཕྱིར། ཅི་སྟེ་སྐྱེ་བའི་དུས་སུ་སྐྱེ་བ་གནས་པའི་དུས་སུ་གནས་པ། འཛིག་པའི་དུས་སུ་འཛིག་པ་ཡོད་པས་འདུས་བྱས་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། དུས་གསུམ་པོ་དེར་ངི་ལྟར་ན་སྐྱེ་གནས་འཛིག་པ་རེ་རེ་རྩྱུ་པར་འགྱུར་ཏེ། རེ་རེའི་འཇུག་པ་
 མི་སྤྱོད་པར་བཤམ། སྐྱེ་བའི་དུས་སུ་གནས་འཛིག་དང་། གནས་པའི་དུས་སུ་སྐྱེ་འཛིག་ འཛིག་པའི་དུས་སུ་སྐྱེ་གནས་སྟེ་གཉིས་གཉིས་དག་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་དག་མེད་པར་རེ་རེའི་འཇུག་པ་ཡང་མི་འབྱུང་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལྔ་པ་ནི།
 བུས་པ་དང་གྱོ་མོ་ལ་རང་ལས་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་མེད་དེ། རིས་པ་ལྟར་གྱོ་མོ་དང་གསེག་མ་ལ་སྟོས་པའི་ཕྱིར། རང་ལས་གྲུབ་པའི་བདག་དངོས་མེད་ན། དེ་གཉིས་པམ་ཚུན་གཞན་དངོས་སུ་འང་མི་འགྱུར་ཏེ། ཅིག་གོས་ལ་སྟོས་ཏེ་གཞན་
 དུ་འགྱུར་བ་ལ། རང་ལ་སྟོས་ཏེ་བདག་དངོས་སུ་འགྱུར་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་ནི་ད་གྱི་ཕྱིར། བུས་པ་ལ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་བདག་གི་དངོས་པོ་འབྱུར་བ་མེད་པར་བཤམ། དེ་གྱོ་མོ་ལ་མ་སྟོས་པར་རང་ལས་གྲུབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་།

༡༡། །སྟོས་གཞན་གྱི་མོའི་དངོས་པོ་ཡང་རང་ལས་གྲུབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་གྱི་མོ་ལ་སྒྱུར་རོ། །བདག་གཞན་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར་བདག་གཞན་རེ་རེ་དང་གཉིས་ཀ་ལས་འབྱུང་བ་ཡོད་པ་མིན་པར་བཤམ། རོ་བོས་གྲུབ་པའི་བདག་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དུག་པ་ནི། གཞན་ཡང་། སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་ན། སྐྱེ་བ་པོའི་སྒྲར་རམ་ཕྱིས་སམ་གཉིས་ཀར་ཡོད་ནོག་གྲང་ན། སྐྱེ་བ་པོའི་སྒྲར་རོ་ལ་དུ་སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། ཉེན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཕྱིས་ཀྱང་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅིག་ཅུ་དུའང་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། བཅ་ཚུན་སྟོས་པ་མེད་པར་བཤམ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་དུས་གསུམ་དུའང་སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་དང་སྐྱེ་བ་པོ་ཡོད་པར་བརྗོད་པ་ཉིད་དུ་མི་རུས་པ་དེའི་ཕྱིར། སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་དང་སྐྱེ་བ་པོ་བུམ་པ་ལ་གཅིག་ཅུ་འབྱུང་བ་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། བུམ་པ་སྐྱེས་མ་བེན་ན་མེད་ལ་སྐྱེས་བེན་ན་ད་སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བདུན་པ་ནི། སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་ཡོད་དེ་མཐར་ཆིང་པའི་རོ་བོ་ཡོད་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཆིང་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཅུང་ཟད་གཅིག་ཡོད་ན། སྒྲར་སྐྱེས་པའམ། སྒྲར་མ་སྐྱེས་པ་ཞིག་ཆིང་པ་སྒྲར་སྐྱེས་པ་ཆིང་པ་ཡིན་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། སྒྲར་གསར་དུ་སྐྱེས་མ་བཤག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཕྱིས་ན་ཀུན་དུ་སྐྱེས་པ་ཡང་ཆིང་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། སྐྱེས་ན་སྐྱེས་མ་བཤག་པ་ཡིན་པས་སོ། །གལ་ཏེ་སྒྲར་སྐྱེས་པ་དེ་ད་ལྟ་ཆིང་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཅི་སྒྲར་གྱི་དེ་ཉིད་དམ། འོན་ཏེ་གཞན་ཡིན། དང་པོ་སྒྲར་ན་དེ་ཆིང་པ་མིན་ཏེ། སྒྲར་གསར་དུ་སྐྱེས་པའི་གནས་

སྐབས་དེ་ཉིད་མ་ཉམས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན་ཡང་། དེ་རྟེན་པ་མིན་པར་བཤམ། ད་ལྟ་གསར་དུ་སྐྱེས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བརྒྱད་པ་ནི་གཞན་ཡང་། སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན། རྒྱ་འདས་མ་འོངས་ད་ལྟ་བ་
གང་ལས་སྐྱེ། དེ་ལ་ད་ལྟར་བའི་སྐུ་གཏེན་དངོས་པོ་ནི་རང་དང་དུས་མཉམ་པའི་ས་བོན་ད་ལྟ་བ་དེ་ཉིད་ལས་འབྱུང་བ་མིན་པར་བཤམ། རྒྱ་འབྲས་ཡིན་ན་ཅིག་ཅར་མེད་ཅིང་། ཅིག་ཅར་ཡོད་ན་རྒྱ་འབྲས་མིན་པས་བྱ་བ་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་མ་
འོངས་པ་དང་འདས་པ་ལས་ཀྱང་སྐྱེ་བ་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། དེ་ཉིད་དངོས་པོར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཏན་ཆོགས་ཁས་སྤངས། དགུ་པ་ནི། སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་དེ། ཡོད་ན་རང་བཞིན་ལ་ལྟོག་པ་མེད་པས་སྐྱེ་བའི་ཆོག་གཤེད་
ནས་འོང་བ་དང་། འགགས་པའི་ཆོག་གཤེད་དུ་འགྲོ་བར་འགྱུར་ན། སྐྱེས་པ་ལ་ནི་གང་ནས་ཀྱང་འོང་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་འགག་པ་ལ་གང་དུ་ཡང་འགྲོ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། མདོ་ལས། དགོ་སྤོང་དག་དེ་ལྟར་ན། མིག་ནི་སྐྱེ་བ་ན་གང་
ནས་ཀྱང་འོང་བ་མིན་ལ། འགག་པ་ན་ཡང་གར་ཡང་འགྲོ་བ་མིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་ལྟོས་ནས། རྣམ་པར་དབྱེད་པའི་འབྲས་བུ་བརྗོད་པ་ནི། སྤར་བཤད་པའི་རིགས་པས་དབྱེད་
པ་ན། རང་བཞིན་གྱིས་བྱ་བ་པའི་སྐྱེ་བ་མི་རྟེན་པ་དེ་ལྟ་ཡིན་ན་སྤྲིད་པ་མཐའ་དག་རང་བཞིན་མེད་པ་སྐྱུ་མ་དང་འདྲ་བ་ཇི་ལྟར་མིན་ཏེ། རིགས་པས་དབྱེད་ན། རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་ཀྱང་། བསྐྱེད་དུ་རྒྱ་དང་རྒྱུན་ལ་བརྟེན་ནས་

༡། །འབྲུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །རྣམ་པར་དབྱུང་བ་འདིས་སྒྲེ་བ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་བཀག་ན་ནི་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུར་མི་འགྱུར་ཏེ། མོ་གཤམ་གྱི་བུའི་གཞལ་བྱ་ལྟར་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྲུང་བ་གཏན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དེ་དག་དང་བསྟུན་པར་མི་བྱེད་ཀྱི། རྟེན་འབྲེལ་དང་མི་འགལ་བ་སྒྲུ་མ་ལ་སོགས་པ་དང་བསྟུན་པར་བྱེད་དེ། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྲུང་བ་ལ་སྒྲུ་མ་བ་མ་བཏབ་པས་འཇིག་རྟེན་པའི་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་མི་འཇིག་ཅིང་། ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཁོང་དུ་ཆུད་པས་ཐར་པ་འགྱུ་བ་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིས་ཡོད་པ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་ལ་བྱུང་མེད་པས། དབུ་མའི་རིགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཡོད་ཅུ་མ་བཀག་པར་འདོད་པ་ཡང་ལེགས་པར་བཀག་གོ། །གསུམ་པ་ནི། དེ་ལྟར་འདུས་བྱས་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུར་བརྗོད་ནས་དེའི་མཆན་ཉིད་རྣམས་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་སྟོན་པ་ལ། རིམ་དང་ཅིག་ཅར་དུ་གྲུབ་པ་དགག་མཆན་ཉིད་གཞན་ཡོད་མེད་བརྟག་མཆན་གཞི་དང་མཆན་ཉིད་གཅིག་དང་ཐ་དད་བརྟགས་ལ་དགག་པ་དང་གསུམ་གྱི། དང་པོ་ནི། སྒྲེ་དང་གནས་དང་འཇིག་པ་རྣམས་མཆན་གཞི་གཅིག་ལ་ཅིག་ཅར་དུ་འབྲུང་བ་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། དེ་རྣམས་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་འབྲུང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡན་ཚུན་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །རིམ་གྱི་འབྲུང་བ་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། གཉིས་གཉིས་བདག་ནི་མེད་པ་རུ། །ཇི་ལྟར་རེ་རེ་རྩོམ་པར་འགྱུར། །ཞེས་པའི་རིག་པས་གཞོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དེ་གསུམ་དུ་སྐར་མ་ཞིག་འབྲུང་བ་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ། རང་བཞིན་གྱིས་

༡༡། །དང་། མཚན་གཞིའང་མཚན་ཉིད་དུ་འགྱུར་ལ། འདོད་ན། དེ་གཉིས་ཀ་མེད་པར་འགྱུར་བས་ཡང་ན་མཚན་ཉིད་གསུམ་དང་མཚན་གཞི་སྟེ། གཞི་གཉིས་ཀ་ཡང་གསལ་བར་ཏེ་གདོན་མི་བྱ་བར་ཡོད་པའི་དོ་བོར་ཡོད་པ་
མིན་པར་བྱ་ལ། མཚན་མཚན་གཉིས་ཀ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འཛི་པ་ལ། གལ་ཏེ་སྟེ་སོགས་ཡོད་དེ། དེའི་རྒྱ་ཚེགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་དགག་པ་ལ། འབྲས་བུ་ཡོད་མེད་རྒྱ་ཡོད་མེད་ལས་སྟེ་བ་དང་། ཡོད་མེད་ལ་སྟེ་འཛིག་དགག་
བ་དང་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ནི། སྟེ་ས་ཟེན་པའི་ལྷ་གུའི་དངོས་པོ་ནི་རྒྱ་ས་པོར་ཕྱི་དངོས་པོ་རྣམས་པར་ས་གྲུར་བ་ལས་མི་སྟེ་སྟེ། འབྲས་བུའི་དོས་ནས་སྟེ་ས་ཟེན་སྒྲུབ་སྟེ་བ་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། འགྱུར་བཞིན་པ་མིན་པའི་ས་པོར་ནི་སྟེ་ད་
ཁྱེད་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱ་ས་པོར་དངོས་པོ་མེད་པ་ལས་ཀྱང་མི་སྟེ་སྟེ་ས་པོར་མེས་ཚིག་པས་ཀྱང་ལྷ་གུ་སྟེ་ད་པར་བྱལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྟེ་ས་མ་ཟེན་པའི་ལྷ་གུའི་དངོས་པོ་མེད་པ་ནི་རྒྱ་ས་པོར་དངོས་མེད་ལས་མི་སྟེ་སྟེ། མེད་པ་སྟེ་བ་
མི་མྱོད་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱུའི་དོས་ནས་སྟེ་ས་པའི་རྣམས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འབྲས་བུ་དངོས་མེད་རྒྱ་དངོས་པོ་ལས་ཀྱང་མི་སྟེ་སྟེ། དགའ་ཟེན་པའི་ཉེས་པ་ཐོག་དུ་འབབ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། འདོད་རྒྱུད་པ་དང་པོ་གཉིས་
ཀྱི་དངོས་པོ་ནི་སྟེ་པའོ། །ཕྱི་པའི་དངོས་མེད་ནི་འཛིག་པའོ། །དེ་ལ་སྟེ་ས་ཟེན་ན་རང་གི་དངོས་པོ་ཉིད་པ་ནི་དངོས་པོ་སྟེ་སྒྲུབ་སྟེ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཡོད་པ་སྒྲུབ་སྟེ་བ་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྟེ་ས་མ་ཟེན་པའི་དངོས་པོ་མེད་པ་ཡང་

དངོས་པོར་ཉེ་སྤྱེ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་ཡང་སྤྱེ་བར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དངོས་མེད་དེ་བུམ་སོགས་ཞིག་པ་ལ་དངོས་མེད་དེ། བུམ་སོགས་གྱི་དངོས་པོ་སྤྱུར་ཞིག་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལ་ཞིག་རྒྱུ་བུམ་སོགས་གྱི་དངོས་པོ་
 མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བུམ་སོགས་གྱི་དངོས་པོ་དངོས་མེད་དེ་འཛིག་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཞིག་འཛིག་དོན་གཅིག་པའི་ཕྱིར་དང་། བུམ་པའི་དངོས་པོ་དང་བུམ་པའི་དངོས་མེད་གཞི་གཅིག་ལ་ཅིག་ཅར་དུ་ཡོད་པར་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཕྱ་
 པ་ལ། དགག་པ་དངོས་དང་། སྤྱབ་ཕྱེད་དགག་པ་གཉིས་གྱི། དང་པོ་ནི། དེ་ཆེ་སྤྱེ་བ་ཡོད་མིན་ཞིང་། །གཞན་ཆེ་སྤྱེ་བ་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་པ་དང་། དངོས་པོ་དངོས་ལས་མི་སྤྱེ་སྤྱེ། །ཞེས་གང་སྤྱུས་པ་དེ་མི་རིགས་ཏེ་སྤྱུས་མ་སྤྱུས་མི་སྤྱེ་
 ཡང་སྤྱེ་བཞིན་པ་སྤྱེ་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྤྱུས་མ་སྤྱུས་ལས་མ་གཏོགས་པའི་སྤྱེ་བཞིན་པ་ནི་སྤྱེ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཕྱེད་སྤྱེ་སྤྱེ། ཅུང་ཟད་ཅིག་སྤྱེ་ཞིང་སྤྱེ་བའི་བྱ་བ་མ་རྫོགས་པ་ལ་སྤྱེ་བཞིན་པར་འཛིག་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཅུང་ཟད་སྤྱུས་པ་
 བྱི་སྤྱུས་ཟེན་པ་དང་། སྤྱེ་བའི་བྱ་བ་མ་རྫོགས་པ་ནི་མ་སྤྱུས་པའི་ཁོངས་སུ་འདུ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ཅུང་ཟད་སྤྱུས་མ་སྤྱུས་ལ་སྤྱེ་བཞིན་པ་ཉིད་དུ་རྫོགས་ཏོག་ཅི། སྤྱེ་བའི་བྱ་བ་འདས་མ་འོངས་ཐམས་ཅད་སྤྱེ་བཞིན་པ་ཉིད་དུ་ཡིན་
 པར་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། རྒྱ་མཚན་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ན་ནི་དུས་གསུམ་ཐམས་ཅད་སྤྱེ་བཞིན་པ་ཡིན་པའམ། ཡང་ན་སྤྱུས་མ་སྤྱུས་ལས་མ་གཏོགས་པའི་སྤྱེ་བཞིན་པ་མེད་དོ་ཞེས་པའི་དོན་ཏོ། །གཞན་ཡང་། སྤྱེ་བཞིན་པ་འདི་

11
(4)
11
11
11
11

༡༡། རྟོགས་པ་ན་སྐྱེ་བཞིན་པ་དེའི་རང་གི་ངོ་བོ་གྲུབ་ཟིན་པ་ཞིག་གསུམ། འོན་ཏེ་མ་གྲུབ་པ་ཞིག་ལ་རྟོག་སྐྱེ་བཞིན་པའི་བདག་ཉིད་དུ་བྱ་བ་ས་དེ་གྲུབ་ཟིན་པ་དེ་ཡང་། སྐྱེ་བཞིན་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་ནི་དེའི་བདག་ཉིད་ཐོབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྐྱེ་བཞིན་པའི་བདག་ཉིད་དུ་མི་བྱ་བ་སྐྱེ་གྲུབ་མ་ཟིན་པ་དེ་ཡང་སྐྱེ་བཞིན་པ་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། སྐྱེ་བཞིན་པའི་བདག་ཉིད་དུ་མ་གྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ། འདས་པ་མ་འོངས་ཀྱི་བར་ན་ཡོད་པ་དང་། སྐྱེས་པའི་རྟགས་ཀྱི་སྐྱེ་བཞིན་པ་དཔོག་པ་དགག་པ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ནི། སྐྱེ་བཞིན་པ་ཡོད་དེ་སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་འདས་མ་འོངས་ཀྱི་བར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ཡང་སྐྱེ་བཞིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེན། རྟོན་པ་གང་གི་སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་འདས་མ་འོངས་གཉིས་པོ་སྐྱེ་བཞིན་པའི་བར་མེད་པར་བྲིད་པ་ཡོད་པ་མིན་པ་དེ་ལ་སྐྱེས་མ་སྐྱེས་ཀྱི་བར་དུ་སྐྱེ་བཞིན་པ་མེད་པར་བྲལ། གང་གི་ཕྱིར་ཡོད་ན་སྐྱེ་བཞིན་པ་དེ་ལའང་ཅུང་ཟད་སྐྱེས་མ་སྐྱེས་ཀྱི་བར་ཡོད་པ་ས་དེར་ཡང་སྐྱེ་བཞིན་པ་གཞན་གསུམ་པ་རྣམས་པར་བཞག་དགོས་ན་དེ་ཡང་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱག་པ་མེད་པར་བྲལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ། འདོད་པ་བརྗོད་པ་ནི། གལ་ཏེ་སྐྱེས་སྐྱེད་མ་སྐྱེས་ལས་གཞན་པའི་སྐྱེ་བཞིན་པ་ཡོད་པའི་ངོ་བོར་སྒྲུབ་སྟེ། གང་གི་ཕྱིར་སྐྱེ་མའི་སྐྱེ་བཞིན་པ་འགག་པས་སྐྱེས་པ་སྐྱེ་འབྲས་བྱ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་དེའི་ཕྱིར་དང་། སྐྱེས་པའི་སྐྱེར་གྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ངོ་བོ་དེ་ལ་སྐྱེ་བཞིན་པར་འཇོག་ཅིང་། དེ་ཡང་སྐྱེས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་དཔོག་གོ་ཞེན། དེ་

དགག་པ་ལ། གང་གི་ཆེ་སྐྱེས་པའི་གཏན་ཆོག་སྟེན་བཞེན་པའི་དངོས་པོ་དེ་ལ་སྐྱེ་བཞེན་པ་ལ་སྤྱོད་པ་མེད་དེ། སྐྱེས་ཟེན་པ་དེའི་ཆེ་སྐྱེ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་འདོད་ན། སྐྱེ་བཞེན་པ་དེ་པོ་གཏན་ཆོག་སྟེན་བཞེན་པ་ལ་གྲུབ་པར་བྱལ། སྐྱེ་བཞེན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྱབ་བྱེད་མི་དམིགས་པའོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལ་སྐྱེ་བཞེན་པ་མི་སྤྱོད་དེ། སྐྱེས་ཟེན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བསྟན་པ་ལ་ཁྱབ་པ་མེད་དེ། དངོས་པོ་གང་སྐྱེས་པ་དེ་ལ་སྐྱེ་བཞེན་པར་བརྟུན་དོ་ཞེས། འོན་སྐྱེས་ཟེན་པ་དེའི་ཆེ་དགོས་པ་ཅིའི་ཆེད་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ། སྐྱེ་བཞེན་པའི་དོན་མ་ཆར་བར་བྱལ། སྐྱེས་ཟེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་སྐྱོན་མེད་དེ། སྐྱེ་བཞེན་པ་ནི་ད་ལྟ་མ་སྐྱེས་ལ་སྐྱེ་འགྱུར་ཁོ་ན་སྐྱེ་བ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པས་སྐྱེས་སོ་ཞེས་བྱ་བར་བརྟུན་དོ་ཞེས་གྲགས་སོ། །འོན་སྐྱེས་མ་སྐྱེས་གཉིས་པོ་ཁྱད་པར་མེད་པ་སྟེ་མི་འགལ་བར་བྱལ། སྐྱེ་འགྱུར་མ་སྐྱེས་པ་ཁོ་ན་སྐྱེས་པར་བརྟུན་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་ན། དེའི་ཆེ་སྐྱེས་ཟེན་པའི་བུ་པ་ཡང་མེད་པར་ཅིས་མི་རྟོག་སྟེ་མེད་པར་བྱལ། དེ་ཡང་སྤྱོད་པོ་ལ་གྱི་སྐྱབས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་ན། སྐྱེ་བ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་ལ་སྐྱེས་པས་ཁྱབ་པར་འདོད་པ་ཉམས་སོ། །ཅི་སྟེ་སྐྱེ་བཞེན་པ་དང་མ་སྐྱེས་པ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པ་མིན་ཏེ། སྐྱེ་བཞེན་པ་ནི་སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་དང་འབྲེལ་བའི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྟེ་མ་ན། སྐྱེ་བཞེན་པ་མ་སྐྱེས་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་རྒྱ་མཆན་གསུམ་གྱི། དང་པོ་ནི། སྐྱེ་བཞེན་པ་དེ་ནི་སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་མ་རྟོགས་ཀྱང་མ་སྐྱེས་པ་ལས་ཕྱི་རོལ་དུ་གྱུར་པ་ཞིག་ལ་བཞག་མོད་གྱི་

༡༡། །དེ་ལྟར་འདྲ་དེ་ནི་ས་སྐྱེས་པ་ཁོ་ནར་འགྱུར་དེ། གང་གི་ཕྱིར་སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་རྫོགས་པ་ལས་ཕྱི་རོལ་དུ་གྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། རྒྱ་སཁོན་འདི་ལས་ཀྱང་ས་སྐྱེས་པ་ཉིད་སྐྱེའོ། །འདི་ལྟར་གཞན་གྱི་སྐྱེ་བཞིན་པ་ནི་སྐྱེས་པ་བྱུང་བར་ཕྱིས་ས་འོངས་པ་ན་ཡོད་པས་དེ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་གཅིག་ཡིན་པ་གྲགས་སོ། །རྒྱ་སཁོན་དེས་ཀྱང་སྐྱེ་བཞིན་པ་ནི་ས་སྐྱེས་པ་ཁོ་ན་སྐྱེའོ་ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་དེ། སྐྱེས་པ་བྱུང་ཞིང་སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་དང་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་སྐྱེ་བཞིན་པ་ལ་སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་དོ་པོ་ཉིད་ཀྱིས་འདུག་པའི་རྟེན་དུ་རུང་བ་མིན་དེ། བདག་གི་དངོས་པོ་ས་ཐོབ་པའི་ས་བྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱ་སཁོན་གསུམ་པ་ནི། གཞན་ཡང་དངོས་པོར་ཡོད་ཅེས་བྱ་བར་འགྱུར་བ་ལ་སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་རྫོགས་པ་གཅིག་དགོས་པས་སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་རྫོགས་པར་ས་བྱས་པ་ནི་དངོས་པོར་མེད་ཅེས་བརྗོད་དགོས་སོ། །གང་གི་ཆེ་སྐྱེ་བཞིན་པ་སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་རྫོགས་པ་མེད་པ་དེའི་ཆེ་དེ་རང་གི་དོ་པོས་ཡོད་པའི་དངོས་པོ་གང་དེར་བརྗོད་དེ་བརྗོད་མི་རིགས་པར་བྲལ། སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་ས་རྫོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དངོས་པོ་སྐྱེས་པ་ལྟར་སྐྱུ་བ་པ་ནི། རྒྱ་ས་པོན་ལས་ས་གཏོགས་པར་འབྲས་བུ་དོ་པོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་མིན་པར་བྲལ། དེ་ཡོད་ན་སྐྱོན་རོལ་དུ་སྐྱེ་བཞིན་པའི་སྐྱུ་གུ་དོ་པོས་གྱུ་བ་དགོས་པ་ལ་སྐྱོན་རོལ་དུ་རྒྱ་ས་པོན་ལས་ས་གཏོགས་པའི་སྐྱེ་བཞིན་པའི་སྐྱུ་གུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདྲོད་ན། གང་གི་ཆེ་འབྲས་བུ་སྐྱུ་གུ་ཡོད་པ་མིན་པ་དེའི་ཆེ་སྐྱུ་གུ་འདུག་པས་དེ་དོ་པོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེས་པས་རྒྱ་ས་པོན་ལྟོག་པ་

འབྲང་པ་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། ལྷ་གྲུ་རང་བཞིན་གྱིས་ས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་རོ། རི་རྒྱད་དུ། སའོ་ལས། སེམས་ཅན་མི་དང་གེས་སྐྱེས་ཀྱང་རུང་སྟེ། འདིར་སྐྱེ་གི་བ་འགའ་ཡང་སྐྱེ་མི་འགྱུར། ཁོས་ཀུན་རང་བཞིན་འབྲས་བུ་སྟོང་པ་སྟེ། ལུ་
སྟེགས་ཅན་གྱི་གེས་པར་རྒྱས་ས་ཡིན། །ཞེས་དང་། སྐྱེ་བ་དང་ནི་འཆི་འཕོ་དང་། སྐྱེ་བ་མེད་ཅིང་འཆི་འཕོ་མེད། །གང་ཞིག་འདི་ནི་གེས་འགྱུར་བ། །དེ་ཡིས་རང་བཞིན་རྟོན་མི་དགའ། །ཞེས་འབྱུང་ངོ་། སྐྱེ་འཆི་བ་སྟོང་དུ་ཡོད་ཅིང་དོན་
དཔ་དུ་མེད་པ་དང་། དེ་རྟོགས་པའི་པར་ཡོན་བསྟན་ཏོ། །གཉིས་པ་ནི། རྣལ་འབྱོར་སྟོན་པ་བཞི་བརྒྱ་པ་ལས་འདུས་བྱས་གྱི་དོན་དགག་པ་བསྒྲུབ་པ་བསྟན་པ་སྟེ་རབ་དུ་བྱེད་པ་བཙོ་ལྷ་པའི་ཆོག་དོན་བཤད་ཟེན་ཏོ། ། །བརྒྱད་
པ་དགོས་པ་དང་ཚོ་ལ་བ་རན་པའི་གྲུན་ཀ་སྟོང་བ་ལ། བསྟན་བཙོས་བརྩམས་པའི་དགོས་པ་དང་ཚོ་ལ་བ་རན་པའི་གྲུན་ཀ་སྟོང་བ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། དོན་བསྟུ་བ་དང་གསུམ་གྱི། དང་པོ་ལ། བསྟན་བཙོས་འདིའི་ཉིང་དགོས་ནི།
འཁོར་བ་སྐབས་དག་སྤངས་པའི་ལྷ་རན་ལས་འདས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་གཙོ་བོ་ནི་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཏེ། འབྲེལ་བར། བསྟན་བཙོས་གྱི་འབྲེལ་གྱི་སྐབས་སུ། འཇིག་རྟེན་པའི་དངོས་པོ་དེ་ལྷ་བུ་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལྷག་ལས་
རྣམ་པ་གཞན་དུ་སྟོང་བས་གདོན་མི་བྱ་བར་འདི་སྤང་བར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་སའོར་པར་གསལ་བར་བྱས་ནས་སངས་རྒྱས་ཉིད་སྤང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྐབས་འདིར་ཡང་། སྟོང་པ་ཉིད་དོན་རི་ལྷ་བ་བཞིན་ས་

37
21
101
11
12
13

ལ་རྟག་བདེ་གཙང་བདག་རྟུ་འཛིན་པ་དང་། རྒྱ་ཆེ་བའི་སྟོན་པ་ལ་སྒྲག་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་སྟོན་མི་རྣམས་པར་འཛིན་པ་དང་། དེའི་ཡུལ་བདེན་པར་འཛིན་པ་དང་། དེའི་རྒྱ་རྩལ་མིན་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་ཏྲོག་གིས་འཁོར་བ་ལ་སྟོབ་མི་
སྟོན་པ་སོགས། རབ་རྟུ་བྱེད་པ་སོ་སོའི་དགག་བྱ་རབ་བྱེད་སོ་སོའི་མིང་གི་སྟོན་སྒྲུབ་པ་དེ་དག་ཡིན་ལ། དེ་དག་རབ་རྟུ་བྱེད་པ་བཙོ་ལུས་རིམ་གྱིས་བཀག་པ་ན་སྟོན་པ་ཉིད་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཁོང་རྟུ་རྒྱད་ནས་སྤར་བཤད་པའི་ཉིང་
དགོས་མཐོན་རྟུ་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །བརྗོད་བྱ་ནི། ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བ་གཉིས་ཀྱི། བྱི་མ་ཇི་སྟོན་པའི་ཆ་ཙམ་དང་། བྱར་རྒྱབ་སེམས་དཔའི་སྟོན་པ་གཉིས་ཡིན་ལ། དེ་ནི་དང་པོ་བརྒྱད་དང་། ཟབ་པ་ནི་བྱི་མ་བརྒྱད་ཀྱིས་བསྟན་ལ།
དེ་གཤམས་ཅད་ཀྱི་གཙོ་བོའི་བརྗོད་བྱ་ནི། སྤ་བའི་སྟོན་པ་ཉིད་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། གཤམས་ཅད་ཀྱང་མཐར་དེ་རྟོགས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་ལྟར། སྟུའི་དོན་བསྟན་ནས། གཞུང་གི་དོན་ལ། ཅིའི་བྱིར་བསྟན་བཙོས་འདི་རྩམ་ཞེན།
འགོག་པར་བྱེད་དོ། །གང་ན་ཆོས་གཤམས་ཅད་རབ་བཞིན་གྱིས་སྟོན་པ་ཡིན་ཡང་རྟག་པར་འཛིན་པ་སོགས་ཀྱི་རྒྱ་འགའ་ཞིག་གིས་གང་ཟག་ཁ་ཅིག་ལ་སྟོན་པ་མིན་པ་ལྟ་བུར་སྤར་ཞིང་འཛིན་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་དེ་ནའོ། །གང་གིས་ན།
རབ་རྟུ་བྱེད་པ་བཙོ་ལུ་པོ་གཤམས་ཅད་ཀྱིས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་སོ་སོར་ཏེ། རྟག་བདེ་གཙང་བདག་རྟུ་འཛིན་པ་རབ་རྟུ་བྱེད་པ་དང་པོ་བཞིས་འགོག་པ་ལྟ་བུ། བྱིན་ཅི་ལོག་རྟུ་འཛིན་པའི་རྒྱ་མི་འདྲ་བ་བཙོ་ལུ་པོ་རེ་རེས་འགོག་པར་བྱེད་དོ། །དེ་

ལྷོ་ལྷོ་

ལྷོ། །ལྷོ་ན། འཕགས་པ་ལྷོ་ཆོས་ཅན། རབ་དྲུ་བྱེད་པ་བཙོ་ལྷོ་བདག་ཅིང་གྱི་དབུ་མའི་བསྟན་བཙུག་བཙུགས་པ་ལ་དོན་ཡོད་དེ། བཙུགས་པ་འི་བསྟན་བཙུག་དེས་སྟོང་པ་ཅིང་དེས་པ་འི་གེགས་འགོག་པར་བྱེད་པ་འི་ཕྱིར་
 རོ། །གཉིས་པ་ལ། རབ་ཆོག་འགལ་བ། ལྷོ་བྱེད་མི་འབྲང་པར་བྲལ་བ། མེད་པ་བར་བྲལ་བ། གངས་ཆོགས་ཡོད་པས་ཡོད་པ་བར་བྲལ་བ་སྟར་བ་སྟེ་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་དེ་ལྷོ་བྱེད་བསྟན་བཙུག་བཙུགས་ན་དངོས་པོ་རྣམས་
 སྟོང་པ་མིན་པ་ཅིང་དྲུ་བྱུབ་སྟེ། སྟེ་བ་པོ་བརྗོད་པར་བྱ་བ། དོན་ལ་སེམས་བཅད་པ་འི་ཆོགས་རྣམས་ཡོད་པ་འི་ཕྱིར་ཞེས་པ་འི་རྩོད་པ་ནི། གང་ཆོ་སོགས་ཀླར་པ་གཉིས་ཏེ། འཇམ་བཟོད་བྱེད་གྱི་ཆོག་བསྟར་བའོ། །སྟེ་བ་པོ་སོགས་གསུམ་
 ལའང་ངོ་པོས་གྲུབ་པ་འི་རབ་བཞིན་ཡོད་པ་མིན་པར་བྲལ་བ། དེ་རེ་རེ་རབ་བཞིན་གསུམ་གསུམ་ལ་ཡོད་པ་མིན་པ་འི་ཕྱིར་ཏེ། གསུམ་པོ་གང་ཞིག་རེ་རེ་ཡང་གཉིས་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་དགོས་པ་འི་ཕྱིར། འདི་ལྟར། སྟེ་བ་པོ་འི་རབ་
 བཞིན་སྟེ་བ་པོ་དང་ཆོག་དང་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ལ་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། སྟེ་བ་པོ་ནི་དེ་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་པ་འི་ཕྱིར་དང་། རབ་ཅིང་ངོ་པོས་གྲུབ་པའས། དེ་གཉིས་ལ་དེའི་ངོ་པོ་ཡོད་ནའང་དེ་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་སྟེ་བ་དོན་མེད་པ་འི་
 ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ། ཆོག་དང་བརྗོད་བྱ་ལའང་སྟུར་རོ། །གཉིས་པ་ལ། རིགས་པས་རབ་སྟོགས་མི་འགྲུབ། གཞན་སྟོགས་མི་འགྲུབ། རིགས་པ་མེད་པར་རབ་སྟོགས་མི་འགྲུབ་པ་དང་གསུམ་གྱི། དང་པོ་ལ། སྟེ་བ་བྱེད་མེད། གཞོད་བྱེད་

ཡོད། དེས་ན་གཉིས་མེད་གྲུབ། དེ་ལ་རྩོད་པར་མི་རིགས། གཉིས་མེད་ལ་དབྱེ་བ་མེད་པ་དང་ལྷ་ལས། དང་པོ་ལ། གཞན་གྱིས་ཉེས་པས་མི་འགྲུབ། གཞན་སྟོགས་བསལ་བས་མི་འགྲུབ། མངོན་སུམ་གྱིས་མི་འགྲུབ། ལྟོང་ཉིད་ཡོད་
 པས་མི་འགྲུབ། ལྟོང་ཉིད་མེད་པས་མི་འགྲུབ་པ་དང་ལྷ་ལས། དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་དངོས་པོ་བསམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་ན། དབང་དོན་མི་འབྲད་པར་བལ་བ་ལས་དབང་དོན་འབྲད་པའི་དངོས་པོ་རང་བཞིན་དང་བཅས་པ་ཡིན་
 རོ། །དེའི་ཕྱིར། ལྟོང་པ་ལ་བྱ་བྱེད་མི་འབྲད་པའི་ཉེས་པ་ཡིས་སྟོང་པ་མིན་པ་འགྲུབ་པ་འགྲུར་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འོ་ན་མི་སྟོང་པ་ལ་བྱ་བྱེད་མི་འབྲད་པའི་ཉེས་པས་སྟོང་པ་གྲུབ་པར་ཅི་སྟེ་མི་འགྲུར་ཏེ་འགྲུར་བར་བལ། རང་བཞིན་གྱིས་
 གྲུབ་པས་མི་སྟོང་ན་སྟོག་པ་མེད་པས་སྟེ་འགག་མེད་པར་བལ་བ་ལས་དངོས་པོ་རྒྱ་རྒྱུན་ལ་བརྟེན་ནས་སྟེ་བར་ཡང་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། དངོས་པོ་སྟོང་བ་ཁྱོད་གྱིས་གཞན་སྟོགས་སུ་འབྱེན་པ་དང་། རང་སྟོགས་བསྟུབ་
 པར་བྱ་བའི་སྟོགས་གཉིས་ལས། གཞན་སྟོགས་སུ་འབྱེན་པར་བྱེད་པའི་སྟོགས་གཅིག་ལ་དགའ་ན་རང་སྟོགས་བསྟུབ་པའི་སྟུབ་བྱེད་ལ་ཅིས་མི་དགའ་སྟེ་དགའ་རིགས་པར་བལ་ཏེ། སྟོགས་བཞི་པས་བླངས་པའི་རྟོལ་བ་གང་ཞིག་དེ་
 འདྲའི་རྟོལ་བས་གཞན་སྟོགས་བསྟོག་པ་དང་རང་གི་སྟོགས་སྟུབ་པའི་བྱ་བ་གཉིས་བྱ་དགོས་པའི་ཕྱིར། དགའ་ན་ནི་དགའ་བ་ཙམ་དུ་ཟད་དེ། སྟུབ་བྱེད་གང་བཞོད་ཀྱང་བསྟུབ་བྱ་དང་མཚུངས་པར་འགྲུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་རིགས་

[illegible]

དེ་དག་གི་ཚད་མར་ཁས་སྒྲངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཁྱོད་གྱི་སྟོང་པ་ཉིད་ཁས་སྒྲངས་ལ། དེ་ཡང་མི་སྟོང་པ་ལ་མ་སྟོས་པར་མེད་པས་དངོས་པོ་རང་བཞིན་དང་བཅས་པ་ཉིད་དུ་གྲུབ་པོ་སྟུང་ན། སྟོང་པ་ཉིད་ནི་མི་སྟོང་ལ་
གང་ལ་སྟོས་ནས་འབྱུང་བ་སྟེ་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་འབྱུང་ཏེ་མི་འབྱུང་པར་བཤམ། སྟོས་ས་མི་སྟོང་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར། བྱུང་པ་ཡོད། ཇི་ལྟ་བུར་ན་གཅིག་ཤོས་སྤང་བྱ་མེད་པར་ནི། དེའི་གཉེན་པོ་འབྱུང་བར་འབྱུང་ཏེ། མི་འབྱུང་
པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན། མེད་པའི་ཁྱི་ནི་སྤྱེའུ་ཡི་གཉེན་པོར་མི་འབྱུང་བར་འབྱུང་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ཉིད་གྱི་ཕྱིར། བཅོམ་ལུན་འདས་གྱིས། འོད་སྤངས་འདི་ལྟ་སྟེ། རང་མ་ཞི་བ་ཞིག་ཡོད་ལ། ཞེས་སོགས་ནས། འོད་སྤངས་དེ་བཞིན་དུ་
ལྟ་བར་གྱུར་པ་བཤམས་ཅད་ལས་བྱུང་བ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ན། འོད་སྤངས་སྟོང་པ་ཉིད་ཁོ་ན་ལྟ་བ་དེ་ནི་གསོར་མི་རུང་ངོ། །ཞེས་དང་། ཅུ་བར། རྒྱལ་བ་རྣམས་གྱི་སྟོང་པ་ཉིད། །ལྟ་ཀྱང་ངེས་པར་འབྱུང་བར་གསུངས། ཁང་དག་སྟོང་
པ་ཉིད་ལྟ་བ། །དེ་དག་བསྐྱུབ་དུ་མེད་པར་གསུངས། ཞེས་གསུངས་སོ། །ལྟ་པ་ནི། གལ་ཏེ་དེ་ཁོ་ནར་སྟོགས་བཤམས་ཅད་མེད་པ་དེ་ཉིད་ཁྱོད་གྱི་བསྐྱུབ་བྱར་བཟུང་བས་སྟོགས་སུ་འབྱུང་ལ། དེ་ཡང་མི་མཐུན་པའི་སྟོགས་ལ་སྟོས་པས་
སྟོགས་དང་མི་མཐུན་པའི་སྟོགས་བཤམས་ཅད་གྲུབ་པས་དངོས་པོ་བཤམས་ཅད་གྲུབ་པོ་ཞེ་ན། དེ་ཁོ་ནར་སྟོགས་བཤམས་ཅད་མེད་པ་དེ་ཉིད་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་སྟོགས་སུ་འབྱུང་བ་མིན་པར་བཤམ། གལ་ཏེ་དགག་བྱ་སྟོགས་ཅུང་ཟད་གཅིག་

234

སྒྲི་བ་པོ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མི་འབྲད་པའི་ཕྱིར། དེས་ཡོད་པའི་མཐའ་བཀག་ནས། མེད་པའི་མཐའ་འགོག་པ་ནི། དེ་ཁོ་ན་ནིད་ཁོང་དུ་ཆུད་པས་སམ་མ་རིག་པའི་གཉིད་སང་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་
 ཀྱི་གཟིགས་ངོ་ལ་མེད་པ་ནིད་ཀྱང་མ་འབྲེལ་ཏེ། དེས་མཐའ་གང་ཡང་མ་དམིགས་པ་དེ་ནིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ན། སངས་རྒྱས་ནི། ཉན་རང་། ཡང་དག་པ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཏེ་གསུམ་མོ། །གསུམ་པ་ནི། གཉིས་སུ་མེད་པ་
 ཉིད་ཐམས་ཅད་ལ་བྱབ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྟོན་པ་ནི། དངོས་པོ་གང་ཞིག་ལ་གཉིས་ཀྱི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་ཡོད་དངོས་ཡོད་དེ་ཡོད་པ་མིན་པར་བཤམ། རྟག་མི་རྟག་ཀུན་ལ་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་རྟེན་མེད་པས་བརྟེན་པ་ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་མཐའ་
 གཉིས་ཡོད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་གཉིས་མ་གཏོགས་པའི་གཞན་ཡང་ཡོད་པ་ནིད་དུ་བཞག་པར་མི་རྣམས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཚོལ་བ་བྱོད་ཀྱི་གཉིས་མེད་པ་དེ་ལ་ཚོལ་བ་གཞན་པ་ཅི་སྟེ་བྱེད་དེ་མི་རིགས་པར་བཤམ།
 དེ་ནི་རིགས་པ་དང་ལྷན་པས་བྱོད་ཀྱིས་ཀྱང་ཁས་ལེན་རིགས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཅི་སྟེ་རིགས་པས་མི་འགྲུབ་ན། དེ་འགོག་པའི་འབྲད་པ་འགའ་ཞིག་བརྫོད་དགོས་ན་དེ་ཡང་བརྫོད་རྣམས་པ་ཡང་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལྷ་པ་ནི། དེ་ནིད་ཀྱི་
 ཕྱིར་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་མ་འདས། རང་གཞན་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་ཀྱི་བཏགས་པའི་དངོས་པོ་ཀུན་ཀྱི་དངོས་མེད་དེ། སྟོང་པ་ནིད་སྟོས་པ་བཀག་ཅས་ཀྱི་མེད་དགག་ལ་མི་འདྲ་བའི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟོང་

三
甲
五
八
十
二

རུས་པར་ཐལ་ཏེ། དེ་སུན་འབྱེན་པའི་གཏན་ཚིགས་རྟེན་པར་སྤྱོད་པས་ཁྱོད་ལའང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐལ་བ་ལས་སུན་འབྱེན་པར་མི་རུས་པས་སུན་འབྱེན་པའི་གཏན་ཚིགས་རྟེན་སྤྱོད་པ་མིན་ནོ། །མདོ་ལས། ཇི་ལྟར་མི་གཡོ་རི་རབ་ཆེན་
 པོ་ནི། །གྲོག་མ་ཀུན་གྱིས་བཟོས་པར་མི་རུས་ལྟར། །དེ་བཞིན་ཡང་དག་ཚུལ་ལ་ལེགས་བསྐྱབས་པའི། །མཁས་དེ་ལྟ་ཡི་གཟུགས་གྱིས་ཀྱང་མི་བསྐྱོད། །ཅེས་སོགས་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་ལ། དམ་བཅའ་ཙམ་གྱིས་མི་འགྲུབ།
 བརྗོད་པའི་མིང་ཙམ་གྱིས་མི་འགྲུབ་པ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ནི། ཇི་སྐད་བཤད་པའི་རིགས་པས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་མི་འགྲུབ་ལ། རིགས་པ་མེད་པར་ཡང་ཡོད་ཅེས་བྱ་བ་དམ་བཅས་པ་ཙམ་ཞིག་གིས་དངོས་པོ་གང་དེ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
 དུ་ཡོད་པར་སྤྱབ་རུས་པ་མིན་ནོ། །རུས་ན་རང་བཞིན་མེད་ཅེས་བྱ་བ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་། རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་ཡང་གྲུབ་པར་ཅེས་མི་འགྱུར་ཏེ་འགྱུར་བར་ཐལ་ཏེ། རྒྱ་མཚན་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར། ཁྱོད་གྱིས་མེད་པའི་
 ཕྱོགས་བསལ། ཁོ་བོས་ཡོད་པའི་ཕྱོགས་བསལ་བས་མཐའ་གཉིས་བཀག་པའི་སྒྲོས་བྲལ་གྱི་གཞུང་ལུགས་གཟུགས་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་དོན་དམ་པར་དངོས་པོ་མེད་ན། མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་ལྟར་ཡོད་ཅེས་པའི་མིང་འདི་
 མི་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེ་ཉིད་རྗེས་སུ་བརྗོད་པ་ནི། གང་ཕྱིར་སོགས་རྟེན་པ་གཉིས་སོ། །ཡོད་ཅེས་པའི་མིང་བྱས་པ་ཙམ་གྱིས་དངོས་པོར་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་མིང་རྣམས་ནི་མིང་ཙན་གྱི་རྗེས་སུ་

༡༡། །འགྲོ་ལྷན་བྱེད་པར་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དོན་གྱི་སྒར་རམ་ཕྱིས་ཅི་རིགས་པར་འདོད་པ་ཙམ་གྱིས་རྗེས་སུ་བྱེད་པ་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། མིག་ལེགས་པ་ལ་ཞར་བ། ཆོ་བུང་བ་ལ་ཆོ་རིང་བ། དགས་བཙམ་པ་ལ་ལྷས་བཙས།
 ཞེས་སོགས་དོན་དང་མི་མཐུན་པའི་མིང་དུ་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་ན། གང་ཕྱིར་མེད་མི་འདོག་ཅེས་མིང་། །བཏགས་པ་དེ་ཕྱིར་ཡོད་འགྱུར་མིན། །ཞེས་པ་ལྟར་ན། ཡོད་ཅེས་པའི་མིང་ཙམ་གྱིས་ཡོད་པ་འགྱུབ་ན།
 འོ་ན་རང་གི་ངོ་བོ་མེད་ཅེས་པའི་མིང་བྱས་པས་ཀྱང་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་འགྲུབ་པར་འགྱུར་ཏེ། རྒྱུ་མཆན་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཆོག་དོན་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་མིན་གྱི་བརྗོད་བྱ་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་ཆ་དང་། དེ་
 གཉིས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ནི་འཇིག་རྟེན་པའི་འདོད་པས་བརྗོད་ཅིང་བཏགས་པ་ཙམ་ཡིན་པས་འཇིག་རྟེན་པ་ཉིད་དུ་ཡོད་ཀྱི་དེ་ཁོ་ནར་མེད་དོ་ཞེ་ན། དེ་དག་འཇིག་རྟེན་པ་ཉིད་དུ་ཁས་ལེན་པའང་རིགས་པ་ནི་མིན་ཏེ། རང་གི་ངོ་བོ་སྐྱུ་གྱུ་
 པས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། དངོས་པོ་གང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་ཡོད་པས་དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་པར་རྒྱུ་མཆན་ཅིས་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། ཟློན་གྱིས་ཡོད་མེད་གྱི་མཐའ་གཉིས་སྒྲངས་པར་སྒྲ་མོད་གྱི། ངོ་
 བོས་གྱུབ་པའི་ཕྱོགས་བསལ་བས་མེད་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་རང་བཞིན་གྱིས་གྱུབ་པའི་དངོས་པོ་ཀུན་མེད་པ་སྟེ་བསལ་བའི་ཕྱིར། དངོས་པོ་མེད་པ་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་དེ་ལྟ་ཡིན་ན། ཁོ་བོ་ཅག་གིས་དངོས་པོར་སྒྲ་བའི་

༡༡། །འགྱུར་བ་དེས་ན། དམ་བཅའ་སྒྲུབ་ཤིང་གི་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་མིན་པར་འགྱུར་དེ། དམ་བཅའ་དང་བ་མི་དད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། དམ་བཅའ་ཉིད་བཞིན། གཉིས་པ་ལྟར་ན། རོ་བོས་གྲུབ་པའི་བྱ་དད་ན་འབྲེལ་མེད་
 གི་བྱ་དད་དུ་འགྱུར་བས་རྟགས་ཕྱོགས་ཚེས་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། དམ་བཅའི་སྒྲུབ་ཤིང་ཡང་དག་མིན་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ལ། གལ་ཏེ་སྟོང་པ་ཉིད་གི་དཔེ་ཡོད་པས་དེ་དང་འདྲ་བའི་དངོས་པོ་གཞན་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་མི་སྟོང་
 བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། མཐུན་དཔེ་ཡང་རྟགས་དང་འབྲེལ་བའམ་ས་འབྲེལ་བ་ཞིག་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། འགོད་རྒྱུ་དང་མཐུན་པར་གཏན་ཚིགས་གི་བྱ་བ་དུ་གྲུབ་བས། དེ་དང་རོ་བོ་ཉིད་གི་གཅིག་ཡིན་པས་བ་མི་དད་གི་གཅིག་ཏུ་
 འགྱུར། དེ་ལྟར་ན་སྒྲུབ་གཏན་ཚིགས་ལ་བཀོད་པའི་སྟོན་དེ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཞིང་། གཉིས་པ་ལྟར་ན། བྱ་རོག་ནག་པོ་དེ་བཞིན་དུ་བདག་གྲང་ནག་ཅེས་བརྗོད་ནས་པར་འགྱུར་དེ། གཏན་ཚིགས་དང་འབྲེལ་པ་མེད་པའི་དཔེ་ལས་བསྒྲུབ་
 བྱའི་དོན་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་མཐུག་སྟུང་ལ། དགོས་པ་དང་རྩོད་སྟོང་གི་མཐུག་སྟུང་གཉིས་གི། དང་པོ་ལ། དགོས་པ་དངོས་དང་། ཉི་ཚེ་བའི་སྟོང་ཉིད་དགག་པ་གཉིས་གི། དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་དངོས་པོ་བསམས་ཅད་གྲང་མེད་
 ན་བསྟན་བཅོས་བརྩམས་པ་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། མི་སྟོང་ན་བསྟན་བཅོས་རྩོམ་པ་དོན་མེད་པ་ནི། དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན། དེ་ཉིད་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིན་པས་འཛིག་ཏེན་པ་རྣམས་དང་པོ་ཉིད་ནས་དེ་ཁོ་ན་མཐོང་བར་

འཇུག་པ་ལ་
འཇུག་པ་ལ་

འཇུག་པ་ལ། བསྟན་བཅོས་བརྒྱུ་པ་དོན་མེད་པར་འཇུག་ཏེ། དེའི་དགོས་པ་ནི། སྟོང་པ་ཉིད་མཐོང་བའི་ཆེད་ཡིན་ལ། ཇི་སྐད་བཤད་པའི་རིགས་པས་དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་ཀྱང་ཡོད་ན། སྟོང་པ་ཉིད་མཐོང་བ་ལ་ཡོན་ཏན་ཅི་
ཞིག་ཡོད་དེ་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །སྟོང་ཉིད་འབྲང་ན་རྩོམ་པ་དོན་ཡོད་པ་ནི། དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་ལ་བྱིན་ཅི་ལོག་གི་དབང་གིས་བདེན་པར་མངོན་པར་ཞེན་ཅིང་། དེས་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་བསྐྱེད་པས་འཁོར་བར་
འཇུག་པར་འཇུག་བ་དེའི་ཆེ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དངོས་པོ་རྣམས་གདོད་མ་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་སྟོ་སྐྱར་སྐྱངས་བའི་སྟོ་ནས་མངོན་པར་གསལ་བར་བྱེད་ཅིང་། དེ་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱིས་ཀྱང་གཟུགས་བརྒྱན་ལྟར་དངོས་པོ་རང་
བཞིན་གྱིས་མེད་པར་མཐོང་བ་ན་དངོས་འཛིན་གྱི་འཆིང་བ་ལོག་པས་སྤྱིད་པ་ལས་ངེས་པར་གྲོལ་བས་བསྟན་བཅོས་རྩོམ་པ་དོན་ཡོད་དོ་ཞེས་སྟོན་པ་ནི། རྟོགས་པ་སོགས་ཏེ། དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་བརྒྱུ་པ་དོན་ཡོད་དེ། བྱིན་ཅི་
ལོག་གི་རྟོག་པས་དངོས་པོ་རང་བཞིན་དང་བཅས་པར་མཐོང་བ་ནི་སྤྱིད་པར་འཆིང་བའི་རྒྱ་ཡིན་ལ། རྒྱ་དེ་ནི་བསྟན་བཅོས་འདི་རུ་དགག་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །མདོ་ལས། ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་སྟོང་པ་སྟེ། རང་བཞིན་མེད་པའི་
རྒྱལ་གྱིས་སོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བ་སྟེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ཡོངས་སུ་དག་པས་སོ། །ཞེས་དང་། གང་ཞིག་རྒྱུན་ལས་སྐྱེས་པ་དེ་མ་སྐྱེས། །དེ་ལ་སྐྱེ་བའི་རང་བཞིན་ཡོད་མ་ཡིན། །རྒྱུན་ལ་རག་

༡༡། །འཕྲོད་དོན་འགའ་ཞིག་དང་། །ལུང་རྣམས་པ་ལ་ཆེར་ཆོག་པར་དུ་དོགས་པས་བཞག་ནས་དངོས་བསྟན་གྱི་དོན་རྣམས་འགྲེལ་པའི་དགོངས་པ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞེས་དུ། ཆོག་ཏུ་ཞིང་དོན་གསལ་པའི་རིན་པོ་ཆའི་སྒྲོན་མེ་ཞེས་བྱ་
བ་འདི་ནི། གཞུང་ལུགས་འདི་ནི་ད་ཕྱིགས་ཐམས་ཅད་དུ་འཕྲེལ་ན་ཅི་ལ་རུང་སྟེ་པའི་བསམས་པས། གྲགས་པ་བཟང་པོས་བཀོད་པའི་ཡི་གེ་པ་ནི། བཀའ་བཞི་པ་སངས་རྒྱས་དཔལ་བཟང་གིས་སོ། ། །ལྟ་དབང་ལེགས་བཤད་
ཆར་རྒྱན་ལས། །བྱང་པའི་གཞུང་ལུགས་རྒྱ་གཏེར་ཆེ། །ཟབ་དང་རྒྱ་ཆེའི་རྩལ་ལྡན་པ། །ལྷུ་པའི་འོད་གྱིས་གསལ་བྱས་པས། །དེ་ཡི་ཕྱོགས་ཅམ་མཐོང་མོད་གྱི། །བདག་སྟོ་བྱིས་པའི་དང་རྩལ་ཅན། །ཆོག་གི་ལྟ་འཕྲེང་དཀར་པོ་
ཡི། །རྗེས་སུ་འབྲང་བས་དོན་མ་སྟོང་། །དེ་སྤྱད་གཞན་ལ་ཕན་སེམས་མེད། །འོན་ཀྱང་ལེགས་བཤད་འདི་འདྲའི་གཏམ། །བསྟན་པ་བརྒྱུད་ཡང་རྟོག་དཀའ་ཞིང་། །གང་གི་ཆོག་ཅམ་ཐོས་པ་དང་། །ཐེ་ཆོས་ཟ་བ་ཅམ་ཞིག་གིས། །སྤྱིད་
པ་རྩལ་པོར་བྱེད་ཅེས་གསུངས། །དེ་ཕྱིར་འདི་དོན་སྟེལ་སྤྱད་དང་། །བདག་ནི་དེ་རྣམ་པ་གསོ་བྱིར་སྟེལ། །གལ་ཏེ་འདི་ལ་ལེགས་བཤད་སྤྱིད། །སྤྱིད་པའི་རྒྱ་མཚོ་མཐར་བྱེད་ཤོག །ཉིས་པར་བཤད་པའི་ཉིས་པ་གང་། །ཉིས་པ་གཞན་
དང་ལྟན་ཅིག་འཆགས། །བདག་ནི་ཆེ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ། །སངས་རྒྱས་བསྟན་པའི་སྟོར་ལུགས་ཏེ། །ལང་ཐོས་རྩལ་ཁྲིམས་ལྡན་པ་དང་། །ལེགས་བཤད་འདི་དོན་སྟོན་པ་ཡི། །བཤེས་གཉེན་དམ་པ་མཉེས་བྱས་ཏེ། །ཟབ་ཅིང་རྒྱ་

འཕྲིན་ལྷན་པུན་པོ་

ཆེད་ལམ་གོམས་པས། རྒྱལ་བའི་གོ་འཕང་ལྷུང་ཐོབ་སྟེ། འགྲོ་ལ་འདི་ཉིད་སྟོན་པར་གྲོག། ། ལྷོ་སྟེ། ཐུབ་དབང་གསུང་མཆོག་གེར་ཕྱིན་འོ་མཆོ་ཡི། སྟིང་པོ་དབུ་མ་རིགས་ཆོགས་བཅས་པའི་བཟུང། བསྟུས་པས་
 ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལས་ཁ་གྲུན་ནས། བྱང་སེམས་མཆོན་ཉིད་ལྟན་པས་ལུས་བྱངས་བརྟས། ཁོན་མོངས་རྒྱ་བཅས་དྲི་མས་དབེན་པ་ཡི། སྐལ་བཟང་སྟོབ་མ་སྟོད་ལྟན་ཞིང་ས་ལ། རྩོམ་གཟེགས་མ་ལ་མོགས་དྲགས་ཆེན་ལྷས། ཡོད་མེད་
 ལ་སོགས་མཐར་འཛིན་ཆར་ཆོར་སྟུངས། སྟོས་བྲལ་ལྟ་བུ་བྱང་སེམས་ས་བོན་ནི། སྟིང་རྩེད་ཆར་གྱིས་བསྟུངས་བས་ས་ལམ་གྱི། ཡོ་དོག་ལུན་ཆོགས་སྟུ་གསུམ་འབྲས་ལྟན་པའི། བརྒྱ་པ་ཞེས་བྱ་འཕགས་ལྟའི་གསུངས་འགྲེལ་
 འདི། ཡི་ཟང་གཏེར་མཆོག་སྟར་དུ་བསྟུངས་པ་ཡི། རྣམ་དགར་དགེ་དང་བྱས་བསགས་དགེ་བཅས་གྱིས། རྒྱལ་བསྟན་བཤད་སྟུབ་ཉི་མའི་འོད་ལྟར་གསལ། བསྟན་འཛིན་མཁས་གྲུབ་དབུང་མཆོ་ལྟ་བུར་རྒྱས། རྒྱལ་སྟོན་འབངས་
 བཅས་དགེ་བཅུའི་བྲིས་ས་ལ་གནས། རྩོགས་ལྟན་ཅི་བཞིན་བདེ་སྟིང་དཔལ་ལ་སྟོད། སྟུབ་པོ་བདག་ཅག་པ་མ་སྟོས་བཅས་དང་། འབྲེལ་ཐོགས་མཁའ་མཉམ་འགྲོ་ཀུན་བཅས་པ་རྣམས། ཆོ་རབས་ཀུན་དུ་དལ་
 བརྒྱད་འབྱོར་བཅུ་ལྟན། ལམ་ཆོན་ལྟན་ཐོག་ཆེན་དགེ་བའི་བཤེས་དང་འབྲད། ཐོས་བསམ་སྟོམ་བརྩོན་བསྟུབ་གསུམ་རྣམ་པར་དག བསམ་གྱིས་བེན་པའི་མཐའ་བྲལ་དབུ་མའི་དོན། ཅི་བཞིན་དྲོགས་ནས་ས་ལམ་

月廿三日(一)

[illegible]

3 24 20 21 22 23 24		
---------------------------------------	--	--

༥ ལས་གཞི་འདིའི་འཆར་བཀོད་དང་སློབ་སྟོན་པ་དང་དཔལ་བཅུགས་ལས་ཁུངས་ཀྱི་གན་ཀླ་བདེ་ལེགས་ལགས་དང་། སྤྱི་ཁྱབ་འགན་འཛིན་པ་མཁན་པོ་རྟ་མགིན་རྡོ་རྗེ། ལས་ཀའི་འགན་འཛིན་པ་སྤྱི་ཞབས་ངག་དབང་བཟང་པོ། དཔེ་བསྟར་དང་ཁུ་ཆེན་པ་དགོན་ཐུབ་བསྟན་
སྟོན་ལམ་དང་ལས་རོགས་སྤྱི་ཞབས་ཀྱན་དགའ་ཆེ་རིང་། སློག་སྒྲུང་ལག་རྩལ་པ་མིག་དམར་ཐུ་བྷིད་བཅས་སོ། །ད་ལྟེས་འདིའི་དཔར་སྐྱོན་ལ་སྤྱབས་གཅིག་འགོ་བའི་དེད་དཔོན་ཀམ་ཐོག་ཏི་མེད་ཞིང་སྤྱིང་འཛིགས་མེད་ཐིན་ལས་མགོན་པོ་དཔལ་བཟང་པོས་སྐྱོན་བདག་མཛད་
པར་སྤྱིང་ཐག་པ་ནས་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ལྟོ། །དཔེ་དགོན་འདི་རྣམས་ནི་དེད་ས་སྤྱིའི་དཔེ་རྟེན་བསྟུ་སྤྱིག་ཁང་གིས་དཔེ་གཞུགས་བྱས་ཏེ་བསྐྱོན་པའི་དཔེ་ཐོག་མ་ཡིན་ལ་འདིའི་རྗེས་སུ་སྤྱི་མཐུད་དེ་གཞུང་འགོལ་གཙོ་བོར་བྱས་ཏེ་འདོན་སྤྱོད་ལ་ཁུ་རྒྱའི་ལས་འཆར་ཡིན་པས་འབྲེལ་ཡོད་
སྤྱིས་ཐུ་ཀྱན་གྱིས་སྤྱོགས་གང་ཐད་ནས་རོགས་རམ་ཡོད་པ་མཁྱེན་ཞེས་གསོལ་བ་འདེབས་པ་ལགས་སོ། །

ཞེས་ས་སྤྱིའི་དཔེ་རྟེན་བསྟུ་སྤྱིག་ཁང་ནས།

